

Sud Bosne i Hercegovine
Суд Босне и Херцеговине

Predmet broj: S1 1 K 003472 12 Kžk

Datum: 15.02.2013. godine

Pred sudskim vijećem u sastavu: sudija Mirko Božović, predsjednik vijeća
sudija Tihomir Lukes, član vijeća
sudija Redžib Begić, član vijeća

PREDMET TUŽILAŠTVA BOSNE I HERCEGOVINE
protiv
optuženih ZORANA BABIĆA, MILORADA ŠKRBIĆA, DUŠANA JANKOVIĆA I
ŽELJKA STOJNIĆA

DRUGOSTEPENA PRESUDA

Tužilac Tužilaštva Bosne i Hercegovine: Slavica Terzić

Branioци optuženih:

branilac optuženog Zorana Babića, advokat Slavica Bajić

branilac optuženog Milorada Škrbića, advokat Slobodan Perić

branilac optuženog Dušana Jankovića, advokat Ranko Dakić

branilac optuženog Željka Stojnića, advokat Senad Kreho

SADRŽAJ:

PRESUDA	6
OBRAZLOŽENJE	11
I. DOKAZNI POSTUPAK	12
II. PROCESNE ODLUKE	12
A. ISKLJUČENJE JAVNOSTI	12
B. MJERE ZAŠTITE ZA SVJEDOKE	12
C. ODGAĐANJE PRETRESA DUŽE OD 30 DANA	13
D. SASLUŠANJE SVJEDOKA U PRISUSTVU ADVOKATA SAVJETNIKA	14
E. ODLUČIVANJE O DOKAZNIM PRIJEDLOZIMA	14
1. Odlučivanje o dokazima iz prvostepenog postupka	15
2. Odlučivanje o novim dokaznim prijedlozima Tužilaštva	15
3. Odlučivanje o prijedlogu za izvođenje novih dokaza odbrane optuženog Zorana Babića.....	15
4. Odlučivanje o prijedlogu za izvođenje novih dokaza po prijedlogu odbrane Milorada Škrbića	16
5. Odlučivanje o prijedlogu odbrane optuženog Dušana Jankovića za izvođenje novih dokaza	18
6. Odlučivanje o prijedlogu odbrane optuženog Željka Stojnića za izvođenje novih dokaza	20
7. Dokazi Suda	20
8. Utvrđene činjenice	20
III. ZAVRŠNE RIJEČI	21
A. ZAVRŠNA RIJEČ TUŽILAŠTVA.....	21
B. ZAVRŠNE RIJEČI ODBRANE	22
(a) Završna riječ branioca optuženog Zorana Babića	22
(b) Završna riječ branioca optuženog Milorada Škrbića	23
(c) Završna riječ branioca optuženog Dušana Jankovića.....	24
(d) Završna riječ branioca optuženog Željka Stojnića	25
IV. ZAKON KOJI SE PRIMJENJUJE	26

V. STANDARDI DOKAZIVANJA	29
A. OPŠTA RAZMATRANJA.....	29
B. KREDIBILITET SVJEDOKA	31
(a) Iskazi svjedoka Luke Gnjatovića i Vitomira Lakića u svojstvu svjedoka odbrane (dati pred apelacionim vijećem)	33
VI. NALAZI SUDA- OSUĐUJUĆI DIO PRESUDE	34
A. ZLOČINI PROTIV ČOVJEČNOSTI- OPŠTI ELEMENTI KRIVIČNOG DJELA	34
1. Postojanje širokog i/ili sistematičnog napada	35
(a) Širina (rasprostranjenost) napada.....	36
(b) Sistematičnost napada	38
2. Napad je bio usmjeren prema civilnom stanovništvu	41
3. Radnje optuženih su bile dijelom napada i oni su znali za napad (<i>nexus</i>).....	41
VII. DJELO U OSNOVI ZLOČINA-PROGON	45
a. Korištenje termina Bošnjak	48
VIII. PITANJA KOJA SE TIČU FORMIRANJA INTERVENTNOG VODA, NJEGOVIH ZADATAKA, PRIPADNOSTI OPTUŽENIH ISTOM, TE UČEŠĆU PRIPADNIKA INTERVENTNOG VODA U PRATNJI KONVOJA OD 21. AVGUSTA 1992. GODINE	49
(a) Formiranje Interventnog voda, zadaci i uloga pripadnika Interventnog voda	49
(b) Konvoj od 21.08.1992. godine	51
(c) Učešće optuženih u pratnji konvoja od 21.08.2013. godine	53
IX. RADNJE IZVRŠENJA KOJIMA JE POČINJEN PROGON KAO DJELO U OSNOVI KRIVIČNOG DJELA ZLOČINI PROTIV ČOVJEČNOSTI.....	61
A. PLJAČKA U KONVOJU OD 21.08.1992. GODINE KAO RADNJA IZVRŠENJA KRIVIČNOG DJELA PROGONA	61
1. Način na koji je pljačka vršena	62
2. Učešće optuženih u pljački civila, znanje i namjera optuženih.....	66
B. UBISTVO KAO RADNJA IZVRŠENJA PROGONA	68
1. Zaustavljanje konvoja kod rijeke Ilomske.....	69
2. Izdvajanje muškaraca	69
3. Sprovođenje muškaraca do mjesta egzekucije.....	76
4. Egzekucija muškaraca na Korićanskim stijenama	79
(a) Egzekucija u drugom autobusu	79

(b) Egzekucija u prvom autobusu.....	81
(c) "Ovjeravanje" muškaraca koji su preživjeli strijeljanje	84
5. Povratak u Prijedor	86
(a) Povratak i zaustavljanje u Kneževu	86
(b) Bijeg na Kozaru	88
6. Asanacija terena.....	89
7. Broj žrtava	90
X. OBLIK IZVRŠENJA I KRIVICA OPTUŽENIH.....	95
A. ZNANJE I NAMJERA OPTUŽENIH.....	95
1. Neprihvatanje koncepta udruženog zločinačkog poduhvata.....	95
2. Saizvršilaštvo.....	98
(a) Uopšte o saizvršilaštvu kao vidu saučesništva	98
(b) Optuženi kao saizvršioci u predmetnom zločinu	99
(i) Optuženi Zoran Babić.....	102
(ii) Optuženi Milorad Škrbić	104
(iii) Optuženi Željko Stojnić	107
(iv) Optuženi Dušan Janković.....	110
a. Položaj optuženog Jankovića u rukovodnoj strukturi SM „Prijedor“	111
b. Uloga optuženog u konvoju od 21.08.1992. godine	114
c. Umišljaj optuženog u odnosu na krivična djela progona pljačkom i ubistvima, te način izvršenja djela.....	117
XI. DIJELOVI OPTUŽNICE I PRAVNA KVALIFIKACIJA KOJI NISU PRIHVAĆENI	118
1. Progon prisilnim preseljenjem.....	119
2. Progon protivpravnim zatvaranjem	121
3. Progon drugim nečovječnim djelima slične prirode.....	122
XII. ODLUKA O KAZNAMA	124
XIII. ODLUKA O TROŠKOVIMA.....	126
XIV. ODLUKA O IMOVINSKOPRAVNIM ZAHTJEVIMA	127
XV. ANEX 1	128
A. IZVEDENI DOKAZI	128
1. Dokazi iz prvostepenog postupka	128
(a) Subjektivni dokazi.....	128

(i) Svjedoci Tužilaštva.....	128
(ii) Vještaci.....	129
(iii) Svjedoci odbrane optuženog Zorana Babića	129
(iv) Svjedoci odbrane optuženog Milorada Škrbića.....	130
(v) Svjedoci odbrane optuženog Dušana Jankovića.....	130
(vi) Svjedoci odbrane optuženog Željka Stojnića	131
(b) Objektivni dokazi	131
(i) Materijalni dokazi Tužilaštva.....	131
(ii) Materijalni dokazi odbrane optuženog Zorana Babića	145
(iii) Materijalni dokazi odbrane optuženog Milorada Škrbića.....	145
(iv) Materijalni dokazi odbrane optuženog Dušana Jankovića	146
(v) Materijalni dokazi odbrane optuženog Željka Stojnića.....	150
(vi) Dokazi suda.....	150
2. Dokazi izvedeni u postupku pred vijećem Apelacionog odjeljenja	150
(a) Subjektivni dokazi	150
(i) Svjedoci Tužilaštva.....	150
(ii) Svjedoci odbrane optuženog Zorana Babića	150
(iii) Svjedoci odbrane optuženog Milorada Škrbića.....	150
(iv) Svjedoci odbrane optuženog Dušana Jankovića	150
(v) svjedoci Suda	151
(a) Objektivni dokazi	151
(i) Materijalni dokazi Tužilaštva.....	151
(ii) Materijalni dokazi odbrane optuženog Zorana Babića	155
(iii) Materijalni dokazi odbrane optuženog Dušana Jankovića	155
(iv) Materijalni dokazi odbrane optuženog Željka Stojnića	156
XVI. ANEX II	156
A. UTVRĐENE ČINJENICE	156
XVII. ANEX III	177
A. IDENTITET STRADALIH.....	177

U IME BOSNE I HERCEGOVINE!

Sud Bosne i Hercegovine, u vijeću Apelacionog odjeljenja Odjela I za ratne zločine, sastavljenom od sudije Mirka Božovića, kao predsjednika vijeća, te sudija Tihomira Lukeša i Redžiba Begića, kao članova vijeća, uz sudjelovanje pravnog savjetnika asistenta Nevene Aličehajić u svojstvu zapisničara, u krivičnom predmetu protiv optuženih Zorana Babića, Milorada Škrbića, Dušana Jankovića i Željka Stojnića, zbog krivičnog djela Zločini protiv čovječnosti iz člana 172. stav 1. tačka h), u vezi sa tačkama a), d), e), h) i k) Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine, a sve u vezi sa članom 180. stav 1. Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine, povodom potvrđene optužnice Tužilaštva Bosne i Hercegovine broj KT-RZ-48/06 od 08.01.2009. godine, koja je izmijenjena 23.11.2010. godine, nakon održanog javnog pretresa pred apelacionim vijećem, sa kojeg je dijelom javnost bila isključena, u prisustvu tužioca Tužilaštva Bosne i Hercegovine Slavice Terzić, optuženog Zorana Babića i njegovog branioca Slavice Bajić, optuženog Milorada Škrbića i njegovog branioca Slobodana Perića, optuženog Dušana Jankovića i njegovog branioca Ranka Dakića i optuženog Željka Stojnića i njegovog branioca advokata Senada Krehe, dana 15.02.2013. godine donio je i javno objavio:

P R E S U D U

Optuženi:

- ZORAN BABIĆ** zv. „Bakin“, sin Dušana i majke Perse rođeno Petrović, rođen 01.06.1968. godine u Prijedoru, nastanjen u ... , JMBG ... , po narodnosti ... , državljanin ... , po zanimanju Bravar, pismen, završio Srednju maš.tehnička – brav-smjer, oženjen, otac jednog malodobnog djeteta, služio vojsku 1988/1989. godine u Novom Mestu, R Slovenija, ima čin destara, vodi se u VE Prijedor, neodlikovan, srednjeg imovnog stanja, neosuđivan, i po osobnom navođenju ne vodi se drugi kazneni postupak,
- MILORAD ŠKRBIĆ**, sin Drage, i majke Lazarke rođeno Radonjić, rođen 11.07.1960. godine u mjestu Veliko Palančište, općina Prijedor, JMBG ... , nastanjen u ... , po nacionalnosti ... , državljanin ... , po zanimanju vozač, pismen, oženjen, služio vojsku 1979. godine u Ohridu, ima čin vodnika, ne zna da li se vodi u evidenciji, neodlikovan, slabog imovnog stanja, neosuđivan i po osobnom kazivanju ne vodi se drugi krivični postupak,
- DUŠAN JANKOVIĆ**, sin Dragoja i majke Anđe rođeno Janković, rođen 8.3.1950. godine u mjestu Dera, selo Benkovac, opština Prijedor, nastanjen u ... , po narodnosti ... , državljanin ... , po zanimanju dipl. Ing Saobraćaja, pismen,

završio Saobraćajni fakultet u Zagrebu i postdiplomski studij u Beogradu, oženjen, otac dvoje punoljetne djece, služio vojsku 1969/1970. godine u Nišu, Leskovcu, nema čin vojnog starješine, odlikovan od strane policije ordenom Miloša Obilića, srednjeg imovnog stanja,

4. **ŽELJKO STOJNIĆ**, sin Boška i majke Stane rođeno Kremić, rođen 10.10.1971. godine u mjestu Tukovi, opština Prijedor, nastanjen u ... , JMBG ... , po narodnosti ... , državljanin ... , po zanimanju policajac, pismen, završio SSS Mašinski tehničar, oženjen, otac dvoje mladb. djece, služio vojsku 1990/1991. godine u Beogradu, vodi se u VE Prijedor, neodlikovan, srednjeg imovnog stanja,

KRIVI SU

Što su:

U vremenskom periodu od kraja mjeseca aprila 1992. godine do kraja septembra iste godine, a u okviru širokog i sistematičnog napada vojske i policije Srpske Republike BiH a potom Republike Srpske usmjerenog protiv bošnjačkog i hrvatskog stanovništva općine Prijedor, znajući za takav napad i da njihove radnje čine dio tog napada, Zoran Babić, Milorad Škrbić i Željko Stojnić u svojstvu rezervnih milicionera Stanice Javne Bezbjednosti Prijedor i pripadnika Interventnog voda policije Prijedor, počinili progon, namjernim lišavanjem života osoba iz konvoja (ubijanjem) i pljačkom osoba u konvoju, a Dušan Janković, u svojstvu rukovodnog radnika Stanice javne bezbjednosti Prijedor, počinio progon, učestvujući u lišavanju života osoba iz konvoja (ubijanju) i njihovom pljačkanju, na način što je bio obavezan zaštititi ih, a on je to propusito učiniti, tako što su:

dana 21.08.1992. godine, **Dušan Janković**, kao komandir stanice milicije Prijedor, a ostali optuženi kao rezervni policajci i pripadnici interventnog voda policije iz Prijedora, i kao pripadnici Stanice javne bezbjednosti Prijedor, svi bili prisutni u uniformama i sa naoružanjem kao pratnja i osiguranje prilikom polaska konvoja iz mjesta Tukovi, općina Prijedor, i ukrcavanja civila u vozila, da bi se dio pratnje uputio u mjesto Trnopolje odakle je iz logora Trnopolje krenuo drugi dio konvoja sa civilima bošnjačke nacionalnosti koji su natrpani u 4 autobusa, nakon čega su se sva vozila i pratnja iz konvoja spojili na raskrsnici puta u mjestu Kozarac odakle su nastavili kretanje prema Banja Luci i dalje, te je Dušan Janković, kao osoba iz reda rukovodnog kadra Stanice javne bezbjednosti Prijedor, u policijskom vozilu predvodio kolonu i zajedno sa optuženima, te ostalim pripadnicima Interventnog voda policije Prijedor, pratiocima konvoja, izvršio sprovođenje konvoja, koji se sastojao od najmanje 16 autobusa, šlepera, kamiona i kamiona sa prikolicom u kojima se nalazilo naguranih preko 1.200 civila pretežno bošnjačke ali i hrvatske nacionalnosti iz općine Prijedor, koji su zbog uslova nesigurnosti i straha za vlastiti

život stvorenih od strane vojske i policije Republike Sprske na području općine Prijedor morali napustiti područje općine Prijedor kako bi sačuvali živote, ali su u toku kretanja konvoja prema Travniku, preko teritorije općina Prijedor, Banja Luka, Kneževo/Skender Vakuf i Travnik, koji je predstavljao krajnje odredište navedenog konvoja, kao uniformisani i naoružani pratoci navedenih vozila u kojima su prevoženi civili, sa namjerom i znajući da su civili, među kojim civilima je bio i veliki broj male djece, žena i starih osoba, u tom konvoju koji se satima sporo kretao po velikoj vrućini, nagurani i zatvoreni u vozilima u konvoju i to i u kamione pod ceradama bez dovoljno prostora, vazduha, vode i hrane, u više navrata od civila Bošnjaka i Hrvata koji su bili prevoženi vozilima u konvoju već u strahu i teškim uslovima prevoženja, uz razne teške prijetnje oduzimali novac, zlato i druge dragocjenosti, neki naoružani pratoci konvoja, među kojima i optuženi Zoran Babić i Željko Stojnić, koji je čak jedne prilike izveo civila muškarca iz vozila prislanjajući mu pištolj na glavu i prijeteci da će ga ubiti i da će baciti malo dijete u kanjon ukoliko od civila iz vozila ne sakupi što više navedenih vrijednosti, da bi prilikom zaustavljanja konvoja pored pritoke rijeke Ugar, riječice Ilomske, na lokalitetu planine Vlašić, pratoci izašli iz vozila koja su pratili i kretali se ili stajali u manjim grupama, a optuženi Dušan Janković, došao policijskim vozilom marke „Golf“ iz kojeg je izašao i kratko se sastao i obavio razgovor sa pripadnicima Interventnog voda Miroslavom Parašem i Darkom Mrđom, znajući da su učesnici konvoja tokom kretanja konvoja bili izloženi pljačkanju imovine na način kako je to prethodno opisano, te znajući da će pripadnici Interventnog voda izdvojiti iz vozila (autobusa, kamiona) civile muškarce koje će nakon toga pobiti, saglasio se sa time, a potom nastavio kretanje ka krajnjem odredištu, a nakon čega su optuženi, Zoran Babić, Milorad Škrbić, Željko Stojnić i drugi pratiloci konvoja, počeli izdvajanje najmanje 150 vojno sposobnih civila muškaraca od ostalog civilnog stanovništva iz konvoja, i to tako da su muškarci civili natjerani da izađu iz autobusa, šlepera, kamiona i kamiona sa prikolicom, a potom izdvojene muškarce natjerali da uđu u dva autobusa, a **Zoran Babić, Milorad Škrbić i Željko Stojnić**, zajedno sa ostalim pratiocima, civile muškarce izdvojene u dva autobusa sproveli do mjesta zv. „Korićanske stijene“, na planini Vlašić, gdje je muškarcima iz jednog autobusa naređeno da izađu na cestu, a potom ih sproveli do ivice ceste, iznad provalije, pa im naredili da kleknu na sami rub ceste prema provaliji, te iz neposredne blizine počeli pucati iz automatskog naoružanja u tako postrojene ljude, nakon čega su tijela ubijenih padala u provaliju dok su se neke osobe iz stroja, a zbog prijetnje za život zbog pucanja iz automatskog naoružanja prema njima, same bacale u provaliju radi izbjegavanja smrti u čemu mnogi nisu uspjeli jer su sa velike visine padali na stjenovitu kamenu podlogu pri čemu su zadobijali povrede od kojih su i podlegli, da bi nakon toga izvodili muškarce iz drugog autobusa, i to u manjim grupama, od dvije do tri osobe, a zatim ih dovodili do istog mjesta ili mjesta u blizini tog mjesta, i pucali u njih iz neposredne blizine iz pištolja a zatim i iz automatskih pušaka, a potom su sa vrha litice bacali ručne bombe ili pucali na tijela ubijenih i ranjenih koji su iz provalije jaukali, i na taj način ubili neutvrđeni broj civila, ali najmanje 150 muškaraca, među kojima i: **Ahmetović (Fehim) Hamdija, Alić (Alija) Mujo, Alić (Rifet) Sejad, Antunović (Ivo) Ilija, Arifagić (Avdo) Enver, Arifagić (Ekrem) Muhamed, Avdić (Sulejman) Rasim, Bajrić (Ramo) Šerif, Bajrić (Šerif)**

Zafir, Bašić (Muharem) Rasim, Bešić (Meho) Nihad, Bešić (Ibrahim) Mustafa, Bešić (Izet) Nermin, Bešić (Adem) Sead, Bešić (Safet) Sejad, Bešliagić (Mustafa) Suvad, Blažević (Suljo) Šerif, Blažević (Hamdija) Ahmet, Blažević (Ibrahim) Fadil, Blažević (Himzo) Fikret, Blažević (Edhem) Mustafa, Blažević (Avdo) Elvir, Crljenković (Šaban) Muharem, Čejvan (Ibrahim) Zijad, Čaušević (Smail) Besim, Ćoralić (Hasan) Emin, Ćustić (Mehmed) Hilmija, Ćustić (Mehmed) Ismet, Dergić (Džemal) Admir, Draguljić (Ivo) Anto, Duratović (Fehim) Fadil, Duračak (Redžep) Dževad, Donlagić (Kemal) Emir, Elezović (Šerif) Šaban, Elezović (Kasim) Fahrudin, Elezović (Hajrudin) Jasmin, Elezović (Muharem) Edin, Elezović (Muharem) Emir, Elezović (Salih) Hajrudin, Fazlić (Derviš) Ismet, Fazlić (Ismet) Jasim, Fazlić (Ismet) Mirsad, Fazlić (Refik) Almir, Fazlić (Hilmija) Edin, Fazlić (Muharem) Emir, Garibović (Sadik) Samir, Garibović (Atif) Vasif, Garibović (Arif) Taib, Garibović (Hamdija) Kemal, Grabić (Abaz) Muhamed, Grabić (Meho) Mustafa, Gutić (Hasan) Mirsad, Hankić (Salih) Husein, Hasanagić (Hasan) Osman, Hirkić (Husein) Ismet, Hirkić (Husein) Rifet, Hirkić (Husein) Šefik, Hodžić (Fehim) Midhet, Hodžić (Husein) Ahmet, Hodžić (Hilmija) Mirsad, Horozović (Alija) Said, Horozović (Alija) Emsud, Hrnić (Mumin) Harun, Hrustić (Sefer) Mahmut, Ičić (Huska) Hajro, Ičić (Hajro) Sabahudin, Jakupović (Mustafa) Armin, Jusufagić (Latif) Senad, Kadirić (Meho) Zuhdija, Kahrmanović (Sulejman) Mehmed, Kahrmanović (Muharem) Uzeir, Kahrmanović (Abid) Rifet, Karabašić (Osman) Derviš, Karabašić (Derviš) Osman, Karabašić (Dedo) Samir, Kararić (Kadir) Elvir, Kararić (Husein) Kadir, Kauković (Mehmed) Elvin, Kljajić (Ahmet) Meho, Kljajić (Meho) Suad, Kljajić (Ahmet) Sakib, Krkić (Salih) Ahmet, Kulašić (Omer) Abaz, Marošlić (Ramo) Velid, Marošlić (Redžo) Himzo, Medić (Abaz) Ejub, Mehmedagić Alija, Mehmedagić (Husein) Osman, Memić (Mehmed) Asmir, Mrkalj (Omer) Himzo, Muretčehajić (Haso) Idriz, Mujkanović (Osman) Edin, Mujkanović (Hamdija) Husein, Mujkanović (Rasim) Refik, Mujkanović (Mahmut) Vasif, Memić (Sulejman) Nihad, Mujkanović (Esad) Senad, Mujkanović (Edhem) Fikret, Mujkanović (Edhem) Meho, Murčehajić (Derviš) Mehmed, Murčehajić (Derviš) Fuad, Paratušić (Osman) Faik, Paratušić (Sulejman) Zijad, Pervanović (Zaim) Mustafa, Rizvančević (Osman) Faik, Sadić (Džemal) Nail, Saldumović (Hamza) Bajazid, Saldumović (Mehmed) Jasmin, Selimović (Huska) Zijad, Sinanović (Jusuf) Ermin, Sivac (Šefik) Kasim, Sivac (Ibrahim) Merzuk, Sivac (Munib) Edin, Sivac (Munib) Nedžad, Sivac (Džemal) Safet, Sivac (Salko) Mujo, Sušić (Eniz) Nihad, Šljivar (Halil) Omer, Talić (Ibrahim) Mehmedalija, Trnjanin (Bejdo) Sakib, Vehabović (Miralem) Seid, Velić (Ramo) Fadil, Velić (Zuhdija) Ekrem, Velić (Zuhdija) Enes, Velić (Pašo) Zijad, Zahirović (Husein) Ziko, Zulić (Latif) Nedžad, Zulić (Uzeir) Mesud, Zulić (Alija) Mirsad, Žerić (Idriz) Sakib, Žerić (Idriz) Refik, Žerić (Karanfil) Ferid, dok je jedan broj vojno sposobnih muškaraca uspio preživjeti streljanje, i to njih najmanje 12, a da je do sada pronađeno više kompletnih tijela od kojih je najmanje 11 i identifikovano, kao i jedan broj dijelova tijela ubijenih osoba koji su DNK analizom identifikovani da pripadaju žrtvama, i jedan broj nagorenih ostataka tijela koji pripadaju oko 10 ubijenih osoba, dok ostala tijela ni do danas nisu pronađena,

Dakle, u okviru širokog i sistematičnog napada, znajući za takav napad, i da njihove radnje čine dio tog napada, počinili progon na nacionalnoj osnovi osoba bošnjačke i hrvatske nacionalnosti, sa područja općine Prijedor, namjernim lišavanjem života tih osoba (ubijanjem) i pljačkanjem tih osoba (osim optuženog Milorada Škrbića),

Čime su Zoran Babić, Milorad Škrbić i Željko Stojnić počinili krivično djelo Zločini protiv čovječnosti iz člana 172. stav 1. tačke h) Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine, u vezi sa članom 29. Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine, a optuženi **Dušan Janković**, počinio krivično djelo Zločini protiv čovječnosti iz člana 172. stav 1. tačke h) Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine, u vezi sa članom 29. Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine i članom 21. Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine,

Pa ih ovo vijeće Suda Bosne i Hercegovine, za navedeno krivično djelo, na osnovu istih zakonskih propisa i člana 285. Zakona o krivičnom postupku Bosne i Hercegovine, i uz primjenu odredbi člana 39., 42., 42b i 48. stav 1.KZ BiH

OSUĐUJE

Optuženog Zorana Babića NA KAZNU DUGOTRAJNOG ZATVORA U TRAJANJU OD 22 (DVADESET I DVIJE) GODINE

Optuženog Milorada Škrbića, NA KAZNU DUGOTRAJNOG ZATVORA U TRAJANJU OD 21 (DVADESET JEDNU) GODINU

Optuženog Dušana Jankovića, NA KAZNU DUGOTRAJNOG ZATVORA U TRAJANJU OD 21 (DVADESET JEDNU) GODINU

Optuženog Željka Stojnića, NA KAZNU ZATVORA U TRAJANJU OD 15 (PETNAEST) GODINA

Na osnovu člana 56. Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine, optuženima se u izrečene kazne dugotrajnog zatvora, odnosno kaznu zatvora, ima uračunati vrijeme provedeno u pritvoru i svako lišenje slobode u vezi sa krivičnim djelom i to:

- za optuženog Zorana Babića od 27.05.2008. do 29.05.2008. godine, od 21.12.2010. godine do 25.10.2011. godine, te od 15.02.2013. godine do upućivanja na izdržavanje kazne dugotrajnog zatvora izrečene po ovoj presudi
- za optuženog Milorada Škrbića, od 14.10.2008. godine pa do 24.10.2008. godine i od 21.12.2010. godine pa do 25.10.2011. godine, te od 15.02.2013. godine do upućivanja na izdržavanje kazne dugotrajnog zatvora izrečene po ovoj presudi

- za optuženog Dušana Jankovića, od 27.05.2008. godine pa do 11.11.2009. godine, te od 24.02.2012. godine pa nadalje
- za optuženog Željka Stojnića, od 29.05.2008. godine pa do 11.11.2009. godine, od 21.12.2010. godine do 25.10.2011. godine te od 15.02.2013. godine do upućivanja na izdržavanje kazne dugotrajnog zatvora izrečene po ovoj presudi

Na osnovu odredbe člana 188. stav 4. Zakona o krivičnom postupku Bosne i Hercegovine optuženi Zoran Babić, Milorad Škrbić, Dušan Janković i Željko Stojnić, se oslobađaju obaveze da naknade troškove krivičnog postupka, te isti padaju na teret budžetskih sredstava.

Na osnovu člana 198. stav 2. Zakona o krivičnom postupku Bosne i Hercegovine oštećeni se sa eventualnim imovinskoopravnim zahtjevom upućuju na parnicu.

OBRAZLOŽENJE

1. Izmijenjenom optužnicom Tužilaštva Bosne i Hercegovine broj KT-RZ-48/06 od 23.11.2010. godine, optuženima Zoranu Babiću, Miloradu Škrbiću, Dušanu Jankoviću i Željku Stojniću, stavljeno je na teret da su u okviru širokog i sistematičnog napada, a kao učesnici udruženog zločinačkog poduhvata civilnih i vojnih vlasti općine Prijedor, kojem su i sami pripadali, počinili krivično djelo Zločini protiv čovječnosti iz člana 172. stav 1. tačka h) Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu KZ BiH), u vezi sa tačkama a), d), e), h) i k) KZ BiH, u vezi sa članom 180. stav 1. KZ BiH.

2. Prvostepenom presudom Suda Bosne i Hercegovine broj S1 1 K 003472 09 Krl (veza X-KR-08/549) od 21.12.2010. godine, optuženi Zoran Babić, Milorad Škrbić, Dušan Janković i Željko Stojnić, oglašeni su krivim da su radnjama opisanim u izreci te presude počinili krivično djelo Zločini protiv čovječnosti iz člana 172. stav 1. tačka h), u vezi sa tačkama a), d) i h) KZ BiH, a sve u vezi sa članom 180. stav 1. KZ BiH, a za koja krivična djela su osuđeni: Zoran Babić, na kaznu dugotrajnog zatvora u trajanju od 22 godine, Milorad Škrbić, na kaznu dugotrajnog zatvora u trajanju od 22 godine, Dušan Janković, na kaznu dugotrajnog zatvora u trajanju od 27 godina i optuženi Željko Stojnić, na kaznu zatvora u trajanju od 15 godina.

3. Presudom vijeća Apelacionog odjeljenja broj S1 1 K 003472 11 Krž 2 od 04.10.2011. godine, a koja u relevantnom dijelu ima karakter ukidnog rješenja, zbog utvrđenih bitnih povreda odredaba krivičnog postupka, ukinuta je prvostepena presuda Suda Bosne i Hercegovine broj S1 1 K 003472 09 Krl (veza X-KR-08/549) od 21.12.2010. godine u osuđujućem dijelu u odnosu na optužene Zorana Babića,

Milorada Škrbića, Dušana Jankovića i Željka Stojnića i određeno održavanje pretresa pred vijećem Apelacionog odjeljenja.

I. DOKAZNI POSTUPAK

4. Apelaciono vijeće je prihvatilo prijedlog stranaka i branilaca, da se na pretresu pred vijećem Apelacionog odjeljenja prihvate svi dokazi, izvedeni pred prvostepenim vijećem, kako materijalni, tako i subjektivni, te je apelaciono vijeće izvršilo uvid u iste, dok je određen broj iskaza svjedoka Tužilaštva i odbrane reprodukovan na pretresu pred apelacionim vijećem i to 20 svjedoka Tužilaštva i 28 svjedoka odbrane. Prihvaćeni su i svi materijalni dokazi izvedeni pred prvostepenim vijećem, kao i utvrđene činjenice iz presuda MKSJ-a, na temelju Zakona o ustupanju predmeta od strane Međunarodnog krivičnog suda za bivšu Jugoslaviju Tužilaštvu BiH i korištenju dokaza pribavljenih od strane Međunarodnog krivičnog suda za bivšu Jugoslaviju u postupcima pred sudovima u Bosni i Hercegovini (Zakon o ustupanju), koje je prihvatilo prvostepeno vijeće.

5. Nadalje, i Tužilaštvo i odbrana su u postupku pred apelacionim vijećem izveli određen broj novih dokaza, a svi dokazi, kako oni prihvaćeni iz prvostepenog postupka, tako i novi dokazi izvedeni neposredno pred vijećem Apelacionog odjeljenja, i subjektivni i materijalni, nabrojani su u Aneksu 1 ove presude.

II. PROCESNE ODLUKE

A. ISKLUČENJE JAVNOSTI

6. Apelaciono vijeće je, postupajući saglasno obavezi da održi na snazi mjere zaštite u toku prvostepenog postupka određene svjedocima, koje mjere su podrazumijevale i isključenje javnosti za vrijeme davanja iskaza, na ročištima održanim 07.05.2012. , 18.06.2012., 19.06.2012. i 26.06.2012. godine, djelimično isključilo javnost za vrijeme preslušavanja iskaza svjedoka kojima je takva mjera zaštite bila obezbijeđena i u toku prvostepenog postupka.

7. Stranke i branioci nisu imali primjedbu na održavanje na snazi takve mjere zaštite.

B. MJERE ZAŠTITE ZA SVJEDOKE

8. Apelaciono vijeće je prihvatilo i održalo na snazi sve mjere zaštite određene svjedocima u toku istrage u ovom predmetu i u toku prvostepenog postupka, kako kada je riječ o svjedocima optužbe, tako i svjedocima odbrane.

9. Prilikom preslušavanja iskaza svjedoka svjedoka KS-1, KS-2, K-1, KA-1, K-3, KO-15, KO-18, O-3 i O-4 vijeće je vodilo računa da se primjene iste mjere koje su u ranijim fazama postupka svjedocima određene i pod kojim mjerama su svjedočili na glavnom pretresu u toku prvostepenog postupka, dok se u pogledu ostalih svjedoka sa mjerama zaštite, a čiji iskazi nisu reprodukovani na pretresu pred apelacionim vijećem (svjedok A, svjedok B, KO-12, KO-7, KO-8 i sl.) vodilo računa o zaštiti njihovog identiteta, a sve u skladu s mjerama zaštite koje su im određene.

C. ODGAĐANJE PRETRESA DUŽE OD 30 DANA

10. Član 251. stav 2. Zakona o krivičnom postupku Bosne i Hercegovine (ZKP BiH) određuje: "Glavni pretres koji je odgođen mora ponovo početi ako se izmijenio sastav vijeća ili ako je odgađanje trajalo duže od 30 dana, ali uz saglasnost stranaka i branioca vijeće može odlučiti da se u ovakvom slučaju svjedoci i vještaci ne saslušavaju ponovo i da se ne vrši novi uviđaj, nego da se koriste iskazi svjedoka i vještaka dati na ranijem glavnom pretresu, odnosno da se koristi zapisnik o uviđaju".

11. Odredba člana 317. stav 1. ZKP BiH propisuje da se odredbe koje se odnose na glavni pretres u prvostepenom postupku, shodno primjenjuju i na pretres pred vijećem apelacionog odjeljenja, te saglasno navedenoj odredbi i odredbi člana 251. stav 2. ZKP BiH, i kada je riječ o pretresu pred vijećem apelacionog odjeljenja, ukoliko je odgađanje pretresa trajalo duže od 30 dana isti mora iznova početi.

12. U postupku koji je vođen pred apelacionim vijećem u ovom predmetu, između ročišta za nastavak pretresa, održanih 10.07.2012. i 10.09.2012. godine, protekao je vremenski period duži od 30 dana. Naime, iz objektivnih razloga, koji se ogledaju u obavezi korištenja kolektivnog godišnjeg odmora u Tužilaštvu BiH, te planiranih godišnjih odmora članova postupajućeg apelacionog vijeća i branilaca optuženih, nastavak pretresa nije mogao biti zakazan u zakonom propisanom vremenskom okviru.

13. Iz navedenog razloga, na ročištu koje je održano 10.07.2012. godine, vijeće je zatražilo i dobilo saglasnost stranaka i branilaca da se nastavak pretresa zakaže po proteku navedenog roka. Tužilac, optuženi, te njihovi branioci su se izjasnili da neće u daljem toku postupka osporavati odluku o nastavku pretresa pred apelacionim vijećem nakon proteka roka od 30 dana, niti će zahtijevati da glavni pretres iznova počne, na osnovu čega je vijeće donijelo odluku o odlaganju nastavka glavnog pretresa za dan 10.09.2012. godine. Na ročištu održanom 10.09.2012. godine, predsjednik apelacionog vijeća konstatovao je da je na

prethodnom održanom ročištu tražena i dobijena saglasnost stranaka i branilaca da se i pored protoka roka od 30 dana, glavni pretres nastavi bez ponovnog početka, čemu se ni na navedenom ročištu niko od stranaka i branilaca nije protivio.

D. SASLUŠANJE SVJEDOKA U PRISUSTVU ADVOKATA SAVJETNIKA

14. Odredbom člana 84. ZKP BiH propisano je:

(1) Svjedok ima pravo da ne odgovara na pojedina pitanja ako bi ga istinit odgovor izložio krivičnom gonjenju.

...

(5) Svjedoku se odlukom Suda za savjetnika određuje advokat za vrijeme trajanja saslušanja, ukoliko je očito da sam nije u stanju da koristi svoja prava u vrijeme saslušanja i ako njegovi interesi ne mogu biti zaštićeni na drugi način.

15. Saglasno citiranoj odredbi člana 84. stav 5. ZKP BiH, ovo vijeće je donijelo odluku da se prilikom saslušanja svjedoka predloženih od strane odbrane optužnog Zorana Babića, Petra Čivčića i Radoslava Kneževića, te svjedoka predloženih od strane odbrane optuženog Dušana Jankovića, Luke Gnjatovića i Vitomira Lakića, na pretresu pred vijećem Apelacionog odjeljenja, isti saslušaju u prisustvu advokata savjetnika.

16. Naime, svjedoci Petar Čivčić i Radoslav Knežević, su optuženi i izrečena im je nepravoosnažna presuda u drugom predmetu ovog suda za isti krivičnopravni događaj, dok su svjedoci Luka Gnjatović i Vitomir Lakić, zatražili da prilikom davanja njihovih iskaza bude prisutan uz njih advokat savjetnik, cijeneći da će samo na taj način biti zaštićeni njihovi interesi. Vijeće je zahtjeve navedenih svjedoka, a sve u cilju poštivanja njihovih prava i zaštite interesa u najvećoj mjeri, našlo opravdanim, te su im posebnim rješenjima ovog suda, određeni advokati savjetnici koji su bili prisutni prilikom svjedočenja u sudnici.

17. Nadalje, svjedocima Branku Topola i Marinku Ljepoji, koji su u momentu svjedočenja takođe imali status optuženih u drugom predmetu ovog suda za isti krivično pravni događaj, te Miloradu Radakoviću, koji je pravosnažno oslobođen prvostepenom presudom u ovom predmetu za isti krivičnopravni događaj, data je mogućnost svjedočenja u prisustvu advokata savjetnika, ali su se isti takve mogućnosti izričito odrekli.

E. ODLUČIVANJE O DOKAZNIM PRIJEDLOZIMA

1. Odlučivanje o dokazima iz prvostepenog postupka

18. Na statusnoj konferenciji održanoj prije početka pretresa pred vijećem Apelacionog odjeljenja, strankama i braniocima data je mogućnost da se izjasne o prijedlogu dokaza u postupku pred vijećem Apelacionog odjeljenja. Tužilaštvo je dana 09.01.2012.godine, dostavilo podnesak u kojem ističe da ostaje pri svim dokazima izvedenim pred prvostepenim vijećem i predlaže njihovo ponovno izvođenje pred vijećem apelacionog odjeljenja, s tim što ostavlja na odluku sudu način izvođenja. Saglasno takvom prijedlogu Tužilaštva, koji je ovo vijeće prihvatilo, prihvaćeni su svi, pred prvostepenim vijećem izvedenih dokazi Tužilaštva, kako objektivni, tako i subjektivni, s tim što je vijeće odlučilo da se određen broj iskaza svjedoka presluša i na pretresu pred vijećem Apelacionog odjeljenja.

19. Odbrane optuženih su ostale pri prijedlozima dokaza izvedenih u prvostepenom postupku.

20. Takođe, odbrane svih optuženih dale su prijedlog novih dokaza.

2. Odlučivanje o novim dokaznim prijedlozima Tužilaštva

21. Iako Tužilaštvo prvobitno nije imalo novih dokaznih prijedloga, u okviru dokaza duplike (pobijanje dokaza replike izvedenih od strane odbrane), vijeće je prihvatilo prijedlog za saslušanje krim.inspektora SIPA-e Mevludina Mujezinovića i Ejuba Zukića.

22. Tužilaštvo je tokom postupka došlo i do novih identifikovanih lica stradalih na Korićanskim stijenama, te je uložilo DNK izvještaje, koji su na insistiranje odbrane optuženih, uloženi u prisustvu vještaka Ane Bilić i Nermina Sarajlića.

23. Tužilaštvo je uložilo i određen broj novih materijalnih dokaza koji su navedeni u Aneksu 1 ove presude.

3. Odlučivanje o prijedlogu za izvođenje novih dokaza odbrane optuženog Zorana Babića

24. Odbrana optuženog Zorana Babića, predložila je saslušanje 7 novih svjedoka. Nakon razmatranja prijedloga, te pribavljenog izjašnjenja Tužilaštva povodom istog, apelaciono vijeće je prijedlog djelimično prihvatilo, odbivši prijedlog za saslušanje dva svjedoka i to O-4 i KS-3.

25. Kada je riječ o svjedoku O-4, ovo vijeće je cijenilo činjenicu da je navedeni svjedok već saslušan u prvostepenom postupku protiv Zorana Babića i dr., istina kao svjedok tada optuženog, sada pravosnažno osuđenog Ljubiše Četića. Iskaz navedenog svjedoka preslušan je, po prijedlogu odbrane optuženog Babića, i na pretresu pred apelacionim vijećem.

26. Okolnosti na koje je branilac optuženog Zorana Babića, predlagala saslušanje ovog svjedoka, jesu, kako je navela u svom podnesku od 15.08.2012. godine, okolnosti pratnje konvoja, kontakta sa pripadnicima Interventnog voda, a naročito kontakta sa optuženim Babićem, u vezi s čim je branilac istakla da u prvostepenom postupku, obzirom da je imala mogućnost navedenog svjedoka samo unakrsno ispitati, bila je ograničena pitanjima koja su se ticala isključivo Ljubiše Četića, a ne optuženog Babića. Međutim, uvidom u snimak saslušanja navedenog svjedoka, vijeće je zaključilo da je braniteljici optuženog Babića u prvostepenom postupku, omogućeno znatno šire ispitivanje navedenog svjedoka na okolnosti koje su se ticale optuženog Babića, te je našlo njegovo ponovno pozivanje i neposredno saslušanje suvišnim.

27. Kada je riječ o svjedoku KS-3, vijeće je na temelju pismenog prijedloga braniteljice optuženog Babića, kao i usmenog obrazloženja istog na pretresu 11.09.2012.godine, zaključilo da prijedlog nije preciziran i obrazložen u mjeri koja bi opredijelila ovo vijeće za donošenje odluke o saslušanju navedenog svjedoka. Naime, na okolnosti na koje braniteljica predlaže navedenog svjedoka (okolnost vođenja konvoja, kontaktiranje sa policijom iz konvoja i sl.) , saslušan je čitav niz svjedoka i izvedeni su brojni dokazi, kako Tužilaštva, tako i odbrane, te bi saslušanje još jednog svjedoka na identične okolnosti, po ocjeni ovog vijeća samo išlo na štetu ekonomičnosti i efikasnosti postupka. Iz navedenog razloga, prijedlogu za saslušanje svjedoka KS-3 nije udovoljeno.

28. Vijeće je prihvatilo i materijalni dokaz odbrane ovog optuženog kako je navedeno u Aneksu 1 ove presude.

4. Odlučivanje o prijedlogu za izvođenje novih dokaza po prijedlogu odbrane Milorada Škrbića

29. Branilac optuženog Milorada Škrbića, podneskom od 12.08.2012. godine, predložio je da se u postupku pred apelacionim vijećem sasluša neposredno 9 svjedoka i to: Predrag Radulović, Said-Šore Hadžalić, Vehid Duratović, Amira Đulaš, Zlata Arifagić, Indira Uzelac, Davor Uzelac, Šefika Suljanović i Ranko Vrhovac.

30. Izjašnjavajući se o navedenom prijedlogu Tužilaštvo je istaklo da se u načelu protiv saslušanju svjedoka Predraga Radulovića, ističući da navedeni prijedlog nije preciziran, tačnije da nije obrazloženo kako bi saslušaje navedenog svjedoka bilo od uticaja na činjenice i okolnosti konkretnog predmeta, kao ni prijedlog za saslušanje svjedoka Ranka Vrhovca, dok je u pogledu preostalih 7 svjedoka, u odgovoru istaknuto da je riječ o svjedocima koji bi svjedočili na iste okolnosti, te je saslušanje svih 7 svjedoka nepotrebno, odnosno da je dovoljno saslušanje najviše dva svjedoka na istu okolnosti.

31. Izjašnjavajući se usmeno o prijedlogu, na ročištu održanom 11.09.2012. godine, branilac optuženog je istakao da odustaje od prijedloga za saslušanje Predraga Radulovića.

32. Vijeće je razmotrilo istaknuti prijedlog branioca optuženog te isti odlučilo djelimično uvažiti, na način da je prihvaćeno saslušanje svjedoka Saida-Šore Hadžalića, Vehida Duratovića, Zlate Arifagić, te Ranka Vrhovca.

33. Prijedlog za saslušanje ostalih svjedoka: Amire Đulaš, Indire Uzelac, Davora Uzelca i Šefike Suljanović, vijeće je odbilo našavši da su navedeni svjedoci, po prijedlogu odbrane trebali svjedočiti na iste okolnosti kao i svjedoci čije je neposredno saslušanje od strane ovog vijeća prihvaćeno, kao i određen broj svjedoka koji su svjedočili u prvostepenom postupku, a čiji iskazi su prihvaćeni pred ovim vijećem. Stoga je ovo vijeće zaključilo da saslušanje navedenih svjedoka ne bi bilo od uticaja na utvrđivanje nekih novih činjenica i okolnosti, o kojima drugi svjedoci nisu već svjedočili, te da bi išlo isključivo na štetu ekonomičnosti predmetnog krivičnog postupka, zbog čega je navedeni prijedlog odlučilo odbiti.

34. Međutim, i kada je riječ o svjedocima čije je saslušanje prihvaćeno¹, uz maksimalne napore uložene na obezbjeđenje njihovog svjedočenja, nije bilo mogućnosti da se isto obezbjeđi. Naime, vijeće je u više navrata upućivalo pozive na adrese prebivališta navedenih svjedoka dostavljene od strane branioca optuženog, međutim, kako se isti nisu nalazili na navedenim adresama, pozivi za pristup na zakazana ročišta pred Sudom Bosne i Hercegovine su se vraćali neotvoreni. Vijeće je svaki put nakon što bi se poslani poziv za saslušanje svjedoka vratio neotvoren, o tome upoznao optuženog Škrbića i njegovog branioca, upućujući branioca da pokuša doći do podatka kada će svjedok biti dostupan, prisutan u Bosni i Hercegovini, a sve u cilju obezbjeđenja svjedočenja pred ovim vijećem. Međutim branilac u više mjeseci, do konačnog okončanja dokaznog postupka, nije pribavio bilo kakve nove podatke, nego je isključivo tražio da se pozivi šalju na adrese koje je dostavio, a što je ovo vijeće i činilo, međutim svi ti pokušaji uručenja poziva za svjedočenje navedenim svjedocima bili su neuspješni. Svjedokinja Zlata Arifagić, dostavila je medicinsku dokumentaciju iz koje proizilazi da nije sposobna pristupiti na sud i svjedočiti u predmetu, a kratko nakon toga je i napustila Bosnu i Hercegovinu privremeno odselivši kod kćerke u inostranstvo, iz kojih razloga saslušanje iste nije moglo biti obezbijeđeno, a na čemu ni branilac optuženog nije više insistirao.

35. U pogledu preostala 3 svjedoka predložena od strane odbrane optuženog Škrbića, a kojima poziv za saslušanje za dan kada je isto planirano nije mogao biti uručen jer su isti bili van granica Bosne i Hercegovine, predsjednik vijeća je u nastojanju da u najvećoj mjeri ispoštuje prava optuženog, obavijestio stranke i branioca, da će saglasno odredbi člana 261. stav 2. ZKP BiH, koja daje mogućnost

¹ Svjedoci nabrojani poimenično u paragrafu 32 presude

predsjedniku vijeća da u interesu pravde odstupi od zakonom (u članu 261. stav 2. tačke a) do f) ZKP BiH) propisanog redoslijeda izvođenja dokaza, pozivi navedenim svjedocima biti upućivani pred svako naredno ročište, te da će isti biti saslušani bez obzira na fazu dokaznog postupka ukoliko im poziv bude uručen i isti pristupe na sud. Time je i braniocu, a koji je tvrdio da ima određena saznanja o kretanju navedenih svjedoka, ostavljeno dovoljno vremena da pokuša osigurati njihovo prisustvo pred sudom Bosne i Hercegovine.

36. Međutim i pored toga, svjedocima, od oktobra 2012. godine, do 17.01 2013. godine, kada je okončan dokazni postupak u predmetu, nije mogao biti uručen ni jedan poziv za nastavak pretresa (a održano je u tom periodu 10 ročišta za nastavak pretresa). Kako je vijeće u obavezi voditi računa o principima ekonomičnosti krivičnog postupka, efikasnosti, kao i principu suđenja u razumnom roku, a sve to u interesu optuženih iz konkretnog predmeta, uslijed nemogućnosti da se osigura saslušanje navedenih svjedoka, vijeće nije moglo do u nedogled odugovlačiti krivični postupak, nego je nakon što su iscrpljeni svi dokazni prijedlozi stranaka i branilaca, kao i dokazi suda, a u nedostatku prijedloga za izvođenje novih dokaza od strane branioca optuženog Škrbića, dokazni postupak u konkretnom predmetu moralo okončati bez da je saslušalo navedene svjedoke.

5. Odlučivanje o prijedlogu odbrane optuženog Dušana Jankovića za izvođenje novih dokaza

37. Branilac optuženog Dušana Jankovića, dostavio je podneskom od 15.08.2012. godine, prijedlog novih dokaza. Na okolnost funkcionisanja ratne stanice milicije (RSM), s posebnim osvrtom na ulogu PS Prijedor iz mirnodopskog perioda i njene transformacije u ratnim okolnostima, te ulogu i mjesto Dušana Jankovića u SJB Prijedor, predloženo je saslušanje 5 svjedoka: Gorana Babića, Mirka Marjanovića, Željka Mejakića, Cvije Marića i Milana Pilipovića.

38. Nadalje, predloženo je ponovno saslušanje svjedoka Luke Gnjatovića i Vitomira Lakića, na okolnost davanja izjave istražiteljima Tužilaštva BiH, svjedoka Nenada Stojakovića i svjedoka KS-1 na okolnost kretanja konvoja, Milorada Radakovića i Marinka Ljepoje, pripadnika Interventnog voda koji su bili u pratnji konvoja, te imaju saznanja o događajima u toku konvoja, Jusufa Muranovića, putnika u spornom konvoju, Rade Konte, pripadnika RSM koji ima saznanja o polasku konvoja, svjedoka KA-1, Damira Ivankovića, vezano za različitost iskaza datih u predmetu koji se vodi protiv optuženog Jankovića i drugom predmetu ovog suda, a vezano za isti događaj, svjedoka Milenka Trifunovića, Aleksandra Radovanovića, Miloša Stupara i Željka Mejakića, kao lica koja su boravila u pritvoru zajedno sa Ljubišom Četićem, Damirom Ivankovićem i Gordanom Đurićem, te imaju određena saznanja u vezi sa svjedočenjem ovih lica koje je bilo osnov zaključenja sporazuma o priznanju krivnje, svjedoka Ljiljane Trontelj, supruge Maria Trontelja, na okolnost razgovora koji je Mario Trontelj obavio sa Damirom Ivankovićem, Rajka

Lukača i Svetozara Radića, na okolnost alibija optuženog Jankovića, Mirka Vujanovića, radnika SJB zaduženog za MTS, kao i optuženog Dušana Jankovića.

39. U izjašnjenju na prijedlog odbrane optuženog Dušana Jankovića, Tužilaštvo je istaklo da u pogledu prve grupe predloženih svjedoka nalazi dovoljnim saslušanje samo jednog svjedoka. Tužilaštvo je iskazalo protivljenje prijedlogu za saslušanje ostalih svjedoka, izuzev svjedoka-optuženog Jankovića, sa čijim saslušanjem je saglasno. U odgovoru na prijedlog se ističe i da, ukoliko vijeće prihvati prijedlog za saslušanje svjedoka Luke Gnjatovića i Vitomira Lakića, na okolnosti koje je odbrana predložila, Tužilaštvo će kao dokaz replike, na navedene dokaze, predložiti saslušanje ovlaštenih osoba SIPA-e Mevludina Mujezinovića i Ejuba Zukića, koji su obavili radnju saslušanja dva navedena svjedoka.

40. Nakon što je razmotrilo prijedlog odbrane optuženog Jankovića, vijeće je isti ocijenilo djelimično osnovanim. Tako je prihvaćeno saslušanje jednog svjedoka iz prve grupe, na okolnost funkcionisanja RSM Prijedor. Odbrana je u skladu s takvom odlukom vijeća precizirala prijedlog na način da je odabrala svjedoka Cviju Marića koji je pozvan i svjedočio na glavnom pretresu.

41. Nadalje vijeće je prihvatilo prijedlog da se saslušaju svjedoci Luka Gnjatović i Vitimir Lakić, a time i, kako je već istaknuto, prijedlog Tužilaštva, da se kao dokaz replike izvede saslušanje svjedoka Mevludina Mujezinovića i Ejuba Zukića.

42. Nadalje, prihvaćeno je saslušanje Milorada Radakovića i Marinka Ljepoje, Radeta Konte, Damira Ivankovića, Mirka Vujanovića i Dušana Jankovića

43. Vijeće je odbilo prijedlog za saslušanje svjedoka Nenada Stojakovića i KS-1, nalazeći da je na okolnost kretanja konvoja do odredišta saslušan veći broj svjedoka, dok je ovo vijeće prihvatilo prijedlog za saslušanje svjedoka Ljepoje i Radakovića, za koje je cijeno da bi mogli imati potpunije informacije vezano za navedene okolnosti. Nadalje, vijeće je cijeno da je na okolnosti na koje je predložen svjedok Jusuf Muranović, saslušano već dovoljno svjedoka tako da je cijeno pozivanje još jednog dodatnog svjedoka na takve okolnosti, suvišnim. Takođe, vijeće je odbilo prijedlog za saslušanje svjedoka KA-1, nalazeći da je ovaj svjedok, prilikom davanja iskaza u ovom predmetu, detaljno ispitan i direktno od strane Tužilaštva i unakrsno od strane odbrane. Nadalje, vijeće je cijeno irelevantnim okolnosti na koje su predloženi svjedoci Milenko Trifunović, Aleksandar Radovanović, Miloš Stupar i Željko Mejakić, pa je i prijedlog za njihovo saslušanje odbilo kao neosnovan. U pogledu svjedoka Ljiljane Trontelj, vijeće je cijeno da obzirom da je u prvostepenom postupku saslušan svjedok Mario Trontelj, na istu okolnost zbog koje je predložena i Ljiljana Trontelj, a svjedok Mario Trontelj je ipak neposredni svjedok i učesnik navedenog događaja o kojem je svjedočio, dok njegova supruga ima samo posredna saznanja, to po ocjeni ovog vijeća, predložena svjedokinja ne bi mogla iznijeti bilo kakvu novu informaciju pa je i prijedlog za njeno saslušanje ocijenjen neosnovanim. Na kraju, u pogledu alibija optuženog, ovo vijeće nalazi da je odbrana ovog optuženog već izvela niz svjedoka,

te bi dodatno pozivanje još dva svjedoka na istu okolnost, išla isključivo na štetu ekonomičnosti predmetnog krivičnog postupka.

44. Na ročištu održanom 18.01.2013. godine, prije okončanja dokaznog postupka, odbijen je prijedlog branioca optuženog Dušana Jankovića za uvođenje u dokazni materijal završnih riječi iz predmeta MKSJ-a protiv Darka Mrđe, iz razloga što je vijeće cijeno da je navedeni dokument braniocu morao biti poznat od ranije, dakle isti nema karakter "novuma", novog dokaza, a pri tome upitan je i dokazni karakter završnih riječi iz drugog predmeta. Stoga je prijedlog za uvođenje takvog dokaza odbijen, dok je branilac poučen da se na isti može osvrnuti u završnoj riječi.

45. Ostali materijalni dokazi, navedeni u Aneksu 1 ove presude, predloženi od strane odbrane optuženog Jankovića, prihvaćeni su od strane ovog vijeća.

6. Odlučivanje o prijedlogu odbrane optuženog Željka Stojnića za izvođenje novih dokaza

46. Odbrana optuženog Željka Stojnića, u okviru novih dokaznih prijedloga, podneskom od 14.07.2012. godine predložila je uvođenje u spis kao dokaza, transkripta saslušanja svjedoka B iz predmeta ovog Suda broj S1 1 K 003365 09 Krl (veza X-KR-09/741) koji iskaz je svjedok dao dana 01.07.2010. godine, a koji prijedlog je ovo vijeće prihvatilo.

47. Takođe prihvaćeni su i novi materijalni dokazi odbrane ovog optuženog kako je navedeno u Aneksu 1 ove presude.

7. Dokazi Suda

48. Nakon što je dokazni postupak stranaka priveden kraju, vijeće je cijeno da bi radi razjašnjenja određenih okolnosti bilo svrsishodno ponovo, ali kao svjedoka suda da bi se izbjegla nepotrebna širina u ispitivanju, i svjedok bio ispitan samo na konkretne okolnosti, pozvati svjedoka KA-1, a koji je i pozvan i saslušan dana 07.12.2012. godine.

8. Utvrđene činjenice

49. Kako je već navedeno u paragrafu 4 ove presude, vijeće je prihvatilo sve utvrđene činjenice, prihvaćene od strane prvostepenog vijeća u ovom predmetu, a koje su kao takve nabrojane u Aneksu 2 ove presude.

III. ZAVRŠNE RIJEČI

A. ZAVRŠNA RIJEČ TUŽILAŠTVA

50. U završnim riječima, tužiteljica prije svega navodi da je Tužilaštvo BiH uspjelo dokazati da su upravo optuženi Zoran Babić, Milorad Škrbić, Dušan Janković i Željko Stojnić počinili krivično pravne radnje koje su im optužnicom stavljene na teret.

51. Mnogobrojni dokazi, kako subjektivni - svjedoci, tako i objektivni – obimna materijalna dokumentacija, koji su izvedeni u toku krivičnog postupka i uloženi u sudski spis, kao i prihvaćene činjenice iz presuda MKSJ-a, po ocjeni Tužilaštva, pružaju dovoljan osnov vijeću u ovom predmetu, da stvori jasnu sliku o dešavanjima na području opštine Prijedor u kritično vrijeme, a time i da utvrdi kao dokazanu tvrdnju Tužilaštva da je na području opštine Prijedor, u inkriminisanom periodu, bio u toku širok i sistematičan napad civilnih i vojnih vlasti opštine Prijedor protiv bošnjačkog i hrvatskog stanovništva.

52. Budući da su optuženi Zoran Babić, Milorad Škrbić i Željko Stojnić bili pripadnici Interventnog voda, koji je u inkriminisanom periodu bio veoma važna karika u sigurnosnoj strukturi u Prijedoru, Tužilaštvo smatra da su optuženi zasigurno sudjelovali u pretresima i oduzimanju oružja, sprovođenjima konvoja, privođenjima i zatvaranjima nesrpskog stanovništva, te su u skladu s tim znali i dijelili namjeru diskriminatornog postupanja prema nesrpskom stanovništvu, a sve sa ciljem da u konačnici dođe do iseljavanja nesrpskog stanovništva sa područja opštine Prijedor. O diskriminatornoj namjeri Janković Dušana kao rukovodnog kadra SJB Prijedor je, kako smatra Tužilaštvo BiH, suvišno i govoriti. Tužilaštvo smatra da je dokazalo da su optuženi djelovali kao članovi Udruženog zločinačkog poduhvata zajedno sa drugim licima navedenim u optužnici.

53. Kako dalje Tužilaštvo ističe, optuženi Zoran Babić, Milorad Škrbić i Željko Stojnić nisu ni sporili da su lično sudjelovali u pratnji najmanje po dva konvoja, te da je generalno govoreći, pratnja konvoja bila jedan od uobičajenih zadataka za Interventni vod, a takvi njihovi navodi su, po ocjeni Tužilaštva, posebno relevantni za razumjevanje i svestrano sagledavanje njihove uloge i radnji koje su preduzeli u pratnji konvoja od 21.08.1992. godine.

54. Taj konvoj, koji je krenuo dijelom iz logora Trnopolje, a dijelom iz Tukova, bio je najveći konvoj sa civilnim, nesrpskim stanovništvom iz Prijedora. Pripadnici Interventnog voda, uključujući optužene Zorana Babića, Milorada Škrbića i Željka Stojnića koji su bili uniformisani i naoružani, su kroz pratnju konvoja, ukrcavanje ljudi u konvoj i zabranu povratka natrag u Prijedor, kako je to tužilaštvo istaklo, objektivno značajno doprinosili u realizaciji plana prinudnog preseljenja.

55. Tužilaštvo BiH u svojim završnim riječima dalje nalazi da je u cjelosti uspjelo dokazati šta se desilo tog kobnog 21.08.1992. godine od kretanja konvoja iz naselja Tukovi u Prijedoru i iz logora Trnopolje, tokom kretanja konvoja i pravljenja „pauza“ u kretanju konvoja, te strašnih ubijanja preko 200 civila na lokalitetu „Korićanske stijene“, te da je na nedvojben način dokazalo koju je ulogu imao svaki od optuženih u predmetnom događaju.

56. Osvrćući se na svjedoke i materijalne dokaze odbrane, Tužilaštvo ističe da su svi dokazi, svih odbrana optuženih, bili usmjereni na izbjegavanje njihove krivične odgovornosti i osiguravanje alibija optuženima, ali Tužilaštvo smatra da su takvi dokazi nepouzdana, te da nisu doveli u pitanje činjenično stanje kakvo proizilazi iz izvedenih dokaza Tužilaštva.

B. ZAVRŠNE RIJEČI ODBRANE

(a) Završna riječ branioca optuženog Zorana Babića

57. Branilac optuženog Zorana Babića, u svojoj završnoj riječi, na prvom mjestu se osvrnula na pitanje primjene krivičnog zakona. Naime, kako to branilac ističe u konkretnom predmetu, Apelaciono vijeće Suda Bosne i Hercegovine, trebalo bi primjeniti krivični zakon koji je važio u vrijeme navodnog izvršenja radnji koje se stavljaju na teret optuženom, a to je Krivični zakon SFRJ, koji je kao preuzeti zakon važio i u Republici BiH, nakon njenog priznanja kao samostalne države, a ne KZ BiH koji je stupio na snagu znatno kasnije.

58. Nadalje, braniteljica osporava postojanje Udruženog zločinačkog poduhvata (UZP), te navodi kako se optuženima stavlja na teret učešće u UZP-u na osnovu samo jedne izvršene radnje, a to je pratnja konvoja od 21.08.1992. godine i na osnovu izvršenih krivičnih djela tog dana, budući da Tužilaštvo nije dokazalo postojanje još nekih krivičnih djela koja su ranije učinjena sa ciljem progona nesrpskog stanovništva.

59. Takođe se, prema mišljenju odbrane, postavlja pitanje kako je optuženi Babić mogao učestvovati u stvaranju bilo kakvih planova progona bošnjačkog i hrvatskog stanovništva od aprila 1992. godine, kako se navodi u optužnici, kada je, kako je i dokazano od strane Tužilaštva, inteventni vod formiran sredinom juna mjeseca 1992. godine.

60. Odbrana dalje navodi da je optuženi Babić bio obični policajac, bez čina ili funkcije, te da je poput drugih policajaca dobijao kao pripadnik Interventnog voda određene naredbe koje je i izvršavao. Saglasno tome, branilac smatra da za one optužene, za koje i ukoliko se se utvrdi da su krivično odgovorni, može se govoriti samo o saučesništvu kao obliku krivične odgovornosti, a dodaje i to da je optužnica u vezi sa ovim oblikom krivične odgovornosti neprecizna i nema konkretizacije preduzetih radnji od strane optuženog za koje bi on eventualno mogao odgovarati.

61. Na kraju, odbrana prvooptuženog Babića na spori da se tog dana 21.08.1992. godine dogodio zločin na Korićanskim stijenama i da oni koji su ga počinili treba krivično da odgovaraju i da budu kažnjeni. Međutim, odbrana smatra da Tužilaštvo nije van razumne sumnje dokazalo da je optuženi Zoran Babić učestvovao u izvršenju tog zločina, te stoga predlaže da apelaciono vijeće zbog nedostatka dokaza u odnosu na optuženog Babića donese presudu kojom se optuženi oslobađa od optužbe.

62. Optuženi se u cijelosti saglasio sa navodima svog branioca.

(b) Završna riječ branioca optuženog Milorada Škrbića

63. Branilac drugooptuženog Milorada Škrbića, u svojim završnim riječima ističe da Tužilaštvo BiH nije izvan razumne sumnje dokazalo da je Milorad Škrbić izvršio bilo koju radnju koja ima obilježja krivičnog djela koje je ovom optuženom stavljeno na teret. Nasuprot tezi koju je tokom dokaznog postupka zastupalo Tužilaštvo, odbrana ovog optuženog smatra da su oni, kroz dokaze koje su izveli, na nesumnjiv način uspjeli dokazati da optuženi Milorad Škrbić nije učestvovao u izvršenju krivičnih djela opisanih u optužnici Tužilaštva.

64. Odbrana ovog optuženog prvenstveno osporava koncept UZP-a kao oblika izvršenja krivičnog djela, a potom i učešće optuženog u istom. Naime, branilac u završnoj riječi ističe da je optužnicom Tužilaštva BiH optuženom Škrbiću stavljeno na teret, a i ranije ukinutom prvostepenom presudom, isti je bio oглаšen krivim da je učestvujući u Udruženom zločinačkom poduhvatu (UZP) izvršio krivično djelo koje mu je stavljeno na teret, a kako branilac ističe sam koncept UZP-a je nepoznanica u krivičnom zakonodavstvu Bosne i Hercegovine. Branilac navodi da je UZP politička, a ne pravna kategorija, jer u pravnom sistemu BiH ne postoji takav institut, a po ocjeni branioca, takav koncept nema uporište ni u međunarodnom običajnom pravu.

65. Nadalje, prema mišljenju odbrane, ovaj koncept se suprotstavlja principu „*nullum crimen sine lege*“ – odnosno opšte prihvaćenog načela da nema krivičnog djela bez prethodno propisane kazne.

66. Odbrana se u završnim riječima osvrće i na princip „*in dubio pro reo*“ prema kome sud mora donijeti oslobađajuću presudu, ne samo kada je uvjeren u nevinost optuženog, nego i onda kada je u sumnji o njegovoj krivici. Branilac optuženog Milorada Škrbića smatra da Tužilaštvo nije dokazalo izvan razumne sumnje da je ovaj optuženi izvršio djela koja mu se stavljaju na teret, jer, po ocjeni branioca, ne postoji dovoljno dokaza koji bi na nesumnjiv način potvrđivali da je Milorad Škrbić učestvovao u progonu, pljačkanju i ubijanju ili vršenju ma koje druge radnje u kojoj bi bila ostvarena obilježja krivičnih djela koja su mu stavljena na teret. U skladu s tim, branilac smatra da bi sud u pogledu nerazjašnjenih pitanja morao zauzeti stav koji ide u korist optuženog Milorada Škrbića, a nikako na njegovu štetu, te uz primjenu navedenog principa donijeti oslobađajuću presudu.

67. Optuženi je u cijelosti bio saglasan sa izlaganjem svog branioca.

(c) Završna riječ branioca optuženog Dušana Jankovića

68. Branilac optuženog Dušana Jankovića, advokat Ranko Dakić, u završnoj riječi je istakao da njegov branjenik nije kriv za djelo koje mu se stavlja na teret, te ističe da Tužilaštvo BiH nije dokazalo navode iz optužnice.

69. Prema mišljenju odbrane, Tužilaštvo nije izvelo nijedan dokaz kojim bi potvrdilo da je Dušan Janković naređivao i organizovao konvoj, da je prisilno iseljavao nesrpsko stanovništvo, te namjerno lišavao druge osobe života. Branilac dodaje i to, da nije izveden nijedan pouzdan dokaz koji bi ukazao na to da je Janković pratiocima konvoja dao instrukcije i odobrenje za izdvajanje muškaraca u namjeri ubijanja civila, te da nijedan dokaz ne ukazuje na nadređenost Jankovića počinocima.

70. Odbrana ovog optuženog smatra da nije dokazano postojanje UZP-a, niti širok, sistematični i rasprostranjen napad.

71. Kako odbrana ističe, u inkriminisanom periodu nije bilo nikakvog planiranog napada od strane srpske teritorijalne odbrane i jedinica JNA koje su bile stacionirane u Prijedoru, na bošnjačko i hrvatsko stanovništvo. Kako branilac ističe, besmisleno je teretiti optužene u ovom predmetu, za znanje o postojanju širokog i sistematičnog napada, i učešće u istom, jer da je takav napad postojao, a posebno kao dio plana UZP-a, o njegovom činjenju bi mogli odlučivati samo najviši organi vlasti i eventualno najviši funkcioneri službi bezbjednosti, a na šta optuženi, kao ni drugi vojnici i milicioneri ne bi bili niti informisani, a posebno ne bi imali nikakvu mogućnost odlučivanja. Na osnovu prethodno navedenog, odbrana traži od sudećeg vijeća da se prihvati kao utvrđen stav MKSJ iz presude Fatmir Limaj i drugi, u odnosu na optuženog Jankovića, i saglasno takvom stavu donese presuda.

72. Nadalje, jednako kako nije dokazano učešće Dušana Jankovića u UZP-u, on se ne može smatrati odgovornim ni po osnovu individualne odgovornosti u svojstvu saizvršioca, odnosno pomagača. Odbrana smatra da je dokazala da radnje Dušana Jankovića kritičnog dana ne predstavljaju radnje kojima bi isti bio uključen u UZP i kojima bi mogao biti terećen za sučesništvo, odnosno pomaganje u izvršenju krivičnog djela.

73. Odbrana dalje ukazuje na činjenicu da optuženi Janković, ni vremenski ni prostorno, nije vezan za ono što se desilo u vremenu april-septembar 1992. godine, s obzirom da, kako ističe branilac, Dušan Janković u periodu od 20.09.1991. pa do decembra 1993. godine nije imao ni formalno-pravnu, a ni faktičku rukovodnu, odnosno komandnu ulogu u policiji opštine Prijedor, a ni u policiji Republike Srpske uopšte. Ako bi u službenom položaju postojala bilo kakva odgovornost Dušana Jankovića, prema mišljenju odbrane, ona se može vezati za period od 19.08.1991. do 20.09.1991. godine, a nikako izvan tog perioda. Eventualna odgovornost za dalja događanja, koje tretira optužnica, kako navodi branilac, mogu se vezati samo za djela koja je on lično učinio. Branilac dalje ističe da uloga, mjesto i službena pozicija Jankovića u periodu od 20.09.1991. godine do kraja 1992. godine ne može

biti dovedena u vezu sa komandnom odgovornošću ni po jednom osnovu, jer je njegov položaj u tadašnjoj strukturi vlasti u opštini Prijedor, u inkriminisanom periodu, bio na nivou izvršioca poslova i zadataka vezanih za materijalno obezbjeđenje i logistiku rezervnih stanica milicije, a što je odbrana dokazala izvedenim dokazima.

74. Nadalje, odbrana ukazuje na činjenicu da nijedan od pripadnika Interventnog voda nije naveo da mu je Janković Dušan ikada išta naredio ili da mu je neko prenio direktno naređenje Janković Dušana. Prema mišljenju odbrane, iz svih izvedenih materijalnih dokaza i iskaza svih saslušanih svjedoka nedvosmisleno proizilazi da Janković u odnosu na Interventni vod nije imao nikakvu ni *de facto* ni *de iure* naredbodavnu ulogu.

75. Navode iz optužnice da je Dušan Janković iseljavao nesrpsko stanovništvo, odbrana smatra nedokazanim. SJB Prijedor nije imala nikakve uloge u organizovanju konvoja, te kako odbrana ističe, o konvojima je obavještavana posljednja i to kada bi dobila zahtjev za obezbjeđenje konvoja, a građani su napuštali područje opštine Prijedor, po riječima branioca, prema sopstvenom nahođenju, zbog nesigurnosti i pogoršanja stanja bezbjednosti. Nadalje, branilac smatra da Tužilaštvo BiH nije dokazalo da je Janković kritičnog dana, 21.08.1992. godine, bio u Tukovima i naglašava da je odbrana van svake razumne sumnje dokazala da on nema nikakve veze sa konvojem niti je bio u pratnji konvoja, te da je kritičnog dana bio u selu Sreflije, kod Kozarske Dubice.

76. Odbrana u završnim riječima dalje prigovara i primjeni Krivičnog zakona BiH od 2003. godine, jer smatra da su i Krivični zakon SFRJ i Krivični zakon FBiH blaži po učinioca krivičnog djela i naglašava da se primjenom KZ BiH krše odredbe člana 7. EKLJP i odredbe člana 15. Međunarodnog pakta o građanskim i političkim pravima.

77. Na kraju, branilac naglašava da je Tužilaštvo BiH odustalo od komandne odgovornosti iz člana 180. stav 2., a da izvedeni dokazi isključuju individualnu odgovornost njegovog branjenika, te da je jedina moguća presuda u odnosu na optuženog Dušana Jankovića – oslobađajuća.

78. Optuženi se saglasio sa završnom riječi svog branioca

(d) Završna riječ branioca optuženog Željka Stojnića

79. Branilac optuženog Željka Stojnića, advokat Senad Kreho, ističe da ostaje u cijelosti kod završne riječi iznesene u prvostepenom postupku od strane prethodnog branioca optuženog, te da s tim u vezi neće u završnim riječima ponavljati ono što je već prethodno rečeno, kako u prvobitnoj završnoj riječi, tako i u završnim riječima branilaca ostalih optuženih u predmetu, a sa kojima je saglasan.

80. Branilac osporava prvenstveno koncept UZP-a, za koji ističe da predstavlja krivično pravni pojam baziran na sumnjivoj vanzakonskoj konstrukciji, a koji istovremeno uključuje i *mens rea* optuženog usmjerenu na posljedicu.

81. U završnim riječima, branilac, analizirajući izvedene dokaze koji potvrđuju alibi optuženog, ukazuje da iz takve analize proizilazi zaključak o nedokazanosti prisustva optuženog Stojnića u vrijeme egzekucije na Korićanskim stijenama.

82. Branilac naglašava da, u kontinentalnom pravnom sistemu, kao i nacionalnim zakonodavstvima, na Tužilaštvu leži teret dokazivanja tj. da dokažu krivnju izvan razumne sumnje.

83. Odbrana navodi da je Sud dužan donijeti oslobađajuću presudu, ne samo u slučaju kada je dokazana nevinost, nego i u slučaju kada nije dokazana krivnja optuženog. Svaka sumnja u postojanje neke pravno relevantne činjenice, kako branilac ističe, mora se odraziti u korist optuženog.

84. Stoga, ovo vijeće, prema mišljenju odbrane, mora naći opravdanim primjenu načela *in dubio pro reo*, tj. pravila koje se odnosi na to da činjenice koje idu na štetu optuženog moraju biti utvrđene sa potpunom sigurnošću odnosno van razumne sumnje, a ako postoji sumnja u odnosu na te činjenice, a kakva sumnja postoji u konkretnom slučaju vezano za činjenice koje se tiču krvice optuženog Stojnića, one se ne mogu uzeti kao utvrđene. S druge strane, kako to branilac ističe, „donja premisa“ navedenog pravila glasi, da činjenice koje idu u korist optuženog se uzimaju kao utvrđene čak iako su samo vjerovatne.

85. Na kraju, u skladu sa prethodno navedenim, odbrana predlaže da se Stojnić Željko oslobodi od optužbe.

86. Optuženi Željko Stojnić prihvatio je u cijelosti završnu riječ svog branioca.

IV. ZAKON KOJI SE PRIMJENJUJE

87. Tužilaštvo je optužnicom optuženima stavilo na teret izvršenje krivičnog djela Zločini protiv čovječnosti iz člana 172. stav 1. tačka h), u vezi sa tačkama a), d), e), h) i k) KZ BiH, sve u vezi sa članom 180. stav 1. KZ BiH.

88. Odbrane svih optuženih su tokom cjelokupnog postupka, uključujući i postupak pred vijećem apelacionog odjeljenja, osporavale primjenu KZ BiH u konkretnom predmetu, ističući da jedini zakon čija primjena u konkretnom slučaju ima mjesta, jeste Krivični zakon Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije (KZ SFRJ), kao zakon koji je važio u vrijeme izvršenja predmetnog krivičnog djela.

89. Rukovodeći se članom 7. Evropske konvencije o ljudskim pravima i osnovnim slobodama (u daljem tekstu EKLJP), te odredbama članova 3., 3a, 4. i 4a) KZ BiH, vijeće je razmotrilo koji se zakon ima primjeniti u konkretnom slučaju.

90. Krivično djelo koje je optuženima stavljeno na teret, počinjeno je u avgustu 1992. godine, a oni su optuženi po krivičnom zakonu koji je stupio na snagu 2003. godine, dakle znatno nakon predmetnih događaja. Stoga je bitno obratiti pažnju na načelo zakonitosti (*nullum crimen sine lege i nulla poena sine lege*) i načelo vremenskog važenja krivičnog zakona.

91. Načelom zakonitosti, sadržanom u članu 3. KZ BiH, propisano je da se krivična djela i krivične sankcije propisuju samo zakonom, tako da nikome ne može biti izrečena kazna ili druga krivično pravna sankcija za djelo koje, prije nego što je učinjeno, nije bilo zakonom ili međunarodnim pravom propisano kao krivično djelo i za koje zakonom nije bila propisana kazna. Članom 4. KZ BiH, propisano je da se na učinioca krivičnog djela primjenjuje zakon koji je bio na snazi u vrijeme njegovog učinjenja, a ako se nakon učinjenja krivičnog djela jednom ili više puta zakon izmijeni, primjenit će se zakon blaži za učinioca.

92. Član 7. EKLJP propisuje također princip zakonitosti, a EKLJP, temeljem odredbe člana 2. stav 2. Ustava BiH, ima primat u primjeni nad svim ostalim zakonima. Navedenom odredbom propisan je opšti princip po kojem se zabranjuje teža kazna od one koja je bila primjenjiva u vrijeme izvršenja krivičnog djela, ali se ne propisuje primjena najblažeg zakona. Nadalje, u članu 7. stav 2. propisano je da „*ovaj član ne sprječava suđenje ili kažnjavanje bilo koje osobe za neki čin ili propust koji je u času počinjenja predstavljao krivično djelo u skladu sa općim načelima prava priznatim od civiliziranih naroda*“, a navedeni princip je na gotovo istovjetan način sadržan i u članu 15. stav 2. Međunarodnog pakta o građanskim i političkim pravima (u daljem tekstu MPGPP). I EKLJP i MPGPP predstavljaju akte koje je BiH, kao nasljednica bivše SFRJ ratifikovala, pa navedeni propisi imaju obavezujući karakter.

93. Navedeni član 7. stav 2. EKLJP, preuzet je i u važeće zakonodavstvo Bosne i Hercegovine i to kroz odredbu člana 4.a) KZ BiH, a iz koje odredbe proizilazi da, i pored prohibicija sadržanih u članovima 3. i 4. KZ BiH, navedene odredbe ne sprječavaju suđenje i kažnjavanje nekog lica za činjenje ili nečinjenje koje se u vrijeme počinjenja smatralo krivičnim djelom u skladu sa opštim principima međunarodnog prava.

94. Prema principu univerzalne nadležnosti, običajno međunarodno humanitarno pravo obavezuje svaku državu u svijetu, bez obzira da li je ratifikovala odgovarajuće međunarodne pravne instrumente, tako da je svaka država obavezna da krivično goni i izruči (*aut dedere aut judicare*) sve osobe za koje se sumnja da su izvršile povredu običajnog međunarodnog humanitarnog prava. Bilo kakvo ograničenje koje nametne država u vezi sa izručenjem osobe koja se tereti da je prekršila međunarodno običajno humanitarno pravo, predstavlja kršenje međunarodnih obaveza te države.

95. Ratni zločini, uključujući i Zločine protiv čovječnosti kao djelo koje je stavljeno na teret optuženima u konkretnom slučaju, bez sumnje predstavljaju zločine i u skladu sa odredbama međunarodnog prava, te se u navedenom smislu

imaju podvesti pod „opšta načela međunarodnog prava“, kako to propisuje član 4.a) KZ BiH, odnosno „opšta pravna načela koja priznaju civilizovani narodi“, kako to propisuje član 7. stav 2. EKLJP, a uslijed čega je opravdana primjena KZ BiH u konkretnom slučaju, kako je to i Tužilaštvo navelo u optužnom aktu.

96. U kontekstu prethodno navedenog potrebno je još spomenuti i da je 10.04.2012. godine, vijeće Evropskog suda za ljudska prava u Strasburu donijelo presudu po aplikaciji osuđenog Bobana Šimšića, odbivši istu kao neosnovanu, a u kojoj presudi je istaknuto slijedeće:

Sud opaža da je sadašnji aplikant bio osuđen 2007. godine za progon kao zločini protiv čovječnosti s obzirom na djela koja su desila 1992. godine. Kako pobijana djela nisu sadržavala zločine protiv čovječnosti prema domaćem pravu sve do stupanja na snagu Kaznenog zakona, evidentno je iz dokumenata citiranih u gore navedenim stavcima od 8-13 da su pobijana djela, u vremenu kada su bila počinjena, sadržavala zločine protiv čovječnosti prema međunarodnom pravu. U tom smislu, primjećuje se da su svi sastavni elementi zločina protiv čovječnosti ispunjeni u ovom slučaju: pobijana djela su izvršena u kontekstu šireg i sistematičnog napada s ciljem na civilno stanovništvo i aplikant je bio svjestan ovih napada (suprotno slučaju Korbely, gore navedeni stavci, §§ 83-85).

1. Aplikant je tvrdio da nije mogao predvidjeti da su njegova djela mogla sadržavati zločine protiv čovječnosti prema međunarodnom pravu. Primijećeno je, također, da je aplikant počinio ova djela kao policijski službenik. Sud drži da se osobe koje obnašaju profesionalnu dužnost moraju procesuirati s najvećim stupnjem opreza slijedeći njihovo zanimanje, te se može očekivati da dobiju posebnu pažnju u procjeni rizika koju je ta aktivnost povlačila za sobom (vidjeti Kononov, gore navedeno, § 235) Nadalje, imajući u vidu strahovitu, nezakonitu prirodu njegovih djela, koja uključuju ubistva i mučenja Bošnjaka unutar konteksta šireg i sistematičnog napada Bošnjačkog civilnog stanovništva Opštine Višegrad, čak bi i površna reakcija od strane aplikanta navela da su djela riskantna sadržavajući zločine protiv čovječnosti za koje bi se on mogao držati odgovornim.

2. Sud zaključuje da su djela aplikanta, u vremenu kada su izvršena, sadržavala kazneno djelo definirano s dovoljno dostupnosti i predvidivosti prema međunarodnom pravu.

Ova je žalba, zbog toga, očigledno neosnovana i mora se odbiti prema članu 35. stavkama 3(a) i 4. Konvencije.

97. Osim navedenog, iako krivično djelo Zločina protiv čovječnosti nije bilo propisano u KZ SFRJ kao posebno djelo, na način kako ga propisuje novi zakon, oblici izvršenja predmetnog krivičnog djela bili su obuhvaćeni pojedinačnim inkriminacijama u članovima 136., 141. do 147., 154., 155. i 186. KZ SFRJ. Iz navedenog proizilazi da su ta krivična djela bila kažnjiva i po u to vrijeme važećem krivičnom zakonu koji nije zahtijevao da se dokažu svi elementi zločina protiv čovječnosti, što govori u prilog činjenici da je opravdana primjena KZ BiH, kako je to utvrdilo i ovo vijeće.

98. Na kraju, primjena KZ BiH dodatno je opravdana činjenicom da bilo koja kazna koju je moguće izreći po ovom zakonu za predmetno krivično djelo, jeste

zasigurno blaža od smrtne kazne koja je bila na snazi prema važećem zakonu u inkriminisanom periodu, zbog čega je primjena KZ BiH u skladu i sa principom zakonitosti i principom primjene blažeg zakona na počinioca. Navedeni stav u skladu je sa stavom ovog suda u drugim predmetima Zločini protiv čovječnosti, a koji stav je i Ustavni sud BiH potvrdio u predmetu protiv Abduladhima Maktoufa².

V. STANDARDI DOKAZIVANJA

A. OPŠTA RAZMATRANJA

99. Kod donošenja bilo koje sudske odluke, pa samim tim i ove presude, sudsko vijeće je u obavezi poštovati i primjeniti, te presudu donijeti u skladu sa važećim odredbama Zakona o krivičnom postupku, te EKLJP koja ima primat u primjeni u Bosni i Hercegovini.

100. Jedan od temeljnih principa krivičnog zakona, princip zakonitosti, ima za cilj da osigura da niko nevin ne bude osuđen i da se učiniocu krivičnog djela izrekne krivičnopravna sankcija pod uslovima propisanim u KZ BiH.

101. Nadalje vijeće je imalo u vidu pretpostavku nevinosti, propisanu odredbom člana 3. ZKP BiH, koja odredba propisuje *“Svako se smatra nevinim za krivično djelo dok se pravomoćnom presudom ne utvrdi njegovu krivnju”*. Osim toga, vijeće je imalo u vidu da teret dokazivanja leži na tužiocu, te da kako je to propisano odredbom člana 3. stav 2. člana : *“Sumnju u pogledu postojanja činjenica koje čine obiježja krivičnog djela ili o kojima ovisi primjena neke odredbe krivičnog zakona, sud iješava presudom na način koji je povoljniji za optuženog.”* U konačnici, saglasno odredbi člana 14. ZKP BiH, sud je dužan da sa jednakom pažnjom ispituje i utvrđuje kako činjenice koje terete optuženog i tako i one koje mu idu u korist.

102. U našem pravnom sistemu, važi princip slobodne ocjene dokaza, propisan u članu 15. ZKP BiH. Dakle, sud nije vezan bilo kakvim formalnim dokaznim pravilima kod donošenja presude. Međutim, navedeni princip nikako ne znači da Sud može donijeti presudu prema sopstvenom nahođenju, nego, kako je to propisano odredbom člana 281. ZKP BiH, Sud zasniva presudu samo na činjenicama i dokazima koji su izneseni na glavnom pretresu. Nadalje, sud je dužan savjesno ocijeniti svaki dokaz pojedinačno i u vezi sa ostalim dokazima i na osnovu takve ocjene izvesti zaključak je li neka činjenica dokazana.

103. Iako je vijeće presudu donijelo u cijelosti poštujući navedene principe, te iako je prilikom njenog donošenja cijenilo sve izvedene dokaze, Tužilaštva i odbrane, te izvedene dokaze Suda, kako subjektivne tako i materijalne, imajući u vidu obimnost

² Vidjeti AP-1785/06 od 30.03.2007. godine

dokazne građe, vijeće u obrazloženju presude nije moglo dati osvrt na svaki izvedeni dokaz. Dakle, vijeće je prilikom donošenja presude izvršilo uvid i cijeno svaki izvedeni dokaz, ali se u obrazloženju presude referiše samo na one dokaze koji su bili od značaja za činjenično stanje kakvo je utvrđeno i to kako za postojanje krivičnog djela, tako i krivice optuženih.

104. Kako dokaznu građu u konkretnom predmetu, u velikom dijelu čine iskazi svjedoka, to je ocjena njihovih iskaza i procjena kredibiliteta svjedoka, pred ovo vijeće, kao i bilo koje vijeće koje postupa u sličnoj situaciji, postavila značajan izazov. Naime, ocjeni iskaza svjedoka ne može se nikada pristupiti "plastično", te *a priori* prihvatiti sve što svjedok kaže, bilo da je riječ o iskazu koji inkriminira ili ekskulpira optuženog. Kod ocjene svjedočkih iskaza, vijeće mora pristupiti uz svu dužnu pažnju, cijeneći kako sam sadržaj svjedočenja, tako i cjelokupan utisak koji svjedok ostavlja, te s tim u vezi ponašanje svjedoka, boju glasa, stav, fizičke, ali i emocionalne reakcije na pitanja, te držanje svjedoka u odnosu na stranke i branioce. Naime, vijeće je u obavezi posmatrati iskaz svjedoka uzimajući u obzir cjelokupnu atmosferu u kojoj isti svjedoči.

105. To je posebno od značaja kad je riječ o iskazima svjedoka, neposrednih, ali i posrednih žrtava zločina koji su se desili i koji su predmet optuženja u ovom predmetu. Naime, takvi svjedoci koji su proživjeli traumu, u uslovima kada su obavezani ponovo govoriti o onome što su proživjeli, izloženi su dodatnoj traumatizaciji. U takvim okolnostima posebno je potrebno biti obazriv kod procjene pouzdanosti njihovih iskaza.

106. Naime, za iskaz svjedoka, nije samo bitno da je on dat iskreno (a vijeće polazi od pretpostavke da je svaki svjedok, posebno nakon polaganja zakletve pred sudom, namjeravao iskreno svjedočiti o činjenicama i okolnostima o kojima ima saznanja), nego je bitno i da je iskaz pouzdan. Na pouzdanost iskaza jednog svjedoka, utiču različiti faktori, a tu se naročito ističu sposobnost zapažanja i nestalnost ljudske percepcije, protek vremena, traumatičnost samog događaja, ali i pristrasnost svjedoka. Sve to može biti od uticaja da dva svjedoka, koja su prisustvovala istom događaju, posmatraju isti iz različite psihičke, fizičke, pa i hronološke perspektive, pa da stoga daju iskaze koji nisu identični. Stoga, kod ocjene iskaza svjedoka, vijeće je uporedilo činjenice o kojima je svjedok svjedočio, sa činjenicama koje su utvrđene od strane drugih svjedoka, ali i činjenicama koje proizilaze iz materijalnih dokaza, te na temelju takve svestrane ocjene donosilo zaključak o pouzdanosti iskaza nekog svjedoka.

107. Pri tome, potrebno je istaći i to da je vijeće, prilikom ocjene iskaza svjedoka, utvrdilo da su neki svjedoci bili iskreni i pouzdani čak i na ličnu štetu. Drugi svjedoci su, vijeće je cijeno, bili iskreni, ali određeni dijelovi njihovih svjedočenja nisu bili uvjerljivi. Za to su razlozi različiti počev od ograničenosti percepcije, lošije moći zapažanja, uticaja vremena, ličnih interesa, ali i interesa da utiču na ishod postupka, lojalnosti optuženima ili pristrasnosti bilo optuženima bilo žrtvama, koja je mogla rezultirati određenim zaključcima svjedoka o tome šta su zaista vidjeli ili čuli.

Ipak, i kod takvih svjedoka, bilo je situacija da iako dijelove njihovih iskaza vijeće ocijeni nepouzdanim, s druge strane, ocijeni da su dijelovi njihovih iskaza sadržavali precizna zapažanja o određenim činjenicama, te je u takvoj situaciji vijeće cijenilo da odbacivanje u cijelosti takvih iskaza, ne bi bilo u skladu sa interesima pravde, nego su i takvi iskazi cijenjani na način da je procjenjivana pouzdanost i tačnost svake činjenice ili okolnosti na koju je svjedok pitan.

108. Nadalje, vijeće je upoređivalo iskaze svjedoka, date u različitim fazama postupka, te analiziralo iskaze date u fazi istrage, kada su sadržavali određene razlike u pogledu odlučnih činjenica u odnosu na iskaze sa glavnog pretresa, te je na temelju takve ocjene zaključilo kojim dokazima se može pokloniti vjera.

109. Kako je i materijalna dokumentacija uložena kao dokaz, kako od strane Tužilaštva, tako i odbrana optuženih obimna, navedene dokaze vijeće je cijenilo prije svega u kontekstu odredbe člana 10. ZKP BiH, koja reguliše pitanje zakonitosti dokaza.

110. Prilikom ocjene vjerodostojnosti dokumenata, vijeće je iste razmatralo u svjetlu svih ostalih izvedenih dokaza, kao što su drugi materijalni dokazi i iskazi svjedoka.

111. Pored toga, čak i kada je vijeće bilo uvjereneno da je razmatrani dokument vjerodostojan, nije automatski prihvatano da sadržaj navedenih dokumenata predstavlja tačan prikaz činjenica, već je u svakom konkretnom slučaju cijunjena vjerodostojnost tog sadržaja.

112. Imajući u vidu sve navedeno, polazeći od navedenih principa propisanih domaćim zakonom, te odredbe člana 6. stav 1. EKLJP koji nameće obavezu svim sudovima da *“ukažu dovoljno jasno na osnove na kojima oni zasnivaju svjku odluku”*³, vijeće je pažljivo cijunjilo sve izvedene dokaze, čija ocjena će biti data u daljem obrazloženju presude.

B. KREDIBILITET SVJEDOKA

113. Vijeće je našlo opravdanim posebno se osvrnuti na pitanje kredibiliteta svjedoka Tužilaštva, Damira Ivankovića, Gordana Đurića i Ljubiše Četića, koji su svjedočili na glavnom pretresu, nakon što su sa Tužilaštvom sklopili sporazum o priznanju krivice. Naime odbrana je tokom postupka insistirala na tome da je sadržaj njihovog svjedočenja uvjetovan nastojanjem da sebi osiguraju što bolji procesni položaj, tačnije što blaže kazne za isto krivično djelo za koje su optuženi i Zoran Babić, Milorad Škrbić, Dušan Janković i Željko Stojnić.

³ Evropski sud za ljudska prava, *Georgiadis protiv Grčke*, 1997, para 606.

114. Međutim, suprotno takvom stavu odbrana optuženih, ovo vijeće nalazi da navedene okolnosti ne dovode u pitanje iskrenost svjedočenja navedenih svjedoka.

115. Kod takvog zaključka vijeće je imalo u vidu odredbu člana 15. ZKP BiH koja propisuje princip slobodne ocjene dokaza, ali u vezi sa navedenom odredbom, i odredbu člana 281. stav 2. ZKP BiH, koja glasi: *“Sud je dužan savjesno ocijeniti svaki dokaz pojedinačno i u vezi sa ostalim dokazima i na osnovu takve ocjene navesti zaključak je li neka činjenica dokazana”*, a u konačnici i stav Ustavnog suda BiH, u pogledu mogućnosti korištenja i dokazne vrijednosti ovakvih iskaza svjedoka.

116. U kontekstu navedenog Ustavni sud BiH ističe:

„Međutim, kod pribavljanja dokaza na ovaj način (putem sporazuma o priznanju krivice), odnosno kod obezbjeđenja svjedočenja uz korištenje ovog instituta u zemlji kontinentalnog pravnog sistema, kao što je Bosna i Hercegovina, neophodno je i na ovakvu vrstu dokaza primijeniti druga, osnovna načela krivičnog procesnog prava, kao što su brižljiva i savjesna ocjena dokaza pojedinačno i u međusobnoj vezi, te princip *in dubio pro reo*. Kao što je već rečeno, primjenom načela slobodne ocjene dokaza sudovi ne mogu *a priori* dati veću vrijednost ovom dokazu zato što je dobijen na osnovu sporazuma o priznanju krivice sa svjedokom koji je ranije bio optužen za isto djelo. Naprotiv, sudovi moraju i ovaj dokaz cijiniti na isti način i po istim pravilima koje Zakon predviđa za svaki drugi izvedeni dokaz, dakle, pojedinačno i zajedno sa drugim dokazima, te dovesti sve provedene dokaze u uzajamnu logičnu vezu.“⁴

117. Dalje u istom predmetu, Ustavni sud zaključuje:

“Što se tiče svjedočenja navedenog svjedoka (koji je svjedočio nakon sklapanja sporazuma o priznanju krivice), iako ovakvi svjedoci često mogu biti nepouzdana, to samo po sebi nije razlog da se iskazu takvog svjedoka ne pokloni vjera.”⁵

118. Dakle, i Ustavni sud, kao i ovaj sud u ranijim presudama⁶, razmatrali su pitanje mogućnosti korištenja u postupku iskaza svjedoka koji je zaključio sporazum o priznanju krivice, te su zauzeli stav po kojem ne postoje smetnje da se iskazi takvih svjedoka koriste u postupku, te na istima zasniva sudska presuda, ali uz poštovanje drugih, temeljnih principa krivičnog postupka. Naime, prilikom razmatranja i ocjene iskaza određenog svjedoka, vijeće mora razmotriti sve činjenice koje utiču na pouzdanost njegovog svjedočenja. Međutim, navedeno je obaveza vijeća kod ocjene kredibiliteta iskaza bilo kojeg svjedoka, a ne samo onog koji je sklopio sporazum o priznanju krivice.

119. Razmatrajući navedeno pitanje, Ustavni sud BiH je zauzeo stanovšte pod kojim uslovima iskaz svjedoka koji je zaključio sporazum o priznanju krivice može

⁴ M.Š., Odluka, stav 38 (naknadno naglašeno).

⁵ *Id.*, stav 37 (naknadno naglašeno).

⁶ Vidjeti npr. presudu Suda BiH broj S1 1K 006124 11 Kžk Vuković Radomir i dr. od 25.01.2012., str.108-110, i presudu Suda BiH broj X-KR-05/24 od 29.07.2008. godine, str.12-15

biti korišten kao dokaz u postupku. Tako u predmetu protiv Nihada Vlahovljaka⁷, ustavni Sud navodi :

“Prema mišljenju Ustavnog suda, zasnivanje odluke na iskazu svjedoka koji je zaključio sporazum o priznanju krivice mora se razmatrati u svakom konkretnom predmetu i ne može se uspostaviti pravilo, osim da se u takvom slučaju u postupku mora osigurati mogućnost da takav iskaz ospori, te dati uvjerljivo obrazloženje”.

120. Svi svjedoci, koji su u konkretnom predmetu svjedočili nakon zaključenog sporazuma o priznanju krivice, kao svjedoci Tužilaštva, bili su izloženi unakrsnom ispitivanju odbrana optuženih, na koji način je odbranama omogućeno da diskredituju navedene svjedoke, ali i kroz svoj dokazni postupak koji je uslijedio, izvedu dokaze u cilju pobijanja njihovih iskaza.

121. U konačnici, iskazi svjedoka koji su svjedočili nakon zaključenog sporazuma o priznanju krivice, od strane ovog vijeća, cijenjeni su kako zasebno, tako i u vezi sa ostalim dokazima, te je tek nakon takve izvršene ocjene vijeće izvelo zaključak o njihovoj iskrenosti i pouzdanosti.

122. Imajući u vidu sve navedeno, a suprotno stavu odbrane, sama činjenica da je neki svjedok zaključio sporazum o priznanju krivice, a potom svjedočio u konkretnom predmetu, ne rezultira *a priori* kvalifikovanjem takvog svjedočenja kao neiskrenog ili nepouzdanog. Kroz obrazloženje presude vijeće je dalo razloge kojim svjedocima i u kojoj mjeri, poklanja ili ne poklanja vjeru.

(a) Iskazi svjedoka Luke Gnjatovića i Vitomira Lakića u svojstvu svjedoka odbrane (dati pred apelacionim vijećem)

123. Optuženi Dušan Janković i njegov branilac, u postupku pred apelacionim vijećem, insistirali su na tome da je sadržaj iskaza svjedoka Luke Gnjatovića i Vitomira Lakića, datih u ranijim fazama postupka, a koji inkriminiraju optuženog Dušana Jankovića, uvjetovan pritiscima koje su na svjedoke izvršili inspektori SIPA-e prilikom prvog saslušanja u fazi istrage⁸. U tom smislu branilac je uložio u spis izjave navedenih svjedoka i to, dvije izjave Luke Gnjatovića i izjavu Vitomira Lakića⁹ u kojima negiraju da su vidjeli optuženog Dušana Jankovića u konvoju od 21.08.1992. godine. Vijeće je po prijedlogu branioca optuženog navedena dva svjedoka pozvalo i na pretres pred Apelacionim vijećem kako bi bili ispitani na okolnost razlika u navedenim izjavama.

124. Istovremeno po prijedlogu Tužilaštva na pretres pred apelacionim vijećem pozvani su i svjedoci, inspektori SIPA-e, Mevludin Mujezinović i Ejub Zukić, koji su

⁷ AP-661/04 od 22.04.2005. godine

⁸ T-47 Zapisnik o saslušanju svjedoka Luke Gnjatovića od 21.03.2006. godine i T-48 Zapisnik o saslušanju svjedoka Vitomira Lakića od 22.03.2006. godine

⁹ Dokaz A-O-III-4 Izjava Luke Gnjatovića, bez broja i datuma, rukom pisana i A-O-III- 5 notarski ovjerene izjave Luke Gnjatovića i Vitomira Lakića

uzimali izjave od svjedoka Luke Gnjatovića i Vitomira Lakića, te su i oni neposredno saslušani na okolnost uzimanja spornih izjava.

125. Sve navedene dokaze, kako izjave svjedoka Gnjatovića i Lakića uložene kao materijalni dokaz u spis, tako i njihove iskaze na pretresu pred prvostepenim i apelacionim vijećem, ovo vijeće je cijenilo zasebno i u vezi sa drugim dokazima, uključujući i iskaze svjedoka Mujezinovića i Zukića, te je na temelju takve ocjene izvelo zaključak o njihovoj pouzdanosti.

126. Naime, iz sadržaja izjava navedena dva svjedoka iz faze istrage, proizilazi da su oni iznosili hronologiju događaja, te da se ime Dušana Jankovića kroz te iskaze spominje u kontekstu takve hronologije, a ne kao odgovor na konkretno pitanje istražitelja SIPA-e, kako oni u fazi pretresa pred apelacionim vijećem ističu da su ovog optuženog spomenuli. Takve svoje iskaze svjedoci su u pretežnom dijelu ponovili na pretresu pred prvostepenim vijećem. Tačnost iskaza iz istrage, potvrdili su svojim potpisom na zapisniku, a na pretresu pred prvostepenim vijećem su potvrdili da je zaista riječ o njihovim potpisima.

127. U konačnici svjedoci Mujezinović i Zukić opisali su način na koji su uzimali izjave od ovih, kao i niza drugih svjedoka i vijeće nije dovedeno u bilo kakvu sumnju ili dilemu u pogledu zakonitosti njihovog postupanja.

128. Shodno svemu navedenom, ovo vijeće je cijenilo da su iskazi koje su svjedoci Gnjatović i Lakić dali nakon prvostepene presude koja je izrečena optuženom Jankoviću, a u kojima za razliku od svojih ranijih iskaza, kako u fazi istrage, tako i na pretresu pred prvostepenim vijećem, pod zakletvom, negiraju tačnost sadržaja ranijih iskaza u pogledu činjenice da li su u pratnji konvoja vidjeli optuženog Dušana Jankovića, dati u cilju ekskulpiranja optuženog Jankovića. Iako vijeće nije moglo utvrditi šta je motiviralo svjedoke da u toj mjeri odstupe od prethodno datih iskaza, takvim iskazima koji su očigledno dati samo s jednim ciljem, pomoći ovom optuženom, nije moglo pokloniti vjeru.

VI. NALAZI SUDA- OSUĐUJUĆI DIO PRESUDE

A. ZLOČINI PROTIV ČOVJEČNOSTI- OPŠTI ELEMENTI KRIVIČNOG DJELA

129. Optužnicom Tužilaštva Bosne i Hercegovine, optuženima Zoranu Babiću, Miloradu Škrbiću, Dušanu Jankoviću i Željku Stojniću stavljeno je na teret izvršenje krivičnog djela Zločini protiv čovječnosti iz člana 172. stav 1. tačka h), u vezi sa tačkama a), d), e), h) i k) KZ BiH. Da bi se radnje optuženih pravno kvalifikovale kao krivično djelo za koje su optuženi, odnosno za krivično djelo za koje su presudom oglašeni krivim, na prvom mjestu je bilo potrebno dokazati da su se u njihovim

radnjama ostvarila bitna obilježja krivičnog djela Zločina protiv čovječnosti, a koja bitna obilježja se ogledaju u slijedećem:

- (a) da su iste bile dijelom širokog ili sistematičnog napada
- (b) da je napad usmjeren protiv civilnog stanovništva,
- (c) da su optuženi znali za napad i da su njihove radnje dijelom tog napada (nexus)

1. Postojanje širokog i/ili sistematičnog napada

130. Na temelju brojnih dokaza, kako objektivnih, tako i subjektivnih, te utvrđenih činjenica prihvaćenih iz presuda MKSJ-a, na temelju Zakona o ustupanju predmeta, apelaciono vijeće je zaključilo da je u inkriminisanom periodu, od kraja mjeseca aprila 1992. godine do kraja septembra iste godine, na području opštine Prijedor, postojao širok i sistematičan napad vojske i policije Srpske republike BiH, a potom Republike Srpske, usmjeren protiv bošnjačkog i hrvatskog stanovništva opštine Prijedor. Kod takvog zaključka, vijeće je na prvom mjestu imalo u vidu stavove izražene u presudama MKSJ-a, a vezano za kriterije koji opredjeljuju da li se u konkretnom slučaju radi o širokom (rasprostranjenom) i/ili sistematičnom napadu.

131. Prije svega potrebno je odrediti šta to ulazi pod sam pojam napada. Naime, kako je to definisano kroz sudsku praksu MKSJ-a¹⁰, pojam napada razlikuje se od pojma oružanog sukoba. Naime, napad može prethoditi oružanom sukobu, trajati duže od tog sukoba ili se nastavljati tokom sukoba, no ne mora nužno biti njegov dio. Nadalje, kako to proizilazi iz navedene presude, napad nije ograničen na upotrebu oružane sile i obuhvata sve oblike zlostavljanja civilnog stanovništva.

132. Za postojanje krivičnog djela Zločina protiv čovječnosti neophodno je utvrditi da je napad po svom karakteru širok (rasprostranjen) ili sistematičan. Iako je dovoljno, da bi se moglo govoriti o krivičnom djelu Zločini protiv čovječnosti, okarakterisati napad bilo kao širok, bilo kao sistematičan, jer su navedeni elementi u zakonu propisani alternativno, nerjetko je situacija takva da napad po svojoj prirodi ispunjava oba navedena elementa.

133. Širina (ili rasprostranjenost) napada se odnosi na opsežnost napada i broj žrtava¹¹. Sistematičnost napada se odnosi na organizovanu prirodu djela nasilja i na malu vjerovatnoću da je do tih djela došlo nasumice. Međunarodna pravna praksa je utvrdila kriterije koje treba uzeti u obzir prilikom utvrđivanja da li neki napad ispunjava uslov rasprostranjenosti ili uslov sistematičnosti ili oba uslova, a ti kriteriji su: (i) posljedica napada po ciljano stanovništvo, (ii) broj žrtava, (iii) priroda

¹⁰ Vidjeti presudu žalbenog vijeća Kunarac, paragraf 86

¹¹ Presuda žalbenog vijeća u predmetu Kunarac, paragraf 94

djela i (iv) eventualno učešće funkcionera ili predstavnika vlasti ili neki raspoznatljivi obrazac zločina¹².

134. Na temelju izvedenih dokaza, kao i utvrđenih činjenica prihvaćenih iz pravosnažnih presuda MKSJ-a, apelaciono vijeće je na nedvojben način utvrdilo da je u inkriminisanom periodu, na širem području opštine Prijedor, postojao širok i sistematičan napad vojske i policije Srpske Republike Bosne i Hercegovine, a potom Republike Srpske, usmjeren prema civilnom stanovništvu.

(a) Širina (rasprostranjenost) napada

135. Da je napad bio širok, a što prema standardima ustanovljenim praksom MKSJ-a podrazumjeva da je bio opsežan i obuhvatao veći broj žrtava¹³, vijeće je zaključilo prvenstveno na temelju utvrđenih činjenica prihvaćenih u presudama MKSJ-a, a čiji značaj odbrane optuženih svojim dokazima nisu devalvirale, kao i na temelju iskaza svjedoka saslušanih u toku postupka, te materijalne dokumentacije uložene u sudski spis.

136. Tako, iz utvrđenih činjenica proizilazi da je 30. aprila 1992. godine, SDS bez prolijevanja krvi zauzela grad Prijedor uz pomoć vojnih i policijskih snaga¹⁴, da je samo preuzimanje izvršeno u ranim jutarnjim satima, kada su naoružani Srbi zauzeli položaje na kontrolnim punktovima po cijelom Prijedoru sa vojnicima i snajperistima na krovovima glavnih zgrada¹⁵, kao i da su vojnici JNA u raznolikim uniformama, zauzeli sve najvažnije institucije, kao što su radio stanica, dom zdravlja i banka. Ušli su u zgrade, izjavili da su preuzeli vlast i objavili da mijenjaju naziv opštine Prijedor u „Srpska opština Prijedor“¹⁶.

137. Da napad nije bio ograničen isključivo na grad Prijedor, nego na znatno šire područje, uključujući gradić Kozarac sa okolinom, što uključuje više sela: Kamičane, Kozarušu, Sušiče, Brđane i Babiće¹⁷, područje Brda, koje obuhvata sela Biščani, Rizvanovići, Rakovičani, Hambarine, Čarakovo i Zecovi¹⁸, te selo Briševo¹⁹, potvrđuju takođe utvrđene činjenice navedene u označenim fusnotama.

138. Sva navedena područja, bila su naseljena pretežno muslimanskim i hrvatskim stanovništvom. Tako je i kada je riječ o području samog grada Prijedora, najviše stradao Stari Grad, područje naseljeno gotovo u cijelosti muslimanskim stanovništvom. Način na koji je napad vršen, bit će obrazložen u dijelu u kojem se bude govorilo o sistematičnosti istog, dok će se na ovom mjestu vijeće baviti samo onim činjenicama relevantnim za utvrđivanje širine napada, a to pored same širine

¹² Ibid

¹³ Presuda žalbenog vijeća u predmetu Kunarac, paragraf 94

¹⁴ UČ 23,

¹⁵ UČ24

¹⁶ UČ 25

¹⁷ UČ59

¹⁸ UČ 92-101

¹⁹ UČ 87-91

područja na kojem se napad odigrao, a što je opisano u prethodnim paragrafima, podrazumjeva i brojnost žrtava istog.

139. Tako, iz utvrđenih činjenica proizilazi da su hiljade građana opštine Prijedor prošle kroz bar jedan od tri zatočenička logora, Omarsku, Keraterm i Trnopolje, koji su osnovani u Omarskoj, Prijedoru i Trnopolju²⁰. Izuzetak nisu bili ni stanovnici Kozarca²¹. U Omarskoj je bivalo i do tri hiljade zatvorenika, uglavnom muškaraca, ali je bilo 36-38 žena²². Stotine zatočenika su ubijeni ili nestali u logoru Omarska u periodu od kraja maja do kraja avgusta, kada je logor konačno zatvoren²³. U logoru Trnopolje, bilo je na hiljade zatvorenika, uglavnom starijih ljudi, žena i djece. Zatočenih 1.600 muškaraca u njemu je provelo približno dva do tri mjeseca²⁴. Veliki broj Muslimana i Hrvata je izbjegao s teritorije opštine Prijedor²⁵. Kada je riječ o napadu na Kozarac i okolna sela, ubijeno je najmanje 80 civila bosanskih Muslimana kada su pripadnici vojske bosanskih Srba i policije ušli na područje Kozarca²⁶. Do 28. maja 1992. godine, uništeno je oko 50% Kozarca, dok je preostala šteta nastala u razdoblju između juna i avgusta 1992. godine²⁷. Kada je riječ, primjerice, o napadu na Hambarine, iz utvrđenih činjenica proizilazi da su mnogi stanovnici kako bi izbjegli granatiranje prebjegli u druga sela pod muslimanskom i hrvatskom vlašću, ili u šumu²⁸. Nadalje, iz utvrđenih činjenica proizilazi da je prilikom napada na sela na području Kozarca, primjerice selo Kozaruša, naseljeno pretežno muslimanima, uništeno, samo su srpske kuće ostale netaknute²⁹. Nadalje, srpske snage su u glinokopu, u zaseoku Mrkalji³⁰, puškama i teškim naoružanjem ubili otprilike 30 do 40 ljudi, koje žrtve su bile u civilnoj odjeći³¹, dok je muslimansko selo Čarakovo pretrpjelo veliku štetu i razaranje... Stanovništvo u bijegu gađano je minobacačima i artiljerijom³². Iz utvrđene činjenice 207 proizilazi i da je veliki broj ljudi bio odveden u zgradu SUP-a u Prijedoru i podvrgnuti premlaćivanju..., dok iz utvrđene činjenice 216 proizilazi da je u kasarni JNA u Prijedoru bilo zatočeno najmanje 30 muškaraca, a osoblje je bilo sastavljeno od vojske bosanskih Srba.

140. Sve navedeno, po ocjeni ovog vijeća, upućuje na jedini mogući zaključak, da je na području opštine Prijedor, u inkriminisanom periodu, postojao napad srpske vojske i policije, na civilno stanovništvo, Muslimane i Hrvate, kao i da je napad bio širokih razmjera.

²⁰ UČ 44

²¹ UČ 75,76

²² UČ 133

²³ UČ 160

²⁴ UČ 168 i 169

²⁵ UČ 113, UČ 114 „...Masovni odlasci dosegli su vrhunac u mjesecima nakon preuzimanja vlasti...“

²⁶ UČ70

²⁷ UČ 79

²⁸ UČ 53,54

²⁹ UČ86

³⁰ zaseok uokviru sela Biščani

³¹ UČ 95

³² UČ 97

(b) Sistematičnost napada

141. Sistematičnost napada se odnosi na organizovanu prirodu djela nasilja i na malu vjerovatnoću da je do tih djela došlo nasumice, tačnije, sistematičnost napada podrazumijeva da je riječ o „obrascu zločina, odnosno njihovom redovnom ponavljanju koje nije slučajno sličnog kriminalnog ponašanja.”³³

142. Iskazi svjedoka, ali i utvrđene činjenice, ukazuju da je postojao jedinstven obrazac ponašanja prema civilima, odnosno da su napadi na različite dijelove grada, kao i različita područja opštine Prijedor vršeni na jednak ili vrlo sličan način.

143. Najprije, iz utvrđenih činjenica proizilazi da, nakon zauzimanja grada Prijedora³⁴, srpska nacionalistička propaganda je pojačana³⁵ i naglašavana potreba da se probudi srpski narod i pjačane pogrdne primjedbe na račun ne-Srba³⁶. Upućivani su i pozivi na predaju oružja, koji su, iako upućeni stanovništvu uopšte, provođeni samo prema Muslimanima i Hrvatima, a istovremeno je mobilizacija Srba omogućavala distribudiju oružja srpskom stanovništvu³⁷.

144. U danima i mjesecima koji su uslijedili nakon preuzimanja vlasti u Prijedoru, veliki broj ne-Srba otpušten je s posla. Tako je samo mali postotak Muslimana i Hrvata i dalje radio³⁸.

145. Bilo je rasprostranjeno pljačkanje muslimanskih kuća na području opštine Prijedor. Stanovi ne-Srba su svakodnevno pretresani³⁹. Bosanski muslimani koji su cijeli život proveli u opštini Prijedor istjerivani su iz svojih domova, kuće su im obilježavane radi uništenja, u mnogo slučajeva i porušene⁴⁰.

146. Kretanje ne-Srba izvan opštine Prijedor je bilo onemogućeno, a bilo je strogo ograničeno policijskim satom i blokadama. Veliki broj stanovnika opštine Prijedor, Muslimana i Hrvata, završio je u logorima formiranim na području navedene opštine⁴¹.

147. Jedinstveni obrazac ponašanja, po kojem se postupalo u odnosu na mjesta naseljena Muslimanskim i Hrvatskim stanovništvom (Hambarine, Kozarac, Prijedor –Stari Grad), nerijetko je podrazumjevaao postavljanje ultimatum a srpske prema

³³ Tužilac protiv Kunarac i dr., br. IT-96-23/1-A, Presuda od 12.6.2002. godine, paragraf („Presuda žalbenog vijeća u predmetu *Kunarac i dr.*”) 94.

³⁴ vidjeti paragraf 54 presude, pozivanje na UČ 23

³⁵ UČ 29

³⁶ UČ30

³⁷ UČ31 i 32

³⁸ UČ35

³⁹ UČ37 i 39

⁴⁰ UČ36

⁴¹ opisano u paragrafu 57 presude

muslimanskoj/hrvatskoj strani, kojim se tražila predaja, obećanje lojalnosti srpskoj strani, te predaja oružja⁴².

148. Kao što je već objašnjeno u paragrafima koji se tiču širine napada, po zauzimanju sela naseljenih pretežno muslimanskim stanovništvom, na području opštine Prijedor, muslimansko i hrvatsko stanovništvo je odvođeno u logore.

149. Takav obrazac ponašanja, potvrdili su i svjedoci Jusuf Žerić⁴³, Erna Kadirić⁴⁴, Munib Sivac⁴⁵, KO-15⁴⁶, Hakija Elezović⁴⁷, Sadik Suhonjić⁴⁸, Bekir Mujagić⁴⁹, KO-5⁵⁰, Ferid Kovačević⁵¹ i neki drugi. Svi navedeni svjedoci (osim Erne Kadirić) su, u prvim danima rata, bili iz svojih kuća, ili mjesta na kojima su se krili, odvedeni u neki od logora na području opštine Prijedor.

150. Tako svjedok Jusuf Žerić, u svom iskazu ističe da je u Kozaruši živio dok se nije zapucalo, do 21. ili 24. maja 1992. godine, kada je pobjegao u šumu u kojoj se krio 6 dana, da bi bio uhvaćen i prebačen u logor Omarsku, iz kojeg logora je nakon mjesec dana prebačen u Trnopolje.

151. Svjedok Munib Sivac, je prema vlastitom iskazu, početkom rata, živio u zaseoku Sivci, koji pripada mjestu Trnopolje, odakle je odveden u Keraterm, a potom u Trnopolje.

152. Svjedok Enes Džaferagić istakao je da je Prijedor morao napustiti da bi spasio živu glavu.

153. Svjedoka KO-15, početak rata zatekao je u Tarčinu, gdje je bio na obuci u policijskoj školi na Vracama. Kada je škola zatvorena, 4. aprila 1992. godine, on se vratio u Prijedor i po povratku se javio u policijsku stanicu Prijedor, koja je bila preuzeta od SDS-a. Kako je istakao dalje, iz razloga što nije htio nositi srpska obilježja i pokazati lojalnost srpskoj vojsci, bio je kući, nije radio. On je, kako ističe, igrom slučaja ostao živ, jer je 20. jula 1992. godine u Prijedoru bilo „etničko čišćenje“. On je zajedno s ocem odveden u logor Trnopolje.

⁴² UČ 64 „Teritorijalnoj odbrani Kozarca upućen je ultimatum kojim se tražilo da se TO Kozarca i milicaj obavežu na lojalnost i priznaju podređenost novim vlastima u srpskoj opštini Prijedor, te da predaju svo oružje.“; UČ 50 „Nakon incidenta, krizni štab opštine Prijedor objavio je putem prijedorskog radija ulitmatum stanovnicima Hambarina i okolnih sela da vlastima u Prijedoru predaju ljude koji su bili na kontrolnom punktu, kao i sve oružje. U ultimatumu je rečeno da će, ako se zahtjev ne ispuni do sljedećeg dana u podne, uslijediti napad na Hambarine.“

⁴³ Iskaz svjedoka Jusufa Žerića, transkript iz predmeta X-KR-08/549 od 18.05.2009. godine

⁴⁴ Iskaz svjedoka Erne Kadirić, transkript iz predmeta X-KR-08/549 od 08.09.2009. godine

⁴⁵ Iskaz svjedoka Muniba Sivca, transkript iz predmeta X-KR-08/549 od 26.05.2009. godine

⁴⁶ Iskaz svjedoka KO-15, transkript iz predmeta X-KR-08/549 od 17.11.2009. godine

⁴⁷ Iskaz svjedoka Hakije Elezovića, transkript iz predmeta X-KR-08/549 od 01.06.2009. godine

⁴⁸ Iskaz svjedoka Sadika Suhonjića, transkript iz predmeta X-KR-08/549 od 08.06.2009. godine

⁴⁹ Iskaz svjedoka Bekira Mjagića, transkript iz predmeta X-KR-08/549 od 08.06.2009. godine

⁵⁰ Iskaz svjedoka KO-5, transkript iz predmeta X-KR-08/549 od 18.8.2009. godine

⁵¹ Iskaz svjedoka Ferida Kovačevića, transkript iz predmeta X-KR-08/549 od 24.08.2009. godine

154. Svjedok Hakija Elezović, je živio i radio u ribnjaku u Trnopolju. Kako je istakao, na posao je išao sve do maja 1992. godine, a nakon tog datuma je bio kod kuće. Prema kazivanju ovog svjedoka 09.06.1992. godine, bilo je etničko čišćenje, pa je tog dana odveden u Keraterm, potom u Omarsku i na kraju u Trnopolje, odakle je izašao konvojem od 21.08.1992. godine.

155. Svjedok Sadik Suhonjić, živio je u dijelu Prijedora, poznatim kao „Stari grad“, a koji je bio naseljen pretežno muslimanskim stanovništvom. Nakon napada na grad 30.05.1992. godine, zajedno sa, kako je istakao, „cijelim starim gradom“, odveden je u Trnopolje, odakle je uz pomoć dva lica srpske nacionalnosti uspio pobjeći, te izaći iz Prijedora konvojem od 21.08.2013. godine. Ovaj svjedok je istakao i da su stanovnici, koji su željeli napustiti Prijedor, morali u SUP-u dati izjavu da se odriču imovine, međutim on, kako nije imao bilo kakve imovine, nije ni išao davati takvu izjavu.

156. O istovjetnom načinu na koji se napad, između ostalog, odvijao, govori i iskaz svjedoka Bekira Mujagića, koji je, u maju 1992. godine, uhapšen u Kozarcu, odakle je odveden u Keraterm, a potom prebačen u Trnopolje, da bi konačno, konvojem od 21. avgusta 1992. godine, uspio napustiti Prijedor.

157. Svjedok Ferid Kovačević, koji je živio u Tukovima, gdje ga je zatekao početak sukoba, kako je istakao radio je kao nastavnik u školi u Kozarcu, ali od 23. aprila 1992. godine mu nije bilo više moguće ići na posao. 31. maja 1992. godine, odveden je u logor Omarska, ali je 7.juna 1992. godine uspio izaći. Kako ističe, pritajio se kod kuće, te iako je imao potvrdu iz MUP-a nije se osjećao sigurno da se kreće. Opisuje stanje u mjestu u kojem je živio, ističe da je čak i među komšijama bilo onih koji su prijetili da će ga ubiti, koji su okretali glavu kad ga sretnu. Jedna cijela porodica iz njegovog komšiluka je odvedena i ubijena.

158. Svjedok Enes Džaferagić, napustio je Prijedor konvojem od 21.08.1992. godine, a u svom iskazu ističe da je razlog zbog kojeg je napustio Prijedor, „ta agresija i to sve“.Kako ističe, morao je ići, „bježati i spašavati glavu“. Opisuje kako su Muslimani iz Prijedora, odvođeni u logore, iz kojih se nisu vraćali. On je živio sa nevjenčanom suprugom srpske nacionalnosti, i ona mu je rekla da će ga čuvati, ali da je bolje da ide iz Prijedora, jer su vidjeli šta se dešava Muslimanima. Ističe da je u to vrijeme bilo „izgubiti glavu sad pa sad“ za one koji nisu srpske nacionalnosti.

159. Da takva ubistva cijelih porodica, nisu bila slučajnost ili izuzetak, govori i iskaz svjedokinje Erne Kadirić, koja je u maju 1992. godine, kada je napadnut Prijedor, kao još maloljetna djevojka, živjela tu sa porodicom. Kako je istakla, nije mogla ići u školu, te iako je u početku mogla izlaziti i družiti se sa prijateljima, među kojima su čak bili i neki od optuženih, došlo je vrijeme kad su uglavnom sjedili u kući, u jednom hodniku. Povod za izlazak iz Prijedora konvojem od 21.08.1992. godine, za njenu porodicu, bilo je ubistvo jedne cijele porodice.

160. Svi navedeni, a i niz drugih iskaza, po ocjeni ovog vijeća, potvrđuju upravo jedan jedinstven obrazac po kojem je vršen napad na uglavnom muslimansko i

hrvatsko stanovništvo Prijedora i okolnih mjesta, što ukazuje na njegovu sistematičnost.

2. Napad je bio usmjeren prema civilnom stanovništvu

161. Iz svega prethodno navedenog, proizilazi da je meta napada bila civilno stanovništvo. Naime, od saslušanih svjedoka, kako proizilazi iz njihovih iskaza, niko nije lišen slobode i odveden u bilo koji od logora, niti u uniformi, niti naoružan. Sve su to ljudi, uglavnom izvedeni iz svojih kuća, čak i žene i djeca.

162. Da su meta napada bili civilni objekti, a nikako strateški vojni ciljevi, govore utvrđene činjenice iz kojih proizilazi da su granatirana naselja, naseljena pretežno muslimanskim i hrvatskim stanovništvom, rušene i paljene kuće, uništavane džamije i katoličke crkve i sl., te u konačnici da je ubijano civilno stanovništvo u navedenim mjestim, nekada i čitave porodice, ili pak odvođeno u logore formirane na području Prijedora, što sve zasigurno nije predstavljalo legitimni vojni cilj. I prema iskazima saslušanih svjedoka Tužilaštva, proizilazi da je napad bio usmjeren na civilno stanovništvo, koje nije imalo ni uniforme, niti oružje, niti je bilo organizovano u bilo kakve borbene formacije. Kada je riječ o licima iz izreke presude, žrtvama zločina na Korićanskim stijenama, ni tu, po ocjeni ovog vijeća, nema sumnje da se radilo o civilima. Naime, na pretresu saslušani svjedoci, kako lica koja su se u kritičnom konvoju našla kao putnici, ali i sami pripadnici Interventnog voda saslušani kao svjedoci, istakli su da je konvoj bio organizovan radi prevoza muslimanskog civilnog stanovništva sa područja opštine Prijedor na tzv. „slobodnu teritoriju“, dakle da su putnici u konvoju, među kojima u i stradali muškarci, bili civili.

3. Radnje optuženih su bile dijelom napada i oni su znali za napad (nexus)

163. Da bi ovaj bitan element krivičnog djela Zločini protiv čovječnosti bio ispunjen, potrebno je dokazati da je počinitelj, ne samo imao namjeru da počini krivično djelo ili djela u osnovi zločina, nego mora i znati da njegova djela ulaze u okvir niza rasprostranjenih ili sistematskih zločina usmjerenih protiv civilnog stanovništva, te da se njegova djela uklapaju u taj obrazac.⁵² Počinitelj ne mora biti upoznat sa pojedinostima napada, niti mora odobravati kontest u kojem se čine njegova djela.⁵³ Dovoljno je da optuženi razumiju opšti kontekst u kome su djelovali.⁵⁴

⁵² Drugostepena presuda u predmetu *Tadić*, par. 248

⁵³ Prvostepena presuda u predmetu *Limaj*, par.190

⁵⁴ *Ibidem*. pozivanje na presudu pret.vijeća u predmetu *Kordić*, par.185

164. Optuženima u konkretnom predmetu, stavljeni su na teret radnje vezane za jedan konkretan događaj, a riječ je o pratnji konvoja civilnog muslimanskog i hrvatskog stanovništva sa područja opštine Prijedor, za vrijeme kojeg konvoja je civilno stanovništvo koje je prevoženo, od strane pratilaca konvoja pljačkano, te najmanje 150 civila muškaraca na jednom mjestu izdvojeno iz konvoja, te na lokalitetu poznatom kao Korićanske stijene, strijeljano, pri čemu je veći broj njih izgubio život. Međutim, kako je riječ o jednom konkretnom događaju, da bi se isti mogao kvalifikovati kao krivično djelo Zločina protiv čovječnosti, bilo je nužno prije svega razmotriti da li je sam događaj, a time i radnje optuženih, bio dio širokog i sistematičnog napada, koji je, kako je to prethodno obrazloženo, u inkriminisanom periodu egzistirao na području opštine Prijedor. Naime, specifična situacija jeste ta, što je sam događaj koji je optuženima stavljen na teret, prostorno odvojen od samog grada i uopšte područja Prijedora ili prijedorske opštine, jer se odnosi na kretanje konvoja, koji polazi iz Tukova, prijedorskog prigradskog naselja, i koji odvozi stanovništvo preko teritorija drugih gradova i opština, do mjesta na području opštine Travnik, pri čemu se ubistvo najmanje 150 civila muškaraca odvija oko 150km daleko od Prijedora. Sve te okolnosti rukovodile su odbrane optuženih u zastupanju teze da je sam događaj izolovani incident, i da nije dio širokog i sistematičnog napada, ako je isti postojao, na području opštine Prijedor.

165. Međutim, i pored navedene prostorne udaljenosti, vijeće je zaključilo da je sam konvoj, ali i dešavanja unutar njega, bio dio širokog i sistematičnog napada koji je postojao na području opštine Prijedor, kao i da bez obzira na postojeću prostornu udaljenost postoji *nexus* između radnji optuženih i samog napada, tačnije da su radnje optuženih upravo dio napada, uklapaju se u obrazac po kojem je čitav niz nečovječnih djela prema civilima bošnjačke i hrvatske nacionalnosti realiziran u prema optužnici relevantnom prostornom (geografskom) i vremenskom okviru. Dakle, na temelju provedenih dokaza ovo vijeće je na nesumnjiv način zaključilo da su radnje optuženih predstavljale dio tog napada.

166. Kod takvog zaključka vijeće je imalo u vidu prije svega okolnost da ljudi koji su prevoženi u konvoju, što podrazumjeva i muškarce koji su stradali na lokalitetu Korićanskih stijena, jesu ljudi iz Prijedora, i to pretežno Muslimani i manji broj Hrvata koji su područje grada Prijedora napusitli upravo zbog postojanja širokog i sistematičnog napada na civilno (muslimansko i hrvatsko) stanovništvo. Nadalje, pratnja konvoja, ali i osobe koje su izvršile pljačku civila i ubistvo najmanje 150 muškaraca (koje pojedinačne inkriminacije će u daljem tekstu presude biti detaljno obrazložene) činili su pripadnici Interventnog voda policije iz Prijedora kojem su pripadali i optuženi, osim optuženog Dušana Jankovića, koji je pak u inkriminisanom periodu, a o čemu će kasnije detaljno biti riječi, bio komandir Stanice milicije Prijedor.

167. U kontekstu razmatranja veze između radnji optuženih i širokog i sistematičnog napada, nužno je, po ocjeni ovog vijeća, prije svega imati u vidu činjenice koje se tiču formiranja, uloge i zadataka Interventnog voda.

168. Naime, u junu 1992. godine, kako to proizilazi iz brojnih dokaza, kako objektivne⁵⁵, tako i subjektivne prirode⁵⁶, formiran je jedinstveni Interventni vod pri SJB Prijedor, a optuženi (svi osim optuženog Jankovića) su postali pripadnicima njegovog prvog odjeljenja.

169. O zadacima Interventnog voda svjedočio je između ostalih Damir Ivanković, koji je istakao da je Interventni vod išao na pretrase kuća, stanova, na Pećane radi pregleda oružja, te da su vršili pretrase na područjima Prijedora uglavnom naseljenim nesrpskim stanovništvom, nakon dejstava. Nadalje, pripadnici Interventnog voda vršili su sprovođenja i odvođenje do logora muslimana koji su bili pritvarani od strane policije, ili zaustavljani na punktovima pa odvođeni u logore Keraterm i Omarsku. U konačnici, kao jedan od zadataka Interventnog voda, svjedok Ivanković navodi i pratnju konvoja, za koje ističe da su bili organizovani radi „iseljenja Muslimana i Hrvata iz Prijedora“.

170. Da je jedan od zadataka Interventnog voda bila pratnja konvoja, a koji su, kako je to i svjedok Ivanković rekao, bili organizovani s ciljem iseljenja muslimana i Hrvata iz Prijedora, potvrdili su i svjedoci Gordana Đurić i Ljubiša Četić. Nadalje, svjedok K-1, jedan od pripadnika Interventnog voda, ističe da je Interventni vod obavljao zadatke koje redovna policija nije mogla obavljati, da je jedan od zadataka bila pratnja primjerice do logora Omarska, te takođe ističe da su pripadnici Interventnog voda više puta išli u pratnju konvoja namijenjenih iseljavanju „nesrpskog stanovništva iz Prijedora“, uključujući i kritični konvoj od 21.08.1992. godine. Nadalje, po riječima svjedoka K-3, takođe pripadnika Interventnog voda, u zadatke Interventnog voda, osim pratnje konvoja, ubrajali su se i provjera da li određene osobe posjeduju naoružanje i prikupljanje naoružanja.

171. Svjedok Edin Mujadžić⁵⁷, koji je kao maloljetnik sa svojim ocem došao u Tukove, na mjesto odakle je konvoj od 21.08.1992. godine polazio, rekao je da je u jednom trenutku kraj njih prošao žuti kombi u kojem su bili policajci koje su zvali „prstaši“, te da su kada su vidjeli kombi znali da neće biti dobro i nisu željeli biti u blizini, jer je taj kombi bio vezan za sva zlodjela u Prijedoru. Da je upravo riječ o kombiju Interventnog voda, te njegovim pripadnicima, može se zaključiti na temelju daljeg sadržaja iskaza ovog svjedoka, koji kaže da su u njemu osobe u tamno plavim uniformama, da je bilo 4-6 pripadnika, a među kojima, što nesumnjivo govori o tome da nije riječ o bilo kojem drugom kombiju, nego onom Interventnog voda, prepoznaje Dadu Mrđu, Zorana Babića i druge, a za koje je na nesumnjiv način utvrđeno da su bili pripadnici Interventnog voda i to njegovog prvog odjeljenja.

⁵⁵ T-245 Naredba kriznog štaba opštine Prijedor broj 02-111-215/92 od 17.06.1992. godine), T-236 Informacija SJB Prijedor od 14.06.1992. godine, T-234 Informacija o realizaciji zaključaka Kriznog štaba opštine Prijedor broj 02-111-236/92-3 od 13.07.1992. godine

⁵⁶ Iskazi svjedoka Damira Ivankovića, Ljubiše Četića, Gordana Đurića, K-3, K-1, KA-1 i dr.

⁵⁷ Iskaz svjedoka Edina Mujadžića, transkript iz predmeta X-KR-08/549 od 13.10.2009. godine

172. Svjedokinja Melisa Bajrić⁵⁸ istakla je u svom iskazu da je Zorana Babića i neke druge pripadnike Interventnog voda, vidjela prilikom čišćenja mjesta Čarakovo u kojem je živjela. Iako interventni vod krajem maja, u vrijeme kada su vršena etnička čišćenja prijedorskih naselja u kojima su živjeli Muslimani i Hrvati nije zvanično bio formiran, ne može se isključiti da su ta lica, koja su kasnije bila pripadnici Interventnog voda imali saznanja o dešavanjima na području opštine Prijedor, u kojima su i sami učestvovali.

173. Svjedokinja Erna Kadirić, koja se kao sedamnaestogodišnjakinja iz Tukova, družila sa u to vrijeme nešto starijim drugovima iz komšiluka, pripadnicima Prvog odjeljenja Interventnog voda policije iz Prijedora, među kojima i Željkom Stojnićem, te Zoranom Babićem i drugima, istakla je da nije željela napustiti Prijedor, kada su njeni roditelji odlučili poći konvojem od 21. avgusta, međutim Željko Stojnić savjetovao da ide sa roditeljima, da je tako bolje i da ne pita zašto. Navedeno, prema vlastitom iskazu, nije shvatala kao prijetnju, ali upravo takvo upozorenje dato drugarici bošnjačke nacionalnosti potvrđuje da su pripadnici Interventnog voda bili upoznati sa dešavanjima u Prijedoru, te činjenicom da je muslimansko stanovništvo tog grada bilo ugroženo.

174. U odnosu na optuženog Dušana Jankovića, a koji je bio, o čemu ću se kasnije baviti kod razmatranja pojedinačnih inkriminacija koje se odnose na ovog optuženog, biti više riječi, jedan od čelnih ljudi u SM „Prijedor“, koji je neposredno bio upoznat sa aktivnostima Interventnog voda i bio jedna od tri osobe, pored Sime Drljače i Milutina Čađe, koja je mogla komandirima Interventnih vodova davati naređenja za postupanje, nesumnjivo je bio upoznat sa zadacima i poslovima koje je Interventni vod obavljao, ali i sa situacijom u Prijedoru i okolini.

175. Zaključak o postojanju *nexusa* između konkretnih djela za koje su optuženi i osuđeni (ubistva na Korićanskim stijenama i pljačka civila u konvoju) i prethodno opisanog i utvrđenog napada na civilno stanovništvo, Vijeće je donijelo razmatranjem sljedećih okolnosti: znanja optuženih o opisanim dešavanjima na području opštine Prijedor, a koja znanja su morali imati i kao građani tog grada, a naročito kao službena lica u sastavu jedinice Interventnog voda, a Dušan Janković kao komandir stanice milicije Prijedor, neposrednog učešća pripadnika Interventnog voda u pojedinim radnjama napada na civilno stanovništvo, kao što je nezakonito odvođenje i zatvaranje civila Muslimana i Hrvata u logore i druge naprijed opisane radnje, težine i prirode djela u osnovi ovog konkretnog zločina koji su počinili.

176. Uzevši u obzir utvrđeno činjenično stanje, te gore navedene kriterijume, Vijeće je zaključilo da nema sumnje da su optuženi Zoran Babić, Milorad Škrbić, Dušan Janković i Željko Stojnić, znali za postojanje niza rasprostranjenih i sistematskih zločina usmjerenih protiv civilnog bošnjačkog i hrvatskog stanovništva opštine Prijedor, te nema sumnje da su znali i htjeli da i njihova djela (pljačka civila

⁵⁸ Iskaz svjedoka Melise Bajrić, transkript iz predmeta X-KR-08/549 od 14.040.2009. godine

u konvoju 21. avgusta i ubijanje civila na Korićanskim stijenama) bude dijelom napada i doprinese takvom napadu protiv civilnog stanovništva. Kod ovako utvrđenog činjeničnog stanja, za utvrđivanje potrebnog *nexusa* sa napadom na civilno stanovništvo, potpuno je irelevantna činjenica što najmanje 150 civila muškaraca bošnjaka nije izvršeno na samom području općine Prijedor, odnosno da je zločin, kako to tvrdi odbrana „prostorno udaljen“ od područja na kojem je u toku širok i rasprostranjen napad na civilno stanovništvo.

177. Dakle, na temelju izvedenih dokaza, Vijeće je zaključilo, da je u periodu relevantnom za optužnicu, odnosno u periodu od aprila do kraja septembra 1992. godine na području opštine Prijedor izvršen širok i sistematičan napad, koji je bio usmjeren protiv civilnog bošnjačkog i hrvatskog stanovništva ove opštine, a koji je uključivao višestruko činj enje ubistava, zatvaranja u logore i teška oduzimanja slobode, mučenja i nečovječna djela, pljačkanja imovine stanovništva, protupravno i vojnim potrebama neopravdano uništavanja i prisvajanja imovine u velikim razmjerama, uništavanje ustanova namijenjenih vjerskim potrebama, odnosno namjernog i teškog uskraćivanja osnovnih prava zbog pripadnosti skupini ljudi, koji napad je izvršen od strane vojnih i civilnih vlasti bosanskih Srba, a u cilju državne politike, odnosno u skladu sa programskom politikom i ciljevima srpske demokratske stranke.⁵⁹

178. Osim toga, Vijeće je zaključilo da je krivičnopravni događaj, za koji su optuženi oglašeni krivim, nesumnjivo bio dijelom tog napada protiv civilnog stanovništva, a za koji napad su optuženi znali, kao što su znali i bili svjesni da takvim njihovim radnjama upravo i učestvuju u ostvarenju istog, te majuci u vidu sve navedeno Vijeće nalazi dokazanim opšti element krivičnog djela iz odredbe člana 172. KZ BiH.

VII. DJELO U OSNOVI ZLOČINA-PROGON

179. Izmijenjenom optužnicom Tužilaštva Bosne i Hercegovine, optuženima je stavljeno na teret izvršenje krivičnog djela Zločin protiv čovječnosti iz člana 172. stav 1. tačka h)-progon, u vezi sa tačkama a)- ubijanjem, d)- prisilnim preseljenjem stanovništva, e)- zatvaranjem, h)- progon pljačkom i k)-drugim nečovječnim djelima Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine u vezi sa članom 180. stav 1. KZ BiH.

180. Ovo vijeće je optužene Zorana Babića, Milorada Škrbića, Dušana Jankovića i Željka Stojnića, oglasilo krivim, a kako je to navedeno u izreci presude, za krivično djelo Zločin protiv čovječnosti iz člana 172. stav 1. tačka h) KZ BiH, u vezi sa

⁵⁹ T-174- SI Glasnik R. Srpske- odluka o strateškim ciljevima srpskog naroda u Bosni i Hercegovini i T-175 Uputstvo o organizovanju i djelovanju organa srpskog naroda u BiH u vanrednim okolnostima, te UČ broj 43

članom 29. KZ BiH, a u odnosu na optuženog Dušana Jankovića i sa članom 21. KZ BiH, koji progon su optuženi Zoran Babić, Dušan Janković i Željko Stojnić počinili ubistvima i pljačkom, a optuženi Milorad Škrbić ubistvom. Ovo vijeće nije našlo dokazanim da su se u radnjama optuženih ostvarila obilježja krivičnog djela progona prisilnim preseljenjem stanovništva, protivpravnim zatvaranjem i drugim nečovječnim djelima Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine.

181. Odredbom člana 172. stav 1. tačka h) KZ BiH u relevantnom dijelu, propisano je :

“(1)Ko kao dio širokog ili sistematičnog napada usmjerenog bilo protiv kojeg civilnog stanovništva, znajući za takav napad, učini koje od ovih djela:

....

h) progon bilo koje grupe ljudi ili kolektiva na političkoj, rasnoj, nacionalnoj, etničkoj, kulturnoj, vjerskoj, spolnoj ili drugoj osnovi, koja je univerzalno prihvaćena kao nedopustiva po međunarodnom pravu, u vezi s bilo kojim krivičnim djelom iz ovog stava ovog člana, bilo kojim krivičnim djelom propisanim u ovom zakonu ili bilo kojim krivičnim djelom u nadležnosti Suda Bosne i Hercegovine...”

Nadalje, odredbom člana 172. stav 2. tačka g) KZ BiH, propisana je definicija progona koja glasi:

“Progon jest namjerno i teško, međunarodnom pravu suprotno uskraćivanje osnovnih prava, zbog pripadnosti skupini ljudi ili zajednici.”

182. Kod krivičnog djela progona, počinitelj na grub način i suprotno međunarodnom pravu, jednoj ili više osoba odzima temeljna ili ljudska prava, pri čemu je odabir takvih osoba ili osobe izvršen na osnovu identiteta skupine ili kolektiviteta ili je baš ciljano na tu skupinu ili kolektivitet. Takav odabir se temelji na naznačenim razlikama među skupinama ili drugim razlozima koji su općeprihvaćeni kao nedozvoljeni po međunarodnom pravu.⁶⁰

183. Imajući u vidu navedeno proizilazi da bitna obilježja progona, kao zločina protiv čovječnosti, jesu:

- (i) namjerno i teško uskraćivanje osnovnih prava
- (ii) suprotno međunarodnom pravu
- (iii) zbog pripadnosti skupini ljudi ili zajednici
- (iv) protiv bilo koje grupe ljudi ili kolektiva na političkoj, rasnoj, nacionalnoj, etničkoj, kulturnoj, vjerskoj, spolnoj ili drugoj osnovi koja je univerzalno prihvaćena kao nedopustiva po međunarodnom pravu

⁶⁰ Vidi komentari krivičnih/kaznenih zakona u Bosni i Hercegovini, knjiga I, Zajednički projekat Vijeća Evrope i Evropske komisije, str.565

(v) u vezi s bilo kojim krivičnim djelom iz ovog stava, ovog člana zakona, bilo kojim krivičnim djelom propisanim u ovom zakonu ili bilo kojim krivičnim djelom u nadležnosti Suda Bosne i Hercegovine.

184. Praksa MKSJ-a, progon definiše na sličan način, određujući da elemente progona, kao zločina protiv čovječnosti, čine radnje ili propusti koji su

(vi) de facto diskriminacija i kojim se uskraćuje ili narušava neko temeljno pravo definisano međunarodnim običajnim ili ugovornim pravom;

(vii) izvršeni su hotimično, sa namjerom diskriminacije po jednoj od navedenih osnova, tačnije na osnovu rasne, vjerske ili političke pripadnosti

185. Iz navedenog se može zaključiti da progon predstavlja oblik diskriminacije na osnovu rase, religije ili političkog mišljenja sa namjerom i rezultatom kršenja temeljnih prava pojedinca⁶¹, tačnije međunarodno pravo navedene osnove, rasnu, vjersku i političku, priznaje kao isključive osnove počinjenja progona kao zločina protiv čovječnosti.

186. Međutim, za razliku od ranije prakse ovog ali i drugih sudova, kada je progon kao oblik izvršenja krivičnog djela Zločina protiv čovječnosti, dovođen u vezu sa radnjama izvršenja opisanim u tačkama a) do k), člana 172. stav 1. KZ BiH, kako je to zaključilo apelaciono vijeće u predmetu X-KRŽ-07/419 od 28.01.2011. godine, navedeno nije bilo potrebno, nego, sve što je u navedenom slučaju potrebno jeste da "činjenice nađu uporište u krivičnim djelima u osnovi koja su propisana u članu 172. stav 1. tačka a) do k) KZ BiH."

187. Dakle, pravilnim tumačenjem odredbe člana 172. stav 1. tačka h) KZ BiH, dolazi se do zaključka da se djelo progona može učiniti sa svim radnjama koje, u cjelini, predstavljaju namjerno i teško, međunarodnom pravu suprotno, uskraćivanje osnovnih prava, zbog pripadnosti skupini ljudi ili zajednici. Za razliku od ostalih, grubih uskraćivanja ljudskih prava, a koja imaju karakter zločina protiv čovječnosti, za progon je neophodno dokazati da su ta gruba i flagratna kršenja počinjena sa diskriminatornom namjerom.

188. Temeljem ocjene izvedenih dokaza, ovo vijeće je zaključilo van svake razumne sumnje da su optuženi posjedovali diskriminatornu namjeru prema Bošnjacima i Hrvatima. Naime, optuženima je nesumnjivo bila poznata nacionalna pripadnost žrtava, kako generalno putnika u konvoju koji su bili u pretežnom dijelu žrtva pljačke, ali i muškaraca koji su u predmetnom događaju ubijeni. Da su ubistva i pljačka bili zasnovani isključivo na temelju nacionalne/etničke pripadnosti žrtava, vijeće zaključuje iz iskaza preživjelih svjedoka koji su za vrijeme kretanja konvoja i

⁶¹ Vidi prvostepena presuda MKSJ-a Tadić, para 697 i 710

odvajanja pa i strijeljanja na Korićanskim stijenama, u više navrata čuli psovke "mater im balijsku"⁶² ili "majku tursku"⁶³.

189. Na diskriminatorni karakter radnji optuženih upućuje niz pojedinosti o kojima su svjedočili saslušani svjedoci, a iz kojih proizilazi da su putnici u konvoju bili pripadnici određene nacionalne/etničke i vjerske skupine- muslimani- Bošnjaci i mali broj Hrvata, te da je navedena činjenica predstavljala isključivi razlog zašto je došlo do oduzimanja imovine, a u konačnici i ubistva vojno sposobnih civila muškaraca i to njih najmanje 150. Optuženima ne samo da je bila poznata nacionalna-etnička pripadnost putnika u konvoju, nego je to upravo bio isključivi razlog za nečovječne radnje koje su preduzeli. Na takav zaključak upućuje činjenica da su preživjeli putnici u više navrata čuli psovke „majke balijske“, da pljačka nije vršena u odnosu na vozače autobusa i kamiona koji su bili srpske nacionalnosti, a što se može zaključiti na temelju činjenice da su imali u inkriminisanom periodu radnu obavezu u preduzeću „Autoprevoz“ Prijedor, a iz utvrđenih činjenica proizilazi da su Muslimani i Hrvati u tom periodu nisu mogli raditi. Naprotiv, vozači ne samo da nisu pljačkani, nego su njima, kako su to u svojim iskazima istakli svjedoci Luka Gnjatović i Vitomir Lakić koji su bili vozači i u kritičnom konvoju, čak i davani određeni iznosi novca opljačkani od putnika u konvoju. Nadalje, ubijeni muškarci su pretežnim dijelom bili muškarci iz 4 autobusa za koje je polazna tačka u spornom konvoju bio logor Trnopolje. Kako je to već obrazloženo u dijelu presude kada su obrazlagani bitni elementi krivičnog djela Zločina protiv čovječnosti, u logore su odvođeni civili iz muslimanskih sela i naselja opštine Prijedor i to isključivo zbog njihove nacionalne, odnosno etničke pripadnosti. Sve navedeno, po ocjeni ovog vijeća, na nesumnjiv način upućuje na diskriminatorni karakter preduzetih radnji ubistva i pljačke kojim radnjama je počinjen progon muslimanskog i hrvatskog civilnog stanovništva sa teritorija opštine Prijedor.

a. Korištenje termina Bošnjak

190. Iako u inkriminisanom periodu, termin Bošnjak nije bio opšteprihvaćen, vijeće je prihvatilo navedenu terminologiju korištenu u optužnici Tužilaštva. Naime, korišteni termin, Bošnjak, je istorijski, etnički i kulturološki pojam, a u govoru se izjednačava sa pripadnikom muslimanskog naroda. Etnička ili nacionalna osnova, koje su utvrđene kao osnov progona stanovništva sa područja opštine Prijedor, usko su povezane i sadržane u terminu Bošnjak. Stoga, iako je utvrđeno da je sa područja opštine Prijedor vršen, na nacionalnoj osnovi, progon muslimanskog i hrvatskog stanovništva, preuzimanjem iz optužnice termina Bošnjak umjesto termina Musliman, nacionalni osnov progona, kao ni razumljivost presude nije dovedena u pitanje.

⁶² Izraz „*balijska*“ u žargonu označava pogrdan naziv za muslimana- bošnjaka

⁶³ Nerjetko Muslimani u ratnom periodu su nazivani i Turcima

**VIII. PITANJA KOJA SE TIČU FORMIRANJA INTERVENTNOG VODA,
NJEGOVIH ZADATAKA, PRIPADNOSTI OPTUŽENIH ISTOM, TE UČEŠĆU
PRIPADNIKA INTERVENTNOG VODA U PRATNJI KONVOJA OD 21. AVGUSTA
1992. GODINE**

(a) Formiranje Interventnog voda, zadaci i uloga pripadnika Interventnog voda

191. Na temelju provedenih dokaza prvostepeno vijeće je na nesumnjiv način, a što nije bilo ni predmet osporavanja odbrana optuženih, utvrdilo da je nakon napada na grad Prijedor, a što se desilo 30.maja 1992. godine, dakle u junu mjesecu, u Prijedoru, formiran Interventni vod specijalne policije Prijedor, te da su optuženi Zoran Babić, Milorad Škrbić i Željko Stojnić, zajedno sa još 20ak osoba, ušli u sastav 1. čete novoformirane jedinice.

192. Tako iz Naredbe Kriznog štaba opštine Prijedor, broj 02-111-215/92 od 17.06.1992. godine⁶⁴, proizilazi da je naloženo "SJB Prijedor i Regionalncj komandi Prijedor da u roku od 2 dana formira jedinstveni Interventni vod, sa po 20 pripadnika...", dok iz Informacije o realizaciji zaključaka Kriznog štaba opštine Prijedor broj 02-111-236/92-3 od 13.07.1992. godine⁶⁵, pod tačkom 1. stavka 8., konstatovano je "U vezi naredbe brcj 02-111-215/92 od 17.06.1992. godine SJB Prijedor formirala je jedinstveni Interventni vod kcji zajedno sa pripadnicima vcjne policije aktivno rade na sprečavarju i suzbjarju kriminaliteta, a početni rezultati ostvareni su na suzbjarju pjačke, razbcjništva i oduzimarju nelegalno stečene imovine", te u konačnici, da je Interventni vod formiran kako je i naloženo, proizilazi i iz akta SJB Prijedor broj 11-12Y-24 od 01.07.1992. godine⁶⁶.

193. Navedeni dokazi, saglasni su iskazima svjedoka, Damira Ivankovića, Gordana Đurića, Ljubiše Četića, svjedoka K-1, KA-1, K-3, koji su, kako su istakli i sami bili pripadnici Interventnog voda.

194. Damir Ivanković⁶⁷, kada govori o formiranju i zadacima Interventnog voda ističe da su poslije napada na Prijedor formirana dva Interventna voda u sastavu policije Prijedor, u kojima je bilo ukupno 40-45 "momaka", te da je on bio u sastavu jednog od tih vodova. Komandir oba Inteventna voda, prema njegovom kazivanju bio je Miroslav Paraš. Pripadnici interventnog voda, iako su u početku bili raznoliko obučeni, u junu 1992. godine, zadužili su plave maskirne uniforme, tako da su bili jednoobrazno obučeni. Interventni vod, kako je to isticao ovaj svjedok, nije dobijao konkretne zadatke, nego bi bio angažovan ukoliko se pojavi neki problem, a išlo se na pretrese kuća, stanova, pregledanje oružja, pretrese nakon dejstava uglavnom područja naseljenih nesrpskim stanovništvom, odvođenje muslimana u logore, te u konačnici pratnju konvoja.

⁶⁴ Dokaz T-245

⁶⁵ Dokaz T-234

⁶⁶ T-233

⁶⁷ Iskaz svjedoka Damira Ivankovića, transkript iz predmeta X-KR-08/549 od 30.06.2009. godine

195. Svjedok Gordan Đurić⁶⁸ istakao je da je 2 dana nakon napada na grad Prijedor, dobio poziv da se javi u SUP u Interventnu jedinicu milicije, što je i učinio. Iz njegovog iskaza proizilazi da na tom sastanku u SUP-u u Prijedoru, kojem je bio prisutan i Miroslav Paraš, dolazi do formiranja dva Interventna voda, a on postaje pripadnikom Prvog interventnog voda. Pojašnjava da su radili naizmjenično, jedan dan jedan, drugi dan drugi, a zadatke voda opisuje kao očuvanje reda i mira, pratnja konvoja koji su izlazili iz Prijedora na druge teritorije, čuvanje nekih važnijih objekata i sl.

196. Navedeno potvrđuje i svjedok Ljubiša Ćetić⁶⁹, koji je, negdje u sedmom mjesecu 1992. godine, postao pripadnikom 1. Interventnog voda policije u Prijedoru. Kako ističe, on je među zadnjima došao u Interventni vod. Dva Interventna voda radila su naizmjenično, u smjenama, a između ostalih, jedan od zadataka je podrazumijevao pratnju konvoja sa civilnim stanovništvom koje je napuštalo grad Prijedor.

197. Svjedok K-1⁷⁰ u svom iskazu istakao je da je krajem maja 1992. godine iz vojne policije, prešao u rezervni sastav policije, Interventni vod. Kako ističe formirana Interventna četa, obuhvatala je dva voda, od kojih je on, zajedno sa Željkom Stojnićem, Damirom Ivankovićem, Zoranom Babićem, Miloradom Škrbićem, Gordanom Đurićem, Miloradom Radakovićem, postao pripadnikom Prvog interventnog voda. Prema njegovom kazivanju Interventni vod je obavljao poslove i zadatke koje redovna policija nije mogla obaviti, između ostalog osiguravali su pratnju ljudi u logore, te pratnju konvojima. I on ističe da su nosili plave maskirne uniforme.

198. I drugi saslušani svjedoci, KA-1⁷¹, K3⁷² na sličan način su govorili o formiranju Interventnog voda, njegovim zadacima. Na kraju i svjedokinja Erna Kadirić ističe da su se njeni drugovi, između ostalih Zoran Babić i Željko Stojnić, odmah kada je rat počeo "obukli", uniformisali i postali pripadnici Interventnog voda. Kako je dalje istakla, postojala su dva Interventna voda. Pripadnici prvog su mahom bili mlađi muškarci, njeni drugovi, pa se s njima i družila, dok pripadnike drugog Interventnog voda, koji su uglavnom bili stariji, nije ni poznavala.

199. Izvedeni dokazi dakle potvrđuju da je Interventni vod formiran u periodu juna 1992. godine, da je komandir oba Interventna voda bio Miroslav Paraš, dok su optuženi Babić, Stojnić i Škrbić bili pripadnici Prvog interventnog voda.

200. Optuženi Dušan Janković nije bio, niti ga je optužnica teretila po tom svojstvu, pripadnik Interventnog voda. Po ocjeni ovog vijeća, Tužilaštvo je uspjelo

⁶⁸ Iskaz svjedoka Gordana Đurića, transkripti iz predmeta X-KR-08/549 od 07.07.2009. i 07.09.2009.godine

⁶⁹ Iskaz svjedoka Ljubiše Ćetića, transkript iz predmeta X-KR-08/549 od 16.03.2010. godine

⁷⁰ Iskaz svjedoka K-1, transkript iz predmeta X-KR-08/549 od 26.05.2009. godine

⁷¹ Iskaz svjedoka KA-1, transkript iz predmeta X-KR-08/549 od 06.07.2009. godine

⁷² Iskaz svjedoka K-3, transkript iz predmeta X-KR-08/549 od 25.08.2009. godine

van razumne sumnje, tokom dokaznog postupka dokazati, a koje tvrdnje odbrana svojim dokazima nije uspjela osporiti, da je optuženi Dušan Janković, u inkriminisanom periodu obnašao dužnost komandira stanice milicije Prijedor. O njegovom položaju, ulozi i zadacima, prvenstveno u pratnji konvoja od 21.08.2013. godine, bit će posebno riječi u daljem tekstu obrazloženja presude.

(b) Konvoj od 21.08.1992. godine

201. Na temelju ocjene i analize provedenih dokaza, vijeće je van svake razumne sumnje našlo dokazanim da je dana 21.08.1992. godine organizovan konvoj, kojim je civilno stanovništvo, u pretežnom dijelu muslimansko, te određen broj Hrvata, napuštalo teritoriju grada Prijedora i okoline, odlazeći u pravcu grada Travnika, dakle na teritoriju pod kontrolom Armije Bosne i Hercegovine. Krajnje odredište konvoja, koji se kretao putnim pravcem Prijedor- Banja Luka- Skender Vakuf (Kneževo)- planina Vlašić, bio je jedan plato, na planini Vlašić, mjesto zvano Smetovi, u neposrednoj blizini Travnika. Polazno odredište konvoja bilo je, kako to proizilazi iz iskaza niza saslušanih svjedoka, stadion u Tukovima⁷³, dok je jedan manji dio konvoja, četiri autobusa, krenuo iz logora Trnopolje. Pratnju navedenom, kao i nekolicini konvoja koji su prethodno napuštali područje Prijedora, obezbjeđivao je Interventni vod policije iz Prijedora.

202. Kada je riječ o broju vozila u konvoju, iz iskaza svjedoka se nije moglo sa sigurnošću utvrditi tačan broj istih. Naime, svjedoci su saglasni u pogledu činjenice da je konvoj bio sastavljen od autobusa, kamiona i kamiona s prikolicom, ali su u pogledu tačnog broja vozila svjedoci nedosljedni.

203. Svjedok Damir Ivanković, jedan od pripadnika Interventnog voda koji je bio u pratnji spornog konvoja od 21.08.1992. godine, istakao je da je bio na dopustu zbog djedove smrti u vrijeme kada je organizovan sporni konvoj, te da je od Interventnog voda dobio na korištenje bijeli kombi, međutim, 20.08.1992. godine, Dado Mrđa ga je obavijestio da se sutradan, dakle 21.08.1992. godine, kada je bila redovna smjena Interventnog voda kojem je i sam pripadao, obavezno javi na posao i vrati vozilo, jer će iz Prijedora ići konvoj, najveći od svih koji su do tada išli, te da će trebati veći broj vozila i ljudi za pratnju. Ujutro, 21.08.1992. godine, on je zajedno sa drugim pripadnicima Interventnog voda, kombijima koje je Interventni vod koristio, prebačen u Tukove, pored stadiona, gdje je bilo polazno mjesto konvoja. Tu su kako je istakao zatekli "ogroman broj ljudi", oko 1500, te već parkiranih 14-15 vozila i to autobusa, šlepera, kamiona i kamiona s prikolicom. Vezano za konačan broj vozila u konvoju, istakao je da je su se u Kozarcu, konvoju priključila četiri autobusa iz Trnopolja.

204. Svjedok Gordan Đurić, takođe jedan od pratilaca u konvoju, istakao je da su po dolasku u Tukove zatekli mnogo svijeta, po njegovim procjenama oko 1000 ljudi,

⁷³ Tukovi su prigradsko naselje kod Prijedora, udaljeni od grada svega nekoliko kilometara

a da je kolona, nakon što je u Kozarcu došlo do spajanja sa autobusima iz Trnopolja, brojala nekih 15-20 vozila.

205. Svjedok Ljubiša Četić, u pogledu broja vozila u konvoju od 21.08.1992. godine, istakao je da su od komandira Paraša saznali da će iz Tukova ići konvoj, da će biti veći od konvoja koji su ranije išli, te da će svi pripadnici Interventnog voda upravo zbog broja vozila u konvoju biti angažovani u pratnji istog, zbog čega im je naređeno da se ne udaljavaju iz kruga stanice milicije. Kada su došli u Tukove, zatekli su mnoštvo naroda, kako onih koji su se ukrcavali ili već ukrcali u vozila, tako i one koji su ih ispraćali. Kolona koja je tu formirana, brojala je 15-20 vozila, i to kamiona i autobusa, a istoj su se u Kozarcu priključila četiri autobusa iz Trnopolja.

206. Svjedok KA-1 je istakao da je konvoj broja oko 10 autobusa i 8-10 kamiona.

207. Nadalje, svjedok Luka Gnjatović⁷⁴, koji je bio suvozač u kamionu kojeg je vozio Vitomir Lakić, istakao je da je njihov kamion bio 9-10 u koloni, da je iza bio najmanje jedan autobus, te vozilo, tzv. TAM-ić u kojem su bili automehaničari. Po njegovom iskazu, kolona je brojala najmanje 5 autobusa i 7 kamiona, a isti je takođe posvjedočio da je u Kozarcu je kolona "popunjena" autobusima iz Trnopolja.

208. Po iskazima svjedoka Herceg Berislava⁷⁵, KO-12⁷⁶, Hasana Elkaza⁷⁷, Kovačević Ferida, Šefika Šante⁷⁸ i drugih, putnika u konvoju koji su se u isti ukrcali u Tukovima, proizilazi da je kod stadiona u Tukovima, već od ranog jutra bilo puno svijeta, da je došao veći broj vozila i to autobusa, kamiona i kamiona s prikolicom, u koje se narod počeo "ukrcavati", te da je nakon što je konvoj krenuo, prvo zaustavljanje bilo u Kozarcu gdje se istom priključuju, autobusi iz Trnopolja. Da je do priključivanja koloni iz Tukova, autobusa iz Trnopolja, došlo prilikom prvog zaustavljanja kolone u Kozarcu potvrđuju svojim iskazima i svjedoci K-1, K-3, KA-1.

209. Svjedoci, KO-15, Sadik Suhonjić, KO-5, KO-18⁷⁹, Husein Jakupović,⁸⁰ te svjedok A⁸¹, koji su na put kritičnim konvojem pošli iz logora Trnopolje, saglasni su da su u Trnopolje 21.08.1992. godine, došla 4 autobusa, u koje su se ukrcali, da bi se priključili u mjestu Kozarac ostatku kolone koja je brojala više vozila. Navedeno potvrđuje i svjedok Vlado Beben, koji je, prema vlastitom iskazu, bio vozač posljednjeg, četvrtog autobusa, koji je došao da preuzme putnike u logoru Trnopolje.

210. U pogledu broja ljudi koji su prevoženi konvojem, kako je istaknuto, svjedoci Damir Ivanković, Gordan Đurić i Ljubiša Četić, istakli su da su po dolasku

⁷⁴ Iskaz svjedoka Luke Gnjatovića, transkript iz predmeta X-KR-08/549 od 05.10.2009. godine

⁷⁵ Iskaz svjedoka Berislava Herdega, transkript iz predmeta X-KR-08/549 od 09.06.2009. godine

⁷⁶ Iskaz svjedoka KO-12, transkript iz predmeta X-KR-08/549 od 23.06.2009. godine

⁷⁷ Iskaz svjedoka Hasana Elkaz, transkript iz predmeta X-KR-08/549 od 17.08.2009. godine

⁷⁸ Iskaz svjedoka Šefika Šante, transkript iz predmeta X-KR-08/549 od 22.09.2009. godine

⁷⁹ Iskaz svjedoka KO-18, transkript iz predmeta X-KR-08/549 od 04.10.2010. godine

⁸⁰ Iskaz svjedoka Huseina Jakupovića, transkript iz predmeta X-KR-08/549 od 09.06.2009. godine

Interventnog voda u Tukove, zatekli mnoštvo svijeta, svjedok Ivanković govori nekih 1500 ljudi. Svjedok B rekla je da je stadion u Tukovima bio "pun civila i vojske". Svjedok KO-18 u svom iskazu je istakao da su autobusi koji su krenuli iz Trnopolja bili puni, pa je u Kozarcu rečeno da određen broj ljudi može preći u kamione. Svjedok Husein Jakupović, istakao je da je ušao u posljednji 4 autobus u Trnopolju, koji je bio pun, ali su ipak "rekli da može još 10", pa se i on uspio ubaciti. U autobusu nije bilo mjesta za sjediti. Svjedok Erna Kadirić istakla je u svom iskazu "nas je bilo toliko puno u kamionu da smo jedni na drugima sjedili."⁸² Svjedok Enis Džaferagić, koji je krenuo iz Tukova jednim od autobusa, istakao je da je sjedio "između onih redova, nekim torbama, između siceva, to je bilo, nas je bilo puno, ko šibica, mi, mi nismo mogli disati jedno od drugih"⁸³. na

211. Cijeneći sve navedeno, ovo vijeće je zaključilo da, iako nije bilo moguće utvrditi tačan broj vozila i putnika u konvoju od 21.08.1992. godine, da je isti brojao najmanje 16 vozila i to autobusa, kamiona i kamiona s prikolicom, te jedno tehničko vozilo, tzv. TAM-ić u kojem su se nalazili automehaničari, da je konvoj imao dvije polazne tačke, stadion u Tukovima i logor Trnopolje. Nadalje, imajući u vidu iskaze saslušanih svjedoka, putnika u konvoju, a koji su istakli da su vozila u kojima su prevoženi bila puna, da su sjedili nagurani na podu prikolica kamiona, te da se u autobusima, koji su bili tip gradskih autobusa "Ikarus" i imali oko 30-50 sjedećih mjesta, ali su putnici sjedili i na podu, te da iako se nije mogao precizno utvrditi ni broj putnika u spornom konvoju, nesumnjivo istim prevoženo više od 1000 civila.

(c) Učešće optuženih u pratnji konvoja od 21.08.2013. godine

212. Zaključak da je pratnju konvoju od 21.08.1992.godine, obezbjeđivao Prvi Interventni vod kojem su pripadali optuženi Babić, Škrbić i Stojnić, vijeće izvodi na temelju iskaza svjedoka, prvenstveno pripadnika tog istog Interventnog voda koje je Tužilaštvo na pretresu saslušalo u svojstvu svjedoka, ali i određenog broja svjedoka putnika u konvoju koji su mogli pratiocima vozila u konvoju identifikovati kao pripadnike Interventnog voda, te među njima prepoznati pojedine optužene ili druga lica za koja nije sporno da su bili pripadnici Prvog interventnog voda (npr. Darko Mrđa), kojem su pripadali prethodno navedeni trojica optuženih.

213. Naime, svi u svojstvu svjedoka saslušani pripadnici Interventnog voda⁸⁴, te optuženi koji su dali iskaz u svojstvu svjedoka u svoju odbranu, saglasni su u pogledu jedne činjenice, a to je da je Interventni vod policije iz Prijedora, u junu mjesecu 1992. godine, dobio jednoobrazne plave maskirne uniforme, po kojim uniformama su se razlikovali od redovne policije, vojne policije, te vojske koja je u to vrijeme bila prisutna u Prijedoru.

⁸¹ Iskaz svjedoka A, transkript iz predmeta X-KR-08/549 od 21.04.2009. godine

⁸² Transkript iz predmeta X-KR-08/549 od 08.09.2009. godine, str 41

⁸³ Iskaz svjedoka Enesa Džaferagića, transkript iz predmeta X-KR-08/549 od 29.11.2010. godine, str. 13

⁸⁴ Damir Ivanković, Gordan Đurić, Ljubiša Četić, K-1, K-3, KA-1

214. Svi putnici u kritičnom konvoju, kao i vozači kamiona i autobusa, saslušani u svojstvu svjedoka, u svojim iskazima su istakli da je svako vozilo u konvoju imalo pratioca, osobu u plavoj maskirnoj uniformi. Mnogi svjedoci su, upravo raspoznajući na temelju takve uniforme, istakli da je pratnju za vrijeme putovanja konvoja osiguravao Interventni vod, dok su neki svjedoci, poput Erne Kadirić, koja je pojedine pripadnike Interventnog voda poznavala iz Prijedora, takođe potvrdila da je pratnju konvoju osiguravao Interventni vod, te je optužene Zorana Babića i Željka Stojnića i još neke pripadnike Interventnog voda, koje je poznavala od ranije i sa kojima se družila, vidjela kritično jutro u Tukovima i kasnije u toku putovanja u pratnji konvoja.

215. Nadalje, saslušani svjedoci, kako pripadnici Interventnog voda, tako i putnici u konvoju, istakli su da se tokom cijelog puta, na čelu kolone kretalo policijsko vozilo marke "Golf" u kojem su bili aktivni policajci. Vijeće je na temelju izvedenih dokaza zaključilo da je optuženi Dušan Janković, tokom kretanja konvoja, bio u tom policijskom vozilu na čelu kolone.

216. Tako svjedok Damir Ivanković, opisujući događaje kritičnog i prethodnih dana ističe da je on za konvoj saznao dan ranije od Dade Mrđe⁸⁵. Kako ističe ostali pripadnici Interventnog voda su za konvoj saznali to jutro ili prije, ali svi su po dolasku na posao ujutro 21.08.1992. godine, upućivani u Tukove. U Tukove su se prebacivali sa dva kombija koja je Interventni vod dužio, u više tura. Sva trojica optuženih, pripadnika Interventnog voda (Babić, Škrbić i Stojnić) su prema njegovom iskazu, bili u grupi pripadnika Interventnog voda koji su kritično jutro prebačeni u Tukove i bili angažovani u pratnji spornog konvoja. Nadalje, kako ovaj svjedok ističe, po dolasku u Tukove, osim pripadnika interventnog voda, bilo je pripadnika TO iz Tukova, vojske, ali tu je vidio i vozilo "Golf", sa oznakom policije, koji je pripadao SJB"Prijedor", a kojim je došao optuženi Dušan Janković sa svjedokom K-2. Kako dalje ističe, nije vršeno neko posebno raspoređivanje pripadnika Interventnog voda u pratnju konvoja, nego je komandir Miroslav Paraš naredio da svako zauzme po jedno vozilo što su oni i učinili. On je kako je istakao, odabrao šleper u kojem je poznao vozača.

217. Svjedok Gordan Đurić, u svom iskazu ističe, da je 21.08.1992. godine, bio radni dan za njegov Interventni vod, te da je u prostorijama Interventne jedinice neko prenio naredbu Miroslava Paraša da se kombijem prebace u mjesnu zajednicu Tukovi, radi obezbjeđenja prolaska konvoja. Misli da je tu bio cijeli Interventni vod, osim možda par momaka iz ličnih razloga, uglavnom njih 15 do 17. I on, saglasno svjedoku Ivankoviću, ističe da su se u Tukove, u više tura, prebacili pripadnici Interventnog voda kombijima koje je ovaj vod dužio. I on ističe da su optuženi Babić, Škrbić i Stojnić bili prisutni u grupi pripadnika Interventnog voda, kada im je dat zadatak da se prebace u Tukove radi osiguranja pratnje konvoju koji je sa tog mjesta polazio. Svjedok dalje opisuje stanje u Tukovima, mnoštvo

⁸⁵ Vidjeti paragraf 203 presude

prisutnih ljudi i vozila, te ističe da su dobili zadatak da zaduže vozilo koje će obezbjeđivati. Kako ističe bilo ih je dovoljno za prisutna vozila, možda čak i "viška". I svjedok Đurić u Tukovima primjećuje policijsko vozilo marke "Golf", koje se kako ističe, kretalo na početku kolone od njenog polaska iz MZ "Tukovi", te se nakon prvog zaustavljanja u Kozarcu, gdje dolazi do spajanja kolone sa autobusima iz Trnopolja, taj policijski "Golf" nastavlja kretati na njenom čelu, diktirajući, po riječima ovog svjedoka, tempo kretanja kolone.

218. Svjedok Ljubiša Ćetić, istakao je da su 21.08.1992. godine, ujutro, po dolasku na posao, jer je bila smjena njihovog, Prvog Interventnog voda, raspoređeni u pratnju konvoja, te da se naredba za pratnju odnosila na sve pripadnike Interventnog voda jer je konvoj, kako im je komandir Paraš saopštio, bio veliki, veći od svih prethodnih. Kako dalje ističe, u Tukove, polazno odredište konvoja, prebacili su se sa dva kombija koja je dužio Interventni vod i to svi pripadnici Interventnog voda, osim Miljana Zubanovića koji nije bio na navedenom zadatku. U Tukovima je on stao kraj svjedoka K-1, u pratnju jednog kamiona. Kako je istakao vidio je Željka Stojnića u pratnji kamiona koji je bio drugi-treći u koloni iza njegovog, te Zorana Babića, koji je zajedno sa Radoslavom Kneževićem u jednom trenutku napustio Tukove, otišavši, kako ovaj svjedok ističe u Prijedor, u Autotransport da provjeri da li ima još autobusa, jer je vozila, obzirom na brojnost naroda, nedostajalo. U Tukovima je, kako je istakao, primjetio i Duleta Jankovića, koji je bio sa još nekoliko pripadnika aktivne milicije, a koji je po njegovom kazivanju, tokom kretanja kolone bio u policijskom vozilu na njenom čelu.

219. Svjedok Marinko Ljepoja⁸⁶, takođe pripadnik Interventnog voda koji je 21.08.1992. godine bio određen za pratnju konvoja, istakao je da je ujutro 21.08., bijelim kombijem Interventnog voda došao u Tukove, gdje je među više pripadnika Interventnog voda zatekao i Zorana Babića i Željka Stojnića. Kako ističe, Zoran Babić je zajedno sa Radoslavom Kneževićem, na 10-ak minuta prije nego što je konvoj iz Tukova krenuo, otišao prema gradu.

220. Svjedok KA-1, takođe pripadnik Interventnog voda, istakao je da je ujutro 21.08.1992. godine, u Tukove došao jednim od dva kombija koja je koristio Interventni vod, a s njim zajedno su kako ističe krenuli i Zoran Babić, Željko Stojnić i određen broj ostalih pripadnika Interventnog voda. U Tukovima između ostalih vidi optuženog Jankovića, koji je tokom kretanja kolone bio u policijskom vozilu na čelu kolone. Milu Škrbića vidi kasnije, u toku kretanja konvoja.

221. Svjedok K-1, opisao je u svom iskazu da je kritičnog jutra, došao u policijsku stanicu te da je tom prilikom vidio da je Miroslav Paraš okupio grupu ljudi, pripadnika Interventnog voda, te da je u toku neki dogovor. Tu su bili, po njegovom sjećanju, svi pripadnici Interventnog voda, i rečeno im je da treba pratiti konvoj iz Prijedora prema Skender Vakufu. Paraš je njemu rekao da ne ide, svjedok

⁸⁶ Iskaz svjedoka Marinka Ljepoje, transkript iz predmeta X-KR-08/549 od 14.12.2009. godine

pretpostavlja iz razloga što je dužio "BRDM", ali igrom slučaja, kolega Ljubiša Ćetić ga je pozvao da ide s njima i on je krenuo. U Tukovima je ušao u kamion zajedno sa optuženim Ćetićem .

222. I svjedok K-3 potvrđuje da su ujutro 21.08.1992. godine, među pripadnicima Interventnog voda koji su trebali da idu pratiti konvoj, "na spisku" bili između ostalih i Zoran Babić, Milorad Škrbić i Željko Stojnić, te da su se njih 15-ak određenih za pratnju, u Tukove prebacili u nekoliko tura, kombi vozilima Interventnog voda. Po njegovom saznanju, maksimalno pet pripadnika Interventnog voda nije išlo u pratnju konvojem, ali u toj grupi svjedok ne navodi optužene iz ovog predmeta. I ovaj svjedok govori o zaustavljanju u Kozarcu, kojom prilikom dolazi do spajanja kolone sa nekoliko autobusa iz Trnopolja, a na kojem mjestu primjećuje optuženog Dušana Jankovića zajedno sa Miroslavom Parašem, kraj policijskog vozila "Golf", koji se kako ističe kretao na čelu kolone, i za koje do tog trenutka nije znao ko je sa istim upravljao.

223. Nadalje, svjedoci putnici u konvoju, svi bez izuzetka opisuju da je svako vozilo imalo pratnju i to uniformisanu osobu u tamno plavoj maskirnoj uniformi, a koje uniforme su, utvrđeno je na nesumnjiv način, bile uniforme Interventnog voda policije u Prijedoru. Među putnicima u spornom konvoju, bio je određen broj osoba koje su optužene od ranije poznavali pa su ih mogli identifikovati na puno detaljniji način, imenom i prezimenom, a ne isključivo kao pripadnike Interventnog voda policije iz Prijedora. Tako svjedokinja Erna Kadirić, koja je 1992. godine imala 17 godina i u rodnim Tukovima se družila sa pripadnicima Interventnog voda, momcima, koji su se, kako je istakla odmah na početku rata "obukli", uniformisali, ujutro 21.08.1992. godine u Tukovima vidjela je i prepoznala među pripadnicima Interventnog voda optužene Željka Stojnića i Zorana Babića. Željka Stojnića vidi i u toku kretanja konvoja, kao pratioca u kabini kamiona u čijoj se prikolici nalazila ona s porodicom.

224. Svjedok KO-15, bio je zatočen u logoru Trnopolje, gdje se i uspio ukrcati u jedan od četiri autobusa koja su tu pristigla. Kako je istakao, pored četiri autobusa u logor su, navedenog jutra stigli i pripadnici Interventnog voda policije iz Prijedora, među kojima je prepoznao Zorana Babića kojeg poznaje, prema vlastitom iskazu od dječaćkih dana. Ovaj svjedok, kako je istakao, Zorana Babića vidi i u toku daljeg kretanja konvoja, prilikom zaustavljanja, među ostalim pripadnicima Interventnog voda, da bi ga u konačnici vidio i prilikom strijeljanja na Korićanskim stijenama, ali na šta će se vijeće posebno referisati u dijelu presude kada bude razmatrana uloga ovog optuženog u ubistvima, kao jednoj od radnji izvršenja progona muslimanskog i hrvatskog stanovništva iz Prijedora, djela u osnovi krivičnog djela Zločina protiv čovječnosti

225. Svjedok Sadik Suhonjić, među pratiocima konvoja, u Tukovima je prepoznao Zorana Babića i Željka Stojnića, kojeg je kako je istakao viđao i kasnije u vrijeme zaustavljanja. Optuženog Stojnića tokom kretanja konvoja vidjela je i svjedokinja B.

226. Svjedok Munib Sivac, koji je kao zatočenik logora Trnopolje, 21.08.1992. godine isti napustio jednim od četiri autobusa iz tog logora, istakao je da je pratilac u njegovom autobusu bio izvjesni "Mile", da bi u sudnici, prilikom davanja iskaza na glavnom pretresu, pokazao upravo na optuženog Milorada Škrbića, zvanog Mile, kao osobu koja liči na tog pratioca. Navedeni svjedok, potvrđuje iskaz samog optuženog Škrbića, koji je i sam istakao da je bio u pratnji kritičnog konvoja, te da je bio pratilac jednog od autobusa koji polaze iz Trnopolja.

227. Kada je riječ o ulozi Interventnog voda u pratnji konvoja, vijeće nalazi potrebnim istaći da ni optuženi nisu sporili da je Interventni vod policije iz Prijedora bio određen za pratnju konvoja od 21.08.1992. godine, pri čemu optuženi Milorad Škrbić i Željko Stojnić, nisu ni sporili svoje učešće u pratnji konvoja, i to Milorad Škrbić da je u pratnju istog krenuo kao pratilac jednog od autobusa iz logora Trnopolje, a optuženi Stojnić kao pratilac kamiona iz Tukova. Stoga ovo vijeće, navedenu, među stranama u postupku, nespornu činjenicu ne nalazi potrebnim elaborirati preciznije nego samo istaći da zaključak o prisustvu optuženih Škrbića i Stojnića u pratnji konvoja, poroizilazi iz iskaza svjedoka što je prethodno obrazloženo. Kasnije u presudi, vijeće će dati detaljne razloge zašto odbranama ovih optuženih nije poklonilo vjeru u dijelu u kojem su tvrdile da je optuženi Škrbić ostao u pokvarenom autobusu prije odvajanja muškaraca koji su nakon toga ubijeni, odnosno optuženi Stojnić da je stigao do krajnjeg odredišta u kretanju konvoja, mjesta Smetovi, a ovdje je dovoljno samo utvrditi da su isti bili u pratnji istog, a što je nesporno utvrđeno.

228. Optuženi Zoran Babić i Dušan Janković, svoju odbranu su gradili na dokazima da nisu ni krenuli u pratnju konvoja kritičnog dana. Optuženi Zoran Babić, svoju odbranu je gradio na tvrdnji, da iz Tukova, nije ni krenuo u pratnju konvoja, nego se vratio u Prijedor. U pravcu dokazivanja takvih tvrdnji, optuženi Babić je izveo dokaze saslušanjem supruge, Danijele Babić, te saslušanjem svjedoka O-4, koji su ga navodno, kritičnog dana kasnije, vidjeli u Prijedoru. S druge strane optuženi Janković je tvrdio da je navedenog dana, nakon što je završio smjenu u PS Prijedor, 21.08.1992. godine u 7h ujutro, obzirom da više nije bio na dužnosti, napustio policijsku stanicu i otišao kući, a potom sa sinom na slavu.

229. Vijeće alibi optuženih Zorana Babića i Dušana Jankovića nije našlo pouzdanim te takvim alibijima, koji su u suprotnosti sa ostalim izvedenim dokazima, nije moglo pokloniti vjeru.

230. Naime, kada je riječ o alibiju optuženog Zorana Babića, na pretresu pred apelacionim vijećem, odbrana ovog optuženog za svjedoka je pozvala njegovu suprugu, sa kojom se, kako je istakla u vrijeme inkriminisanog događaja zabavljao, Danijelu Babić⁸⁷. Svjedok Danijela Babić, istakla je da je ujutro, 21.08.1992. godine, optuženi Babić došao po nju, sam, civilnim vozilom, te da su otišli u Tukove gdje je

⁸⁷ Iskaz svjedokinje Danijele Babić u predmetu S1 1 K 003472 12 Kžk od 24.09.2012. godine

već narod bio ukrcao u vozila. U Tukovima su se kratko zadržali, jer ona nije našla prijatelja kojeg je tražila, da bi ju potom, optuženi Babić vratio u Pećane kod tetke, vozilom kojim su išli samo njih dvoje. Iako optuženog taj dan nije više vidjela, istakla je da joj je tetka prenijela da ju je kasnije tog istog dana tražio, dolazio na vrata tetkinog stana, ali je ona bila kod drugarice.

231. Odbrana ovog optuženog, u dokazivanju njegovog alibija, pozivala se i na iskaz svjedoka O-4, koja je istakla da je optuženog Babića vidjela ujutro 21.08.1992. godine u Tukovima, da je vodio psa i bio obučen u civilnu odjeću, ali i da isti nije krenuo u pratnju konvoja kritičnog dana, nego da ga je u popodnevnim satima vidjela u Prijedoru.

232. Vijeće iskaze navedenih svjedoka nije našlo pouzdanim, i nije im moglo pokloniti vjeru, cijeneći da su isti u suprotnosti sa svim drugim dokazima. Prije svega, kada je riječ o iskazu svjedoka O-4, nijedan svjedok, pa čak ni supruga optuženog Babića, koja svjedočeći u njegovu odbranu ističe da je kritično jutro u Tukovima bila s njim, nije potvrdio niti da je optuženi Babić bio u civilu, niti da je vodio psa. Ovo vijeće primjećuje da bi optuženi sa psom, i to koji tog psa koristi da rastjera narod koji je ostao u Tukovima, nesumnjivo bi bio primjećen od još nekoga. Takođe, svjedokinja ističe da optuženi Babić nije krenuo s konvojem, nego je ostao tu nakon što su vozila otišla i rastjerivao s psom okupljeni narod, a što je u suprotnosti i sa iskazom optuženog, i sa iskazom svjedokinje Danijele Babić, ali i sa iskazima ostalih saslušanih svjedoka koji ističu da se optuženi u jednom trenutku, kombijem Interventnog voda udaljio u pravcu Prijedora.

233. Svjedokinja Danijela Babić, dala je iskaz koji je očigledno usmjeren na pomaganje njenom suprugu u izbjegavanju njegove krivične odgovornosti. Naime, iskaz navedene svjedokinje, suprotan je ne samo drugim izvedenim dokazima, nego i iskazu kojeg je sam optuženi Babić dao u svojstvu svjedoka. Naime, optuženi, prilikom svjedočenja u svojstvu svjedoka, ni u jednom trenutku nije spomenuo da je njegova supruga, tadašnja djevojka bila s njim, nego da je u Tukove išao potražiti osobu po imenu Alen, za šta ga je zamolila prijateljica koja se s tim Alenom bavljala. Dakle, ako bi se navedeni iskazi komparirali, pa čak i da se prihvati teza odbrane da optuženi prilikom svog svjedočenja, suprugu nije htio spominjati jer je s njom bio u lošim odnosima, pa je navodno govorio o "prijateljici", obzirom da on sam ističe da je išao tražiti momka te "prijateljice", ni takva teza nema logičko uporište.

234. Ovi iskazi u suprotnosti su sa nizom iskaza svjedoka Tužilaštva, koji su na nedvojben način potvrdili da su optuženog Babića vidjeli kritičnog dana, kako u Tukovima, tako i dalje tokom kretanja konvoja i u konačnici mjesta strijeljanja, iz kojih razloga je vijeće ocijenilo neuvjerljivim alibi kojim se branio optuženi Babić.

235. Kada je riječ o optuženom Dušanu Jankoviću, on je takođe osporavao svoje prisustvo kritičnog dana u pratnji spornog konvoja. Naime, optuženi Janković je svjedočeći kao svjedok svoje odbrane istakao da je on 21.08.1992. godine, završio smjenu koja je trajala od prethodnog dana od 7 sati (a što je odbrana dokazivala

uvođenjem redne liste za navedene dane⁸⁸), te da je službenim Golfom otišao kući, a potom, prije 10 sati ujutro, sa sinom na slavu u selo Šreflije. U Prijedor se kako je istakao, vratio navedenog dana, ali tek oko 18h uveče. Na okolnost prisustva slavlju u selu Šeflijama, svjedočili su i svjedoci Dragica Delić⁸⁹, Mirko Zlojutro⁹⁰ i Milan Kukić⁹¹. Nadalje, svjedok Milan Gavrilović⁹², saslušan u svojstvu svjedoka odbrane optuženog Jankovića, istakao je da je ujutro 21.08.1992. godine bio u Tukovima, da je bilo mnoštvo svijeta oko stadiona, kako je istakao "u taj prostor moglo je stati 1000 ljudi", ali je siguran da optuženi Janković to jutro nije bio tamo.

236. Vijeće nije našlo dokazanim ni alibi optuženog Jankovića. Po ocjeni ovog svjedoci koji su saslušani na okolnost alibija optuženog, dali su iskaze koje ovo vijeće nije našlo pouzdanima i nije im moglo pokloniti vjeru. Naime, iskazi tri navedena svjedoka u suprotnosti su sa svim drugim izvedenim dokazima, a način svjedočenja, po ocjeni ovog vijeća, upućuje da je riječ o naučenim i montiranim iskazima, datim u cilju pomoći optuženom, koji je, kako su to ovi svjedoci istakli, njihov prijatelj. Tako svi svjedoci bez imalo dileme i nakon proteka 18 godina od kritičnog događaja, iako je riječ o "pomenu" koji se svake godine obilježava u krugu manje-više istih ljudi, su sigurni da je optuženi Dušan Janković, baš tog 21.08.1992. godine došao na slavu u policijskoj uniformi, službenim vozilom, sa sinom Mladenom, kao i da je došao ujutro oko 10-10:30 sati i ostao do popodne, najmanje do 18h. U pogledu navedenih, za njegov alibi odlučnih činjenica, iskazi svih svjedoka su precizni i bez odstupanja, dok primjerice, na pitanje člana vijeća postavljeno svjedoku Kukiću koliko je godina imao sin optuženog Jankovića u to vrijeme, svjedok, iako navodno dobar prijatelj optuženog Jankovića, koji se sjeća svih detalja dolaska i boravka optuženog u selu Sreflije, ni orijentaciono ne može to odrediti, nego u konačnici kaže "da je bio momčić".

237. Nadalje, u pogledu iskaza svjedoka odbrane Milana Gavrilovića⁹³ i Bogoljuba Kosa⁹⁴, vijeće ne nalazi spornim da li su isti bili u Tukovima kritičnog dana, prihvata čak i da isti nisu vidjeli optuženog Jankovića, ali ne može prihvatiti tvrdnje navedenih svjedoka "da Janković sigurno nije bio tamo", iz razloga što i navedeni, a i niz drugih svjedoka, govore o velikoj gužvi, mnoštvu naroda čiji broj je prelazio 1000, u kojim okolnostima je sasvim izvjesno i moguće da jedan čovjek, u konkretnom slučaju optuženi Janković, ostane nezamijećen od strane svjedoka Gavrilovića ili svjedoka Kosa.

238. Dakle, dokazi na kojima je odbrana optuženog Jankovića gradila njegov alibi, po ocjeni ovog vijeća su neuvjerljivi, nepotkrijepljeni drugim dokazima, iz kojih razloga im ovo vijeće nije moglo pokloniti vjeru. Prije svega, niz saslušanih svjedoka

⁸⁸ A-O-III-8 redna lista

⁸⁹ Iskaz svjedoka Dragice Delić od 24.05.2010. godine

⁹⁰ Iskaza svjedoka Mirka Zlojutro od 31.05.2010. godine

⁹¹ Iskaz svjedoka Milana Kukića od 11.05.2010. godine

⁹² Iskaz svjedoka Milana Gavrilovića od 04.05.2010. godine

⁹³ Iskaz svjedoka Milana Gavrilovića od 04.05.2010. godine

potvrdio je prisustvo optuženog Dušana Jankovića u Tukovima. Svi oni, na vrlo sličan način, govore o dolasku vozila marke "Golf" u blizinu stadiona u Tukovima, gdje još sa nekim aktivnim policajcima viđaju optuženog Jankovića⁹⁵. Nadalje, iz iskaza svjedoka niza proizilazi da je policijski "Golf", tokom kretanja kolone išao na njenom čelu, a svjedoci Ljubiša Četić i KA 1 su potvrdili da je u tom Golfu na čelu kolone bio optuženi Janković zajedno sa svjedokom K-2.

239. Iako je odbrana i ovakve tvrdnje svjedoka nastojala dovesti u pitanje, ukazujući da su u pratnji kolone bila dva golfa, svjedok KA-1 ni to ne spori, ističući da je bio i drugi Golf, u kojem je vidio Paraša i Mrđu, ali da je u onom na čelu kolone bio optuženi Janković.

240. Prisustvo optuženog Jankovića u pratnji konvoja od 21.08.1992. godine, potvrđuje i svjedok K-3 koji ističe da ga vidi u Kozarcu, na mjestu gdje je došlo do spajanja dijela konvoja koji je krenuo iz Tukova, sa dijelom koji je krenuo iz Trnopolja. I ovaj svjedok potvrđuje da se vozilo "Golf" kretalo na čelu kolone. U momentu kada se kolone spajaju, kraj službenih policijskih vozila on vidi Paraša, Dulu Jankovića i nekoga od šofera u pratnji.

241. Nadalje, svjedoci Luka Gnjatović i Vitomir Lakić potvrđuju prisustvo optuženog Jankovića u pratnji spornog konvoja. Tako Vitomir Lakić⁹⁶ ističe da se Jankoviću u Tukovima obraćala policija oko "utovara" putnika u vozila, a tokom kretanja kolone vidio ga je prilikom zaustavljanja na mjestu razdvajanja. Svjedok Luka Gnjatović⁹⁷, na glavnom pretresu je potvrdio tačnost izjave iz istrage u kojoj je rekao da je Janković bio prisutan u grupi policajaca kada su tražene pare.

242. Iskazi navedenih svjedoka, koji na saglasan način govore o policijskom golfu u pratnji konvoja, koji je na neki način diktirao tempo kretanja i zaustavljanja, a koji, prepoznaju optuženog Jankovića kao jednog od policajaca koji je bio u navedenom vozilu, po ocjeni ovog vijeća, u potpunosti derogiraju alibi istog.

243. Cijeneći sve navedeno ovo vijeće je van svake razumne sumnje utvrdilo da su svi optuženi, na dan obuhvaćen optužnicom, učestvovali u pratnji spornog konvoja, dok će u daljem obrazloženju presude biti razmotrene konkretne radnje svakog od njih.

⁹⁴ Iskaz svjedoka Bogoljuba Kosa od 13.04.2010. godine

⁹⁵ Damir Ivanković, Ljubiša Četić, KA-1, Vitomir Lakić, Edin Mujadžić, Šefik Šanta i dr.

⁹⁶ Iskaz svjedoka Vitomira Lakića, transkript iz predmeta X-KR-08/549 od 05.10.2009. godne

⁹⁷ Iskaz svjedoka Luke Gnjatovića, transkript iz predmeta X-KR-08/549 od 05.10.2009. godne

IX. RADNJE IZVRŠENJA KOJIMA JE POČINJEN PROGON KAO DJELO U OSNOVI KRIVIČNOG DJELA ZLOČINI PROTIV ČOVJEČNOSTI

244. Nakon što je utvrdilo da su svi optuženi bili u pratnji konvoja od 21.08.1992. godine, dalji zadatak vijeća bio je utvrditi njihovu ulogu i doprinos u izvršenju konkretnih krivičnih djela za koja su oglašeni krivim i to, progona pljačkom u odnosu na optužene Zorana Babića, Željka Stojnića i Dušana Jankovića, te progona ubistvima u odnosu na svu četvoricu optuženih.

A. PLJAČKA U KONVOJU OD 21.08.1992. GODINE KAO RADNJA IZVRŠENJA KRIVIČNOG DJELA PROGONA

245. Iz provedenih dokaza na nedvojben način je utvrđeno da je od putnika u konvoju, u više navrata, prilikom zaustavljanja tokom kretanja konvoja na relaciji Prijedor- Smetovi, oduziman novac i dragocjenosti.

246. Vijeće je utvrdilo da su optuženi Babić, Stojnić i Janković dali odlučujući doprinos u pljački, oduzimanju novca, zlata i drugih dragocjenosti od civila iz konvoja, ali je cijeneći elemente Zločina protiv čovječnosti, i progona kao djela u osnovi tog zločina, bilo u obavezi utvrditi da li je pljačkanje civila obuhvaćeno bitnim obilježjima navedenog krivičnog djela.

247. Naime, pljačkanje civila, podrazumijeva oduzimanje imovine u širokim razmjerama, a sankcionisano je odredbom člana 173. stav 1. tačka f) KZ BiH. Objekat zaštite kod ovog krivičnog djela jeste pravo na imovinu, a koje pravo, iako nesumnjivo ne uživa stepen zaštite kao pravo na život ili slobodu, što su temeljne vrijednosti svakog pojedinca, uživa zaštitu po međunarodnom pravu. Međutim, da bi pljačka bila djelom Zločina protiv čovječnosti, bilo je nužno utvrditi da je pljačkanje civila u konvoju od 21.08.1992. godine, predstavljalo grubo i flagrantno kršenje osnovnih ljudskih prava, a da bi isto predstavljalo radnju izvršenja progona, pljačkanje civila moralo je imati, odnosno biti utemeljeno na diskriminatornoj osnovi.

248. Analizom provedenih dokaza, vijeće je utvrdilo da je pljačkanje civila, putnika u konvoju od 21.08.1992. godine, izvršeno na naročito grub način. Naime, kod takvog zaključka vijeće je imalo u vidu cjelokupnu situaciju, činjenicu da su civili napustili svoje domove i sve što su imali, te da su se u nastojanju da spase život, sa minimumom stvari spakovanim u nekolicine torbi, uputili u nepoznato. Iz iskaza svjedoka proizilazi da su tokom cijelog putovanja, osjećali strah i tjeskobu, da su bili u neizvjesnosti u pogledu svoje sudbine, te da je ono malo stvari koje su uspjeli sa sobom ponijeti, u tom trenutku predstavljalo svu njihovu imovinu.

249. Sam način na koji je vršeno pljačkanje civila, koji je podrazumijevao prijetnje smrću osobi, civilu muslimanu iz vozila u konvoju, koji je odabran da prikupi novac, zlato i druge dragocjenosti od putnika, ili nekome drugom od putnika, ukoliko kesa ne bude puna, psovke „balijske majke“, prislanjanje oružja pojedincima na čelo, uz zahtjeve da daju sve što imaju, ukazuju na naročit stepen iskazane grubosti i bezobzirnosti počinitelaca predmetnih radnji, a što su, prema iskazima svih saslušanih svjedoka, bili pripadnici Interventnog voda, uključujući i Babića i Stojnića. Oduzeti novac i dragocjenosti, pripadnici Interventnog voda su samo manjim dijelom zadržavali za sebe, dok je veći dio završavao u rukama rukovodnih radnika SJB“Prijedor“, uključujući i optuženog Dušana Jankovića.

250. Nadalje, ono što je odlučujuće za kvalifikovanje navedenih radnji kao vid progona civilnog stanovništva sa područja opštine Prijedor, jeste činjenica da su navedene radnje bile usmjerene prema putnicima u konvoju isključivo zbog njihove nacionalne/etničke pripadnosti, a kojih okolnosti su počinioci bili svjesni i koja okolnost je predstavljala odlučujući, ako ne i isključivi poticaj za takvo nezakonito ponašanje.

251. Cijeneći sve navedene okolnosti, a naročito posmatrajući pljačku u vezi sa ubistvom koje je naknadno uslijedilo, vijeće je zaključilo da je riječ o grubom i teškom, flagrantnom kršenju osnovnih ljudskih prava, te da preduzete radnje radnje pljačke civila iz konvoja podrazumjevaju sve one elemente po kojima se iste trebaju i imaju kvalifikovati kao progona civilnog stanovništva, na nacionalnoj i etničkoj osnovi.

1. Način na koji je pljačka vršena

252. Na okolnost pljačke, vršene u konvoju od 21.08.1992. godine, iskaze je dao veći broj svjedoka, kako putnika u konvoju, tako i u svojstvu svjedoka saslušani pripadnici Interventnog voda, a koji su isticali da je pljačka u konvojima, kako konvoju koji je predmet konkretnog optuženja, tako i u ranijim konvojima u kojima je Interventni vod obezbjeđivao pratnju, bila uobičajena pojava.

253. Tako svjedok Erna Kadirić ističe da su prilikom prvog zaustavljanja u Kozarcu obaviješteni da će dobiti jednu plastičnu kesu koju treba da napune „*vrjednosnim stvarima*“, što svjedokinja pojašnjava ističući da treba da predaju „*novac, nakit, sve što imaju...*“, te da je istovremeno zapriječeno riječima da „*ukoliko kesa ne bude puna, pištolj će da opali, pa koga pogodi*“. Svjedokinja, koja je kako je to već prethodno isticano, pripadnike Interventnog voda dobro poznavala i sa istima se družila, prepoznala je glas koji je izgovorio navedenu prijetnju kao glas Dade Mrđe, koji je, što je na nesumnjiv način utvrđeno, bio pripadnik Interventnog voda i jedan od pratilaca spornog konvoja.

254. Svjedok KO-15 istakao je da je na prvoj pauzi, prilikom zaustavljanja konvoja, vidio Radoslava Kneževića kojeg je poznavao od ranije, a koji je nesumnjivo bio pripadnik prvog Interventnog voda, kako priča sa pratiocem koji je obezbjeđivao njegovo vozilo. On mu je nakon toga dao kesu, da od ljudi iz

autobusa prikupi novac i dragocjenosti. Međutim, kako ističe, ljudi nisu htjeli da daju, ili nisu imali, i taj stražar, pratilac je bio ljut na njega.

255. Svjedok KO-18, takođe ističe da je tokom putovanja dolazilo do oduzimanja stvari, da je davana plastična kesa da se skupi novac.

256. Svjedok B⁹⁸, u svom iskazu istakla je da je prilikom zaustavljanja u Omarskoj, koje je bilo drugo zaustavljanje od polaska konvoja, optuženi Željko Stojnić, pokazao rukom na Suada Kadirića, koji je na stajanju prije u Kozarcu ušao u kamion u kojem se ona nalazila, te je isti izašao van kamiona. Nedugo zatim Suad Kadirić se vratio sa kesom u rukama, rekavši da mora pokupiti novac od osoba u kamionu. Na sljedećem zaustavljanju Suad Kadirić je optuženom Stojniću predao kesu, međutim isti nije bio zadovoljan. Naime Suad Kadirić se brzo vratio u kamion, rekavši da mora skupiti 5.000 DM, te su putnici između sebe uspjeli skupiti taj novac. Na sljedećem zaustavljanju Suad Kadirić je kesu predao optuženom Stojniću, međutim, ni na tome se nije završilo nego je optuženi Stojnić tada zatražio da se skupe svi satovi i druge dragocjenosti među putnicima, te zaprijetio da će bebu, koja je s majkom bila u tom istom kamionu, baciti u kanjon.

257. Iskaz svjedoka B u cijelosti potvrđuje svjedok Sadik Suhonjić, očigledno putnik na istom kamionu. Ovaj svjedok, jednako kao i svjedok B, ističe da je pri jednom zaustavljanju, svjedok doduše misli da je prvo, izveden Suad Kadirić, koji se u kamion vratio s kesom, rekavši da istu moraju napuniti parama. Kako ovaj svjedok ističe, Suad se tresao od straha i bio prepadnut u toj mjeri da nije mogao objasniti šta se dešava. Međutim, putnici u kamionu su shvatili da su tražene pare pa su napunili kesu. Međutim, na sljedećem zaustavljanju, Suad Kadirić je izašao da preda kesu, ali se nedugo zatim sa istom vratio, rekavši da je potrebno da se kesa napuni, da se preda sve što imaju zlata i nakita. Pri trećem zaustavljanju, ponovo je traženo da se napuni kesa i tada je Suad rekao "da ode dijete ako ju ne napuni". Prilikom tog zaustavljanja svjedok vidi optuženog Željka Stojnića.

258. Svjedok Berislav Herceg, takođe govori o pljački koja se odvijala u prikolici kamiona u kojem se on nalazio. Kako ističe, u jednom trenutku nakon polaska pojavila se kesa u koju su se skupljao prvo novac, a kasnije ostale dragocjenosti, zlato i satovi. Kesu je unosio u kamion i predavao, nakon što bi se ista napunila dragocjenostima, izvjesni momak koji je u kamion ušao među posljednjima u Omarskoj. Svjedok opisuje da je takav vid oduzimanja novca i dragocjenosti bio mučan, da su bile "ružne scene", kada roditelji djevojčicama skidaju naušnice, paraju košulje, ali drugog izlaza nije bilo jer su putnicima u konvoju upućivane prijetnje da će djeca biti ubijena.

⁹⁸ Iskaz svjedoka svjedoka B, transkript iz predmeta X-KR-08/549 od 12.05.2009. godine

259. KO-12⁹⁹ ističe da je nekoliko puta tokom kretanja konvoja Dado Mrđa, a potom i drugi momak u istoj plavoj uniformi kakvu je imao Dado, dizao ceradu kamiona pod kojom su se nalazili i dodavao im kesu da pokupe sve stvari od vrijednosti koje su imali.

260. Svjedok Hasan Elkaz, jedan od putnika u jednom od kamiona koji su krenuli iz Tukova, rekao je da su tokom kretanja konvoja bila česta zaustavljanja, nakon Banja Luke to se dešavalo najmanje četiri puta, i kojom prilikom je od putnika u konvoju traženo da predaju novac i dragocjenosti. Svjedok je takođe potvrdio obrazac po kojem je pljačka vršena, da je od strane uniformisanih pratilaca putnicima u konvoju dodavana plastična vrećica u koju su trebali staviti stvari od vrijednosti, dok je jedan od putnika iz konvoja (u njegovom kamionu to je bio mladić po imenu Hasan Zulić), bio dužan pokupiti te pare i druge dragocjenosti i predati osobi u šarenoj uniformi.

261. Svjedok KO-5, takođe u svom iskazu govori o pljačkanju putnika u konvoju, te ističe da je Dado Mrđa prilikom zaustavljanja, a do kojih je dolazilo više puta tokom kretanja konvoja, dolazio do kamiona i tražio da predaju dragocijenosti. Pri jednom zaustavljanju jedna gospođa mu je, kako svjedok ističe, predala kesu nakita, ali on joj je dao drugu i rekao da nastavi skupljati dragocjenosti. Pri jednom od narednih zaustavljanja izveo je jednog čovjeka, kojeg je udario pištoljem po glavi, tako da su on i drugi putnici u konvoju mislili da će ga ubiti, međutim Mrđa ga je vratio u kamion, naloživši mu da kupi novac i nakit. Pri narednim zaustavljanjima ponovo su ljudi izvođeni iz kamiona. Mrđa je, prema kazivanju ovog svjedoka, na jednom od narednih zaustavljanja izveo jednog bolesnog čovjeka i jednog momka, a u konačnici i njega samog, te ih je tukao, a onda tjerao da kupe novac od ostalih putnika. U konačnici, na mjestu na kojem se konvoj zaustavio pored rijeke, pokupljeni su im satovi.

262. Svjedok Ferid Kovačević, istakao je da su se tokom kretanja konvoja osjećali nesigurno, da su od putnika iz konvoja u najmanje četiri navrata prilikom zaustavljanja oduzimani novac i dragocjenosti, a da se sa pljačkom počelo već prilikom prvog zaustavljanja u Kozarcu.

263. Svjedok Šefik Šanta je već prilikom prvog zaustavljanja konvoja u Kozarcu, čuo razgovor, kada su vozač i pratilac izašli, da se nađe neki civilni ili dječak koji će pokupiti pare. Nakon tog razgovora, našli su dječaka od, po procjeni ovog svjedoka 18-19 godina, kojem su dali kesu i koji je došao u kamion da kupi pare, zlato, satove i drugi nakit, da bi potom izašao i predao kesu. Međutim, na jednom od narednih zaustavljanja, kako svjedok ističe negdje iza Karanovca, postupljeno je na isti način, ali kako je mladić tom prilikom skupio malo dragocjenosti u kesu koja mu je data, po izlasku iz kamiona ga je neko udario i on se u kamion vratio sav krvav, rekavši da su mu zaprijetili da će ga ubiti ukoliko ne napuni kesu, pa je kako

⁹⁹ Iskaz svjedoka KO-12, transkript iz predmeta X-KR-08/549 od 23.06.2009. goidne

svjedok ističe, narod počeo da daje. Poslije Skender Vakufa, prema kazivanju ovog svjedoka, bilo je još jedno takvo zaustavljanje pri kojem je vršena pljačka.

264. I svjedok KO-08¹⁰⁰, potvrđuje istovjetan obrazac po kojem je vršena pljačka u konvoju od strane pripadnika Interventnog voda, odnosno kako svjedok navodi "jedinice koja ih je obezbjeđivala". Jedne prilike pri takvim zaustavljanjima optuženi Zoran Babić, zvani Babin, po kojem ga nadimku i svjedok poznaje je, kako je ovaj svjedok istakao, došao i zaprijetio da će neko biti ubijen ukoliko kesa ne bude napunjena. Pljačka uz prijetnju ubistvom nekog od putnika iz konvoja ukoliko ne bude skupljeno dovoljno novca i dragocjenosti, vršena je i prema kazivanju ovog svjedoka u više navrata.

265. Osim putnika u konvoju, o pljačkanju civila, putnika u konvoju, svjedočili su i pripadnici Interventnog voda koje je Tužilaštvo saslušalo u svojstvu svjedoka. Tako Damir Ivanković ističe da je pljačka u konvojima bila uobičajena pojava, da se od putnika oduzimano sve što je bilo vrijedno (novac, zlato, satovi), ali da pripadnici Interventnog voda nisu zadržavali te dragocjenosti nego je to "završavalo kod Sime Drljače i komandira jačih od njih". Nekada im je davana odgovarajuća nagrada, jedne prilike po 100 njemačkih maraka (DM), a kako su uniforme imale velike džepove, po iskazu ovog svjedoka pripadnici Interventnog voda mogli su i nešto sakriti od prikupljenih vrijednosti.

266. I svjedok Gordan Đurić ističe da je i ranije izbjegavao da ide u pratnju konvoja koji su izlazili iz Prijedora zbog neugodnih iskustava o kojima je slušao, između ostalog ističe da je vršena pljačka putnika u okviru koje su putnicima oduzimani novac, zlato i druge dragocijenosti. Izuzetak nije bio ni konvoj od 21.08.1992. godine, u kojem je bio pratilac, a kojom prilikom mu je komandir Miroslav Paraš, prilikom jednog zaustavljanja nakon Banja Luke, dao kesu i rekao da pokupi dragocjenosti od putnika. Svjedok potvrđuje obrazac vršenja pljačke koji je već opisan kroz iskaze putnika u konvoju, jer i ovaj svjedok ističe da je prebacio kesu na kraj prikolice gdje su bili putnici, našao momka srednjih godina kojem je rekao da pokupi dragocjenosti, da bi mu na sljedećem zaustavljanju taj isti momak predao napunjenu kesu koju on potom predaje Parašu.

267. Svjedok Ćetić takođe ističe da se u konvoju dešavala pljačka putnika, dok svjedok K-1, koji je sa svjedokom Ćetićem bio u istom kamionu ističe da je nakon što mu je vozač tog kamiona ukazao da pogleda na retrovizor, vidio Ćetića da stavlja nešto u bočne džepove pantalona. Svjedok ističe da mu je poznato da su pripadnici Interventnog voda vršili pljačku, što potvrđuju i svjedoci KA-1 i K-3, koji su i sami po naređenju Paraša i Mrđe morali pokupiti dragocjenosti od putnika u vozilu koje su pratili.

¹⁰⁰ Iskaz svjedoka KO-8, transkript iz predmeta X-KR-08/549 od 12.10.2009. goidne

268. U konačnici, pljačka putnika nije prošla neprimijećeno ni od vozača autobusa i kamiona. Tako svjedok KS-1 ističe da se dešavalo da se u konvojima vrši pljačka putnika od pripadnika prijedorske policije. Vlado Beben¹⁰¹, vozač jednog od četiri autobusa koji su krenuli iz Trnopolja, istakao je takođe da je bilo uobičajeno da se od putnika kupe pare, ali da je on zamolio policajce u njegovom autobusu da Mujkanoviću, jednom od putnika kojeg je on poznavao, vrate 200 DM koje je predao, što su oni i učinili. Svjedok Lakić ističe da su on i Luka Gnjatović dobili po 100 DM od policajaca pratilaca.

2. Učešće optuženih u pljački civila, znanje i namjera optuženih

269. Kod utvrđivanja krivice optuženih za progon izvršen pljačkom civila, vijeće je moralo utvrditi konkretne radnje i ulogu svakog od njih, dakle utvrditi u čemu se ogleda njihov odlučujući doprinos u navedenom oduzimanju imovine putnika iz konvoja, a koje je vršeno na naprijed opisani način.

270. Vijeće je našlo da su optuženi Babić, Stojnić i Janković dali svoj odlučujući doprinos u pljačkanju putnika iz konvoja, te su počinili progon pljačkom, dok za optuženog Milorada Škrbića koji, iako je bio, kako je to nesporno utvrđeno, pratilac konvoja od 21.08.1992. godine, na temelju izvedenih dokaza se nije moglo na nesumnjiv način utvrditi da je isti učestvovao u radnjama pljačke civila, te isti nije ni oglašen krivim za progon počinjen pljačkom.

271. Naime, kada je riječ o optuženom Miloradu Škrbiću, analizom provedenih dokaza vijeće nije moglo utvrditi da je isti vršio oduzimanje novca i dragocjenosti od putnika iz konvoja. Optuženi Škrbić je, kako je i sam istakao u svom iskazu, u konvoj krenuo kao pratilac jednog od autobusa koji su pošli iz Trnopolja. U tom autobusu je bio svjedok Munib Sivac, koji je istakao da je pratilac njegovog autobusa imao nadimak Mile, te ga opisao, a potom i prepoznao u sudnici u liku optuženog Škrbića¹⁰². Kako među pripadnicima prvog odjeljenja Interventnog voda, nije bilo drugog pratioca po imenu Mile¹⁰³, vijeće je zaključilo da se nema o kome drugom raditi nego zaista o optuženom Škrbiću. Navedeni svjedok istakao je da je pratilac, dakle optuženi Škrbić, još u Kozarcu rekao finim glasom da ko ima "srpske pare koje su izašle" da preda, jer im takve neće trebati. Međutim, iz iskaza svjedoka ne proizilazi da su putnici na bilo koji način prisiljavani da predaju novac i dragocjenosti. Takođe svjedok Enes Džaferagić, koji je bio u autobusu u koji se optuženi Škrbić došao da zamijeni svjedoka KA-1, naknadno, nakon kvara autobusa, ne potvrđuje da je u tom periodu, dok je optuženi Škrbić bio sa putnicima bilo bilo kakvog oduzimanja novca ili dragocjenosti. Nadalje, niko od svjedoka,

¹⁰¹ Iskaz svjedoka Vlade Bebena, transkript iz predmeta X-KR-08/549 od 18.05.2009. godne

¹⁰² Iskaz svjedoka Muniba Sivca, transkript iz predmeta X-KR-08/549 od 26.05.2009. godine, str 22

¹⁰³ Milorad Radaković, kako su brojni svjedoci potvrdili imao je nadimak Srbo, a nema dokaza da je krenuo u pratnju konvoja iz Trnopolja

putnika u konvoju, a koji su prepoznali određene pripadnike Interventnog voda kao osobe koje su vršile pljačkanje civila (npr. Mrđu, Četića, Babića, Stojnića), niti pripadnika Interventnog voda, nije konkretno spomenuo da je optuženi Milorad Škrbić učestvovao u radnjama pljačke. Stoga ovo vijeće nije ni našlo dokazanim da je optuženi Škrbić počinio progon civilnog muslimanskog i hrvatskog stanovništva pljačkom, za koje inkriminacije i nije oglašen krivim.

272. Nasuprot optuženom Škrbiću, za optužene Babića, Stojnića i Jankovića, vijeće je van svake razumne sumnje našlo dokazanim da su dali odlučujući doprinos u pljački civila, a što je jedna od radnji progona muslimanskog i hrvatskog civilnog stanovništva sa opštine Prijedor.

273. Naime, vijeće je imalo u vidu da su optužene Babića i Stojnića putnici u konvoju su identifikovali kao pratiocce koji su sudjelovali u radnjama pljačke, te da su upravo oni, između još nekih pripadnika Interventnog voda, ti koji su putnicima upućivali teške prijetnje, kakve su prijetnje smrću, bacanjem djeteta u kanjon i sl. Tako, a kako je to prethodno opisano, svjedok B i Sadik Suhonjić, opisali su da je iz kamiona kojim su oni putovali optuženi Stojniću više navrata izvodio Suada Kadirića, te mu davao plastičnu kesu koju je Suad Kadirić morao napuniti dragocjenostima od putnika. Oba svjedoka su na istovjetan način opisala izvođenje oštećenog Suada Kadirića, te prijetnju "bacanjem djeteta" ukoliko kesa ne bude puna. Takođe, oba svjedoka, neposredna očevica predmetnog događaja su opisali kako je bio neizmjeran strah oštećenog Suada Kadirića nakon takvog izvođenja, a što je bilo i razumljivo obzirom da mu je optuženi, kako je to opisala svjedokinja B, pri jednom takvom izvođenju prislanjao pištolj na glavu uz prijetnju da će ga ubiti ukoliko ne skupi 5000 maraka. Strah oštećenog Suada Kadirića, najpotpunije je opisan kroz iskaze ovih svjedoka koji su rekli da oštećeni, nakon jednog ulaska u kamion, čak nije mogao ni objasniti šta je od njega traženo, ali su putnici to iz njegovog držanja i cjelokupnog toka događaja shvatili pa su počeli prikupljati novac i dragocjenosti, koje je on potom predao optuženom Stojniću. Optuženi Stojnić pri tome ni sam ne spori da je oduzimao novac i dragocjenosti od putnika u konvoju, na način koji su opisali i putnici, ali ističe da je to radio po naredbi Paraša, koja činjenica međjutim, ovo vijeće nalazi, nije od uticaja na pitanje njegove krivice. Nadalje, svjedok KO-08 je na detaljan i uvjerljiv način, istovjetno ostalim saslušanim svjedocima, opisao način i obrazac po kojem je pljačka putnika u konvoju od strane pripadnika Interventnog voda, vršena, te je kao jednu od osoba koja je uz prijetnje smrću vršila tu pljačku prepoznao optuženog Zorana Babića, kojeg je on poznavao po nadimku Bakin.

274. Na temelju svega navedenog, a imajući u vidu da je pljačka civila bila zasnovana isključivo na diskriminatornoj osnovi, tačnije putnici su pljačkani samo zbog njihove pripadnosti bošnjačkom odnosno hrvatskom narodu, po kom osnovu su im za vrijeme vršenja pljačke i upućivane teške prijetnje, na temelju čega je vijeće van razumne sumnje zaključilo da su optuženi Zoran Babić i Željko Stojnić, počinili progon pljačkom muslimanskog i hrvatskog civilnog stanovništva sa područja opštine Prijedor.

275. Kada je u pitanju odlučujući doprinos optuženog Dušana Jankovića u radnjama pljačke, imajući u vidu njegovu specifičnu ulogu i krivicu po osnovu nečinjenja (član 21. KZ BiH), to će vijeće, njegovu ulogu u izvršenju krivičnog djela progona pljačkom i ubistvima objasniti posebno.

B. UBISTVO KAO RADNJA IZVRŠENJA PROGONA

276. Apelaciono vijeće nalazi da su se u radnjama optuženih ostvarila sva bitna obilježja progona počinjenog ubistvom.

277. Prije svega, potrebno je istaći da je vijeće, već kod obrazlaganja razloga zbog kojih se radnje pljačke i ubistva, predstavljaju radnje izvršenja krivičnog djela progona, utvrdilo da lišavanje druge osobe života, a naročito kada je riječ o lišavanju života osoba na način opisan u izreci presude, ima karakter namjernog i teškog, međunarodnom pravu suprotnog, kršenja jednog od osnovnih prava svakog pojedinca-prava na život. Nadalje, imajući u vidu da su žrtve predmetnog zločina, ubistva na Korićanskim stijenama, bili muškarci pripadnici bošnjačkog i u manjem broju hrvatskog naroda, te da su lišeni života isključivo iz razloga njihove nacionalne, odnosno etničke pripadnosti, vijeće je zaključilo da je takvo ubistvo utemeljeno na diskriminatornoj osnovi, odnosno da uz sva prethodno opisana obilježja, predstavlja odredbom člana 172. stav 1. tačka a) KZ BiH sankcionisanu radnju izvršenja progona kao Zločina protiv čovječnosti.

278. Ubistvo, kvalifikovano kao krivično djelo Zločina protiv čovječnosti, podrazumjeva tavo lišenje druge osobe života kod kojeg počinilac postupa sa direktnim umišljajem. Dakle, neophodno je da je počinilac svjestan svoje radnje i da hoće njeno izvršenje.

279. *Mens rea* počinitelja ili njegovo stanje svijesti, podrazumjeva postojanje umišljaja da ubije ili da nanese teške tjelesne povrede koje će vjerovatno rezultirati smrću ili je bezboziran u pogledu toga da li će doći do smrtnog ishoda ili ne.¹⁰⁴

280. Vijeće je našlo dokazanim da su optuženi Zoran Babić, Milorad Škrbić, Dušan Janković i Željko Stojnić, na odlučujući način doprinijeli ubistvu najmanje 150 muškaraca civila, muslimanske i hrvatske nacionalnosti, na mjestu poznatom kao Korićanske stijene. Nadalje, dokazi potvrđuju, po ocjeni ovog vijeća, da je navedeno ubistvo počinjeno sa diskriminatornom namjerom prema Bošnjacima i Hrvatima na nacionalnoj osnovi, koju namjeru su posjedovali optuženi kao počiniooci predmetnog zločina. Iz navedenih razloga ovo vijeće je zaključilo da ubistvo najmanje 150

¹⁰⁴ *Zejnir Delalić i drugi* (predmet „Čelebići”), Predmet br. IT-96-21-T, Prvostepena presuda, 16.11. 1998, 439; *Akayesu*, Prvostepena presuda 589; *Dario Kordić i drugi*, Predmet br. IT-95-14/2-T, Prvostepena presuda, 26.02.2001., 236

muškaraca civila, predstavlja radnju izvršenja krivičnog djela progona kao zločina protiv čovječnosti.

1. Zaustavljanje konvoja kod rijeke Ilomske

281. Brojni saslušani svjedoci, opisivali su zaustavljanja tokom kretanja konvoja i svi su saglasni u pogledu jedne činjenice- da je posljednje zaustavljanje konvoja, prije konačnog odredišta, platoa Smetovi, bilo na jednom proširenju, zaravni na putu, pored rijeke. Iako većina svjedoka put kojim se konvoj kretao nisu poznavali, određen broj njih je znao da je riječ o proširenju pokraj rijeke Ilomske, pritoke rijeke Ugar, a što potvrđuje i Zapisnik sa obilaska lica mjesta¹⁰⁵.

282. To zaustavljanje, po iskazima svjedoka, razlikovalo se od ranijih zaustavljanja. Navedeno zaustavljanje, za razliku od prethodnih, svjedoci ne pamte po pljački nego ističu da je tom prilikom čak dozvoljeno da napuste vozila, izađu kraj rijeke i osvježe se.

283. Tako je svjedok Munib Sivac rekao da se kod rijeke Ugar zaustavila kolona i pratilac njegovog autobusa se sa još nekim nešto dogovarao, nakon čega im je dozvoljeno da izađu i osvježe se. On je izašao sa sinovima. Pratilac je bio tu negdje i rekao im je da se ne udaljavaju, da ne smiju preći rijeku.

284. Svjedok KO-15, ističe da je pauza kod rijeke bila "generalna", jer su pristigli ostale autobuse i kamione, da je trajala duže nego prethodne, kao i da je većina putnika na toj pauzi izašla iz vozila.

285. Takođe i svjedok KO-18 ističe da se nakon Skender Vakufa konvoj zaustavio, kao i da je tom prilikom većina putnika izašla iz vozila.

286. Svjedoku Sadiku Suhonjiću, iako prilikom zaustavljanja konvoja nije izlazio iz kamiona kojim je putovao, poznato je da se konvoj zaustavio kraj neke rijeke, a poslije je saznao da je riječ o rijeci Ugar. Kako ističe vani je bio neki žamor, "nešto se dešavalo", međutim oni su bili "u paklu ispod cerade", i nisu znali šta se dešava.

287. Međutim, svjedoci to zaustavljanje pamte po još jednoj karakterističnoj činjenici- na tom mjestu došlo je do izdvajanja grupe muškaraca koji su tu zadržani, pokraj dva parkirana prazna autobusa, dok je konvoj sa preostalim putnicima produžio dalje ka krajnjem odredištu.

2. Izdvajanje muškaraca

288. Svi putnici iz konvoja, saslušani u svojstvu svjedoka, ali i pripadnici interventnog voda koji su svjedočili, te vozači autobusa, opisali su na koji način je

izdvojena grupa od, kako je ovo vijeće utvrdilo, najmanje 150 muškaraca, a koji su potom strijeljani na mjestu zvanom Korićanske stijene.

289. Kako je već prethodno opisano, zaustavljanje nakon Skender Vakufa, u neposrednoj blizini rijeke Ugar, tačnije njene pritoke rijeke Ilomske, svjedoci su upamtili, ne samo po tome što im je konačno, nakon dugog i mukotrpnog putovanja, u izuzetno lošim uslovima, omogućeno da izađu i osvježe se, nego i po tome što je upravo na tom mjestu došlo do pražnjenja dva autobusa, pregrupisanja putnika u preostala vozila, uz istovremeno izdvajanje određenog broja muškaraca u dvije vrste pokraj tih parkiranih autobusa, a koji muškarci nisu nastavili dalji put sa konvojem koji je produžio prema krajnjem odredištu.

290. Tako svjedok A ističe da je prilikom zaustavljanja kod rijeke, a koje je bilo treće zaustavljanje od polaska konvoja, izašao iz vozila kojim je putovao i otišao bliže rijeci da izvrši nuždu. Kako ističe, prilikom tog zaustavljanja bilo im je dozvoljeno da izađu vršiti nuždu, piti vode i sl. U povratku do vozila, vidio je policajce i uniformisane vojnike koji su odvajali žene i djecu i postrojavali, kako svjedok ističe, mlade sposobne ljude, koje su istovremeno, dok su ih postrojavali, udarali kundacima pušaka i slično. Da bi izbjegao udarce, posebno iz razloga što je zbog dizenterije bio već "jako loš", svjedok ističe da je pritrčao sam u jedan od dva reda postrojenih muškaraca. Tu je naredba bila da se glave sagnu, nisu smjeli gledati i kako svjedok ističe, samo je čuo tutanj mašina iz pravca u kojem su odlazili kamioni i autobusi. Nakon toga, dobili su naredbu da trčeći uđu u autobuse koji su tu ostali, a on je dok je trčao primijetio da se radi o dva autobusa. Svjedok dalje opisuje stanje u autobusu u kojem je kako ističe bila tolika gužva, "*bilo je tako puno da, kad bi dignesh noge da te mogu drugi držat, tolika je bila gužva unutra jedan na jednog što se kaže nabijeno puno.*"¹⁰⁶

291. Svjedok B istakla je da je na Korićanskim stijenama bila duža pauza, te da iako iz kamiona u kojem je ona bila nije niko izašao, vidjela je autobus pun muškaraca sa pognutim glavama i prekrštenim rukama na ramenima.

292. Svjedok Jusuf Žerić istakao je da je na mjestu koje on označava kao Korićanske stijene, konvoj zaustavljen te da je naređeno da svi izađu iz autobusa. Kako ističe ispred vrata je stajao jedan bradonja, sa crvenom beretkom, koji je naredio da izađe i opsovao mu "mater balijsku", ali vozač autobusa u kojem je on bio, Vlado Beben je reagovao, rekavši da to nije logoraš nego njegova pratnja, automehaničar, pa on nije izveden. Kako dalje ističe, on i Bejzel Mujkanović su se sakrili ispod sjedišta, a Vlado je na njih nabacao neku ćebad i torbe. U autobus su poslije nekog vremena počeli ulaziti drugi putnici. Ispod sjedišta su izašli tek kad je konvoj krenuo dalje. Kako ističe, uspio je vidjeti da su putnike koji su izvedeni iz

¹⁰⁵ dokaz S-1

¹⁰⁶ Transkript iz predmeta X-KR-08/549 od 21.04.2009. godine, str.17

njegovog autobusa, ali i iz drugih autobusa, jer se radilo o većoj grupi, sproveli "do gajića, pored šume".

293. Iskaz ovog svjedoka potvrdio je Vlado Beben koji je istakao da su na tom mjestu gdje je konvoj zaustavljen, "prva dva autobusa smaknuta", te da je naređeno da ljudi iz njih izađu. Onda su pretresali i druge autobuse, pretežno "trnopoljske", jer je kako ovaj svjedok ističe "naređeno je bilo da iz Trnopolja hoće dva autobusa da pobiju tamo". Svjedok ističe da je Jusufa Žerića, Mujkanovića i još dvojicu sakrio pod sjedišta, gdje su ostali do polaska. Pratioca, koji je iz Trnopolja krenuo sa autobusom kojeg je svjedok vozio, u daljem dijelu puta ne vidi, kako ističe, gubi mu se svaki trag.

294. Svjedok Husein Jakupović, takođe opisuje zaustavljanje konvoja na proširenju kraj mostića, pored rijeke Ugar. To zaustavljanje je trajalo 30-45 minuta, nakon čega su putnici počeli ulaziti u autobuse. Međutim, kako ističe, "srpska vojska" je počela odvajati i to odvajati na način da su mlađi ostajali, dok su stariji puštani da uđu u autobuse i idu. Svi mlađi, uključujući i njega, potrpani su u jedan autobus u kojem ih je bilo više nego u prethodnom, oko 80 i kako ističe sve su bili muškarci. Natjerani su da obore glave prema dole i tako su jedno vrijeme čekali dok je ostatak konvoja prošao dalje. Nakon nekih 15 minuta autobus u kojem je bio je krenuo u istom pravcu u kojem je i konvoj otišao, ali tih vozila više nije bilo u vidnom polju. U autobus su na prednja i zadnja vrata ušla po 3-4 vojnika. Svjedok nije bio siguran u uniforme koje su ti vojnici koji su ušli u autobuse nosili, te osim činjenice da se radilo o šarenoj uniformi, o boji se nije mogao sa sigurnošću izjasniti. Ipak ostavio je mogućnost da su uniforme tih vojnika koji su ušli u autobus bile plave šarene.

295. Svjedok KS-2¹⁰⁷, opisao je zaustavljanje kod rijeke Ugar, ističući da je tu bilo neko postrojavanje ljudi, i to uglavnom vojno sposobnih ljudi. Tu je vidio Mrđu koji njima komanduje i Paraša, dok su ostali policajci, pratioci, bili tu prisutni. Vojno sposobni muškarci koji su bili tu izdvojeni, bili su postrojani u dvije vrste, i rečeno im je da uđu u autobus koji je on vozio i još jedan. Žene i djeca iz ta dva autobusa premješteni su u druga vozila.

296. Svjedok KS-1¹⁰⁸ ističe da je na mjestu poslije Kneževa, a prije Korićanskih stijena, konvoj zaustavljen, te da su na tom mjestu svi putnici izašli van, a iz vozila su izašli i policajci. Nakon 15-20 minuta "pala je naredba" i počeli su ulaziti u autobuse putnici, ali samo žene i djeca. U njegov i još jedan autobus međutim putnici nisu ušli. Malo dalje od ta dva parkirana autobusa, Dado Mrđa, kojeg je on poznavao od ranije, postrojao je muškarce, i to uglavnom vojno sposobne, i ti muškarci iz vrste koja je bila duža od dva parkirana autobusa¹⁰⁹, nakon što je

¹⁰⁷ Iskaz svjedoka KS-2, transkript iz predmeta X-KR-08/549 od 25.05.2009. godine

¹⁰⁸ Iskaz svjedoka KS-1, transkript iz predmeta X-KR-08/549 od 19.05.2009. godine

¹⁰⁹ svjedok je istakao i da je tačna dužina autobusa Ikarus kakav je kritičnog dana vozio 12 metara

ostalim vozilima iz konvoja neko naredio da krenu dalje, ušli su u njegov i drugi parkirani autobus.

297. Takođe, svjedok KO-15 opisao je pauzu kod rijeke, koju on označava kao "generalnu pauzu", jer su tada kako ističe, zaustavljeni svi kamioni i autobusi i putnicima je dozvoljeno da izađu iz vozila, dok su svi pratioci bili grupisani u jednu grupu i primali neka uputstva od Dade Mrđe, za kojeg on stiče utisak da je bio nadređeni tim pratiocima. Stajali su na tom mjestu, kako ovaj svjedok ističe, 20 minuta do pola sata, ali nakon što su ušli u autobuse kako bi krenuli dalje, naredeno je da se dva autobusa isprazne i svi muškarci postroje u kolonu po dva. Po naredbi Dade Mrđe iz te kolone su izdvajali one uzrasta od 18 do 65 godina, dok su ostali, koji po njihovim procjenama nisu bili sposobni, vraćani nazad u kamione. On i otac su ostali u grupi izdvojenih muškaraca i ušli su u drugi od dva autobusa koji su bili tu parkirani. Broj ljudi u autobusu je bio udvostručen u odnosu na raniji dio putovanja, a naredeno im je da legnu na pod, jedni na druge, tako da su bili u tri sloja.

298. Svjedok KO-18 ističe takođe da je konvoj zaustavljen na mjestu kraj rijeke, te da je putnicima na tom mjestu omogućeno da izađu i osvježe se. Kada je krenuo nazad prema autobusu kojim je putovao, vidio je neke ljude, "svoje logoraše", već postrojene u vrsti, a postrojavanje su vršili, kako ih je on nazivao, "plavci"-pratioci. Njega i izvjesnog "Bracu", jedan "plavac" je zaustavio kada su se pokušali vratiti u autobus, opsovao im "tursku majku" te su morali ostaviti djecu i stati u vrstu. Kada su stali u taj stroj- vrstu, naredeno je da pognu glave, ali i iz takvog položaja sa pognutom glavom, mogao je vidjeti da je postrojeno puno ljudi, po njegovim procjenama preko 150. U međuvremenu, žene i djeca iz dva parkirana autobusa pored kojih su bili postrojeni su prebačeni u druga vozila, i neko je naredio da konvoj krene dalje, a oni, koji su bili postrojeni u vrstu, su ostali. Dok su stajali u toj vrsti, čuo je da plavci međusobno razgovaraju i čuo je rečenicu "momci od sad radimo kako smo se dogovorili". Rečeno je da uđu u dva parkirana autobusa i on ulazi u prvi autobus okrenut u pravcu Travnika.

299. Svjedok KO-8, je tokom kretanja konvoja, optuženog Babića prepoznao kao pratioca kamiona koji se kretao u koloni iza njegovog. Kako svjedok ističe, kroz zadnju ceradu kamiona, mogao je vidjeti FAP kamion u kojem je optuženog Babića, naoružanog i u uniformi, vidio u kabini pored vozača. Dalje, prilikom zaustavljanja konvoja na Vlašiću kraj neke česme, kada je izašao da naspe vodu u flaše, vidio je pripadnike Interventnog voda Babića i Četića, zajedno sa još nekim naoružanim osobama koje nije poznavao, a koji su tu pušili. Da li prilikom tog ili narednog zaustavljanja malo dalje, u njegov kamion premješten je određen broj putnika iz drugih kamiona, nakon čega putuju još nekih sat-sat i po prema krajnjem odredištu. Po dolasku na krajnje odredište svjedok ističe da su njegov kamion i FAP kamion koji se kretao iza njegovog, istovremeno došli, ali u kabini više ne vidi optuženog Babića.

300. O izdvajanju vojno sposobnih muškaraca na lokalitetu pored rijeke Ugar, iskaze su dali i svjedoci, raniji pripadnici prvog Interventnog voda, koji su takođe bili u pratnji spornog konvoja.

301. Tako je svjedok Damir Ivanković istakao da je u trenutku kada je došao sa svojim kamionom do mjesta kraj rijeke, primjetio dva izdvojena parkirana autobusa kraj kojih su bili samo muškarci. Dado Mrđa je prišao kamionu u kojem je on bio pratilac i pokazao na nekoliko vojno sposobnih muškaraca iz njegovog kamiona, nakon čega su izašla 3-4 čovjeka. Dado Mrđa mu je rekao da vozaču kaže da nastavi dalje, a da on mora ostati tu. Od ostalih pripadnika Interventnog voda svjedok na tom mjestu vidi između ostalih Zorana Babića, Željku Stojnića i Milorada Škrbića. Kako dalje ističe Dado Mrđa je progovorio da će biti neka razmjena, međutim njemu je bilo jasno da razmjene neće biti, nego da će ljudi, kojima su i tada oduzimate stvari i dokumenti, biti ubijeni.

302. Svjedok Gordan Đurić, takođe ističe da je prilikom zaustavljanja konvoja kod rijeke, dosta putnika izašlo da se osvježe, te da je on izašao iz vozila, kratko vrijeme proveo tu, a onda se vratio 50ak metara dalje do Marinka Ljepoje, čiji je autobus bio pokvaren. Sa tog mjesta primjetio je neko komešanje, i vidio je da pripadnici Interventnog voda izdvajaju neke ljude, muškarce, koje grupišu da ih posebno stave u dva autobusa, dok žene, djecu i preostale putnike iz tih autobusa, premještaju u druge autobuse. Pored tih izdvojenih muškaraca, svjedok Đurić ističe, primjećuje pripadnike Interventnog voda, između ostalih i Babića, Stojnića i Škrbića.

303. Svjedok Ljubiša Četić istakao je takođe da je prilikom zaustavljanja konvoja kraj rijeke Ilomske, došlo do razdvajanja putnika. Kako je istakao na tom mjestu zaustavio sepolicijski "Golf" koji je tokom kretanja konvoja išao na čelu kolone, a iza njega su se poredali ostali autobusi i kamioni. Iz tog policijskog golfa su izašli Dule Janković, K-2 i jedan aktivni policajac, koji su se kretali tu u krugu od oko 10 metara, da bi tu došli Dado Mrđa i Miroslav Paraš, te se kratko sastali sa Jankovićem i K-2 i vratili se nazad. On je zajedno sa svjedokom K-1 putnicima dodavao vodu i u jednom trenutku je krenuo do vozila u kojem je imao poznanike da vidi treba li im šta. Naišao je na grupu pripadnika Interventnog voda, među kojima i Mrđu, Paraša i još neke, i među njima par civila, i Paraš mu je rekao da krene s njima. Negdje na kraju parkirane kolone, vidio je ponovo Dušana Jankovića, kako se kreće od vozila do vozila, a potom se vraća ponovo na čelo kolone. U međuvremenu, na udaljenosti od par metara, vidi i Željku Stojnića, Milorada Škrbića, Marinka Ljepoju, K-3, Gordana Đurića koji su stajali kraj kamiona. Sa grupom pripadnika Interventnog voda dolazi do dva autobusa koji su već bili puni putnika i stajali u koloni sa ostalima i tada Paraš naređuje da i ti preostali civili uđu u već pun autobus.

304. I svjedoci K-1 i K-3, ističu da je na mjestu kraj rijeke konvoj zaustavljen, da su putnici na tom mjestu izašli, a i pratioci su izašli iz vozila i, kako svjedok K-1 ističe, okupili su se u jednoj grupi. Svjedok K-1 se, kako ističe "vrzmao okolo sa vozačem" i nije čuo šta je Paraš tim okupljenim pripadnicima Interventnog voda

govorio. Kada su se putnici već počeli vraćati u vozila, počela su odvajanja. Dado Mrđa i Miroslav Paraš su obilazili vozila i govorili da se izvedu vojno sposobni ljudi radi razmjene. Svjedok K-1 ističe da se popeo na ivicu kamiona, te da je iako je vidio nekoliko vojno sposobnih muškaraca, rekao istima da se sakriju, dok je Mrđi i Parašu rekao da su u njegovom kamionu samo žene i djeca. Svjedok K-3 ističe da su do njegovog autobusa došli Miroslav Paraš i Draško Krndija, te su, obraćajući se njemu i putnicima rekli da izađu vojno sposobni muškarci, a onda su poimenično prozvali 10-12 muškaraca iz Tukova. Nakon što su muškarci izvedeni, u autobus je prebačen iz drugih autobusa jedan broj putnika. Ti muškarci su sprovedeni u posebna vozila. Ostali pripadnici Interventnog voda su bili tu negdje.

305. Svjedok Vitomir Lakić, kada opisuje zaustavljanje konvoja kraj rijeke Ugar ističe *"Pa, pa vidim policajce ove mlade i tad sam vidio Dulu Jankovića, kao sa njima priča nešto, ja sad ne znam šta je pričao i šta je..."*¹¹⁰

306. Da su optuženi Babić, Škrbić i Stojnić, bili u grupi pripadnika Interventnog voda koji su kao pratioci navedenog konvoja, došli do mjesta na kojem je konvoj zaustavljen kraj rijeke, a na kojem mjestu su izdvojeni vojnosposobni muškarci koji su potom strijeljani na Korićanskim stijenama, vijeće je na nedvojben način utvrdilo cijeneći iskaze saslušanih svjedoka.

307. Kada je riječ o optuženom Zoranu Babiću, svjedoci Damir Ivanković i Gordan Đurić, saglasni su da ga vide u grupi pripadnika Interventnog voda na mjestu gdje je došlo do izdvajanja vojnosposobnih muškaraca. Kako ističe svjedok Ivanković, optuženi Babić je bio zajedno sa drugim pripadnicima interventnog voda kraj parkiranih autobusa u vrijeme kada je posljednjih 20 muškaraca ulazilo u iste. Osim toga, svjedok KO-15 koji je optuženog Babića poznao od ranije, vidi ga u grupi pripadnika Interventnog voda koji su primali, neka uputstva od Dade Mrđe, osobe kojoj su, kako svjedok ističe, bili podređeni, a kratko nakon toga je uslijedilo izdvajanje vojno sposobnih muškaraca u dva ispražnjena autobusa. U konačnici, svjedok KO-8, koji je optuženog Babića primjetio kao pratioca kamiona koji se u koloni kretao iza njegovog, vidi ga u kabini kraj vozača u vrijeme kretanja konvoja, te u grupi pripadnika Interventnog voda prilikom zaustavljanja konvoja, ali prilikom dolaska na Smetove, više ga ne vidi u kabini vozila koje je pratio.

308. Svjedoci Damir Ivanković, Gordan Đurić i Ljubiša Četić saglasni su u svojim iskazima da su optuženog Milorada Škrbića vidjeli u grupi pripadnika Interventnog voda na mjestu na kojem je konvoj posljednji put zaustavljen, pri čemu svjedoci Ivanković i Đurić preciziraju da je stajao u grupi pratilaca pokraj izdvojenih muškaraca kraj dva parkirana autobusa.

309. Nadalje, svjedok Munib Sivac, opisao je pratioca autobusa kojim je krenuo iz Trnopolja, kao crnog muškarca u plavoj šarenoj uniformi, po nadimku Mile. Prilikom

¹¹⁰ Transkript iz predmeta X-KR-08/549 od 05.10.2009. godine, str. 69

svjedočenja u sudnici, dajući odgovore na pitanja tužioca, kada je pitan da vidi da li prepoznaje ikoga od prisutnih, svjedok je razgledao po sudnici i između tada 8 optuženih u predmetu i njihovih branilaca koji su bili prisutni, pokazao na optuženog Milorada Škrbića, dakle osobu sa nadimkom Mile, rekavši da isti "ličić" na pratioca njegovog autobusa. Kada opisuje zaustavljanje kraj rijeke, kojom prilikom su putnici izašli iz vozila, svjedok ističe da pratioca vidi tu u blizini, ali kroz dalje kretanje konvoja i po dolasku na krajnje odredište, Smetove, pratioca, optuženog Škrbića više ne vidi.

310. Vijeće nije poklonilo vjeru alibiju optuženog Škrbića, o čemu će ovo vijeće dati razloge u dijelu presude kada bude riječi o njegovoj individualnoj odgovornosti (poglavlje X.2.(ii)).

311. Optuženi Željko Stojnić nije ni sporio svoje prisustvo na mjestu kraj rijeke Ugar, gdje je došlo do razdvajanja vojno sposobnih muškaraca u autobuse koji su izdvojeni od ostatka konvoja. Međutim, njegova odbrana zasnivala se na tvrdnji da je on produžio, kao pratilac vozila sa kojim je krenuo iz Tukova, put sa konvojem ka Smetovima, krajnjem odredištu spornog konvoja. U dokazivanju takvih tvrdnji odbrana se prvenstveno oslanja na iskaz svjedokinje Tužilaštva, svjedokinje B. Navedena svjedokinja, je svjedočeći u predmetu ovog suda protiv optuženih Saše Zečevića i drugih¹¹¹, a transkript kojeg svjedočenja je branilac optuženog Željka Stojnića uložio kao dokaz u spis istakla je da je optuženog Željku Stojnića i Milorada Radakovića vidjela na mjestu na kojem putnici izlaze iz konvoja¹¹². Međutim, ovo vijeće je iskaz navedene svjedokinje cijeno u vezi sa njenim iskazom datim u ovom predmetu¹¹³, kao i izjavi ove svjedokinje datoj u fazi istrage u konkretnom predmetu, ali i svim okolnostima pod kojima je svjedočila, kao i u vezi sa drugim dokazima, ali je zaključilo da isti, kada se analizira na takav, svestran način, ne potvrđuje prisustvo optuženog Željka Stojnića na Smetovima¹¹⁴.

312. Optuženi Dušan Janković, osporavao je svoje učešće u pratnji konvoja. Međutim, u poglavlju VIII (c) vijeće je dalo razloge na temelju kojih je zaključilo da je optuženi Janković u policijskom Golfu koji se kretao na čelu kolone, bio u pratnji konvoja, a iz provedenih dokaza, posebno iskaza svjedoka Ljubiše Četića i Vitomira Lakića proizilazi da je on bio i na mjestu razdvajanja, te da je, nakon što je obavio razgovor sa Parašem i Mrđom, uslijedilo odvajanje vojnosposobnih muškaraca iz vozila u konvoju.

¹¹¹ Transkript svjedočenja svjedoka B iz predmeta Suda BiH broj S1 1 K 003365 09 Krl od 01.07.2010. godine

¹¹² Ibid, str. 12 transkripta: "**Tužilac:** Vaš izlazak iz vozila, osim tih vojnika je li vidite i druga vozila koja su iz kolone? **Svjedok:** Vidim. **Tužilac:** Da li vidite na tom dijelu gdje vi izlazite da li vidite one uniformisane, vaše pretioce koje ste nam pominjali ovaj kod stadiona? **Svjedok:** Vidim. **Tužilac:** Je li se sjećate koga ste vidjeli tu? Pa opet kažem vid'la sam Željku, Radakovića..."

¹¹³ transkript iz predmeta X-KR-08/549 od 12.05.2009. godine

¹¹⁴ Vijeće će detaljnije analizirati iskaz ove svjedokinje u dijelu presude koji će se baviti individualnom odgovornosti optuženog Stojnića

313. Vijeće nije moglo utvrditi da je optuženi Janković izdao naređenje pripadnicima Interventnog voda za odvajanje vojno sposobnih muškaraca, te je u tom dijelu činjenični opis izreke presude izmijenjen. Međutim, prisustvo optuženog Jankovića na mjestu odvajanja, utvrđeno je na nesumnjiv način.

3. Sprovođenje muškaraca do mjesta egzekucije

314. Nakon što su na proširenju kraj rijeke, vojno sposobni muškarci izdvojeni te postrojeni u vrsti kraj dva parkirana autobusa, preostali dio konvoja je krenuo dalje. Tim muškarcima, kako to proizilazi iz iskaza svjedoka naređeno je da uđu u parkirane autobuse.

315. Neki putnici iz konvoja tako, prilikom kretanja istog, vide i dalje muškarce postrojene u vrsti, kada su vozila u kojima su se nalazili krenula dalje, dok neki, vjerovatno oni koji su se nalazili u posljednjim vozilima u koloni, vide dva parkirana autobusa već puna ljudi, pri čemu su svi svjedoci saglasni da je riječ samo o muškarcima, koji su ostali tu izdvojeni kraj puta.

316. Nadalje, vijeće je utvrdilo da je samo mali broj pripadnika Interventnog voda, pratilaca vozila u konvoju, nastavio put do krajnjeg odredišta (npr. K1, K3), dok je veći broj njih, uključujući optužene Zorana Babića, Milorada Škrbića i Željka Stojnića, ostao na mjestu razdvajanja, te da su sproveli izdvojene muškarce do mjesta egzekucije.

317. Dakle, nesumnjivo je utvrđeno da su na mjestu razdvajanja ostala dva autobusa i grupa izdvojenih muškaraca, te grupa pripadnika Interventnog voda među kojima i optuženi Babić, Škrbić i Stojnić. Ti muškarci su potom ukrcani u autobuse, a u koje su ušli i pripadnici Interventnog voda, pratioci.

318. Prije svega, da bi izbjeglo nejasnoće u daljem tekstu obrazloženja presude, vijeće ističe da će autobuse označavati kao „prvi autobus“ i „drugi autobus“, pri čemu je prvi autobus onaj koji je bio, u pravcu Travnika parkiran prvi i koji je, nakon što je naređen polazak ta preostala dva autobusa, prvi krenuo i stigao na Korićanske stijene, dok je „drugi autobus“, krenuo odmah iza njega i na Korićanske stijene stigao odmah za tim prvim autobusom, ali je, kako to proizilazi iz iskaza svjedoka, zaustavljen 50-ak metara niže. Vozač „prvog autobusa“ bio je svjedok KS-2, dok je vozač „drugog autobusa“ bio svjedok KS-1, a koji su saslušani u svojstvu svjedoka na glavnom pretresu.

319. Svjedok Gordan Đurić ušao je u prvi parkirani autobus, a u tom autobusu su od pripadnika Interventnog voda bili Željko Zec, Draško Krndija, Radoslav Knežević i Željko Stojnić. Svjedok Đurić je, kako ističe, ušao posljednji u već pun autobus i stajao je na prvoj stepenici kraj vrata, a optuženog Stojnića primjetio je da stoji okrenut prema putnicima. Sastav putnika u autobusu je bio izmijenjen, nije bilo žena i djece, a autobus je bio pun, bilo je „između znači stolica u autobusu popunito je kompletno sve, nagurano... što kaže naš narod nabijeno jedni na druge. Gužva

je.¹¹⁵ Kada je ostatak kolone otišao, na tom mjestu su ostala dva autobusa i policijski „Golf“, koji je dao znak da se krene i vozač na odstojanju 50-100 m prati to vozilo u pravcu Travnika, ali ta vožnja je potrajala najviše 15-ak minuta, kada se zaustavljaju na mjestu zvanom Korićanske stijene. Nakon konsultacije Dade Mrđe sa Miroslavom Parašem, prvi autobus je produžio još naprijed, te se zaustavio 50-70m ispred drugog autobusa kod jedne izbočene stijene.

320. Svjedok Ivanković je zajedno sa Miroslavom Parašem i Dadom Mrđom, i to po naredbi Miroslava Paraša, ušao u drugi parkirani autobus. Autobus je već bio pun, ljudi su bili u svakakvom položaju, pognutih glava, i stajali i sjedili, „stisnuto baš su ono bilo je pun autobus“. Oni su ušli na prednja vrata i stajali su odmah kod šoferu, on je bio na drugoj stepenici na prednjim vratima. Sa pozicije u kojoj je bio, mogao je vidjeti autobus koji je bio parkiran ispred tog u koji je on ušao, i vidio je kako i u taj autobus ulaze pripadnici Interventnog voda, među kojima prepoznaje Željku Zeca, Draška Krndiju, Radoslava Kneževića, te Gordana Đurića koji, kako ističe, u posljednjem momentu, prije nego što će krenuti, ulazi u autobus. Iako kada nabraja koga od pripadnika Interventnog voda vidi u autobusima, ne navodi imena ostalih optuženih, dalje kroz svoj iskaz ističe da su i optuženi Željko Stojnić, Milorad Škrbić i Zoran Babić bili na mjestu egzekucije, Korićanskim stijenama, gdje je od strane pripadnika Interventnog voda, među kojima je bio i on, pucano na najmanje 150 civila muškaraca koji su izdvojeni iz konvoja i sa dva autobusa dovezeni na to mjesto.

321. Svjedok Ljubiša Četić, ušao je u drugi parkirani autobus u kojem vidi i Damira Ivankovića. Kada je Paraš rekao da uđu u taj drugi parkirani autobus, kako svjedok ističe, on je već bio popunjen, a bilo je još nekoliko putnika koji su bili vani jer nisu mogli ući u autobus. Ipak i ti civili, kako to proizilazi iz iskaza svjedoka Četića, ulaze u autobus, a nakon njih, na prednja vrata ulaze pripadnici Interventnog voda, Damir Ivanković, Miroslav Paraš, Željko Bulić i Dado Mrđa, dok on i Saša Zečević ulaze na zadnja vrata. Srednja vrata autobusa su, kako svjedok ističe, bila zatvorena. Neko vrijeme su se zadržali u tako popunjenom autobusu i vidjeli su cijelu kolonu koja je prošla pored njih, da bi u konačnici i oni krenuli.

322. Svjedok KO-15 je, ušao zajedno s ocem u drugi parkirani autobus. Svjedok opisuje stanje u autobusu, ističe da su sjedeća mjesta već bila popunjena, a da je njima naređeno da legnu na pod i to jedni na druge, kako svjedok ističe „u tri sloja“, pri čemu opisuje da je broj ljudi bio udvostručen u odnosu na broj putnika tokom ranijeg kretanja konvoja. Nakon polaska tog autobusa u njemu vidi određen broj pratilaca, ali ne u onom broju u kojem su bili kada su „zasijedali“, prilikom posljednjeg zaustavljanja, a za vrijeme kretanja od prisutnih pratilaca prepoznaje Dadu Mrđu. Međutim, nakon vožnje, koja je kako ovaj svjedok ističe, trajala 15-20 minuta, kada im je naređeno da izađu iz autobusa, među prisutnim pratiocima

¹¹⁵ Transkript iz predmeta X-KR-08/549 od 07.07.2009. godine, str.25

prepoznaje i Zorana Babića, Ljubišu Ćetića, Sašu Zeca, Željka Predojevića i Branka Topolu.

323. Svjedok KO-18, nakon što je izdvojen u grupi muškaraca iz konvoja na mjestu pokraj rijeke Ilomske, ušao je u prvi od dva autobusa okrenut u pravcu Travnika. U tom autobusu su, kako ističe, „bili nagurani kao sardine“. Obzirom da je naređeno da glave drže pognute, niti tokom vožnje, a ni po izlasku iz autobusa, drugi autobus nije mogao vidjeti. Vožnja, po procjeni ovog svjedoka, nije dugo trajala.

324. Svjedok KS-2 bio je vozač prvog autobusa koja su ostala na mjestu razdvajanja¹¹⁶. Kako ističe, kada je konvoj zaustavljen i putnicima omogućeno da izađu iz vozila, izašao je i on, a sva troja vrata na autobusu su ostala otvorena. Primjetio je neko postrojavanje, prepoznao je Mrđu i Paraša, kao osobe koja su postrojavala putnike, dok su ostali policajci bili tu oko njih. Putnici su postrojani u dva reda i po procjeni svjedoka, bilo je postrojeno oko 150 muškaraca, dok su ostali putnici preraspoređeni u druga vozila. Svjedok nije bio prisutan kada su izdvojeni muškarci ušli u dva izdvojena autobusa, ali kada se vratio do svog autobusa, u njemu su već bili putnici. Ostatak kolone je produžio dalje, a na mjestu razdvajanja su ostala samo dva autobusa u kojima su bili muškarci, prethodno postrojani u dvije vrste, policijski „Golf“, kao i određen broj pratilaca. U njegovom autobusu, pored njega, bio je pratilac i misli da je bio još jedan policajac, i taj pratilac je njemu naredio da krenu i to nakon što je vozilo „Golf“ krenulo ispred njih, a sve nekih 5-10 minuta nakon što je ostatak konvoja otišao dalje. Nakon kratke vožnje od nekih, po procjenama ovog svjedoka, 5-10 minuta, stali su na mjestu Korićanske stijene.

325. Svjedok KS-1 koji je vozio drugi autobus¹¹⁷ od mjesta razdvajanja do Korićanskih stijena, ističe da je nakon postrojavanja muškaraca, ostalim vozilima u konvoju naređeno da krenu dalje, a ostala su svega 2 autobusa i policijski Golf. Postrojani muškarci, ušli su u dva autobusa, tako da je po procjenama svjedoka bilo oko 60-70 putnika u svakom autobusu. Golf je krenuo ispred prvog autobusa, koji je išao ispred njega, a zaustavili su se nakon nekih 3-4 km. Svjedok ne vidi Golf-a u svom vidnom polju, ali pretpostavlja da je zaustavljanje određeno od strane lica iz tog vozila. Nakon zaustavljanja, svjedok je izašao na prednja vrata, a jedan od policajaca mu je naredio da druga dvojna vrata ostanu zatvorena. Svjedok je, kako ističe, pretpostavio da će se nešto loše desiti, pa se uputio „gore usput za neku stijenu“, a s njim su bili vozač autobusa koji se zaustavio ispred njegovog i jedan od policajaca- Đurić.

326. Vijeće je iskaze navedenih svjedoka, kada je riječ o načinu ukrcavanja putnika u autobuse, te njihovom sprovođenju ka mjestu egzekucije, ocijenilo kao saglasne, međusobno podudarne, te je zaključilo da se istima može pokloniti vjera,

¹¹⁶ Autobus koji je ovaj svjedok vozio bit će u daljem tekstu presude označen kao „prvi autobus“

¹¹⁷ Autobus koji je vozio svjedok KS-1 bit će u daljem tekstu označavan kao drugi autobus

te da isti na nesumnjiv način dokazuju da je grupa muškaraca, prethodno izdvojenih iz konvoja, sa dva takođe iz konvoja izdvojena i ispražnjena autobusa, od strane pripadnika Interventnog voda, sprovedena do mjesta zvanog Korićanske stijene, gdje je nedugo nakon toga, uslijedilo strijeljanje tih muškaraca.

327. Iz provedenih dokaza proizilazi da je prvo počelo strijeljanje muškaraca iz drugog autobusa, da bi se nastavilo strijeljanje muškaraca iz prvog autobusa, pa će ovo vijeće, prateći tu hronologiju dati argumentaciju i osvrnuti se na dokaze iz kojih proizilazi takvo činjenično stanje.

4. Egzekucija muškaraca na Korićanskim stijenama

(a) Egzekucija u drugom autobusu

328. Na temelju iskaza svjedoka Damira Ivankovića, Ljubiše Ćetića, kao pripadnika Interventnog voda, te svjedoka oštećenih KO-15, Huseina Jakupovića i svjedoka A, vijeće je izvelo zaključak o načinu na koji je izvršeno strijeljanje muškaraca iz drugog autobusa, ko su bili akteri tog događaja, kao i vremenskom periodu kada se to strijeljanje desilo u odnosu na strijeljanje muškaraca iz prvog autobusa.

329. Svjedok Damir Ivanković na detaljan i uvjerljiv način opisao je situaciju po dolasku na Korićanske stijene. Kako je istakao, po dolasku na navedeni lokalitet, oba autobusa su se zaustavila, i Dado Mrđa je izašao, konsultovao se s Miroslavom Parašem, da bi prvi autobus produžio nekih 50-70 metara naprijed u ravnini stijena, pored jedne izbočene stijene. Iz njegovog autobusa izlaze Dado Mrđa, Miroslav Paraš, Željko Bulić i on, dakle osobe za koje je već istakao da su se nalazile u autobusu na prednjim vratima, a pojavljuju se u tom trenutku i Ljubiša Ćetić, Saša Zečević i Marinko Ljepoja. Dado Mrđa je naredio muškarcima da izađu iz autobusa, a Miroslav Paraš da pređu na drugu stranu ceste uz provaliju gdje su postrojani u dvije vrste uz ivicu provalije. Kako svjedok ističe postalo mu je jasno šta će se desiti, te se svađao s Mrđom, ali mu je on rekao: „*Ako nećeš stani s njima u vrstu. Spusti oružje i s njima u vrstu.*“ Nakon što je ljudima naredeno da pređu na drugu stranu ceste, te kako su i dalje stajali u dva reda, prvoj vrsti je naredeno da klekne sa pogledom naprijed. Tada su ljudi shvatili da neće biti razmijenjeni, počeli su da skaču, guraju jedni druge, a u tom trenutku je počela pucnjava koja je bila i rafalna i pojedinačna. Svjedok Ivanković ističe:

„nije se bilo moguće spasiti i onda su počeli jedni druge da guraju i u tome je onda počela pucnjava i čulo se kaže vidi ih skaču i tako, to je neopisivo... jednostavno nestajali su ljudi sa ceste...“¹¹⁸

¹¹⁸ Transkript iz predmeta X-KR-08/549 od 30.06.2009.god, str 53-54

Svjedok je u vrijeme pucanja vidio određen broj pripadnika Interventnog voda, ističući da je vidio da su pucali između ostalih i Milorad Škrbić, Zoran Babić, a čuo je da je i Željko Stojnić bio tu. Babić je po riječima ovog svjedoka imao pušku s produženim kundakom, a Ljubiša Ćetić MK pušku sa produženim kundakom

330. Ljubiša Ćetić opisao je na gotovo istovjetan način strijeljanje muškaraca iz drugog autobusa. Naime, saglasno iskazu svjedoka Ivankovića, Ljubiša Ćetić ističe da su po dolasku na Korićanske stijene, pripadnici Interventnog voda izašli iz vozila, te da je Darko Mrđa ostao na prednjim vratima i da je on rekao putnicima da izađu iz autobusa. Svi putnici su napustili autobus i otišli 20-30 m niže, do mjesta gdje je stajao Miroslav Paraš, koji im je naredio da pređu na drugu stranu puta, uz provaliju i kleknu na koljena. Dok su ti ljudi klečali, pripadnici Interventnog voda su stali oko njih i odmah je počela pucnjava koja je trajala 10ak minuta. Tijela su popadala u provaliju.

331. Svjedok Đurić, koji je na Korićanske stijene došao prvim autobusom, po naredbi Paraša udaljio se iza stijene u pravcu Travnika kako bi „pazio da neko ne naiđe“. To su potvrdili svjedoci KS-1 i KS-2 vozači autobusa, koji su tu iza stijene bili zajedno s njim. Istovremeno pripadnici Interventnog voda, koji su bili s njim u autobusu, primjetio je da se kreću prema srednjim vratima autobusa, ili prema mjestu gdje je bio parkiran drugi autobus. Kako je svjedok Đurić istakao, imao je „zle slutnje“ koje su se obistinile, jer je nedugo nakon što je došao na mjesto iza stijene, oko 100 metara ispred prvog zaustavljenog autobusa, začuo žestoku pucnjavu istovremeno iz više automatskih pušaka, a za koju je po zvuku mogao procijeniti da dolazi od mjesta gdje je bio zaustavljen drugi autobus, a koja pucnjava je trajala 10-15 minuta.

332. Svjedoci oštećeni Husein Jakupović, KO-15 i svjedok A, kao neposredne žrtve predmetnog događaja koji su preživjeli strijeljanje, potvrđuju iskaze svjedoka Ivankovića i Ćetića o načinu na koji je strijeljanje izvršeno, kao i ko su počinioci istog.

333. Tako svjedok Husein Jakupović ističe da je po dolasku na Korićanske stijene, muškarcima iz njegovog autobusa naređeno da izađu i poredaju se dva po dva, te da pređu s druge strane ceste i čekaju razmjenu živi za žive. Tada dolaze dvije grupe vojnika, jedna iz pravca iz kojeg je i autobus došao, a druga iz suprotnog pravca, ukupno 10-ak vojnika među kojima i oni koji su bili s njima u autobusu. Nekoliko minuta su klečali i gledali prema provaliji, a onda je „počelo da puca i da padaju niz stijene u provaliju“. on je skočio sam niz stijenu, i ostao zaglavljen među stijenama, te je tako preživio.

334. Svjedok KO-15, istakao je da je Dado Mrđa, po dolasku na Korićanske stijene, naredio da iz autobusa izlaze po dvojica, te da se vraćaju nazad pored autobusa u koloni, takođe po dvojica. Dok su se oni kretali do mjesta ispod autobusa, gdje im je naređeno da se okrenu lijevo i naprave tri koraka naprijed, te kleknu na ivicu provalije, vidio je pripadnike Interventnog voda grupisane u neposrednoj blizini, među kojima prepoznaje i Zorana Babića. Kada su klekli, začuo

je glas „ovdje mijenjamo žive za žive, mrtve za mrtve“, nakon čega je uslijedila pucnjava iz automatskog naoružanja. Njega je otac, koji je bio s njim, gurnuo u provaliju, i tih detalja se ne sjeća. Kako ističe, pao je „svijest mu je nestala“, prevrtao se i pokušavao da se zaustavi. U konačnici se zaustavio u sjedećem položaju i u to vrijeme i dalje čuje pucnjavu i detonacije bombi. Uslijed pada mu je iskočio skočni zglob pa je bio nepokretan. U jednom trenutku vidio je osobu koja je sišla u provaliju, na 15ak metara iz njega, a koja je pucala u ljude. S lijeve strane, pretpostavlja da je riječ o mjestu gdje je bio parkiran drugi autobus, čuo je pucnjavu i detonacije bombi.

335. Svjedok A, na vrlo sličan način opisuje dešavanja na Korićanskim stijenama, gdje im je, ističe, naređeno da trčeći, sa rukama na potiljku, izađu iz autobusa, nakon čega su postrojani s desne strane uz stijenu u 2 reda, da bi nakon 10-ak minuta bilo naređeno da pređu na drugu stranu ceste, uz ivicu „i čučnu kao da se mole“. Svjedok je kleknuo, opet u drugi red kao i u prethodnoj vrsti i krenuo da stavi ruke na vrat, kako je naređeno, ali se u tom trenutku začula pucnjava. Uspio se okrenuti i tom prilikom je vidio policajca kako puca u njega. Taj policajac je imao automatsku pušku i dva okvira. On se između dvije osobe uspio spustiti niz strminu i zaustavio se „kod dva jelića“, gdje je sačekao kraj pucnjave koja je trajala 10-15 minuta. Kada je pucnjava iznad njega prestala, čuje glasove s ceste, psovanje „turske majke“ uz pitanje ima li još koji živ, a potom i detonacije. Potom je čuo korake dole u provaliji gdje su ljudi padali i pokoji pucanj. Nešto malo dalje čula se pucnjava, nakon što je pucnjava iznad njegove glave prestala.

(b) Egzekucija u prvom autobusu

336. Svjedok Damir Ivanković istakao je da je nakon što je završeno strijeljanje muškaraca iz drugog autobusa, čula se pucnjava sa mjesta gdje je bio parkiran prvi autobus, koja je trajala 10-15 minuta nakon njihove. Ovaj svjedok bio je određen da siđe u provaliju i vidi ima li preživjelih, i kako ističe, dok se spuštao, do otprilike polovine te provalije čula se pucnjava sa mjesta gdje je bio zaustavljen prvi autobus, a čuo je i detonaciju dvije bombe.

337. Svjedok Gordan Đurić, kako je sam istakao u svom iskazu, na mjestu posljednjeg zaustavljanja i izdvajanja muškaraca, posljednji od pripadnika Interventnog voda, ušao je u prvi autobus okrenut u pravcu Travnika. U tom autobusu on vidi optuženog Željka Stojnića, koji stoji okrenut prema putnicima. Vozač tog prvog autobusa bio je svjedok KS-2. I svjedok Đurić i svjedok KS-2 u svojim iskazima opisali su dešavanja po dolasku na Korićanske stijene.

338. Naime, svjedok KS-2 istakao da se po dolasku na Korićanske stijene, zaustavio Golf koji je išao ispred autobusa, a policajac iz njegovog autobusa je naredio da i on stane. Istovremeno, na nekih 30-50 metara iza, zaustavio se i drugi autobus. Kraj Golf-a vidi četiri uniformisane osobe, među kojima prepoznaje Mrđu i Paraša. Njemu je, kako ističe, naređeno da ugasi motor i izađe, što je i učinio. Izašao je na prednja vrata, dok su ostala vrata autobusa ostala zatvorena, a putnici

su ostali u autobusu sa glavama naslonjenim na ruke, naslone i oni koji su sjedili na podu, naslonjenim na koljena. Iz autobusa su izašli i policajci. Udaljio se nekih 10ak metara od autobusa, kada je čuo da je neko od njih naredio „hajmo dvojica izađi“. Kako ističe¹¹⁹:

“Stao [je] kod vrata i reko' da izađu dvojica tih putnika. Pa izašla su dvojica, vjerovatno prvi koji su bili gore naprijed. Oni rekli su im, stanite tu da se okrenu prema dole toj provaliji. oko njih su ovi bili policajci. [Ta dva putnika] stoje tu kratko, minut, dva, možda tako... Nisu se vraćali. Neko je, ili je to bilo dogovoreno, ili je neko naredio, ne sjećam se, počeli su pucati po njima. Policija je pucala...”

339. Svjedok je bio tu toliko da je čuo “haj'mo dva sljedeća, pa još dva...”. U to je, kako ističe, pješice pristizao kolega, vozač drugog autobusa, a malo po strani je stajao i Đurić. Kako svjedok ističe Đurić je bio po strani, nekako nezainteresiran i neko mu je naredio da ide iza te krivine, iza stijene, radi obezbjeđenja, ako bi neko naišao. Kako svjedok ističe, i on i vozač drugog autobusa, uputili su se iza stijene. Svjedok dalje ističe da su se udaljili nekih 50-60 metara na mjesto sa kojeg više nije vidio autobuse i nije više čuo prozivku, ali je čuo pucnjavu, koja je bila i pojedinačna i rafalna. Čula se, kako ističe i poneka detonacija bombi. Sve to je trajalo maksimalno pola sata.

340. Svjedok Gordan Đurić, opisao je da po dolasku na Korićanske stijene, vozač zaustavlja autobus, dok je drugi autobus stao 30-40 metara niže. Kako ističe, bila je slaba preglednost zbog stijene. Svjedok opisuje mjesto na kojem je autobus zaustavljen, ističući da je sa lijeve strane bila ogromna litica, a sa desne provalija. Njemu tada, kako ističe, počinje prolaziti kroz glavu da bi putnici mogli biti opljačkani, pretučeni, ubijeni...imao je negativan osjećaj u svemu. On je prvi izašao iz autobusa, a izlaze i ostali pripadnici Interventnog voda, među kojima i Željko Zec, Željko Stojnić, Draško Krndija i Radoslav Knežević. Oni se upućuju prema srednjim vratima autobusa i silaze niže, dok do njega dolazi Miroslav Paraš, za kojeg ističe da nije siguran da li je došao iz Golfa koji je u međuvremenu otišao ili iz drugog autobusa koji je bio parkiran 30-ak metara niže, koji mu je naredio da ide iza krivine i stijene, te da pazi da neko ne naiđe iz suprotnog pravca.

341. Svjedok KS-1 opisao je da je sustigao vozača prvog autobusa, svjedoka KS-2 i Gordana Đurića, neposredno prije nego što su se sklonili iza stijene. Pucnjava je počela malo prije nego što su oni stigli gore, a pucnjava je bila različita i iz automatskog naoružanja rafalno, ali i pojedinačno. Čula se sa udaljenosti nekih 70-100 metara, koliko otprilike i prema kazivanju ovog, ali i svjedoka Đurića i KS-2 iznosi udaljenost na kojoj su u odnosu na njih bila parkirana dva autobusa (u razmaku 30-40 metara). Kako svjedok ističe, čuo je detonaciju jedne bombe.

¹¹⁹ Transkript iz predmeta X-KR-08/549 od 25.05.2009. godine str 14-16 i 18-20

342. Kako dalje ističe, popeo se uz blagi uspon, a s njim su bili vozači oba autobusa. Svo vrijeme je imao crna razmišljanja, koja su se, kako ističe, obistinila jer se začula pucnjava. Kada opisuje pucnjavu svjedok ističe da je prvo čuo žestoku pucnjavu iz više automatskih pušaka istovremeno¹²⁰, a zatim čuje pojedinačnu pucnjavu, te kratku rafalnu paljbu iz jednog ili dva naoružanja, a koja je po zvuku bliža mjestu gdje su se on i vozači nalazili, u odnosu na tu žestoku rafalnu paljbu koja se prethodno čula. Kako je svjedok istakao, sa mjesta na kojem se nalazio mogao je vidjeti samo čelo i desnu stranu prvog autobusa, ali je smanjivanjem intenziteta paljbe kod drugog autobusa, primjetio je da iz prvog autobusa izlaze po 2-3 osobe, koje odlaze dole iza autobusa i onda se čuje pojedinačna rafalna paljba, ali manjeg intenziteta. Takav obrazac ponavlja se, prema kazivanju ovog svjedoka, nekih 25-30 minuta. U međuvremenu čuje i par, 2-3 detonacije bombi.

343. Svjedok KO-18, jedini preživjeli iz prvog autobusa, koji je svjedočio pred sudom, po ocjeni ovog vijeća, na veoma plastičan i uvjerljiv način, iskreno i potresno, svjedoči o onome što je preživio po dolasku na Korićanske stijene. Naime, kako svjedok ističe, kada su se zaustavili na Korićanskim stijenama čuo se zvuk mitraljeza, koji je pucao dugo. Svjedok međutim ne može vremenski procijeniti dužinu te pucnjave i ističe da mu je dugo i 5 minuta. Međutim, kada je "mitraljez" prestao pucati, neko je ušao u njegov autobus i rekao "ti, ti, ti vani." Svjedok ne vidi ko to proziva putnike iz autobusa, niti vidi osobe koje izlaze, ali prepoznaje glas prijatelja Emira Fazlića koji je pitao "zašto ja", na šta mu je vojnik opsovao "tursku majku". Izveli su ih, čula se pucnjava. To se ponavljalo dugo, izvodili su, kako ovaj svjedok ističe, trojicu po trojicu. Jedan od putnika je počeo paničariti, vikati kako će ih ubiti, i ista osoba koja je i prethodno u više navrata izvela po dvojicu-trojicu muškaraca, a koju je svjedok poznavao po glasu, naredio je da on izađe, povede još dvojicu, a po njihovom izlasku ponovo se začula pucnjava. Nakon toga, kako svjedok ističe, napravili su pauzu i zatvorili sva vrata u autobusu.

344. Nešto kasnije otvorili su zadnja vrata, ušli i upitali ima li ko deviza, te je "uz psovar je opet matere, rekao da hoće da spasi, ko ima deviza, može da je". Javio se jedan od putnika, svjedokov komšija i prijatelj, i rekao da ima 100 maraka te je pitao može li za njega i brata. Taj koji je prozivao rekao je "pitaću Žutog", nakon čega se vraća i govori "možete, 'ajte", ali čim su izašli čula se pucnjava. Poslije toga jedan od putnika se javio i pitao može li zlato, taj mu je reko opet uz psovke „da ga je.. tamo Alja. Kad dođe Alja za njim da mu dadne, da dadne Alji to.“ E onda je nastavljeno opet sa prozivanjem „ti, ti...“, ali su sad krenuli od pozada. U jednom trenutku, osjetio je cijev na desnom ramenu i to je značilo da je na njega red da izađe, zajedno sa još dvojicom putnika.

345. Kako svjedok ističe dalje:

¹²⁰ vidjeti paragrafe 329-335 gdje je opisan način strijeljanja u drugom autobusu

“pošto sam ja stajao znači okrenut praktično glave prema prednjem dijelu okrenuo sam se... znači izlazimo na zadnja vrata u tom trenutku. Izlazim, vidim njih a opet te plavce. Sa strane su bili možda ovako petorica do praktično provalije te kako je ja zovem, bili su trojica ljudi koji su ispred sebe imali kao šatorska krila ona uz oružje koje je stajalo na tim krilima, razno oružje, razna vrsta oružja. Svi su isti u tim plavim uniformama... To je praktično stajalo ta šatorska krila stajala između te, te trojice i nas trojice. Mi smo im gledali u lice praktično, tako smo stajali... A ovoga sam zapamtio pretežno...tog što me puco u mene. Praktično sam gledao, a reko ovaj je fin momak neće upucati... Jer sam bio k'o u cijelo vrijeme tog trenutka bio ko u filmu nekom. Jer smatram reko' gledam njega, hajde reko neće me, neće taj pucati na mene. Znaš, reko fina faca... U tom trenutku dolazi do opet psovke, turske matere, nisu nam željeli gledati face, okreni leđa. Kako sam se okreću osjetio sam metak da je prošao kroz mene. I pao sam. Prevrto sam se i neka je kao jelka, to su male jelke bile, to me zaustavilo i bacilo me unazad, tako sam lego...”¹²¹

346. Svjedok je u tom strijeljanju pogođen u predjelu ramena, ali je ostao živ. Skotrljao se u provaliju gdje su kako ističe, oko njega, bili mnogi mrtvi ljudi, a pucanje se nastavilo još “jedno tri puta”, nakon čega je sve utihnulo.

(c) “Ovjeravanje” muškaraca koji su preživjeli strijeljanje

347. Damir Ivanković je, kako je sam istakao u svom iskazu, a što je potvrdio i svjedok Četić, bio osoba koja je iz prvog autobusa bila određena da se spusti u provaliju kako bi provjerio da li je neko preživio strijeljanje.

348. Kako je to opisao svjedok Ivanković, za vrijeme dok je pucnjava trajala, iz provalije u koju su padali ljudi, “nestajali”, čuli su se jauci, čak se moglo vidjeti kako tijela pucaju po pola od udara u stijene. Kada je strijeljanje završeno njemu je Dado Mrđa naredio da se spusti u taj ambis i vidi ima li preživjelih. Svjedok je postupio po tom naređenju i kako ističe:

“Pa skroz dole sam sišao...do kraja, skroz, vidio sam kad sam sišo vidio sam i rijeku dole... Vidio sam jednog preživjelog Sušića. Jednog kolegu kojeg sam znao i, bio je mlad imao je možda 20, 21 godinu...[Zadržao se] veoma kratko, jer to je jeziv prizor bio, dosta krvi, dosta, dosta crijeva, dosta ...”¹²²

349. Kako svjedok ističe, to njegovo spuštanje niz liticu i povratak na cestu trajalo je ukupno oko 45 minuta.

350. Da je svjedok Ivanković bio određen da se spusti niz liticu i provjeri ima li preživjelih potvrdio je i svjedok Ljubiša Četić u svom iskazu. U tome su Ivankoviću, po iskazu ovog svjedoka, trebali pomoći Željko Bulić i Saša Zečević, međutim kako svjedok Ivanković ističe, u provaliju se spustio on sam, jer Željko Bulić nije uspio.

¹²¹ Transkript iz predmeta X-KR-08-549, 04.01.2010.godine, str. 27-28

¹²² Transkript iz predmeta X-KR-08/549 od 30.06.2009. godine, str 55-56

351. Svjedoci iz drugog autobusa, koji su preživjeli strijeljanje, Husein Jakupović, KO-15 i svjedok A, takođe su opisali dešavanje nakon što su se survali u provaliju i nakon što je žestoka pucnjava iznad njihovih glava utihnula.

352. Naime, svjedok Husein Jakupović je, kako je to već opisano, kada je paljba počela, skočio sam niz stijenu. Osjetio je da je neko udario u njega i ostao je zaglavljnjen u stijene. Iz ambisa ispod njega čuo je jauke, ječanje ljudi, a sa ceste je "ta ista vojska koja ih je strijeljala", pucala u ljude već survane u provaliju i bacala ručne bombe¹²³.

353. Svjedok KO-15, kojeg je otac gurnuo sa ruba ceste u provaliju, prevrtao se i pokušavao zaustaviti, ali uslijed pada svijest mu je nestala. Bio je gotovo neprokretan jer mu je iskočio skočni zglob uslijed pada niz litice. Kada je došao svijesti, našao se u sjedećem položaju. Vidio je osobu koja se spustila u provaliju i pucala u ljude. Ta osoba je bila nekih 15 metara iza njega i on se napravio da je mrtav.

354. Svjedok A, se uspio spustiti niz liticu i zaustaviti kod "jelića" na mjestu sa kojeg nije vidio ni mjesto sa kojeg se spustio niti odakle se čula paljba. Međutim, kad je žestoka paljba iznad njegove glave prestala, dok se još čula pucnjava lijevo od njega, sa mjesta gdje je bio parkiran prvi autobus, s ceste iznad njega čuo je psovanje turske majke i komentare "ima li još koji živ", da bi se čule detonacije, a potom i hodanje u ambisu gdje su tijela popadala i pokoji pojedinačni pucanj ili rafal.

355. Sva trojica preživjelih, kako su istakli, pritajili su se na mjestu gdje su se nakon pada niz litice našli. Svjedok Jakupović, spas je našao iza žbunića, do kojeg se uz pomoć kaiša uspio spustiti, nakon što je više od 5 sati proveo uklješten među stijenama, da bi tek sutradan uspio pobjeći u šumu i dalje prema Travniku. Svjedok KO-15 i svjedok A, obojica ističu da su sačekali da se spusti noć, i tek onda su uspjeli napustiti lice mjesta kritičnog događaja.

356. Svjedok KO-18, koji je preživio strijeljanje iz grupe muškaraca iz prvog autobusa, kada je stao uz rub ceste, pogodio ga je metak u predjelu lijevog ramena nakon čega se survao u provaliju. Pri padu ga je zaustavila jelka oko 10 metara ispod ivice ceste, ispod mjesta na kojem je stajao kada je na njih zapucano. Međutim, kako je riječ o kanjonu, sa tog mjesta nije vidio cestu, ali je čuo glasove, čuo je da neko govori nekome da ide vidjeti ima li živih. Pokušao se baciti niz provaliju, ali je ponovo pogođen u lijevu nogu i više se nije mogao pomjeriti. Čuo je glasove iznad sebe da neko viče "evo vojske", nakon čega su upalili autobus i otišli.

¹²³ Transkript iz predmeta X-KR-08/549 od 09.06.2009. godine, str 16

5. Povratak u Prijedor

(a) Povratak i zaustavljanje u Kneževu

357. Nakon što je egzekucija na Korićanskim stijenama izvršena, počinioci navedenog zločina, pripadnici Interventnog voda policije iz Prijedora, napuštaju to mjesto.

358. Vozači autobusa, svjedoci KS-1 i KS-2, koji su bili zaklonjeni iza stijene, zajedno sa Gordanom Đurićem, ističu da je neko naredio da okrenu autobuse i krenu nazad.

359. Tako svjedok KS-2 ističe da je nakon što je pucnjava prestala, neko pozvao njih sve trojicu rekavši *"da je gotovo"*, da sjednu u autobuse i krenu. On je sjeo u svoj autobus, u kojem nije imao više putnika, i krenuo prema prvom selu, do mjesta gdje je mogao okrenuti autobus. Misli da su u autobus s njim ušli jedan ili dva policajca. U selu su vrlo kratko sačekali ostale autobuse i kamione koji su se vraćali sa Smetova, te je krenuo u pravcu Prijedora. Na mjestu egzekucije, kako ovaj svjedok ističe, uz rub ceste se moglo vidjeti malo krvi, a dole u provaliji se nazirala odjeća, ali ovaj svjedok ističe *"jednostavno od muke nisam mogo' ni gledati"*.

360. Svjedok KS-1, do svog autobusa se uputio neposredno nakon svjedoka KS-2. Okrenuo je autobus u prvom selu i vratio se u Prijedor. S njim u autobusu, kako ističe, nisu bili ni policajci niti je bilo više putnika. Kada je prolazio kraj mjesta egzekucije okrenuo je glavu.

361. Svjedok K-1, koji je sa kamionom kojem je bio pratilac, došao do Smetova, krajnjeg odredišta, istakao je da su u povratku, prije mjesta na kojem je bio posljednji odmor, naišli na dva autobusa okrenuta u pravcu Travnika. Tu je vidio kolege, pripadnike Interventnog voda, među kojima je prepoznao Gordana Đurića i još jednog policajca. Kolege su im mahnuli rukom da prođu dalje. Na cesti je primjetio krv i komadiće tkiva.

362. Svjedok K-3 je, kako je istakao, na Smetovima ostao da preusmjeri vozila i objasni autobusima koji su pristigli gdje da se okrenu, te je u međuvremenu kamion koji je on pratio do krajnjeg odredišta već otišao nazad. Stoga je on ušao u jedan od autobusa. Prva osoba na koju je naišao u povratku bio je Željko Stojnić, koji je stajao pored puta i mahao da ga povezu. Šofer mu je stao, on je ušao u autobus i rekao *"Šta uradismo, svi ćemo zaglaviti na Turjici"*. Nakon 200-300 metara nailaze na mjesto na kojem je počinjen zločin, gdje zatiču vojnika u SMB uniformi koji govori *"Šta uradiste, što pobiste jude"*. Kada su stigli u Kneževu stali su da se okupe svi koji su bili u pratnji. Misli da su on i Stojnić izašli, a da je šofer produžio autobusom dalje. Tu u Kneževu se okupljaju svi ili bar velika većina pripadnika Interventnog voda koji su bili u pratnji konvoja, te se uz kafu i piće priča i o događaju koji se odigrao na Korićanskim stijenama. Kako svjedok ističe *"Draško Krndija je bio najgrlatiji, za njega je to bio doživljaj, Dado je komentarisao, dok su neki ćutali"*.

363. Svjedoci Damir Ivanković, Gordan Đurić i Ljubiša Četić, takođe spominju povratak sa mjesta egzekucije, i opisuju zaustavljanje kod kafane u Kneževu.

364. Tako svjedok Damir Ivanković ističe da je, još dok je bio u provaliji, primjetio par vozila da se vraćaju iz pravca Travnika prema Kneževu, i to dva autobusa i jedan šleper. Kada se popeo na cestu, njihovog autobusa nije bilo tu i kolege su mu rekli da je otišao da se okrene. Čekao je zajedno sa ostalim pripadnicima Interventnog voda, a sjeća se da su tu bili Miroslav Paraš, Dado Mrđa, Željko Zec, optuženi Zoran Babić, Saša Zečević, ukupno njih 6-7. Naišao je autobus kojim su krenuli nazad, a u tom autobusu se sjeća i Marinka Ljepoje i Milorada Škrbića. Kako ističe, vozač autobusa kojim su se vraćali nije bio isti onaj vozač koji ih je dovezao na Korićanske stijene. U povratku su stali u Kneževu, kako ovaj svjedok ističe, kod benzinske pumpe. Iako se o događaju generalno nije pričalo, pojedinci su davali neke komentare, te se tako spominjalo da je Željko Zec bacaio bombe. Dok su tu stajali prošao je policijski Golf, kojeg je vozio K-2, a u kojem je, kako je istakao, bio Dušan Janković.

365. Svjedok Gordan Đurić, kao i svjedoci KS-1 i KS-2 ističe da je po završenoj pucnjavai neko pozvao vozače da krenu, a on je samoincijativno pošao s njima. Ušao je sa vozačem u prvi parkirani autobus, te su krenuli u pravcu Travnika da se okrenu. Na proširenju gdje su se okrenuli, sačekali su drugi autobus, iz kojeg su izašli Radoslav Knežević, Miroslav Paraš, Željko Bulić, Željko Stojnić i još jedan ili dva pripadnika Interventnog voda, a odakle polaze prema Kneževu. Prolaze mjesto egzekucije, i tu, još malo niže, nailaze na još nekoliko pripadnika Interventnog voda, među kojima i Dado Mrđa, Damir Ivanković, Zoran Babić i još nekoliko pripadnika Interventnog voda, a još malo ispod tog mjesta, nailaze i na bijeli kombi Interventnog voda.

366. Svjedok Ljubiša Četić istakao je da je još dok je Damir Ivanković bio u provaliji da provjeri ima li preživjelih, on je ušao u kamion koji je naišao i napustio lice mjesta, dok su ostali, kako ističe, sigurno ostali da čekaju Damira.

367. Svjedok K-1 ističe da su u Kneževu stali da se okupe svi koji su bili u pratnji. On i Stojnić, koji je u njegov autobus ušao neposredno prije mjesta gdje je strijeljanje izvršeno, su izašli iz vozila, a vozač je poruđžio dalje.

368. Vozači kamiona i autobusa, Luka Gnjatović i Vitomir Lakić, te Vlado Beben, koji su stigli do krajnjeg odredišta, opisuju povratak sa Smetova. Tako svjedok Vlado Beben ističe da je vraćajući se Smetova, na 3-4 km "od stijena", naišao na dva Trnopoljska autobusa, prazna, koji su bili okrenuti prema Prijedoru.

369. Svjedoci Luka Gnjatović i Vitomir Lakić, bili su zajedno u istom kamionu, kako prilikom odlaska na Smetove, tako i u povratku prema Prijedoru. Svjedok Gnjatović ističe da su u povratku, prolazeći kraj mjesta egzekucije, zatekli grupu seljana na cesti koji su pitali:

“šta ste do dalje uradili da ljudi živi hodaju. Kaki ljudi, šta živi? Pa reko' će je policija, kaže nema policije, nema nijednog, kaže nema niče nikoga...”¹²⁴

Svjedok dalje, na pitanje tužiteljice da li je vidio te ljude na koje ih seljani upozoravaju i u kakvom su položaju bili ističe:

“To je gomila, ta kako bi objasnio to.... [*Jeste li se Vi uvjerali jesu li ti ljudi živi?*] Nisam, kako ću, ne mogu, nije to, kad ima tu sto metara sigurno one stijene.”¹²⁵

370. Svjedok Vitomir Lakić, ističe da su nakon što su istovarili putnike na Smetovima, istim putem krenuli nazad prema Prijedoru. On je vozio kamion i prilikom prolaska kraj mjesta gdje je izvršen zločin, malo je usporio. Vidio je tragove krvi i jednog čovjeka, kako zakačen za pantalone visi na nekom drvetu. Svi su se, kako dalje ističe, zaustavljali u Kneževu, a tu je vozačima, kako je istakao, jedan policajac podijelio po 100 maraka. On i Luka Gnjatović, dobili su svaki po 100 maraka, tek nakon što su intervenisali kod tog policajca da u tom kamionu imaju dva vozača, njih dvojica, te da nakon što se policajac konsultovao sa Jankovićem.

(b) Bijeg na Kozaru

371. Nakon događaja na Korićanskim stijenama, pripadnici prvog odjeljenja Interventnog voda, po dolasku u Prijedor, sklonjeni su na Kozaru. Naime, kako je istakao Damir Ivanković, narednog dana, po povratku u Prijedor, pripadnici drugog odjeljenja Interventnog voda, iako je to za njih bio neradni dan, pozvani su da se jave u Policijsku stanicu Prijedor. Simo Drljača je galamio na Paraša i na sve njih, bio je otesit, a obraćao se pojedinim pripadnicima Interventnog voda, prvenstveno Parašu, Mrđi i Petru Čivčiću. Njima je naređeno da se spakuju i pobjegnu na Kozaru, pa su bili kod Dade Mrđe na vikendici.

372. Svjedok KA-1 takođe je potvrdio da su pripadnici drugog odjeljenja Interventnog voda, nakon povratka iz pratnje spornog Konvoja, sklonjeni na Kozaru. Naime, kako je ovaj svjedok istakao, po povratku su se javili u policijsku stanicu, a već sutradan čule su se priče o ubistvima koja su se desila u konvoju od 21.08.1992. godine. Čuli su glasine da će doći neke specijalne jedinice koje će poslati general Subotić da ih pohapse, pa su otišli na Kozaru ili neko mjesto u blizini gdje su prenoćili. Sutradan je međutim, neko donio obavjest da neće biti sankcionisanja, ali da će ići na ratište na Romaniju ili Han Pijesak pa su se vratili u Prijedor.

373. Svjedok K-3 istakao je da su se već sutradan ujutro podigle tenzije oko događaja na Korićanskim stijenama, da se digla velika prašina i da je bilo rasprava. Svi pripadnici Interventnog voda, on čak misli da je pozvano i prvo odjeljenje, morali su se skupiti. Paraš, Mrđa i još neki su otišli u SUP, poznato mu je da je u SUP-u oko događaja došlo do žestoke rasprave, a nakon toga je naređeno da pakupe

¹²⁴ Transkript iz predmeta X-KR-08/549 od 05.10.2009. godine, str.19-20

¹²⁵ Ibid. str.20

lično naoružanje i opremu i izmješteni su na Kozaru. Na Kozari su proveli možda 36 sati. Kako svjedok ističe, u međuvremenu su se Paraš i Dado Mrđa vratili u Prijedor, napravili su neki sporazum sa Simom Drljačom, poslije čega se pripadnici Interventnog voda vraćaju u Prijedor. Kako to ovaj svjedok ističe:

“Parašu je vjerovatno bio cilj da nas skloni dok se ne reši situacija oko nas. Zbog nemilog događaja. A oni su išli u svojstvu nekakih pregovarača. Znam da su se vratili u SUP kod Sime Drljače ko je bio još prisutan ne znam ali znači sam ubeđen da su direktno sa Simom pregovarali šta i kako dalje kad smo mi u pitanju. Pa koliko se sjećam oni su napravili nekakav sporazum sa Simom nešto usaglašeno i posle toga smo dobili naređenje da se vratimo.”¹²⁶

374. Da su pripadnici drugog odjeljenja Interventnog voda po povratku u Prijedor izmješteni na Kozaru dok se situacija nije smirila, potvrdili su u svojim iskazima i svjedoci Gordan Đurić i svjedok K-1, koji je istakao da je čuo da je postojala naredba “da se oba interventna voda smaknu.”

6. Asanacija terena

375. Kako su to opisali pripadnici Interventnog voda, koji su saslušani u svojstvu svjedoka na glavnom pretresu, ali i svjedoci Boško Peulić i Milan Komljenović, nekoliko dana nakon što je izvršeno ubistvo na Korićanskim stijenama, bilo je pokušaja da se izvuku i uklone tijela ubijenih, ali da ti pokušaji nisu bili uspješni zbog nepristupačnog terena na kojem je zločin izvršen.

376. Tako je Damir Ivanković opisao da su 7-8 dana nakon povratka u Prijedor, a nakon što su se vratili i sa Kozare gdje su bili “sklonjeni”, oba odjeljenja Interventnog voda poslana autobusom na mjesto zločina. Iz Prijedora je išla i dizalica, a imali su rukavice i gas maske. Kada su došli na lice mjesta, naišli su na jednu haotičnu situaciju, tijela su još bila u provaliji, u fazi raspada, osjećao se intenzivan smrad. Dizalica je izvukla možda 4 tijela kada se pokvarila, a kako druga nije došla, oni su se, u nemogućnosti da obave zadatak asanacije terena, vratili u Prijedor.

377. Svjedok Gordan Đurić, kako je istakao odbio je da ide na asanaciju jer nije učestvovao u ubijanju. Međutim, zajedno sa Radoslavom Kneževićem, Željkom Zec, Rankom Basrak, žutim kombijem, dan poslije zločina otišao je na izviđanje terena. Vidio je neke osobe u civilu da silaze u provaliju, a leševi su i dalje bili na hrpi.

378. Svjedok K-1 takođe ističe da su 7-8 dana nakon zločina na lice mjesta išla “komplet” oba Interventna voda, bilizu 40 ljudi. Njih 15-20 se spustilo u provaliju, gdje su tijela i dalje bila na gomili, misli da su bile dvije gomile i određen broj

¹²⁶ Tanskript iz predmeta X-KR-08/549, 25.08.2009.god, str. 40-42

razbacanih tijela. Uspjeli su izvući svega 3-4 tijela kada se dizalica pokvarila, a kako druga nije došla, nakon što su prenoćili, vratili su se nazad.

379. Svjedok Boško Peulić, bio je komandant 122 pješadijske brigade u čijem rejonu odgovornosti je došlo do ubistva muškaraca iz konvoja od 21.08.1992. godine. Za predmetni događaj je saznao isti dan u večernjim satima (oko 23h), te je odmah otišao na lice mjesta, gdje je na samoj ivici puta vidio tragove krvi, dok se iz provalije osjećao zadah. Po povratku na komandno mjesto preduzeo je mjere obavještanja o saznanjima sa terena. Nakon 2-3 dana su, kako ističe, došli prvo pukovnik Subotić, a onda i dvojica iz Prijedora- Simo Drljača i Milomir Stakić. On je odbio da brigada učestvuje u asanaciji terena, obzirom da nije učestvovala ni u ubijanjima, ali je "dao svoje viđenje da prijeti ekološka katastrofa, da tijela trebaju biti evakuisana i sahranjena", ali misli da nije prihvaćen. Poslije je čuo da su pokušali paliti tijela granama borovine¹²⁷, ali nema saznanja gdje su tijela završila.

380. Svjedok Milan Komljenović, u inkriminisanom periodu je bio predsjednik SO Kneževo, dan nakon zločina, ujutro po dolasku na posao saznao je za isti. Otišao je na lice mjesta i zatekao strašan prizor, hrpe ljudi jedne preko drugih, ljude koji su visjeli po granama i stijenama. Neformalno je već tada čuo da su pripadnici policije iz Prijedora, koji su pratili konvoj, počinili zločin, pa je pokušao kontaktirati Stojana Župljanina, te u nemogućnosti da dođe do istog, inspektora CJB Banja Luka Savu Todorovića, od kojeg je tražio da se preduzmu potrebne mjere. Angažovao je Civilnu zaštitu, ali nisu imali velikog uspjeha u izvlačenju tijela. Održano je više sastanaka u prisustvu nadležnih¹²⁸ i iako nije bilo konačnog zaključka šta da se radi sa tijelima, odlučeno je da se prijedorčani uključe u asanaciju terena. Dovezena je dizalica, ali izvlačenje je išlo teško, zbog nepristupačnog terena. Na kraju je čuo da su tijela ukopana na licu mjesta, uz samu Ilomsku.

7. Broj žrtava

381. Optužnicom Tužilaštva Bosne i Hercegovine, optuženima je stavljeno na teret da su izvršili selekciju preko 200 vojno sposobnih civila muškaraca, koje su potom strijeljali.

382. Kada je riječ o broju ubijenih muškaraca na lokalitetu Korićanskih stijena, vijeće, na temelju provedenih dokaza, iako nije moglo utvrditi tačan broj direktnih žrtava ovog zločina, zaključilo da je riječ o najmanje 150 osoba.

383. Kod takvog zaključka vijeće se rukovalo podacima sadržanim u materijalnim dokazima, ali i iskazima brojnih svjedoka koji su svjedočili na okolnost

¹²⁷ Navedeno je u saglasnosti sa nalazom i mišljenjem vještaka Eve Klonowske, koja je istakla da je prilikom ekshumacije na Korićanskim stijenama veliki broj pronađenih kostiju, oko 28 kg, bio tretiran vatrom

¹²⁸ prisustvovali sastanima u ime CJB Đuro Galić, pukovnik Peulić, republički tužilac Pantić, Milomir Stakić i Simo Drljača, Vlado Glamočić i Nenad Krejić, kao načelnik SJB, te on

broja ubijenih, odnosno broja muškaraca ukrcanih u dva izdvojena autobusa na mjestu razdvajanja.

384. Naime, kada je riječ o materijalnim dokazima, iz istih, i to dokaza Tužilaštva T-161¹²⁹ i T-162¹³⁰ proizilazi da je riječ o oko stotinu ubijenih.

385. Naime u dokazu T-161, pod tačkom 4. navodi se:

“...Prilikom sprovođenja kolone izbjeglica preko Vlašića za Travnik grupa milicionera iz Prijedora i Sanskog Mosta, izdvojila je oko 100 muslimana, pobila ih na razne načine i bacili ih u provaliju.”

Nadalje, u dokazu T-162 pod tačkom 3. “*Starje na teritoriji*” stoji:

“...Dana 21.08. u vremenu od 18,3-19,00 izvršen je masakr nad civilima, muškarcima- muslimani. Izvršiocima su grupa milicionera koja je pratila krov izbjeglica prema Travniku. Mjesto masakra je Korićanske stijene kanjon r. Ilomske na Vlašiću. Na razne načine ubijeno je oko 100 ljudi i ostavljeno u kanjonu.”

386. Dalje, iz dopisa CSB Prijedor¹³¹ i depeše CSB Prijedor¹³², te Operativnog izvještaja¹³³ i Krivične prijave CSB Banja Luka¹³⁴, proizilazi da je ubijeno oko 150 osoba, a što proizilazi i iz iskaza svjedoka Dragomira Markovića¹³⁵, Boška Peulića¹³⁶ i Nenada Krejića¹³⁷.

387. Nasuprot navedenim dokazima, nalaze se iskazi svjedoka Čede Vukotića, Milana Komljenovića i Slobodana Udovičića, koji su potvrdili da je postojala informacija da se radi o oko dvije stotine ubijenih.

388. Nadalje, vijeće je imalo u vidu da iako identitet svih stradalih na lokalitetu Korićanskih stijena nije utvrđen, ipak je identifikovan veći broj ubijenih muškaraca, i to 11 kompletnih tijela i znatan broj tjelesnih ostataka, te su za navedena lica uloženi DNK izvještaji koji potvrđuju identitet tih stradalih lica¹³⁸. Pri tome, potrebno je još istaći da su DNK izvještaji, kako u postupku pred prvostepenim vijećem, tako i

¹²⁹ Borbeni izvještaj Komande 1. krajiškog korpusa broj 44-1/314 od 22.08.1992. godine upućen Glavnom štabu Vojske Republike Srpske

¹³⁰ Redovni borbeni izvještaj Komande 1. krajiškog korpusa broj 44-1/315 od 22.08.1992. godine upućen Glavnom štabu Vojske Republike Srpske

¹³¹ dokaz T-163, Dopis CSB Banja Luka broj 11-1/02-2-345 od 11.09.1992. godine upućen SJB Prijedor-načelniku

¹³² dokaz T-164, Depeša CSB Banja Luka broj 11-1/02-2-345 od 01.09.1992. godine upućen SJB Prijedor-načelniku

¹³³ Dokaz T-2, Vanredni izvještaj operativni br. 21/08 od 21.08.1992. godine

¹³⁴ Dokaz T-168, Krivična prijava CSB Banja Luka broj 11-1/02-230- od 08.09.1992. godine upućena Osnovnom javnom tužilaštvu Banja Luka iz koje proizilazi da je do tada izbrojano oko 140 tijela

¹³⁵ Dragomir Marković rekao da je izbrojao preko 140 tijela, a da neka nije mogao izbrojati jer su bila nabacana.- iskaz od 11.05.2009. godine

¹³⁶ Rekao da je u jednoj vododerini-provaliji bilo 80-100 "leševa", a u drugoj 40-50-iskaz od 31.03.2009.godine

¹³⁷ Kada su izašli na lice mjesta kaže: „I bilo je, po našoj procjeni, negdje 150 leševa.“ – transkript iz predmeta X-KR-08/549 od 14.04.2009. godine, str.12

¹³⁸ Podaci o stradalim identifikovanim licima navedeni u Aneksu III presude

u postupku pred apelacionim vijećem, uvedeni u prisustvu vještaka Miroslava Rakočevića, Sabihe Silajdžić-Brkić, Ane Bilić, Nermina Sarajlića ili Ewe Klonowskae, koji su na pretresu dali svoje mišljenje.

389. Vještak Miroslav Rakočević¹³⁹, specijalista sudske medicine i patologije, vršio je obdukciju 4 tijela pronađena na lokalitetu Korićanskih stijena. Pri obdukciji ostataka koji, kako je naknadno DNK analizom utvrđeno, pripadaju stradalom Vehabović (Miralema) Seidu¹⁴⁰, vještak je utvrdio, a kako je navedeno i u "opisu povrede" u zapisniku o obdukciji, da je uzrok smrti prostrijelna rana karlice ili zdjelice, iz razloga što se u donjem dijelu se nalazi nepotpuni kružni probodni prelom sa manjkom kosti, a što upućuje da je ostatak od zrna metka, te je na navedeni način konstatovan uzrok smrti dok su ostale povrede mogle nastati udarcem tupotvrdog predmeta, ali i padom sa velike visine. Kada je riječ o tijelu Fazlić (Hilmije) Edinu¹⁴¹, vještak kao uzrok smrti je utvrdio strijelne rane glave, vrata, grudnog koša, zdjelice i desne nadlaktice, koje su, iako se precizno nije moguće bilo izjasniti sa koliko metaka prouzrokovane, zasigurno prouzrokovane sa više od dva zrna. Takođe, uzrok smrti Elvina Kaukovića, kako je vještak istakao, jesu strijelne rane glave i grudnog koša, dok su ostale povrede (prelom stidne kosti) mogle nastati posthumno, ali u svakom slučaju u pitanju je nasilna smrt.¹⁴² U konačnici, za Krkić (Saliha) Ahmeta¹⁴³, takođe je došlo do nasilne smrti čiji su uzrok strijelne rane glave, grudnog koša i karlice.

390. Vještak Nermin Sarajlić¹⁴⁴, u vrijeme davanja iskaza pred Sudom BiH, uspio je obraditi 7 tijela ekshumiranih na lokalitetu Korićanskih stijena, te je utvrdio da su uzrok smrti Osmana Mehmedagića, prostrijelne rane glave, i to jedna u čeonom dijelu, a druga u dijelu vilice, kao i da je riječ o osobi koja je u trenutku smrti mogla imati između 28 i 35 godina; uzrok smrti Arifagić Avde Envera, strijelne rane glave, i to jedna u lobanji, a druga u predjelu donje vilice, nadalje strijelne rane u predjelu nadlaktice i karlice, a da je riječ o osobi koja je mogla biti stara 48 godina; Bešić Adema Seadu, uzrok smrti je prostrijelna rana glave, nastala dejstvom pištolja ili revolvera, a što se da zaključiti po broju pukotina kojih je jako malo, a starost osobe je procijenjena na oko 23 godine; Blažević Himze Fikret, takođe uzrok smrti je prostrijelna rana, te iako nedostaje kompletna lobanja, može se po položaju i veličini defekta zaključiti da je u projektil morao dotaći mozak ili kičmenu moždinu i da je to izazvalo smrt; Žerić (Karanfila) Ferid, zbog nekompletnih posmrtnih ostataka o uzroku smrti se vještak nije mogao izjasniti, ali je mogao konstatovati da

¹³⁹ Transkript iz predmeta X-KR-08-549 od 27.10.2009. godine

¹⁴⁰ Dokaz T-98 Izvod iz matične knjige umrlih broj 04-202-1-650/2008 od 08.12.2008. godine, T-138 Izvještaj o obdukciji za Seida Vehabovića

¹⁴¹ Dokaz T-96 Izvod iz matične knjige umrlih broj 04-202-1-463/2008 od 12.08.2008. godine, Dokaz T-139 Izvještaj o obdukciji za Edina Fazlića;

¹⁴² Dokaz T-97 Izvod iz matične knjige umrlih broj 04-202-1-651/2008 od 08.12.2008. godine, **T-100** Izvod iz MKU za Elvina Kaukovića

¹⁴³ T-101 Izvod iz MKU za Ahmu ili Ahmeta Krkića, T-141 Zapisnik o reobdukciji za Ahmeta Krkića

¹⁴⁴ Iskaz sa glavnog pretresa od 27.09.2010. godine

su prisutni prelomi kostiju nanesene tupo- tvrdim mehaničkim sredstvima¹⁴⁵; Kada je riječ o pronađenim ostacima Kahrmanović Muzeira i Velić Zuvdije Ekrema, ni kod ovih lica se vještak nije mogao izjasniti o uzroku smrti, ali koja je mogla nastati i uslijed preloma kostiju lobanje koji je prisutan, a kod kostiju identifikovanih da pripadaju Kahrmanoviću su prisutna i oštećenja koja su mogla nastati od izvjesne minsko eksplozivne naprave.

391. Vještak Ana Bilić¹⁴⁶, kao član Komisije za traženje nestalih osoba, učestvovala je u analizi posmrtnih ostataka pronađenih na Korićanskim stijenama i izradi DNK izvještaja. Kako je istakla do momenta svjedočenja na pretresu pred prvostepenim vijećem, bilo je sačinjeno 236 izvještaja, na temelju kojih je identifikovano 58 osoba.

392. Međutim kako je riječ o kontinuiranom procesu, u periodu od svjedočenja vještaka Bilić i vještaka Sarajlića na pretresu pred prvostepenim vijećem, identifikacija osoba se nastavila i vještaci su ponovo pozvani na pretres pred apelacionim vijećem¹⁴⁷, kada su uloženi kao dokaz i novi DNK izvještaji u međuvremenu identifikovanih osoba¹⁴⁸.

393. Vještak Sabiha Silajdžić-Brkić¹⁴⁹ specijalista sudske medicine i subspecijalista medicinske citologije, koja je učestvovala u ekshumaciji na Korićanskim stijenama, te vršila analizu pronađenih posmrtnih ostataka stradalih, istakla je ta ekshumacija bila specifična, da nije pronađeno nijedno kompletno tijelo, niti čak ni kompletna lobanja, nego samo fragmenti kosti, kao i da su mnoge pronađene kosti bile oštećene. Takvo stanje posmrtnih ostataka kako je vještak istakla, rezultat je same konfiguracije tla, gdje je dolazilo do slijevanja vode, vremenskih prilika, ali i drugih faktora, poput životinja koje su raznosile te ostatke. Dalje je istakla da su na analizu poslali preko 100 uzoraka, a da su do momenta njenog svjedočenja pred Sudom BiH, dobili rezultat, tačnije nalaze za 38 osoba, te su na temelju tih ostataka identifikovani Tranjanin Sakib, Bajrić Zarif, Pranjanin Bejdo Sakib, Bajrić Šerif, ime oca, srednje ime oca Zarif, Hirkić Husein Ismet, Hirkić Husein Šefik, Hirkić Husein Rifet, Mrkalj Omer Himzo, Elezović Hajrudina Jasmin, Kadirić Mehe Zuhdija, Blažević Hamdije Ahmed, Sivac Ibrahima Mezur, Čejvan Ibrahima Zijad, Kulasić Omera Abaz, Grabić Mehe Mustafa, Grabić Mehe Vejsil, Turkanović Hamdije Senad, Turkanović Hamdije Suad, Blažević Edhema Mustafa, Elezović Salih Hajrudin, Šljivar Halila Omer, Gutić Hasana Mirsad, Maruslić Redže Himzo, Zulić Latifa Nedžad, Blažević Sejde Ćamil, Blažević Sejde Džemal, Mehmedagić Bećo Alija, Elezović Muharema Edin, Elezović Muharema Emir, Avdić Sulejmana Rasim, Kahrmanović Abida Rifet, Murehajić Hase Idriz, Karabašić Dede

¹⁴⁵ vještak silajdžić pojasnila da povrede iste vrste nastaju i padom sa veće visine

¹⁴⁶ Iskaz sa pretresa 12.10.2010

¹⁴⁷ Vještak Ana Bilić dana 07.12.2012. godine, a vještak Nermin Sarajlić dana 21.12.2012. godine

¹⁴⁸ Dokaz AT-2, AT,3 i AT-4

¹⁴⁹ Transkript iz predmeta X-KR-08-549 od 09.11.2009.god.

Samir, Sivac Muniba Edin, Sivac Muniba Nedžad, Sivac Šefika Kasim, Zulić Alije Mirsad, Ičić Hajre Sabahudin, Karačić Ahmeta Isak i Čolić Džemala Hasan.

394. Vještak antropolog, prof.dr. Ewa Klonovska¹⁵⁰, koja je kao dio tima učestvovala u ekshumaciji na Korićanskim stijenama, opisala je način na koji je ekshumacija, prikupljanje i analiza posmrtnih ostataka na Korićanskim stijenama obavljena. Jednako kao i vještak Silajdžić, istakla je kako su uslovi u kojima je ekshumacija vršena, zbog nepristupačnog terena bili jako teški, a pronađeni posmrtni ostaci u lošem stanju. Istakla je da je bio veći broj (28kg) kosti tretiranih vatrom kod kojih je uslijed toga došlo do pucanja. Nakon što su kosti i ostali pronađeni predmeti i ostaci prikupljeni, zadatak je bio čišćenje i brojanje kostiju i pokušaj sastavljanja tijela, a potom slanje uzoraka na DNK analizu. Kako je vještak istakla, na DNK analizu je poslano 368 uzoraka. Ekstrakcijom su potom dobijeni profili DNK uzoraka podobni za upoređivanje sa DNK uzorcima dobijenim iz krvi najbližih srodnika stradalih, i na temelju njihovih međusobnih upoređivanja, dobijeno je u prvom ciklusu 59 "mečinga", tačnije dobijena su imena i prezimena za 59 osoba.

395. U dosadašnjem procesu identifikacije osoba identifikovani su posmrtni ostaci 131 osobe, od kojih 11 cijelih tijela i dijelovi tijela preostalih 120 identifikovanih osoba, dok određen broj osoba do danas još uvijek nije identifikovan zbog svih okolnosti o kojima su vještaci saslušani u postupku iznijeli svoj nalaz i mišljenje.

396. Ipak, cijeneći sve navedeno, i to podatke dobijene kako na temelju nalaza i mišljenja vještaka, tako i podatke sadržane u izvedenim materijalnim dokazima i iskazima svjedoka koji su stekli određena saznanja nakon dešavanja u spornom konvoju od 21.08.1992. godine, ovo vijeće je navedene podatke dovelo u vezu sa iskazima svjedoka neposrednim očevicima spornog konvoja, a koji su svjedočili i o broju putnika izdvojenim u dva autobusa na posljednjem odmorištu konvoja, koji su potom strijeljani.

397. Tako, svjedok KS-2, vozač prvog autobusa koji je dovezao muškarce civile na mjesto egzekucije, istakao je da je nakon izdvajanja muškaraca u dvije vrste u njegov autobus ušlo oko 70 muškaraca, a u drugi isto toliko, dakle oko 150 muškaraca. I svjedok KS-1, vozač drugog autobusa, potvrdio je da je u njegovom autobusu, na toj krajnjoj relaciji od mjesta razdvajanja do mjesta egzekucije bilo oko 60-70 putnika.

398. Da je svaki od dva izdvojena autobusa, bio popunjen sa oko 70 putnika, potvrdili su i Damir Ivanković i Gordan Đurić. Svjedok Damir Ivanković istakao je da je u jedan autobus moglo stati 60-70 ljudi, ne više, jer je skupa sa putnicima ušao i određen broj pripadnika Interventnog voda, dok svjedok Đurić, broj muškaraca u autobusu u koji je on ušao, procjenjuje na 70-80. Svjedok Ljubiša Četić, nadalje,

¹⁵⁰ Iskaz od 7.09.2010. godine

ističe da su autobusi bili puni, i da je na proširenju kraj rijeke Ilomske, kada je on došao do autobusa, bilo 10-ak putnika koji nisu uspjeli ući u autobus, ali su naknadno i oni ukrcani.

399. Nadalje, svjedok Husein Jakupović, ističe da je u autobusu u koji je, na mjestu razdvajanja "natjeran da uđe", bilo njih oko 80, mahom mlađih muškaraca, te da su bili u toj mjeri nagurani da su ležali jedni na drugima.

400. Svjedok KO-15, koji se nalazio u istom autobusu kao i svjedok Jakupović, saglasno njegovom iskazu, ističe da su u autobusa u koji su ušli njegov otac i on, u momentu kada oni ulaze, sjedeća mjesta već bila popunjena, a njima je naređeno da legnu na pod, jedni na druge u tri sloja. Svjedok ističe da je broj ljudi i autobusu bio udvostručen u odnosu na prethodni dio putovanja.

401. Svjedok KO-18 ističe da su u autobusu "bili nagurani kao sardine", da je bilo oko 100 ljudi.

402. Polazeći od svih prethodno analiziranih dokaza, sud je utvrdio da je 21.08.1992. godine, iz konvoja koji se kretao iz pravca Banja Luke u pravcu Vlašića, kraj rijeke Ilomske iz konvoja izdvojeno i potom, na Korićanskim stijenama ubijeno najmanje 150 civila muškaraca.

X. OBLIK IZVRŠENJA I KRIVICA OPTUŽENIH

A. ZNANJE I NAMJERA OPTUŽENIH

1. Neprihvatanje koncepta udruženog zločinačkog poduhvata

403. Optužnicom Tužilaštva Bosne i Hercegovine, optuženima je stavljeno na teret da su djelovali i krivično djelo počinili kao učesnici Udruženog zločinačkog poduhvata (UZP-a) civilnih i vojnih vlasti općine Prijedor, kojem su pripadali oni, ali i Damir Ivanković, Gordan Đurić, Ljubiša Četić, Simo Drijača-načelnik SJB, Milomir Stakić-predsjednik Kriznog štaba općine Prijedor, Slobodan Kuruzović- upravnik logora Trnopolje, a sve to s namjerom izvršenja zajedničkog cilja-progona osoba bošnjačke i hrvatske nacionalnosti koji je obuhvatao prinudno preseljenje, ubistva, nezakonito zatvaranje osoba u vozilima u konvoju i vršenje drugih nečovječnih djela nad njima, kao i pljačke, a koji cilj je podrazumjevaao na diskriminatornoj namjeri zasnovan progon bošnjačkog i hrvatskog stanovništva na političkoj, nacionalnoj etničkoj i vjerskoj osnovi sa teritorija pod kontrolom vojske i policije Srpske Republike BiH, a potom Republike Srpske.

404. Međutim, koncept UZP-a, zastupljen u optužnici Tužilaštva, ovo vijeće nije našlo dokazanim.

405. Iako je Tužilaštvo izvelo određen broj dokaza koji bi upućivali na postojanje zajedničkog cilja progona ubistvima, pljačkom, nezakonitim zatvaranjem, prisilnim preseljenjem muslimanskog i hrvatskog stanovništva opštine Prijedor, kao i vršenjem drugih nečovječnih djela slične prirode, ovo vijeće nije našlo dokazanim da, ako je takav plan i postojao, da su optuženi prije ili bar u vrijeme polaska konvoja za takav plan znali, tačnije da je kod optuženih, u vrijeme kada su određeni za pratnju konvoja, postojala *mens rea*, koja bi prije svega podrazumjevala umišljaj na počinjenje krivičnog djela progona ubistvom najmanje 150 muškaraca Bošnjaka i Hrvata, a potom i ostalih krivičnih djela navedenih u optužnici.

406. Tako, kada je riječ o postojanju zajedničkog plana, tačnije mogućnosti da su optuženi za takav plan za ubistvo znali još prije polaska iz Prijedora, vijeće je cijeno iskaze svjedoka koji su istakli da su već prije polaska konvoja, to jutro ili dan-dva ranije, imali izvjesna saznanja o dešavanjima koja trebaju uslijediti.

407. Tako je svjedokinja Melisa Bajrić istakla da je 20.08.1992. godine, dakle dan prije polaska spornog konvoja, od Dragomira Gligića, pripadnika Interventnog voda, saznala da će u konvoju koji treba proći kroz Trnopolje "biti čišćenje", te da kaže ocu i bratu da ne kreću tim konvojem¹⁵¹. Kako je dalje istakla, Željko Goronja, koji je čuo šta joj je Dragomir Gligić rekao, opsovao mu je "izdajničku majku"¹⁵².

408. Nadalje, svjedok B istakla je da joj je ujutro prije polaska konvoja, svjedok K-1, takođe pripadnik Interventnog voda, savjetovao da njeni sinovi ne kreću konvojem, jer će biti "skidanje"¹⁵³.

409. Svjedok K-1 istakao je da je u kombiju, kojim se sa pripadnicima Interventnog voda prebačen iz prostorija Interventnog voda u Tukove, na polazište konvoja, saznao da će trebati neke ljude izdvojiti i smaknuti¹⁵⁴.

410. I svjedok KA-1 ističe da je u kombiju Interventnog voda, u putu za Tukove, među pripadnicima Interventnog voda bilo razgovora o tome da će se "danas svašta desiti"¹⁵⁵.

411. Takođe svjedok Velimir Vrapčić, u svom iskazu na pretresu istakao je da ga je Paraš vratio sa stadiona u Tukovima. Svjedok je istakao:

"Pošto ja i Paraš nismo i od ranije bili nešto na istim talasnim dužinama kako bi rek'o, nekako me uvek omalovažav'o kao vojnika kao jednostavno me vratio, reko nisi ti za to i gotovo..."¹⁵⁶

¹⁵¹ Transkript iz predmeta X-KR-08/549 od 14.04.2009. godine, str.46

¹⁵² Ibid str.61

¹⁵³ Transkript iz predmeta X-KR- 08-549 od 12.05.2009. godine, str.5

¹⁵⁴ Transkript iz predmeta X-KR- 08-549 od 26.05.2009. godine, str.266

¹⁵⁵ Transkript iz predmeta X-KR- 08-549 od 06.07.2010. godine, str.12

¹⁵⁶ Transkript iz predmeta X-KR- 08-549 od 12.07.2010. godine, str. 26

da bi svjedok dalje istakao, da je iz Paraševe "face" shvatio da on, iako nije znao šta će se desiti, za to nije sposoban.

412. Međutim, na temelju iskaza ovih svjedoka vijeće nije moglo utvrditi da su pripadnici Interventnog voda Zoran Babić, Milorad Škrbić i Željko Stojnić, a u konačnici ni optuženi Dušan Janković, postupali po prethodno utvrđenom planu za ubijanje, dijeleći taj zajednički plan.

413. Naime, vijeće je, na temelju izvedenih dokaza utvrdilo da su svi optuženi, u toku kretanja konvoja, a najkasnije na mjestu posljednjeg zaustavljanja kraj rijeke Ilomske, postali svjesni da će grupa izdvojenih muškaraca biti ubijena, međutim vijeće nije moglo sa sigurnošću utvrditi da su optuženi za takav plan znali i ranije.

414. I pored navodnih upozorenja koje su pojedini pripadnici Interventnog voda (Dragoljub Gligić i K-1) dali Melisi Bajrić, odnosno svjedokinji B, članovi njihovih porodica, brat i otac svjedokinje Melise Bajrić, te mlađi sin svjedokinje B, ipak kreću konvojem 21.08.1992. godine. Istina, svjedokinja Bajrić, što je i razumljivo jer ona nije bila u logoru Trnopolje, kako ističe nije znala jesu li njeni brat i otac krenuli konvojem na svoju odgovornost ili zato što su morali.

415. Međutim, ako se analiziraju iskazi ostalih svjedoka koji su krenuli iz logora Trnopolje, po ocjeni ovog vijeća, na nedvojben način se može zaključiti da ljudi nisu tjerani da uđu u autobuse, nego da su svojom voljom pokušavali ući i da za sve, u četiri autobusa koliko ih je krenulo iz logora Trnopolje, nije bilo ni mjesta.

416. Nadalje, kada je riječ o pripadnicima Interventnog voda, svi oni koji su svjedočili, opisali su da su se u Tukove prebacivali u više tura, sa dva kombija koja je dužio Interventni vod, ali vijeće nije sa sigurnošću moglo utvrditi u kojoj grupi ili grupama pripadnika su preveženi optuženi Babić, Škrbić i Stojnić. Shodno navedenom, čak i ako su pojedini pripadnici Interventnog voda imali saznanja o tome da određen broj ljudi treba biti ubijen (K-1, KA-1), te da se o tome pričalo u kombiju, vijeće nije moglo sa sigurnošću utvrditi da su optuženi iz ovog predmeta, bili u toj istoj "turi" da bi takve razgovore čuli, a nisu izvedeni bilo koji drugi dokazi koji bi upućivali na njihova saznanja o takvom planu.

417. Kada je riječ o optuženom Dušanu Jankoviću, izuzev svjedoka KA-1 koji je istakao da je jutro prije polaska konvoja, Janković, zajedno sa Čađom davao određene instrukcije Petru Čivčiću, pri čemu svjedok samo pretpostavlja da je riječ o "instrukcijama" iako sam razgovor nije čuo, Tužilaštvo nije izvelo bilo koji dokaz koji bi upućivao da je on znao za postojanje plana ubijanja, prije polaska spornog konvoja, a jednako tako ni da je naredio izdvajanje muškaraca iz konvoja i njihovo ubijanje, u kojem dijelu je vijeće izvršilo određene izmjene u izreci presude u odnosu na činjenični opis optužnice.

418. Pri tome, vijeće nalazi potrebnim naglasiti da obzirom da UZP predstavlja samo način izvršenja djela, a ne samostalno krivično djelo, u odnosu na

izostavljene dijelove činjeničnog opisa optužnice, nije bilo potrebno donositi oslobađajuću presudu.

419. Nadalje, zaključak vijeća da optuženi nisu djelo počinili kao učesnici u UZP-u, ne znači *a priori* da na području opštine Prijedor takav udruženi zločinački poduhvat koji je za cilj imao progon muslimanskog i hrvatskog stanovništva sa teritorija te opštine, svim radnjama za koje je Tužilaštvo teretilo optužene u ovom predmetu, nije ni postojao. Upravo nasuprot tome, vijeće smatra da zločin koji se odigrao 21.08.1992. godine na Korićanskim stijenama, nije incident, niti jedan izolovani i neplanirani čin pojedinih učesnika spornog konvoja, nego predstavlja unaprijed osmišljeni vid progona muslimanskog i hrvatskog stanovništva utemeljen isključivo na diskriminatornoj osnovi, međutim vijeće nije moglo utvrditi, kako je to prethodno istaknuto, kod optuženih iz ovog predmeta, svijest o tom zajedničkom planu u vrijeme kada su je morali imati da bi se smatrali dijelom UZP-a. Stoga, ne dovodeći u pitanje samo postojanje UZP-a, vijeće je optužene Babića, Škrbića, Jankovića i Stojnića, oglasilo krivim kao saizvršioce, slijedeći pri tome već zauzeti stavovi ovog suda da *“ovaj vid odgovornosti n,je prikladan za svaki predmet i svakog optuženog. On se sa oprezom primjenjuje na određene počinioce č,je radnje i nam,jera ispur,javaju tražene kriter,je...”*¹⁵⁷ Nadalje, kako je to konstatovano u predmetu Vuković i dr¹⁵⁸:

“...ne može se reći da je svaki vojnik koji je počinio zločin u skladu sa opštim planom izvršenja [genocida] to učinio kao svjesni učesnik udruženog zločinačkog poduhvata. Takođe se ne može reći da je sud obavezan da to utvrdi. Ukoliko se dokaže izvan razumne sumnje da su optuženi direktno učestvovali u ubistvima velikog broja zarobljenika, dovoljno je utvrditi da su optuženi počinili navedeni zločin (u ovom slučaju, radi se o genocidu), ali se ne mora utvrditi da li su to učinili kao učesnici u udruženom zločinačkom poduhvatu”.

420. Imajući u vidu sve navedeno, dakle nepostojanje dokaza o znanju optuženih za postojanje zajedničkog plana, vijeće je iz činjeničnog opisa izreke presude, u odnosu na činjenični supstrat optužnice, izostavilo koncept UZP-a, te je optužene oglasilo krivim kao saizvršioce, pri tome Dušana Jankovića za djelo počinjeno nečinjenjem, a što će biti obrazloženo u nastavku presude.

2. Saizvršilaštvo

(a) Uopšte o saizvršilaštvu kao vidu saučesništva

421. Krivično djelo može biti počinjeno radnjom jednog ili više lica. Kada je krivično djelo izvršeno zajedničkim djelovanjem više lica pod određenim uslovima,

¹⁵⁷ Presude pretresnog i apelacionog vijeća Suda BiH u predmetima broj X-KR-06/180-1 Vuković i dr. i X-KR-07/386 Trbić

¹⁵⁸ Presuda apelacionog vijeća Suda BiH u predmetu X-KR-06/180-1 Vuković i dr.

onda postoji saučesništvo. Dakle, za postojanje saučesništva nije dovoljno da je u izvršenju krivičnog djela učestvovalo više lica, nego između tih lica koja učestvuju u izvršenju krivičnog djela mora postojati određeni objektivna i subjektivna veza.

422. Objektivna veza se sastoji u tome što radnje više lica, koja se pojavljuju kao saučesnici u istom krivičnom djelu, iako su odvojene, moraju predstavljati jednu cjelinu, tačnije moraju imati zajednički rezultat.

423. Subjektivna veza ogleda se u svijesti pojedinih saučesnika o zajedničkom djelovanju sa drugim licima.

424. Saizvršilaštvo, kao oblik zajedničkog izvršenja krivičnog djela, definisano je u našem zakonu, odredbom člana 29. KZ BiH, koja glasi:

„Ako više osoba, učestvovanjem u učinjenju krivičnog djela ili preduzimajući šta drugo čime se na odlučujući način doprinosi učinjenju krivičnog djela, zajednički učine krivično djelo, svaka od njih kaznit će se kaznom propisanom za to krivično djelo.“

425. Saizvršilaštvo je dakle oblik izvršilaštva koji postoji kada više lica, koja ispunjavaju sve uslove koji se zahtijevaju za izvršioca, na osnovu zajedničke odluke, svjesno i voljno, učine određeno krivično djelo. Za razliku od saučesnika u užem smislu (*pomagač, podstrekač*), saizvršioци ne učestvuju u djelu koje ostvaruje neko drugo lice, tuđem djelu, već svi zajednički ostvaruju zajedničko djelo, svoje djelo. Pri tome, svaki od saizvršilaca u tom izvršenju zajedničkog djela, daje svoj prilog koji je bitan i bez kojeg krivično djelo ne bi bilo ostvareno ili ne bi bilo ostvareno na zamišljeni način, dakle svaki od saizvršilaca *na odlučujući način doprinosi izvršenju krivičnog djela*. Taj „odlučujući doprinos“ pretpostavlja doprinos koji ima značaj radnje izvršenja, doprinos koji je takvog kvaliteta da radnja nije više ono što zakon podrazumijeva kada govori o pomaganju kao nečemu što olakšava i podupire tuđe djelo. Naime, mora se raditi o doprinosu koji se po svom kvalitetu izjednačava sa izvršilaštvom, koji to lice, saizvršioca, čini partnerom samom učiniocu, koji mu obezbjeđuje funkcionalnu vlast nad djelom, takvu poziciju da on sudbinu djela drži u svojoj vlasti. Dakle, doprinos saizvršioca u izvršenju djela, mora odgovarati doprinosu koji izvršenju djela daje sam izvršilac.

(b) Optuženi kao saizvršioци u predmetnom zločinu

426. Vijeće je našlo da su optuženi Zoran Babić, Milorad Škrbić, Dušan Janković i Željko Stojnić, djelovali kao saizvršioци u izvršenju krivičnog djela progona ubistvima, a svi izuzev optuženog Milorada Škrbića i progona pljačkom, te da su posjedovali umišljaj usmjeren na izvršenje tih krivičnih djela. Pri tome, uračunljivost optuženih, u smislu njihove sposobnost da shvate značaj svog djela i upravljaju svojim postupcima, nije bila predmet osporavanja u toku dokaznog postupka, pa se

kao takva i pretpostavlja. Upravo uračunljivost i umišljaj, odnosno nehat, kada to zakon predviđa, predstavljaju elemente za postojanje krivice¹⁵⁹.

427. Kako je to već istaknuto u poglavlju u kojem su dati razlozi zbog kojih nije prihvaćen koncept UZP-a, jer vijeće nije moglo na nesumnjiv način utvrditi da su optuženi znali za zajednički plan progona prije polaska konvoja, po ocjeni ovog vijeća dokazano je van svake razumne sumnje da su optuženi u toku kretanja konvoja, a najkasnije na mjestu razdvajanja, znali da će grupa izdvojenih muškaraca biti ubijena, te da su to htjeli i takvom ubistvu dali svoj odlučujući doprinos.

428. Takav zaključak vijeće je izvelo analizom i dovođenjem u međusobnu vezu iskaza saslušanih svjedoka koji su učestvovali u konvoju, bilo kao putnici, bilo kao pratilci ili vozači u istom.

429. Svjedok Damir Ivanković je istakao da tokom kretanja konvoja, o dešavanjima koja će uslijediti, nije pričano, niti je bilo šta spominjano, sve do dolaska na mjesto posljednjeg zaustavljanja konvoja. Na tom mjestu, Dado Mrđa dolazi do vozila u kojem je on bio pratilac, naređuje mu da krene s njim, a da vozaču kaže da produži. Svjedok u tom trenutku već vidi dva izdvojena, parkirana autobusa, i kako sam ističe, tek u tom trenutku shvata, odnosno pretpostavlja šta će se desiti. Kako svjedok ističe ni tada niko nije govorio šta će se desiti nego:

„...kao prvo je Dado progovorio kao neka razmjena će bit, međutim, tad mi je bilo jasno da ovaj neće biti ovaj razmjene. Jel vidio sam da... Pa čudno, bilo je, bilo je još ovaj oduzimanja stvari od ljudi i čak je i eto neke dokumenta su, znači sve da se potrpa što imaju kod sebe, jednostavno ko ne doživi to ovaj instinkt taj proradi u čovjeku da ti ljudi neće završiti kako treba, da će biti pobijeni.“¹⁶⁰

Obzirom da je svjedok u tom trenutku, kako je sam istakao, shvatio kakva je sudbina iz konvoja izdvojenih muškaraca, rekao je svjedoku KO-4 da se sakrije da ga ne bi izveli.

430. I svjedok Gordan Đurić ističe da od momenta kada je na mjestu razdvajanja vidio izdvojene muškarce kraj dva parkirana autobusa, te kada mu je Paraš rekao da uđe u jedan od tih autobusa, iako Paraš nije rekao šta će se desiti, to predosjetio. Kako svjedok ističe:

„komandir Paraš Miroslav mi je rekao da idem u prvi autobus, odnosno kolona kako je krenula, ostala su dva autobusa ovaj, zasebno jel', nisu bili zajedno u koloni, krenuli dalje, ova kolona je prolazila kraj tih autobusa, i reko mi je da uđem u prvi autobus, ovaj, i da dalje idem gore sa njima, nešto u stilu kao, da se treba nešto da se obavi, iako sam ja otprilike dok sam i bio dole, dok sam vidio ta

¹⁵⁹ Član 33. KZ BiH

¹⁶⁰ Transkript iz predmeta-KR-08/549, 30.06.2009.godine, str.43

odvajanja i to sve što se deša., dešavalo, ovaj, slutio sam da, da ovaj, posto sam svjestan da će ti ljudi ovaj, da im se neće dobro završiti.”¹⁶¹

431. Svjedok Ljubiša Četić je na mjestu razdvajanja, od svjedoka K-1 čuo da “tu neko treba biti likvidiran.”

432. Svjedok KO-5 ušao je u Trnopolju u autobus u kojem je pratilac bio Draško Krndija. Da su pratioci konvoja, konkretno Draško Krndija, u toku kretanja konvoja, već u Kozarcu, znali šta se putnicima sprema, može se zaključiti po tome što je Krndija njemu i još dvojici putnika, prilikom zaustavljanja u Kozarcu, rekao da pređu u kamion, da bi imali više mjesta. Međutim, kako svjedok ističe, oni prelaze u znatno lošije uslove, u kamion su zbog broja ljudi jedva ušli i to četvrti po redu u koji su pokušali, za razliku od autobusa u kojem su imali mjesto iza vozača. To po ocjeni ovog vijeća upućuje na zaključak da je Draško Krndija, kao pripadnik Interventnog voda, mogao znati šta će se desiti u konvoju, te da su u najvećoj “opasnosti” muškarci iz logora Trnopolje, obzirom da je, kako su to svi svjedoci potvrdili najveći broj muškaraca izveden upravo iz tih autobusa, te je odlučio spasiti svog dobrog poznanika, svjedoka KO-5.

433. Da su i vozači vozila u konvoju postali svjesni nesretne sudbine izdvojenih muškaraca, a toga su sasvim sigurno morali biti svjesni i pratioci, govori iskaz svjedoka Jusufa Žerića, kojeg je, kako ističe, vozač autobusa Vlado Beben spasio, rekavši policajcu koji ga je htio izvesti iz vozila na mjestu razdvajanja: “*to nije logoraš, to je pratnja-mehaničar mcj*”¹⁶², a što je i sam Vlado Beben potvrdio u svom iskazu rekavši da je Jusufa Žerića i Bežela Mujkanovića sakrio u autobusu¹⁶³.

434. U konačnici, da ubistvo ne predstavlja incident, kako su to odbrane nastojale predstaviti, nego unaprijed isplaniranu aktivnosti, po ocjeni ovog vijeća govori i sam način na koji je isto izvršeno, jer muškarci su prvo izdvojeni iz konvoja, a potom odvedeni na lokalitet samih stijena, u kanjon Ilomske, što upravo pokazuje da su svi pripadnici Interventnog voda koji su bili u pratnji tih autobusa, a što je za optužene Babića, Škrbića i Stojnića nesumnjivo utvrđeno, a koji su do tog momenta odvajanja najkasnije morali znati šta će se desiti, da će izdvojeni muškarci biti ubijeni, dakle bili svjesni zabranjene posljedice koja će nastupiti i htjeli njeno nastupanje, a na koji način su postupali sa direktnim umišljajem.

435. To posebno potvrđuje iskaz svjedoka KO-18, koji je na mjestu razdvajanja, na kojem su u grupi pripadnika interventnog voda kako je to van svake razumne sumnje utvrđeno bili i optuženi Babić, Škrbić i Stojnić, prilikom ulaska u autobus, čuo riječi “*momci ostaje da radimo kako smo se dogovorili*”¹⁶⁴.

¹⁶¹Transkript iz predmeta X-KR-08/549 od 07.09.2009. godine, str.16

¹⁶² Transkript iz predmeta X-KR-08/549 od 18.05.2009. godine, str.12

¹⁶³ Ibid, str.42

¹⁶⁴ Tanskript iz predmetaX-KR-08-549, 04.01.2010.godine, str.19

436. Odbrane optuženih nisu dokazale da se bilo ko od optuženih usprotivio ili odbio naređenje da se izvrši egzekucija ubijenih muškaraca. Nasuprot tome, svi oni su, svjesni činjenice da su muškarci izdvojeni radi ubijanja, na odlučujući način doprinijeli realizaciji takve zabranjene posljedice, jer su optuženi Babić, Škrbić i Stojnić, u svojstvu naoružanih pratilaca, zajedno sa drugim pripadnicima Interventnog voda, nakon što su izdvojili najmanje 150 vojnosposobnih muškaraca iz konvoja, iste sproveli do mjesta egzekucije, a potom i strijeljali, djelujući na taj način sa direktnim umišljajem u pogledu lišenja tih osoba života, dok će odlučujući doprinos optuženog Jankovića u izvršenju predmetnog krivičnog djela nečinjenjem, a što ne dovodi u pitanje njegovu ulogu saizvršioca, biti posebno obrazložen.

(i) Optuženi Zoran Babić

437. Analizirajući učešće optuženog Babića u izvršenju predmetnog krivičnog djela, vijeće je analiziralo dokaze koji istog dovode u neposrednu vezu sa inkriminiranim radnjama, a na temelju čije savjesne ocjene, zasebno i u vezi sa drugim dokazima, je ovo vijeće, na nesumnjiv način izvelo zaključak o njegovoj ulozi i doprinosu zločinu koji je predmet optuženja.

438. Vijeće, kako je to već obrazloženo u ovoj presudi u paragrafima 230-234, nije poklonilo vjeru alibiju ovog optuženog koji se temeljio na tezi da se on iz Tukova u koje je došao sa tadašnjom djevojkom, vratio u Prijedor, te da nije sudjelovao u pratnji spornog konvoja.

439. Naime, cijeneći sve izvedene dokaze, a posebno iskaze svjedoka Damira Ivankovića, Gordana Đurića, KA-1, svjedoka KO-15 i KO-8, te svjedoka KS-1, Erne Kadirić, te određen broj drugih svjedoka iz čijih iskaza se može posredno izvući zaključak o ulozi ovog optuženog, a što će u daljem tekstu biti obrazloženo, vijeće je na nesumnjiv način utvrdilo da je optuženi Zoran Babić, bio određen kao pripadnik Interventnog voda za pratnju konvoja od 21.08.1992. godine, da se zajedno sa drugim pripadnicima Interventnog voda prebacio u Tukove, a potom sa manjom grupom pripadnika Interventnog voda, bijelim kombijem u Trnopolje, da je sudjelovao u pratnji konvoja kao naoružani pratilac jednog od vozila, FAP kamiona u koji očigledno ulazi u Kozarcu, na mjestu gdje se spajaju dva dijela konvoja (dio iz Tukova, sa dijelom iz Trnopolja), da je bio prisutan na mjestu razdvajanja, a u konačnici i na mjestu egzekucije, u čemu je dao svoj odlučujući doprinos¹⁶⁵.

440. Da je optuženi Zoran Babić, bio u grupi pripadnika Interventnog voda koji su bili kraj dva autobusa gdje je izdvojena i grupa od najmanje 150 muškaraca, saglasno su potvrdili svjedoci Damir Ivanković i Gordan Đurić.

441. Naime svjedok Damir Ivanković ističe da je na mjestu razdvajanja, nakon što je preostali dio konvoja otišao, ostalo 12-13 pripadnika Interventnog voda. U prvi

¹⁶⁵ Vijeće je već ranije u presudi analiziralo dokaze iz kojih proizilazi prisustvo optuženog, te njegove aktivnosti u pogledu pljačke, sve do mjesta razdvajanja, pa na ovom mjestu, da bi se izbjegla nepotrebna ponavljanja, analizira se njegovo prisustvo od mjesta razdvajanja, kao i uloga u ubistvima

mah on vidi samo Paraša, Mrđu, Zeca i Bulića, sa kojima je i došao do izdvojenih autobusa od kamiona kojem je prvobitno bio određen kao pratnja, ali kada se kamion pomjerio, dakle konvoj krenuo, u momentu kada je posljednjih 15-20 ljudi ulazilo u parkirani autobus, vidi preostale pripadnike Interventnog voda među kojima i Zorana Babića.

442. Svjedok Gordan Đurić, za vrijeme stanke pokraj rijeke Ilomske, kako ističe kod dva autobusa, primjećuje određeno komešanje. Vidi malo veću grupu putnika, muškaraca, koji se odvajaju u autobuse, a pored njih pripadnike Interventnog voda u dvije grupe. Iako je u tom odvajanju putnika u autobuse, glavna uloga pripadala Dadi Mrđi, te Miroslavu Parašu, ostali pripadnici Interventnog voda su bili tu u neposrednoj blizini, a svjedok među njima primjećuje i Zorana Babića.

443. Nadalje, svjedok KS-1, vozač drugog autobusa koji je ostao na mjestu razdvajanja, potvrdio je da je na mjestu razdvajanja čuo da se pripadnici Interventnog voda međusobno dozivaju nadimcima "Srbo" i "Bakin"¹⁶⁶. "Bakin" ili "Babin" je kako je to tokom postupka utvrđeno, nadimak koji nosi optuženi Zoran Babić.

444. U konačnici, svjedok KO-15, koji je od ranije poznavao optuženog Zorana Babića¹⁶⁷, a prepoznao ga je i na glavnom pretresu u sudnici na, po ocjeni ovog vijeća, uvjerljiv i pouzdan način, iskreno svjedoči o tome koga je vidio kako na mjestu razdvajanja, tako i na mjestu egzekucije. Svjedoku je optuženi Zoran Babić ostao upečatljiv po dugom nožu koji je nosio za pojasom, a vidio ga je i na mjestu razdvajanja i na samim Korićanskim stijenama, mjestu strijeljanja. Na iskrenost ovog svjedoka, po ocjeni ovog vijeća, posebno upućuje činjenica da on primjerice naglašava da Radoslava Kneževića i Petra Čivčića, koje je vidio prilikom posljednjeg zaustavljanja ne vidi na mjestu egzekucije, dakle sam svjedok, i pored svih trauma koje je pretrpio, nastoji biti objektivan i iskreno prikazati ko je učestvovao u masakru na Korićanskim stijenama.

445. Osim svjedoka KO-15, koji je kako je to već prethodno opisano, na mjesto egzekucije došao drugim autobusom i koji je vidio optuženog Zorana Babića među grupom pripadnika Interventnog voda na mjestu strijeljanja, neposredno prije nego što je sama pucnjava počela, optuženog sa licem mjesta povezuje i svjedok Damir

¹⁶⁶ Transkript iz predmeta X-KR-08-549 od 19.05.2009.godine, str. 47-48, svjedok KS-1 potvrdio tačnost svog iskaza datog na zapisnik Tužilaštva broj KT-RZ-48/06 od 26.03.2008. godine gdje je govorio o nadimcima pripadnika Interventnog voda koje je čuo na mjestu razdvajanja.

¹⁶⁷ Transkript iz predmeta X-KR-08-549 od 17.11.2009.godine, str 14-15, Iskaz svjedoka KO-15: „Babić Zorana poznajem iz, iz mojih cječačkih dana, iz osnovne škole poznajem, poznajem u ono vrijeme kad sam u srednju školu išao, poznajem Babić Zorana. Svi smo ga poznavali kao dobrog sportistu, atletičara, bavio se atletikom. A u ono vrijeme kad, sjećam se kad na dan oslobođenja Prijedora, uvijek su bile neke kulturne manifestacije priređivane, između ostalog bio je maraton koji se trčao ulicama grada Prijedora, i ja sam isto bio učesnik tog maratona, mada se nisam bavio nekom, nisam bio aktivni atletičar, nego u sklopu fizičkih aktivnosti u srednjoj školi, na insistiranje mog profesora. I tako da kroz taj maraton i kroz to trčanje sam isto poznavao Babić Zorana“.

Ivanković, koji je tim istim, drugim autobusom došao na Korićanske stijene i koji ističe da je optuženi Babić bio tu, kraj njegovog, drugog autobusa, sa puškom i za kojeg tvrdi da je pucao na kraj provalije u klečeći položaj postrojene muškarce, prethodno izvedene iz tog autobusa.

446. Da je optuženi Zoran Babić bio na Korićanskim stijenama, gdje je uzeo direktno učešće u egzekuciji muškaraca kako je to prethodno opisano, potvrđuje i iskaz svjedoka Gordana Đurića. Naime, svjedok Đurić je nakon što je data naredba vozačima da okrenu autobuse, nakon što se autobus okrenuo u povratku, malo ispod mjesta strijeljanja, vidio grupu pripadnika Interventnog voda, među kojima i optuženog Babića.

447. U konačnici, svjedok Damir Ivanković, koji je sišao u provaliju da vidi ima li preživjelih, i koji je istakao da je taj njegov silazak i penjanje trajalo oko 45 minuta, ističe da kada se popeo na cesti zatiče grupu pripadnika Interventnog voda, te da se oni ukrcavaju u jedan od autobusa koji je naišao, jer su autobusi koji su ih dovezli na Korićanske stijene, kako je čuo od tih kolega koji su ga čekali, već bili otišli. Zajedno s njim, u autobus kojim se vraćaju nazad, ukrcavaju se ti pripadnici koji su ga čekali na cesti, a među njima je i optuženi Zoran Babić.

448. Cijeneći sve navedeno, vijeće je van svake razumne sumnje našlo dokazanim da je optuženi Zoran Babić kritičnog dana, nakon što je od strane pripadnika Interventnog voda izvršeno odvajanje najmanje 150 vojnosposobnih muškaraca civila, u svojstvu naoružanog pratioca, znajući da će ti izdvojeni muškarci civilni biti ubijeni, učestvovao u njihovom sprovođenju do mjesta egzekucije, a zatim i onemogućavao njihovo bjekstvo dok su izvođeni iz autobusa i postrojavani uz rub litice stojeći naoružan u grupi pripadnika Interventnog voda u neposrednoj blizini, svega nekoliko metara iza leđa postrojenim muškarcima, da bi u konačnici preduzeo radnju pucanja u postrojene muškarce, a na koji način je zajedno sa više drugih pripadnika Interventnog voda, učestvovao u izvršenju zločina, te ga je ovo vijeće našlo individualno odgovornim kao saizvršioca u smislu odredbe člana 29. KZ BiH.

(ii) Optuženi Milorad Škrbić

449. Analizom izvedenih dokaza vijeće je našlo dokazanim da je optuženi Milorad Škrbić, suprotno njegovoj odbrani i sudu predočenom alibiju da je prije mjesta razdvajanja ostao sa putnicima iz konvoja u pokvarenom autobusu, bio prisutan kako na mjestu razdvajanja, tako i na mjestu egzekucije.

450. Prije svega vijeće će se na ovom mjestu osvrnuti na alibi optuženog, te dati razloge zbog kojih istom nije poklonilo vjeru.

451. Optuženi Milorad Škrbić, iako nije sporio da je kritičnog dana pošao u pratnju konvoja i to kao pratilac jednog od autobusa iz logora Trnopolje, zasnivao je svoju odbranu na tome da on nije ni došao do mjesta razdvajanja u vrijeme kada je selekcija muškaraca izvršena, niti da je bio na mjestu strijeljanja. Naime, teza odbrane se zasnivala na tvrdnji da je optuženi Škrbić zamjenio svjedoka KA-1 u

pokvarenom autobusu, na mjestu prije zaustavljanja pored rijeke gdje je odvajanje muškaraca izvršeno, te da je sa putnicima u pokvarenom autobusu ostao do predveče, kada je došao drugi autobus koji je pretovario putnike, te je nastavio put prema Smetovima, krajnjem odredištu, u tom drugom autobusu, ali je, nakon što se i taj drugi autobus pokvario, sa putnicima prenoćio u nekoj šumi i tek sutradan ujutro došao na krajnje odredište.

452. Međutim, ovo vijeće, takvu tezu odbrane nije našlo dokazanom. Naime, vijeće ne nalazi spornim da je optuženi Škrbić u izvjesnom trenutku zaista prešao u drugi pokvareni autobus, gdje je ostao sa putnicima, te da je nakon kvara drugog autobusa, prenoćio sa putnicima u šumi i u konačnici, sutradan, iste dopratio do Smetova, kao krajnjeg odredišta, međutim, vijeće je na temelju izvedenih dokaza, na nesumnjiv način utvrdilo da se zamjena pratilaca u pokvarenom autobusu odigrala znatno kasnije nego što je odbrana optuženog Škrbića tvrdila, odnosno da je optuženi Škrbić do pokvarenog autobusa došao i sa putnicima ostao tek u predvečerje kritičnog dana, dakle nakon što je razdvajanje, a potom i ubistvo, kojem je prisustvovao i uzeo neposredno učešće, a o čemu će u daljem obrazloženju biti više riječi, izvršeno.

453. Kod takvog zaključka vijeće je imalo u vidu iskaze svjedoka KA-1, Enesa Džaferagića, Muniba Sivca, te iskaze svjedoka Damira Ivankovića, Gordana Đurića i Ljubiše Četića.

454. Naime, kada je riječ o svjedoku KA-1, koji je inicijalni pratilac autobusa koji se pokvario, njegovi iskazi dati u različitim fazama postupka sadrže određena odstupanja u pogledu nekih pojedinosti koje se tiču događaja koji su se odigrali kritičnog dana, a na čemu je odbrana naročito insistirala tokom postupka, ali je on, u svim svojim iskazima dosljedan u pogledu jedne, po ocjeni ovog vijeća ključne činjenice- da je optuženi Škrbić, njega u pokvarenom autobusu zamijenio, ali tek 3-4 sata nakon kvara tog autobusa. Takođe, ovaj svjedok ističe da u vrijeme dok je autobus kraj ceste stajao pokvaren, tim putem, iz pravca Banja Luke nisu nailazili ili prolazili drugi autobusi, što je potvrdio i svjedok Enes Džaferagić, jedan od putnika iz tog pokvarenog autobusa.

455. Nadalje, i svjedok Džaferagić, u svom iskazu datom na glavnom pretresu je istakao da su nakon kvara autobusa, čekali najmanje 3 sata, za koje vrijeme nisu vidjeli nijednog od pratilaca, a da je tek nakon tih nekih 3 sata, iz pravca Travnika došao autobus koji ih je pretovario, a sa kojim autobusom nije došao KA-1, nego Mile, tj. optuženi Škrbić.

456. Navedeni iskazi cijenjeni u vezi sa iskazom svjedoka Muniba Sivca, a čiji sadržaj je već prethodno iznesen¹⁶⁸, a koji svjedok, pri tome, ovo vijeće primjećuje, ne spominje da je u toku puta došlo do bilo kakvog stajanja kraj pokvarenog

¹⁶⁸ Vidjeti paragraf 271 presude

autobusa i izričit je da je pratilac koji je pošao sa njima iz Trnopolja, Mile, bio u pratnji autobusa do mjesta razdvajanja, kao i na tom mjestu.

457. Analizirajući izvedene dokaze, vijeće nije našlo dokazanim tvrdnje odbrane da je optuženi Škrbić za vrijeme dok je odvajanje i strijeljanje putnika izvršeno, proveo na mjestu gdje se jedan od autobusa iz konvoja pokvario, a koje mjesto je prije proširenja na kojem je konvoj zaustavljen kraj rijeke Ilomske i samih Korićanskih stijena.

458. To posebno, ako se već analizirani iskazi, dovedu u vezu sa iskazima pripadnika Interventnog voda koji su svjedočili u ovom predmetu, a koji su decidni kada ističu da su optuženog Milorada Škrbića vidjeli na mjestu razdvajanja, a u konačnici, Damir Ivanković i na mjestu strijeljanja.

459. Tako svjedok Ljubiša Četić, u svom iskazu, nabrajajući pripadnike Interventnog voda, koje je vidio na mjestu gdje je konvoj posljednji put zaustavljen, na proširenju kraj rijeke Ilomske, ističe da je vidio optuženog Milorada Škrbića.

460. Nadalje, svjedoci Damir Ivanković i Gordan Đurić, opisujući stanje kraj dva autobusa u koje su ulazili izdvojeni muškarci civili, ističu da u grupi pripadnika Interventnog voda, koji su stajali pored tih autobusa i preostalih muškaraca koji još nisu uspjeli ući u autobuse, vide između ostalih pripadnika Interventnog voda i optuženog Milorada Škrbića.

461. Sve navedeno, po ocjeni ovog vijeća, na nesumnjiv način potvrđuje prisustvo optuženog Škrbića na mjestu izdvajanja vojno sposobnih muškaraca, koji su potom strijeljani.

462. Da je optuženi Milorad Škrbić bio na Korićanskim stijenama gdje je od strane pripadnika Interventnog voda strijeljano najmanje 150 muškaraca civila, proizilazi iz iskaza svjedoka Damira Ivankovića koji ga je vidio u grupi pripadnika Interventnog voda koji su bili kod drugog autobusa na Korićanskim stijenama i koji je, kako je ovaj svjedok istakao, između ostalih pucao na postrojene muškarce¹⁶⁹.

463. U konačnici, svjedok Ivanković se optuženog sjeća i u grupi pripadnika Interventnog voda sa kojima se zajedno, istim autobusom vraća sa Korićanskih stijena.

464. Cijeneći sve navedene dokaze, zasebno i u njihovoj međusobnoj vezi, ovo vijeće je našlo van svake razumne sumnje dokazanim da je optuženi Milorad Škrbić, dao svoj odlučujući doprinos u izdvajanju muškaraca na mjestu gdje je posljednji put konvoj zaustavljen, te da je znajući da će ti muškarci biti ubijeni, učestvovao u njihovom sprovođenju do Korićanskih stijena, da bi na kraju direktnim učešćem u strijeljanju istih, na odlučujući način doprinio počinjenju predmetnog

¹⁶⁹ Transkript iz predmeta X-KR-08/549, 30.06.2009.god, str. 99-100

krivičnog djela, te ga ovo vijeće nalazi individualnog odgovornim kao saizvršioca u smislu člana 29. KZ BiH

(iii) Optuženi Željko Stojnić

465. Vijeće je našlo dokazanim i da je optuženi Željko Stojnić učestvovao kako u odvajanju vojno sposobnih muškaraca na mjestu posljednjeg zaustavljanja konvoja od 21.08.1992. godine, tako i u njihovom sprovođenju do mjesta egzekucije, ali i samom strijeljanju na Korićanskim stijenama.

466. Optuženi Stojnić, tokom dokaznog postupka, nije sporio svoje učešće u pratnji konvoja od polazne tačke, mjesta Tukovi, ali je tvrdio, i svoju odbranu zasnivao na tome da je sa konvojem i nakon zaustavljanja na proširenju kraj rijeke Ugar, produžio dalje i došao do krajnjeg odredišta, Smetova na planini Vlašić.

467. Međutim, takva njegova odbrana, po ocjeni ovog vijeća, nije našla uporište u izvedenim dokazima, koji, kako će to ovo vijeće obrazložiti u nastavku dokazuju drugačije činjenično stanje- da je optuženi Željko Stojnić učestvovao u izdvajanju, sprovođenju i strijeljanju muškaraca na lokalitetu Korićanskih stijena.

468. Prije svega, kada je riječ o iskazu svjedokinje B, koji je ključni svjedok za odbranu ovog optuženog u dokazivanju da je stigao do krajnjeg odredišta, potrebno je istaći da je riječ o svjedokinji koja je iskaze u predmetu protiv Zorana Babića i drugih dala dva puta, i to u istrazi¹⁷⁰ i na glavnom pretresu pred prvostepenim vijećem¹⁷¹. Međutim, odbrana svoje tvrdnje temelji prvenstveno na iskazu ove svjedokinje datom u predmetu protiv optuženih Saše Zečevića i drugih¹⁷². Transkript navedenog svjedočenja je branilac optuženog Željka Stojnića uložio kao dokaz u spis i ovo vijeće ga je cijeno kao dokaz zasebno i u vezi sa svim drugim dokazima.

469. Svjedokinja B, je tom prilikom istakla da je optužene Željku Stojnića i Milorada Radakovića vidjela na mjestu na kojem putnici izlaze iz konvoja¹⁷³. Na navedenoj rečenici temeljila se cjelokupna odbrana ovog optuženog.

470. Međutim, takvo izolovano analiziranje i ocjena jednog dokaza, je u potpunosti suprotno onome što nalaže odredba člana 281. stav 2. ZKP BiH, te je ovo vijeće navedeni iskaz cijeno u vezi sa iskazom iste svjedokinje datim u ovom

¹⁷⁰ Zapisnik o saslušanju svjedoka B dat Tužilaštvu, broj KT-RZ-48/06 od 13.03.2008. godine

¹⁷¹ Svjedočenje svjedoka B pred prvostepenim vijećem u predmetu X-KR-08/549 od 12.05.2009. godine

¹⁷² transkript svjedočenja svjedoka B iz predmeta Suda BiH Zečević i dr. broj S1 1 K 003365 09 KrI od 01.07.2010. godine

¹⁷³ Ibid, str. 12 transkripta: "**Tužilac:** Vaš izlazak iz vozila, osim tih vojnika je li vidite i druga vozila koja su iz kolone? **Svjedok:** Vidim. **Tužilac:** Da li vidite na tom dijelu gdje vi izlazite da li vidite one uniformisane, vaše pretioce koje ste nam pominjali ovaj kod stadiona? **Svjedok:** Vidim. **Tužilac:** Je li se sjećate koga ste vidjeli tu? Pa opet kažem vid'la sam Željku, Radakovića..."

predmetu¹⁷⁴, kao i izjavi ove svjedokinje datoj u fazi istrage u konkretnom predmetu, ali i svim okolnostima pod kojima je svjedočila, kao i u vezi sa drugim dokazima.

471. Tako, svjedok B, svjedočeći na pretresu u predmetu protiv Zorana Babića i drugih, nije se mogla decidno izjasniti kada posljednji put vidi optuženog Stojnića. Iskaz svjedokinje, upravo u tom dijelu, gdje se nastoj i razjasniti na kojem mjestu vidi optuženog Stojnića, da li prilikom posljednjeg zaustavljanja kada je došlo do odvajanja muškaraca, mjestu koje ona označava kao Korićanske stijene ili na krajnjem odredištu, Smetovima, je prilično konfuzan. Obzirom da upravo navedeno predstavlja odlučnu činjenicu za odbranu optuženog Stojnića, branilac je kroz unakrsno ispitivanje pokušao razjasniti gdje to svjedokinja B posljednji put vidi optuženog Stojnića, i iako su odgovori svjedokinje bili prilično neodređeni, u konačnici ista ipak pojašnjava „*zadrje policajce sam vidjela na Korićanskim stijenama*“¹⁷⁵, te dalje na pitanje branioca koga je vidjela kada su izašli iz kamiona da krenu pješice prema Travniku, dodatno ističe „*Nisam nikoga vidila od ovih Prjedorčana*.“¹⁷⁶ Takođe, u iskazu datom u fazi istrage, svjedokinja ne spominje da je na Vlašićkom platou na kojem su putnici izašli i pješice se uputili prema Travniku, vidjela optuženog Stojnića ili bilo koga od pratilaca.

472. Na temelju svega navedenog, analizirajući iskaze svjedokinje B date u različitim fazama ovog postupka, ali i u drugom predmetu ovog suda, te dovodeći iste u vezu sa drugim izvedenim dokazima, ovo vijeće je zaključilo da navedeni dokaz, suprotno tvrdnjama odbrane ne potvrđuje da je optuženi Željko Stojnić sa konvojem došao do posljednjeg odredišta, Smetova na planini Vlašić.

473. Jednako tako, ni svjedok Elvir Hadžimuratović¹⁷⁷, kojeg je odbrana ovog optuženog izvela kao svog svjedoka, kada se analizira njegov iskaz u cijelosti, ovo vijeće zaključuje, ne potvrđuje tezu odbrane da je optuženi stigao do krajnjeg odredišta. Naime, ovaj svjedok, u direktnom ispitivanju ističe da je po dolasku na Smetove, koje ovaj svjedok naziva “crtom razdvajanja”, vidio dosta vojske, te na pitanje branioca da li je vidio optuženog Željka Stojnića ističe :

“Mislim da sam ga vidio u jednoj grupi vojnika, s tim da je toliko me je bilo strah da sam jednostavno sestru uzeo za ruku, stavio torbu na rame i što prije se udaljio tamo.”¹⁷⁸

Međutim, tokom unakrsnog ispitivanja svjedok sam derogira tu svoju izjavu dajući odgovor na pitanje tužiteljice da li je siguran da je na Smetovima vidio optuženog Željka Stojnića kada ističe:

¹⁷⁴ Transkript iz predmeta X-KR-08/549 od 12.05.2009. godine

¹⁷⁵ Iz ranijeg sadržaja iskaza ove svjedokinje jasno je da ona Korićanskim stijenama označava mjesto gdje je konvoj posljednji put zaustavljen i došlo do odvajanja muškaraca

¹⁷⁶ Transkript iz predmeta X-KR-08/549 od 12.05.2009. godine, str 57 i 58

¹⁷⁷ Transkript iz predmeta X-KR-08/549 od 14.06.2010. godine

¹⁷⁸ Ibid., str 11

“Pa nisam siguran, ali kada sam izašo iz kamiona automatski sam mislio da je tu pošto je bio u pratnji našeg kamiona, i kao što sam već prije rekao, pokupio sam tu torbu i sestru uzeo za ruku i krenuo u, među žene samo da što prije idem odatle. ... to sam mislio automatsko da je tu, jel' je pratio naš kamion...“,

a onda decidno ističe da od pratilaca iz Interventnog voda na “*crti razdvajanja*” nije nikoga vidio¹⁷⁹.

474. Osim navedenih iskaza, koji dakle, po ocjeni ovog vijeća, ni sami ne potvrđuju tezu odbrane da je optuženi Željko Stojnić stigao na Smetove, iskazi svjedoka Damira Ivankovića, Gordana Đurića i u konačnici svjedoka K-3, istog na neposredan način dovode u vezu sa samom radnjom izdvajanja vojnosposobnih muškaraca iz konvoja, a potom i sprovođenja na Korićanske stijene i u konačnici njihove egzekucije.

475. Svjedoci Damir Ivanković i Gordan Đurić saglasno u svojim iskazima potvrđuju da je Željko Stojnić bio u grupi pripadnika Interventnog voda kraj dva autobusa u vrijeme kada su posljednji putnici, prethodno izdvojeni iz vozila, ulazili u ista. Svjedok Ivanković, koji je ušao u drugi autobus, vidi da optuženi Stojnić, zajedno sa Željkom Zecom, Draškom Krndijom i Radoslavom Kneževićem, ulazi u prvi autobus nakon što su svi putnici ušli, a potom je u autobus „uletio ono iznenada“ i Gordan Đurić.

476. Takav njegov iskaz je upravo saglasan iskazu svjedoka Gordana Đurića, koji ističe da su, kada je on kao posljednji pripadnik Interventnog voda ušao na prednja vrata prvog autobusa, u njemu već bili Željko Zec, Draško Krndija, Radoslav Knežević, ali i Željko Stojnić kojeg prepoznaje i u sudnici.

477. Svjedok Ivanković, logično, optuženog Stojnića nije mogao vidjeti da je pucao na muškarce-civile sprovedene na Korićanske stijene, jer su bili kod dva različita autobusa, ali ističe da je kasnije po pričama, čuo da je i optuženi Stojnić bio u grupi pripadnika koji su pucali.

478. Zaključak da je optuženi Stojnić uzeo neposredno učešće u ubistvu muškaraca iz prvog autobusa, proizilazi i iz reakcije samog optuženog Stojnića, neposredno nakon događaja, a što je u svom iskazu opisao svjedok K-3, koji je u povratku sa Smetova, kamionom kojim se vraćao, prvo susreo ovog optuženog te ga je vozač autobusa, kako ističe, i povezao. Naime, svjedok K-3 ističe u svom iskazu, optuženog Stojnića on i vozač kamiona sreli su na nekih 200-300 metara prije mjesta gdje je izvršeno strijeljanje, i kako svjedok K-3 ističe:

¹⁷⁹ Ibid., str. 16

“A prvi susret sa njim znači kad je ušao u kabinu, to neću nikad zaboravit’ prva mu je izjava bila, odnosno tad je on i rek’o: “Šta uradismo, svi ćemo zaglaviti na Turjici.”¹⁸⁰

479. Obzirom na sve navedeno, vijeće je van svake razumne sumnje zaključilo da je i optuženi Željko Stojnić, zajedno sa Zoranom Babićem, Miloradom Škrbićem i drugim pratiocima, dao svoj odlučujući doprinos u razdvajanju muškaraca na mjestu posljednjeg zaustavljanja konvoja, njihovom sprovođenju na Korićanske stijene i u konačnici pucanju na muškarce iz prvog autobusa, da bi na taj način, znajući da su muškarci izdvojeni radi ubijanja i dijeleći tu namjeru, na odlučujući način doprinio počinjenju navedenog zločina, iz kojih razloga je i odgovoran kao saizvršilac u skladu sa članom 29. KZ BiH.

480. Vijeće nalazi potrebnim istaći još i da, imajući u vidu sve okolnosti izvršenja krivičnog djela, prvobitno izdvajanje muškaraca radi ubijanja, “ukrcavanje” istih u prepune autobuse na način da su morali ležati jedni na drugima, odabir mjesta podobnog za takav vid egzekucije i sprovođenje do istog, te samo prisustvo na tom mjestu dok se muškarci izvode iz autobusa, gdje su naoružani i raspoređeni na tom prostoru očigledno predstavljali vid straže da odabrani muškarci ne mogu pobjeći, a što potvrđuje i činjenica da niko bjekstvo nije ni pokušao nego je jedini pokušaj spašavanja žrtava bio skok niz litice, što obzirom na konfiguraciju terena odgovara skoku u smrt, čak i u situaciji da neki od pratilaca nije ispalio niti jedan metak na muškarce sprovedene na lokalitet Korićanskih stijena, ne dovodi u pitanje njihovu ulogu kao saizvršilaca u predmetnom zločinu. Naime, sve prethodno opisane radnje, a u kojima su i optuženi Babić, Škrbić i Stojnić, kako je opisano, na nesumnjiv način učestvovali, predstavljaju odlučujući doprinos izvršenju krivičnog djela ubistva najmanje 150 muškaraca od strane 15-ak pripadnika Interventnog voda, u kratkom vremenskom periodu, za nepunih sat vremena, te ih čine odgovornim u svojstvu saizvršilaca, kako je to propisano odredbom člana 29. KZ BiH.

(iv) Optuženi Dušan Janković

481. Kada je riječ o optuženom Dušanu Jankoviću, istom nije ni stavljeno na teret da je neposredni počinilac bilo koje radnje izvršenja krivičnog djela progona, pa tako ni pljačke i ubistva. Ovo vijeće, međutim, nije našlo dokazanim ni da je on, kako ga je optužnica teretila, naredio bilo koju od navedenih radnji, zbog čega su i izvršene određene intervencije u izreci presude, prilagođavanjem činjeničnog opisa izreke rezultatima provedenih dokaza¹⁸¹. Naime, po ocjeni ovog vijeća, uloga optuženog Dušana Jankovića u konvoju od 21.08.1992. godine, nije nikako zanemariva, nego naprotiv, njegovo propuštanje da spriječi zabranjene posljedice krivičnog djela, a što je bio pravno obavezan spriječiti, ima jednaku težinu kao i radnje neposrednih izvršilaca, optuženih Babića, Škrbića i Stojnića u krivičnom djelu ubistva, odnosno Babića i Stojnića u radnjama pljačke.

¹⁸⁰ Transkript iz predmeta X-KR-08/549, 25.08.2009.god, str.33

¹⁸¹ Pri tome vijeće nije povrijedilo objektivni identitet presude i optužnice

482. Prije svega, vijeće je ranije u presudi dalo razloge zbog kojih nije poklonilo vjeru alibiju optuženog¹⁸², te je zaključilo da je isti bio, kako u Tukovima, kritičnog dana, tako i tokom kretanja konvoja, da bi bio prisutan i na mjestu razdvajanja. Stoga u daljem obrazloženju vijeće neće ponovo analizirati dokaze koji potvrđuju prisustvo optuženog Dušana Jankovića u pratnji spornog konvoja.

483. Nadalje, odbrana optuženog Dušana Jankovića, nastojala je dokazati da je Simo Drljača, načelnik SJB Prijedor, kritično jutro, 21.08.1992. godine, bio u prostorijama SM „Prijedor“, na koji način bi ako ne isključilo, onda umanjilo krivičnu odgovornost optuženog Jankovića. Na tu okolnost svjedočio je svjedok Bogoljub Kos, međutim, njegov iskaz, koji je u suprotnosti sa iskazima svih saslušanih pripadnika Interventnog voda, a koji su u svojim iskazima bili decidni da Simo Drljača tog kritičnog jutra nije bio na poslu, vijeće nije moglo prihvatiti kao pouzdan i pokloniti mu vjeru.

a. Položaj optuženog Jankovića u rukovodnoj strukturi SM „Prijedor“

484. Odbrana ovog optuženog se dalje temeljila na činjenici da on u inkriminisanom periodu nije imao bilo kakvu rukovodnu ulogu u SJB Prijedor, nego da se nalazio na poziciji inspektora, koji je obavljao poslove logistike¹⁸³. U pravcu dokazivanja navedenih tvrdnji, odbrana je saslušala nekoliko svjedoka koji su to trebali potvrditi, neki čak i nastojeći očigledno da u potpunosti umanje ulogu optuženog, ističu i da je optuženi Janković bio u toj mjeri degradiran u službi da je obavljao poslove policajca za materijalno – tehnička sredstva (MTS). To ističu u svojim iskazima svjedoci Đuro Prpoš¹⁸⁴ i Vaso Škondrić¹⁸⁵, te Mirko Vujanović¹⁸⁶. Takve tvrdnje odbrane i dokazi koje je na navedene okolnosti izvela, po ocjeni ovog vijeća, nisu uspjele oboriti i dovesti u pitanje čvrste dokaze Tužilaštva, prvenstveno objektivne, ali i određen broj iskaza svjedoka, koji na nesumnjiv način potvrđuju da je optuženi Janković u inkriminisanom periodu imao ulogu komandira u SJB Prijedor, kako je to Tužilaštvo i navelo u optužnici.

485. Kod razmatranja pozicije optuženog Dušana Jankovića, od značaja je funkcionisanje i struktura same SM „Prijedor“. Naime, odbrana ne spori da je optuženi Janković u periodu od 19.08.1991. godine do 20.09.1991. godine, bio komandir SM „Prijedor“, međutim ističe, a što je optuženi Janković detaljno elaborirao prilikom davanja iskaza u svojstvu svjedoka, a o čemu je svjedočio i svjedok odbrane Milan Gavrilović, te Milutin Čađo, da je sa mobilizacijom do koje je došlo u drugoj polovini septembra 1991. godine, ta tzv. mirnodopska SM „Prijedor“ rasformirana, te da je formiran veći broj tzv. ratnih stanica milicije (RSM), među kojima i RSM Prijedor-Centar.

¹⁸² Vidjeti paragrafe 235-242

¹⁸³ Završna riječ odbrane optuženog Jankovića, iskaz svjedoka Radovana Rajlića od 26.04.2010. godine

¹⁸⁴ Iskaz svjedoka od 23.03.2010.godine

¹⁸⁵ Iskaz svjedoka od 31.05.2010.godine

¹⁸⁶ Iskaz svjedoka od 22.10.2012.godine

486. Vijeće prihvata i nalazi dokazanim, kako kroz dokaze Tužilaštva, tako i kroz dokaze odbrane, da je u periodu nakon mobilizacije, formiran veći broj RSM (ukupno 8, a od 30.04.1992. godine 10¹⁸⁷) na području opštine Prijedor, ali suprotno tvrdnjama odbrane optuženog Jankovića, nalazi dokazanim da i pored formiranja RSM, redovna ili mirnodopska SM „Prijedor“, nastavlja da funkcioniše, i optuženi Dušan Janković u navedenom periodu ostaje na funkciji komandira te stanice milicije. Takvo činjenično stanje potvrđuju, po ocjeni ovog vijeća dokazi Tužilaštva, T-104 i T- 105. Naime, Spisak radnika milicije za obračun ličnog dohotka u periodu od 16.03. do 15.04.1992 godine¹⁸⁸, je akt SM „Prijedor“, dakle mirnodopske stanice koja samim tim što sačinjava određene akte funkcioniše i u ovom periodu, znatno nakon septembra 1991. godine, kada je po tvrdnji odbrane ovog optuženog, navodno rasformirana, a na tom spisku se pod brojem 23 nalazi i optuženi Janković Dušan, a njegovo ime i funkcija „Komandir stanice-Janković Dušan“, nalazi se i u potpisu, s tim što navedeni spisak neko potpisuje u njegovo ime, za njega. Nasuprot tome, dokaz T-105, Spisak pripadnika rezervnog sastava milicije (za naknadu LD) angažovanih u mjesecu maju 1992. godine, je akt RSM Prijedor- Centar, a na tom spisku, ne vodi se optuženi Dušan Janković, dok je u potpisu Milutin Čađo-komandir stanice. Dakle, navedeno derogira, po ocjeni ovog vijeća, tezu odbrane i potvrđuje da su paralelno postojale mirnodopska SM Prijedor, ali i RSM Prijedor, te su optuženi Dušan Janković i Milutin Čađo, svaki obnašali funkciju komandira.

487. Nadalje, dokaz koji je direktno suprotan i derogira sve tvrdnje odbrane o poziciji optuženog Dušana Jankovića kao inspektora za logistiku u inkriminisanom periodu, jeste Rješenje od 17.06.1992. godine, kojim se ovaj optuženi

„preuzima na rad u Ministarstvo za unutrašnje poslove Srpske Republike BiH na dan 01.04.1992. godine i privremeno raspoređuje...na poslove i zadatke KOMANDIR, CENTAR SLUŽBI BEZBJEDNOSTI BANJA LUKA, STANICA JAVNE BEZBJEDNOSTI PRIJEDOR, STANICA MILICIJE PRIJEDOR.“¹⁸⁹

Vijeće nije našlo uvjerljivim tvrdnje odbrane kojima nastoji umanjiti značaj ovog dokaza ističući da je navedeno rješenje izdato u cilju zaštite ranije stečenih prava radnika¹⁹⁰.

488. Nadalje, takvu funkciju i položaj ovog optuženog u inkriminisanom periodu potvrđuje i Upitnik optuženog Dušana Jankovića¹⁹¹, a koji je popunjavan 29.12.1992. godine u Prijedoru, i u kojem je pod tačkom 27. „Poslovi i zadaci“, navedeno da optuženi Janković, obnaša poslove i zadatke komandira stanice milicije, a kako to proizilazi iz tačaka 24. i 25. istog upitnika, riječ je o SJB Prijedor i SM Prijedor, te iz Personalnog upitnika¹⁹² koji datira od 15.10.1994. godine, iz kojeg

¹⁸⁷ Iskaz svjedoka Dušana Jankovića od 06.11. i 12.11.2012. godine

¹⁸⁸ Dokaz T-104

¹⁸⁹ Dokaz T-139, Rješenje CSB Banja Luka broj 11-120-1/1367 od 17.06.1992. godine

¹⁹⁰ Završna riječ branioca optuženog Dušana Jankovića, str.29

¹⁹¹ Dokaz T-140

¹⁹² Dokaz T-145

proizilazi takođe da je optuženi Dušan Janković, od 01.04.1992. godine na poziciji komandira stanice policije i to da je riječ o MUP-u RS, CSB Banja Luka, SJB Prijedor (tačka 14. personalnog upitnika).

489. Nadalje, da je optuženi Dušan Janković obnašao funkciju komandira Stanice milicije Prijedor u avgustu 1992. godine, potvrđuje i dokument koji datira svega nekoliko dana od prije kritičnog događaja, a to je Spisak ovlaštenih službenih lica za izdavanje službenih legitimacija, na kojem se pod rednim brojem 10. nalazi ime Dušana Jankovića za kojeg je naedeno da obavlja poslove radnog mjesta komandira stanice, a koji se navodi i u potpisu navedenog spiska¹⁹³. Navedeni spisak uz popratni akt¹⁹⁴, koji je potpisao Dušan Janković i to u svojstvu komandira stanice, dostavljen je od strane SJB Prijedor, CSB Banja Luka, dana 13.08.1992. godine, dakle svega nekoliko dana prije spornog konvoja.

490. Osim toga, dokazi koji u značajnoj mjeri potvrđuju da je optuženi Dušan Janković bio na funkciji, i bio „osoba od povjerenja“, po ocjeni ovog vijeća jesu dokazi T-175¹⁹⁵ i T-245¹⁹⁶. Naime, iz naredbe CJB Prijedor, koja se odnosi na zadatke koje je potrebno preduzeti „*radi što bržeg i efikasnijeg uspostavljanja mira*“, proizilazi da je optuženi Janković, od strane Sime Drljače koji je izdao naredbu, označen kao osoba koja je zadužena za kontrolu izvršenja naredbe¹⁹⁷, dok iz dokaza T-245 proizilazi da je optuženi Dušan Janković zadužen da formira jedinstveni Interventni vod. Naime, navedena Naredba kriznog štaba o formiranju Interventnog voda, je signirana na njega. To, po ocjeni ovog vijeća, predstavlja čvrst dokaz, o ulozi i ugledu koji je optuženi Janković uživao u periodu 1992. godine. Navedeni dokaz, potkrijepljen je iskazima svjedoka, pripadnika Interventnog voda, koji su, kada govore o organizaciji i strukturi, kako samog Interventnog voda, tako i uopšte hijerarhijskoj strukturi u SM Prijedor, saglasno svjedočili da je komandir oba Interventna voda bio Miroslav Paraš, a da je on bio podređen, tj. da su iznad njega bili Dušan Janković i Milutin Čađo, a koji su neposredno odgovarali Simi Drljači kao načelniku SJB „Prijedor“.

491. Tako svjedok Damir Ivanković ističe:

„Pa Paraš je bio podređen pošto znam kasnije *su to iz dešavanja i problema u istoj kancelariji su bili Čađo Milutin i Dule Janković, a oni su odgovarali Simi Drljači...*“¹⁹⁸

a što potvrđuje i Ljubiša Četić u svom iskazu kada kaže:

¹⁹³ Zbog pečata, elektronske ovjere MKSJ-a, dio teksta u potpisu nedostaje, tako da su vidljive samo riječi „KOMANDIR S..., Dušan Jan...“ ali imajući u vidu sve navedeno, te da nema druge osobe koja se zove Dušan, a da joj prezime počinje sa „Jan“, jasno je da je riječ o optuženom Jankoviću, koji se kao komandir stanice nalazi i u potpisu popratnog akta navedenog spiska

¹⁹⁴ Akt SJB SM Prijedor broj 11-12/01-1- strogo pov.br.41/92 od 13.08.1992. godine

¹⁹⁵ T-175 Naredba CJB Prijedor broj 11-12-20 od 31.05.1992. godine

¹⁹⁶ Naredba Kriznog štaba opštine Prijedor broj 02-111-215/92 od 17.06.1992. godine

¹⁹⁷ tačka 17. Naredbe CJB Prijedor broj 11-12-20 od 31.05.1992. godine (dokaz T-175)

¹⁹⁸ Transkript iz predmeta X-KR-08/549, od 30.06.2009.godine, str.8

“Tu je bio iznad Paraš Miroslava je bio ovaj Simo Drljača, a ako nije bilo Sime Drljače, tu je bio Dušan Janković i Čađo Milutin... [Simo Drljača] je bio načelnik čitavog okruga. A Janković je bio zamjenik, a ovaj treći je bio načelnik Stanice policije Prijedor.”¹⁹⁹

Takođe, svjedoci K-1 i K-3 potvrđuju da je Simo Drljača bio načelnik SJB, a Janković njegov zamjenik. Kako svjedok K-1 ističe, *Janković mjerja Drljaču kad n,je tu.*

492. Na kraju, kod utvrđivanja pozicije i uloge optuženog Jankovića u odnosu na pripadnike Interventnog voda, vijeće nalazi značajnim iskaz svjedoka Vitomira Lakića, koji kada opisuje situaciju u Tukovima, prilikom utovara putnika u vozila, ističe da je jedan policajac prišao vozilu u kojem su bili oni Luka Gnjatović, rekavši da u vozilu može biti samo jedan vozač. Svjedok mu je na to rekao da on ima svog šefa, te da je šef tako odredio, i da mu on ne može to “osporiti” i kada mu se obratio riječima “*imaš ti svog šefa, ti znaš šta, šta je on tebi naređuje, a ja imam svog šefa*“, policajac mu je rekao „*da sa njim rukovodi Dule Janković.*“ Čak i na pretresu pred apelacionim vijećem, kada daje iskaz kojim u potpunosti nastoji ekskulpirati optuženog²⁰⁰, svjedok ističe da je u vrijeme konvoja optuženi Janković obnašao funkciju *zarrjenika načelnika milicije*²⁰¹.

493. Na temelju navedenih dokaza, vijeće je zaključilo da optuženi Janković, u inkriminisanom periodu nije, kako je to odbrana tvrdila, bio degradirani policajac, inspektor za poslove logistike, nego je bio u vrhu hijerarhijske strukture SJB Prijedor, obnašajući funkciju komandira SM Prijedor, te iako ta pozicija nije morala *de jure* biti pozicija zamjenika načelnika SJB Prijedor, on je *de facto* imao takav status. Ipak, kako optužnicom optuženi Janković nije terećen, niti odgovara po principu komandne odgovornosti, nego individualne, to su navedene okolnosti značajne samo u pogledu dokazivanja autoriteta i ugleda koji je optuženi među pripadnicima Interventnog voda imao.

494. Vijeće nije prihvatilo ni tvrdnje odbrane da potpis na depešama i aktima ove vrste predstavlja samo potpis dežurnog da bi u stanici zaprimljeni dokument došao do krajnjeg adresata, kao ni tezu da je sastancima, kakav je primjerice sastanak nakon zločina na Korićanskim stijenama gdje se raspravljalo šta poduzeti po tom, tako značajnom pitanju, prisustvovao, samo iz razloga što je kao policajac za MTS imao sto i stolicu u kancelariji u kojoj se sastanak održavao²⁰², jer takve tvrdnje ne nalazi logičnim, niti saglasnim sa drugim, prethodno analiziranim dokazima.

b. Uloga optuženog u konvoju od 21.08.1992. godine

495. Naime, upravo autoritet i ugled optuženog, te činjenica da je bio pripadnik policijskih struktura koji je među prisutnima bio policajac najvišeg ranga, je od

¹⁹⁹ Transkript iz predmeta X-KR-08/549, od 16.03.2010.godine, str.5

²⁰⁰ Vidjeti argumentaciju u pobjavlju V.B.(a)

²⁰¹ Iskaz od 23.10.2012. godine

²⁰² Iskaz svjedoka Milana Gavrilovića od 04.05.2010. godine

velikog značaja po pitanju njegove krivice za zločine počinjene u konvoju od 21.08.1992. godine.

496. Kod razmatranja krivice ovog optuženog, od odlučujućeg značaja su dvije ključne činjenice i to: (1) optuženi Janković je, kako je utvrđeno, bio prisutan u pratnji konvoja od 21.08.1992. godine i to kao policajac, koji je od svih prisutnih bio najviše rangiran; (2) optuženi Dušan Janković je uživao autoritet pripadnika Interventnog voda i svi su ga prihvatili kao nadređenog njihovom komandiru Miroslavu Parašu.

497. Vijeće je našlo, van svake razumne sumnje dokazanim da je optuženi Dušan Janković, u Tukove došao i u pratnju konvoja krenuo vozilom marke "Golf" koji je imao oznake policije. Na temelju provedenih dokaza, vijeće je zaključilo da iako se u pojedinim fazama kretanja i pratnje konvoja, pojavljuju dva vozila marke "Golf", optuženi Janković je bio u vozilu koje je imalo oznake policije, te se tokom kretanja kolone nalazilo na njenom čelu. Naime, optuženi se u policijskom Golf-u nalazio zajedno sa svjedokom K-2, koji je bio na mjestu vozača, te aktivnim policajcem Vladimirom Šobotom.

498. Iako je branilac optuženog Dušana Jankovića, izveo dokaz saslušanjem svjedoka Vladimira Šobota²⁰³, te uložio kao dokaz pred apelacionim vijećem Izjavu svjedoka K-2²⁰⁴, koji negiraju u svojim iskazima da je optuženi Dušan Janković tokom kretanja konvoja bio s njima dvojicom u policijskom vozilu, nego tvrde da je s njima u vozilu, do određene tačke kretanja konvoja bio Miroslav Paraš, vijeće takve iskaze nije našlo pouzdanim, jer su u suprotnosti sa drugim izvedenim dokazima. Naime, vijeće je cijeno da dva navedena svjedoka, svojim iskazima, nastoje olakšati položaj optuženog Jankovića, a za šta motivi i interesi mogu biti različiti. Kada je riječ o svjedoku K-2, iz Zapisnika o saslušanju proizilazi da su ovog svjedoka tražili, prije davanja iskaza, brat optuženog Jankovića i branilac, ali je svjedok odbio da se sastane s njima. Međutim navedeno, može ukazivati da svjedok svjesno izbjegava pomenuti optuženog Jankovića u svojoj izjavi.

499. Da je optuženi Janković u Tukove došao policijskim vozilom "Golf", zajedno sa svjedokom K-2, saglasno u svojim iskazima ističu Damir Ivanković, Gordan Đurić i Ljubiša Četić. U pogledu drugog vozila marke Golf, kojim su se izvjestan dio puta, prije dolaska na mjesto razdvajanja, kretali Miroslav Paraš i Dado Mrđa, svjedok Četić je decidan kada kaže da jeste riječ o vozilu marke "Golf", ali za razliku od vozila u kojem je bio optuženi Janković, to vozilo je sive boje i bez oznaka policije. To vozilo se po iskazu ovog svjedoka, u nekoliko navrata kretalo dok je kolona stajala, da bi se vrćalo na kraj kolone, dok je policijski Golf, nakon kretanja iz Kozarca, uvijek bio na čelu kolone. U tom vozilu su bili, kako ističe K-2, Janković i još jedan aktivni policajac. Svjedok Ivanković takođe potvrđuje prisustvo drugog

²⁰³ Iskaz od 09.11.2010. godine

²⁰⁴ Zapisnik o saslušanju svjedoka K-2, broj KT-RZ-48/06 od 28.08.2008. godine, dat Tužilaštvu BiH

golfa u Tukovima, sa kojim je kako ističe, došao Zdravko Torbica, ali je i on decidan da je Janković u Golf-u koji je imao oznake policije. I svjedok KA-1 ističe da je optuženi Janković, u Tukovima, zajedno sa još nekim aktivnim policajcima sjeo u policijskog golfa, a upravo K-2 i Šobot su bili pripadnici aktivnog sastava milicije.

500. Kako saglasno u svojim iskazima potvrđuju svjedoci KA-1 i Ljubiša Četić, taj Golf, sa oznakama policije, već u Tukovima odlazi na čelo kolone i diktira tempo kretanja kolone.

501. Kada je riječ o pljački putnika iz konvoja, a koja se u najvećem dijelu dešavala upravo prilikom tih zaustavljanja, a što je već obrazloženo, vijeće nalazi da ne postoje dvojbe o tome da je optuženi Janković, koji je u Golf-u na čelu kolone upravo određivao mjesta i dinamiku tih zaustavljanja, pri čemu treba imati u vidu da je bilo potrebno određeno vrijeme i da putnici skupe dragocjenosti u datu im kesu, znao da se pljačka putnika vrši, te da je to htio ili u najmanjem na to pristajao. Osim toga, svjedok Damir Ivanković, rekao je da je većina dragocjenosti završavala kod Sime Drljače i "komandira jačih od nas" (a već je obrazloženo da gdje se optuženi Janković nalazio u hijerarhijskoj strukturi). Na znanje optuženog da je pljačkanje civila vršeno u konvojima, dodatno upućuje i iskaz svjedoka Luke Gnjatovića, iz čijeg iskaza proizilazi da je optuženi Janković bio prisutan u grupi policajaca kada su se dijelile pare od pljačke, i kada su i vozači dobili po 100 maraka.

502. Nadalje, kada je riječ o samom izdvajanju i ubistvu, najmanje 150 vojno sposobnih muškaraca Bošnjaka iz konvoja, vijeće nalazi da to ni slučajno nije rezultat ekscesa pojedinaca, nego da su ta ubistva predstavljala realizaciju progona muslimanskog i hrvatskog stanovništva, na nacionalnoj i etničkoj osnovi, sa područja opštine Prijedor. Naime posljednje zaustavljanje, nesumnjivo je, po iskazima svjedoka, odstupalo od ranijih kratkotrajnih zaustavljanja tokom kretanja konvoja. Mjesto na kojem je došlo do tog posljednjeg zaustavljanja, a koje mjesto je u neposrednoj blizini mjesta egzekucije, očigledno nije odabrano slučajno. Optuženi Janković, u policijskom Golf-u na čelu kolone, koji je prema iskazima svjedoka, diktirao tempo kretanja i zaustavljanja kolone, posebno imajući u vidu njegov položaj i ulogu, morao je biti svjestan šta će se desiti.

503. Kako je vijeće već prethodno obrazložilo, najkasnije prilikom tog posljednjeg zaustavljanja, svi učesnici inkriminisanog događaja, direktni počinioci ubistva, znali su za postojanje takve namjere. Optuženi Janković, kojeg svjedok Četić, kako decidan u svom iskazu opisuje, na mjestu razdvajanja vidi da izlazi iz policijskog Golfa, te razgovara sa Parašom i Mrđom, a potom se i na kraju kolone kreće od vozila do vozila, nesumnjivo je i sam morao znati za takvu namjeru. Vozilo sa oznakom policije, koje se tokom cijelog kretanja konvoja nalazi na čelu kolone, kako to proizilazi iz iskaza svjedoka Gordana Đurića, te svjedoka KS-1 i KS-2, ostaje i kraj dva parkirana autobusa, te se kreće ispred njih prema lokalitetu Korićanskih stijena, da bi ga navedeni svjedoci, po dolasku na Korićanske stijene izgubili iz vida. Očigledno je da je navedeni Golf, u kojem se između ostalih nalazio i optuženi Janković, produžio ka Smetovima krajnjem odredištu. Međutim, samo prisustvo

optuženog Jankovića, tu na tom mjestu gdje su izvršene sve „pripreme“ za planirani masakr koji je uslijedio, te njegovi kontakti i razgovori sa osobama koje su neposredni počinioci tog ubistva, i na kraju svjedočenje samom činu izdvajanja muškaraca koje se na tom mjestu, proširenju kraj rijeke Ilomske odigralo, po ocjeni ovog vijeća, upućuje na jedan jedini zaključak- da je ovaj optuženi bio svjestan i htio nastupanje zabranjene posljedice, dakle da je dijelio umišljaj optuženih za zločin koji je uslijedio.

504. Osim toga, autoritet i ugled koji je optuženi imao među pripadnicima Interventnog voda, a morao ga je imati kao, kako su ga smatrali, prvi čovjek ispod Sime Drljače, te saglašavanje, ili u najmanjem pristajanje osobe takvog nivoa i ranga na ono što će uslijediti, moglo je imati samo karakter dodatnog podstreka neposrednim počiniocima da dovrše ono što je započeto.

c. Umišljaj optuženog u odnosu na krivična djela progona pljačkom i ubistvima, te način izvršenja djela

505. Ovo vijeće je optuženog Dušana Jankovića, oglasilo krivim kao saizvršioca sa optuženima Zoranom Babićem, Miloradom Škrbićem i Željkom Stojnićem u počinjenju krivičnog djela Zločina protiv čovječnosti iz člana 172. stav 1. tačka h) KZ BiH (progon), a koji progon je počinjen radnjama pljačke i ubistva.

506. Pojam saizvršilaštva iz člana 29. KZ BiH, vijeće je obrazložilo pa neće ponavljati već dato obrazloženje, ali će se na ovom mjestu osvrnuti na u odnosu na ostale optužene, specifičan način izvršenja krivičnog djela nečinjenjem, kako je to utvrđeno za optuženog Dušana Jankovića.

507. Naime, optuženi Dušan Janković za predmetno krivično djelo oglasen je krivim temeljem odredbe člana 21. KZ BiH, kojom je propisan način izvršenja krivičnog djela i koja odredba propisuje:

“(1) Krivično djelo može se učiniti činjenjem ili nečinjenjem. (2) Krivično djelo je učinjeno nečinjenjem kad je učinitelj, koji je pravno obavezan spriječiti nastupanje zakonom propisane posljedice krivičnog djela, to propustio učiniti, a takvo je propuštanje po djelovanju i značenju jednako učinjenju tog krivičnog djela činjenjem.”

508. Dakle, kada je u pitanju počinjeno krivično djelo, progon pljačkom i ubistvima, kao djelo u osnovi krivičnog djela Zločin protiv čovječnosti, vijeće je zaključilo da su se u radnjama optuženog, tačnije u propuštanju, ostvarili elementi umišljajnog nečinjenja kao načina izvršenja krivičnog djela.

509. Naime, optuženi Janković, kao osoba u policijskoj pratnji konvoja, i pri tome komandir stanice milicije, policajac sa dugogodišnjim iskustvom i osoba od koje se u najvećoj mjeri očekuje poštovanje pravila službe (zaštita života i lične sigurnosti

građana, spriječavanje i otkrivanje krivičnih djela)²⁰⁵, propušta poduzeti potrebne mjere i radnje, a na čije preduzimanje je pravno obavezan u cilju zaštite civila iz konvoja, usljed čega su oni kontinuirano, tokom kretanja konvoja pljačkani, na koji način su grubo kršena njihova prava na imovinu, a potom i njih najmanje 150 lišeno života – ubijeno.

510. Opisani način izvršenja krivičnog djela, od strane ovog optuženog, upućuje da je isti počinio krivično djelo umišljajno, nečinjenjem, tačnije propuštanjem da izvrši obavezu koju je bio pravno obavezan preduzeti, a koja obaveza naročito proizilazi iz njegove funkcije policajca, pri tome i komandira policijske stanice, da zaštiti civile koji su prevoženi u konvoju. Takvo nečinjenje, po ocjeni ovog vijeća, ima veću težinu nego da je takvo propuštanje počinjeno od bilo kojeg civila, jer službeni položaj i ovlasti zasigurno nose određenu težinu i odgovornost za postupanje, a što optuženog Jankovića izjednačava sa neposrednim izvršiocima pljačke i ubistva. Naime, iako ne postoje dokazi da je on lično preuzeo bilo koju radnju pljačke ili pucanja u navedene osobe (za šta ga ni optužnica ne tereti), on je, time što je htio ili se saglasio sa radnjama koje su preduzeli pripadnici Interventnog voda, to dopustio, a imajući u vidu težinu nastupjelih posljedica po žrtve, takvo propuštanje je i po djelovanju i po značenju, jednako samom preduzimanju radnji pljačke i ubistva.

511. Cijeneći sve navedeno vijeće je utvrdilo da lični doprinos optuženog Jankovića u izvršenju inkriminiranih radnji, a koji se ogleda u propuštanju da spriječi pljačkanje civila u konvoju i ubistvo najmanje 150 muškaraca koji su iz istog izdvojeni, poprima oblik ličnog učešća optuženog u izvršenju krivičnog djela nečinjenjem saglasno odredbama članova 21. i 29. KZ BiH, te ga je ovo vijeće i oglasilo krivim kao saizvršioca u izvršenju krivičnog djela progona kao Zločina protiv čovječnosti, a čije radnje se ogledaju u propuštanju da spriječi nastupanje zakonom zabranjene posljedice.

XI. DIJELOVI OPTUŽNICE I PРАВNA KVALIFIKACIJA KOJI NISU PRIHVAĆENI

512. Izuzev koncepta UZP-a, koji vid izvršenja krivičnog djela je stavljen na teret ovim optuženima, a koji vijeće nije našlo dokazanim (što je obrazloženo u paragrafima 403 do 420 ove presude), vijeće je izvršilo određene intervencije u činjeničnom opisu izreke presude u odnosu na činjenični supstrat optužnog akta, te su izvršene određene izmjene u pravnoj kvalifikaciji jer je vijeće našlo da su optuženi počinili krivično djelo Zločina protiv čovječnosti iz člana 172. stav 1. tačka h) KZ BiH (progon), a koje djelo je počinjeno radnjama ubistva i pljačke, ne našavši da su optuženi počinili i da snose krivicu za prisilno preseljenje, nečovječno postupanje, nezakonito zatvaranje i druga nečovječna djela slične prirode.

²⁰⁵ Dokaz O4-56 Pravilnik o načinu vršenja poslova Stanice javne bezbjednosti (Službeni list SR BiH broj 22/77) donesen u skladu sa članom 92. Zakona o unutrašnjim poslovima (Službeni list SR BiH broj 37/72,6/73,19/74 i 40/75), odredba člana 2.

513. Obzirom da izostavljeni dijelovi optužnice ne čine zasebno krivično djelo (nego se sve odnose na progon kao djelo u osnovi zločina protiv čovječnosti), te budući da ni udruženi zločinački poduhvat ne predstavlja zasebno krivično djelo nego način izvršenja djela to, po ocjeni ovog vijeća, nije bilo potrebe za donošenjem oslobađajuće presude za one dijelove iz optužnice koji su izostavljeni u izreci presude. Vijeće se rukovalo stavom da su intervencije suda u činjeničnom opisu djela dozvoljene ako su usmjerene na preciznije određenje djela. Pri tome je vodilo računa da se optužba ne prekorači, odnosno da optuženi ne dođe u težu procesnu situaciju koja obuhvata težu kvalifikaciju po optuženog. Činjenični opis djela je usklađen sa utvrđenim činjeničnim stanjem, pravna kvalifikacija djela nije teža, a izostavljeni dijelovi optužnice nisu doveli optužene u teži procesno-materijalni položaj.

1. Progon prisilnim preseljenjem

514. Vijeće nije našlo dokazanim da su optuženi Zoran Babić, Milorad Škrbić, Dušan Janković i Željko Stojnić, počinili progon prisilnim preseljenjem.

515. Naime, kako je to definisano članom 172. stav 2. tačka d) KZ BiH *deportacija ili prisilno prese. jer. je stanovništva jeste prisilno ise. jer. je osoba s teritor. je na kc. cj. su zakonito prisutne protjerivanjem ili drugim n. jerama prisile, bez osnova dopuštenih po međunarodnom pravu.*

516. Za razliku od teze Tužilaštva da je preseljenje stanovništva muslimanske i hrvatske nacionalnosti sa područja opštine Prijedor, bilo prisilno, te da su optuženi u radnjama progona prisilnim preseljenjem, svjesno i voljno učestvovali, odbrane optuženih su prvenstveno insistirale na tome da je iseljenje Muslimana i Hrvata sa područja opštine Prijedor bilo dobrovoljno.

517. Iako vijeće nije našlo dokazanim i poklonilo vjeru tezi odbrane da je iseljavanje stanovništva bilo dobrovoljno, nego je na temelju izvedenih dokaza, na nesumnjiv način, zaključilo da je civilno stanovništvo, Muslimani i Hrvati, korištenjem različitih mjera prisile, protjerano iz svojih domova, a ujedno ili naknadno i sa područja opštine Prijedor, mjesta na kojem su bili zakonito prisutni, a za kakvo protjerivanje nije bilo osnova po međunarodnom pravu.

518. Međutim, vijeće nije našlo dokazanim da je svijest optuženih obuhvatala sve ono što je potrebno za *mens rea* krivičnog djela progona prisilnim preseljenjem.

519. Da iseljavanje nije bilo dobrovoljno, nego da je stanovništvo sa područja opštine Prijedor protjerano, vijeće je zaključilo na temelju analize iskaza saslušanih svjedoka, i to pretežno onih koji se pojavljuju kao putnici u kritičnom konvoju od 21.08.1992. godine.

520. Naime, svjedok Erna Kadirić, opisala je da prije nego što se njena porodica odlučila napustiti Prijedor, konvojem od 21.08.1992. godine, nije više mogla ići u

školu, najviše vremena su provodili u kući u jednom hodniku, odakle nisu smjeli izlaziti. Svjedokinja nije željela napustiti svoj grad, kuću i prijatelje, ali su joj roditelji rekli da nemaju izbora. Dalje opisuje da su ih ostale komšije odbacili, da nisu s njima komunicirali, te da je u konačnici povod za odlazak iz Prijedora bilo ubistvo jedne cijele porodice.

521. Na sličan način o stanju neposredno prije napuštanja Prijedora iskaz je dao i svjedok Ferid Kovačević. On je istakao da iako je uspio izaći iz logora Omarska, gdje je proveo 7 dana, te imao potvrdu MUP-a o tome, nije se osjećao sigurnim da se kreće. U samom komšiluku odnosi su se poremetili i kako svjedok ističe²⁰⁶:

“...nisam ni izlazio, bio sam najviše u kući. Ograničeno mi je bilo kretanje... nisam želio da imam neke neprijatnosti na javnom mjestu, da me momci koji su do juče bili pred mojom kućom igrali se na stadionu da me vrijeđaju...”

Dalje svjedok opisuje neprijatnosti, prijetnje koje je doživio na ulici, te i on, saglasno Erni Kadirić, opisuje da je došlo do ubistva jedne cijele porodice, a što je sve uticalo da živi u stalnom strahu i odluči napustiti Prijedor konvojem.

522. I iz iskaza niza drugih svjedoka (Sadik Suhonjić, Šefik Šanta, Berislav Herceg, KO-12, KO-8, KO-7 i dr.) proizilazi da su Prijedor napuštali zbog straha za svoju sigurnost i sigurnost svojih porodica.

523. Nadalje, vijeće je već u dijelu presude kada se bavilo pitanjem bitnih obilježja krivičnog djela Zločina protiv čovječnosti, kao jedan vid koji ukazuje na sistematičnost napada na području opštine Prijedor, opisalo obrazac odvođenja stanovništva ove opštine u neki od formiranih logora. U predmetu je saslušan određen broj svjedoka za koje je polazna tačka konvoja bio logor Trnopolje. Svjedoci Jusuf Žerić i svjedok A opisuju da su konvoji bili jedini način da se napusti logor Trnopolje.

524. U konačnici, da iseljavanje stanovništva nije, kako je to odbrana isticala bilo dobrovoljno, nego da su ljudi protjerani, potvrđuju i iskazi svjedoka KO-12 i Sadika Suhonjića, koji na istovjetan način opisuju da je uslov za polazak konvojem bilo odricanje od sve imovine koju je neka osoba posjedovala na području Prijedora. Kako svjedok KO-12 ističe, supruga je saznala da može napustiti logor Trnopolje ako u MUP-u nabavi odjavnicu, što je podrazumjevalo “da njima sve ostavlja”, ali je nakon toga morao otići prvim konvojem.

525. Dakle, muslimanski i hrvatski narod opštine Prijedor, bio je u situaciji da je mogao živjeti u strahu, od odlaska u neki od logora, smrti, ili u najmanjem vrijeđanja i poniženja, ili se mogao odreći svega što posjeduje, što je cijeli život sticao i gradio i otići u nepoznato. Takvo napuštanje Prijedora, nikako se, po ocjeni ovog vijeća, ne može smatrati dobrovoljnim. Takav zaključak je saglasan i stavu pretresnog vijeća

²⁰⁶ Transkript iz predmeta X-KR-08/549 od 24.08.2009. godine, str.11

MKSJ u premetu *Stakić* koje u presudi konstatuje da je "atmosfera u opštini Prijedor tokom perioda na kcji se odnosi optužnica bila tako puna prisile da se ne može smatrati da su osobe kcje su napustile opštinu dobrovoljno odlučile da se odreknu svojih domova."²⁰⁷

526. Međutim, iako je vijeće zaključilo da se ne može govoriti o dobrovoljnom napuštanju opštine Prijedor od strane muslimanskog i hrvatskog stanovništva, nego da su isti sa teritorije opštine na kojoj su živjeli protjerani, te da je takvo protjerivanje stanovništva, zasigurno bilo osmišljeno od vrha civilnih i vojnih vlasti općine Prijedor²⁰⁸, vijeće nije moglo utvrditi krivicu optuženih iz ovog predmeta za takvo prisilno i nezakonito preseljenje civila.

527. Naime, kako su to u svojim iskazima opisali mnogi saslušani svjedoci, sporni konvoj je bio najmanje 4 u nizu, a i te ranije konvoje pratili su pripadnici Interventnog voda, dok je SJB Prijedor i pripadnici redovnog sastava milicije, vršili saobraćajno obezbjeđenje. Pripadnicima Interventnog voda od strane njihovih nadređenih, izdata je naredba za pratnju konvoja, a upravo pratnja konvoja je i prema iskazima svjedoka Ivankovića, Đurića, Četića, K-1, K-3 i nekih drugih, predstavljala jedan od redovnih zadataka Interventnog voda. Sama naredba za pratnju konvoja kojim se prevozi stanovništvo, nije po svojoj prirodi nezakonita, kakvom se *a priori* ima smatrati naredba za pljačku ili ubistvo. Takva naredba, ne može rezultirati zaključkom da je policajac, bilo redovni, koji ide u pratnju u cilju osiguranja saobraćajne bezbjednosti, bilo rezervni, pripadnik interventnog voda, koji ide u cilju osiguranja bezbjednosti putnika, morao biti svjestan da je riječ o protivpravnoj naredbi koju bi kao takvu bio dužan odbiti.

528. Konvoje, kojima je civilno muslimansko i hrvatsko stanovništvo opštine Prijedor, napuštalo teritoriju ove opštine, organizovao je Krizni štab opštine Prijedor²⁰⁹, a kako nijedan od optuženih nije bio članom Kriznog štaba, niti je kroz provedene dokaze dokazano da su optuženi imali bilo kakvu ulogu u organizovanju samog konvoja, da su te aktivnosti pomagali ili istima doprinijeli u značajnoj ili odlučujućoj mjeri, izuzev što su učestvovali u pratnji konvoja, ali nakon što je isti već organizovan, to vijeće nije moglo prihvatiti navode optužnice da su optuženi počinili progon prisilnim preseljenjem stanovništva.

2. Progon protivpravnim zatvaranjem

529. Zatvaranje, kao djelo u osnovi krivičnog djela Zločini protiv čovječnosti, jeste takvo zatvaranje ili drugo teško oduzimanje fizičke slobode, ono zatvaranje koje je suprotno osnovnim pravilima međunarodnog prava.

²⁰⁷ Prvostepena presuda MKSJ u predmetu *Stakić*, paragraf 706

²⁰⁸ Milomir Stakić, predsjednik Kriznog štaba opštine Prijedor, osuđen pred MKSJ za navedena djela

²⁰⁹ Dokaz T-178 Izvještaj o radu SJB Prijedor za posljednjih 9 mjeseci 1992. godine

530. Kada Tužilaštvo u optužnom aktu, opisuje radnje optuženih kojima su se navodno ostvarila obilježja ovog krivičnog djela, navodi samo: *“sa namjerom i znajući da su civili...nezakonito zatvoreni u vozilima u konvcju...”*

531. Dakle, ni Tužilaštvo, kroz činjenični opis optužnice, ne precizira u čemu su se to navodno sastojale radnje protivpravnog zatvaranja putnika u konvoju. Tužilaštvo, kod postavljanja ove inkriminacije, kao da polazi isključivo od činjenice što su civili bili unutar vozila, a što se, opisano na navedeni način, nikako ne može smatrati krivičnim djelom koje je ovim optuženim stavljeno na teret. Kako vijeće nije utvrdilo da se iz činjeničnog opisa optužnice, mogu izvući elementi navodno počinjenog krivičnog djela protivpravnog zatvaranja, to se dalje nije ni bavilo utvrđivanjem krivice, niti je moglo razmatrati eventualne radnje i doprinos optuženih takvom krivičnom djelu. Shodno navedenom, pravna kvalifikacija protivpravnog zatvaranja, kako je to navedeno u optužnici, nije prihvaćena od strane ovog vijeća, zbog čega su izvršene određene intervencije u činjeničnom opisu izreke presude.²¹⁰

3. Progon drugim nečovječnim djelima slične prirode

532. Druga nečovječna djela slične prirode, kao djelo u osnovi Zločina protiv čovječnosti, jesu takva djela koja su učinjena u namjeri nanošenja velike patnje ili ozbiljne fizičke ili psihičke povrede ili narušenja zdravlja.

533. Da bi se radilo o navedenoj, konkretnoj radnji izvršenja krivičnog djela iz člana 172. KZ BiH, potrebno je dokazati da je riječ o radnji ili poropustu slične težine koja se zahtijeva i za druge zločine propisane u članu 172. stav 1. KZ BiH, kao i da za takvu radnju ili propust krivicu snosi optuženi.

534. Međutim, ocjena težine te radnje ili propusta je relativna i zavisi od niza okolnosti svakog konkretnog slučaja, a kakve su: karakter radnje ili propusta, kontekst u kojem se odvijaju, trajanje ili ponavljanje, tjelesni, duševni ili moralni učinak na žrtvu, te lične prilike žrtve, uključujući njenu dob, pol i zdravstveno stanje.

535. Tužilaštvo, u činjeničnom opisu optužnice navodi da su civili, među kojima i veliki broj male djece, žena i starijih osoba, prevoženi u konvoju

“kcji se satima sporo kretao po velikoj vrućini, nagurani i nezakonito zatvoreni u vozilima u konvcju i to i u kamione pod ceradama bez dovoljno prostora, vazduha, vode i hrane, i mogućnosti da obave fiziološke potrebe, i ne poduzimajući mjere da se takvo stanje u vozilima promjeni, već su u namjeri izvršenja zajedničkog cijla u više navrata od civila bošnjaka i hrvata kcji su bili prevoženi vozilima u konvcju već u strahu i teškim uslovima prevoženja, uz razne teške prjetnje oduzimali novac, zlato i druge dragocjenosti, u kcjem oduzimaju imovine se naročito isticao Stcjnić Žejko pri tome čak izvodeći civila muškarca iz vozila prislanjajući mu pištolj na glavu i prjeteci da će ga ubiti i da će baciti malo djeteta u karjon ukoliko od civila iz

vozila ne sakupi što više navedenih vrijednosti, čime se civilima a naročito djeci nanosili velike patnje i ozbiljne fizičke i psihičke povrede i narušenje zdravlja...”

536. Vijeće prihvata i nalazi dokazanim, na temelju iskaza saslušanih svjedoka, a što je već u ranijem obrazloženju presude detaljno elaborirano kroz interpretacije iskaza svjedoka, da su uslovi u konvoju bili upravo onakvi kako je to i Tužilaštvo opisalo u optužnici, da su putnici, među kojima i veliki broj male djece, žena i starijih osoba, bili *“nagurani i zatvoreni u vozilima u konvoju i to i u kamione pod ceradama bez dovoljno prostora, vazduha, vode i hrane...”*. Međutim, imajući u vidu samu definiciju nečovječnih djela slične prirode, kao i kriterije navedene u paragrafu 400 koji su od značaja za procjenu težine neke radnje, odnosno utvrđivanje da li ista ima onu težinu koja se zahtijeva za ostala djela u osnovi Zločina protiv čovječnosti, ovo vijeće nije moglo utvrditi da su sami uslovi u kojima su putnici prevoženi u konvoju, iako su daleko od povoljnih, po svojoj težini takvi da se mogu smatrati djelom zločina protiv čovječnosti. Takvi uslovi, iako su nesumnjivo u konvoju bili prisutni, nisu trajali nekoliko mjeseci ili dana, da bi ostavili *“velike patnje i ozbiljne fizičke i psihičke povrede i narušenje zdravlja”* (a za šta Tužilaštvo u konačnici nije ni ponudilo bilo kakve dokaze poput medicinskih nalaza oštećenih, podataka o njihovom zdravstvenom stanju i sl.), nego nekoliko sati, koliko je trajalo kretanje konvoja, a što, po ocjeni ovog vijeća ne zadovoljava standard Zločina protiv čovječnosti. Nadalje, Tužilaštvo nije dokazalo da su optuženi, pa ni drugi pripadnici Interventnog voda, a ni optuženi Janković, na bilo koji način odgovorni za stanje u vozilima u kojima su putnici prevoženi, a u konačnici kada tereti optužene da *“nisu poduzeli mjere da se takvo stanje promijeni”*, ne opisuje koje bi to mjere i radnje optuženih, da su ih eventualno preduzeli, mogle promijeniti postojeće stanje u vozilima.

537. Tužilaštvo dakle, kada stavlja optuženima na teret da su počinili progon drugim nečovječnim djelima slične prirode, čak i kada bi se prihvatilo da se uslovi pod kojima su putnici prevoženi mogu podvesti pod pojam navedenog krivičnog djela, a koji standard, po ocjeni ovog vijeća nije zadovoljen, kroz činjenični supstrat optužnice ne opisuje element namjere. Da bi dokazalo postavljenu pravnu kvalifikaciju, Tužilaštvo je moralo, a što je propustilo učiniti, dokazati da uslovi u konvoju nisu rezultat nemara onih koji su konvoj organizovali, nego da je postojala namjera organizatora konvoja, a za krivicu optuženih kao pratilaca konvoja i njihova namjera, da se prevoženjem civila u konvoju u takvim uslovima, istima prouzrokuju velike patnje ili ozbiljne fizičke ili psihičke povrede ili narušenje zdravlja. Na kraju, bilo je potrebno predočiti dokaze da su takve posljedice usljed uslova u kojima su civili prevoženi zaista i uzrokovane, a što je Tužilaštvo propustilo učiniti.

538. Nadalje, u pogledu radnje *“prislanjanja pištolja na glavu”* i izricanja prijetnji, od strane optuženog Stojnića, vijeće je navedenu radnju cijeno u kontekstu

²¹⁰ Izostavljena riječ „nezakonito“

krivičnog djela pljačke, našavši je dokazanom, a koja kao takva može biti cijenjena u postupku odmjeravanja kazne ovom optuženom.

539. Imajući u vidu sve navedeno, vijeće nije našlo da su optuženi počinili progon drugim nečovječnim djelima slične prirode i to kao učesnici UZP-a. Naime, prihvatanjem takvog koncepta optužnice, "tako značajnim proširenjem odgovornosti na optuženog po osnovu udruženog zločinačkog poduhvata u potpunosti [bi se] prekršili osnovni principi krivičnog prava."²¹¹ Nasuprot tome, poštujući princip individualne krivice, svaki optuženi odgovara za djelo koje je lično počinio, i ne može snositi odgovornost za djela najviših pretpostavljenih, ako nije dokazano da je istima doprinio²¹².

XII. ODLUKA O KAZNAMA

540. Prilikom odmjeravanja kazne za počinjeno krivično djelo, vijeće je, prije svega, imalo u vidu odredbu člana 2. KZ BiH kojim je propisano da su vrsta i raspon krivičnopравниh sankcija uslovljeni neophodnošću primjene krivičnopravne prinude, te da moraju biti srazmjerni jačini opasnosti za lične slobode i prava čovjeka i druge osnovne vrijednosti zaštićene pravom.

541. Nadalje, vijeće je imalo u vidu svrhu kažnjavanja propisanu odredbom člana 39. KZ BiH, a koja svrha podrazumjeva: a) da se izrazi društvena osuda učinjenog krivičnog djela; b) da se utiče na učinitelja da ubuduće ne čini krivična djela i podstakne njegov preodgoj; c) da se utiče na ostale da ne čine krivična djela; i d) da se utiče na svijest građana o pogibeljnosti krivičnih djela i o pravednosti kažnjavanja učinitelja.

542. Iako zakonodavac propisuje raspon kazni za svako pojedino krivično djelo u okviru kojeg raspona je sud dužan da se kreće, te iako propisuje obavezu svakog sudačkog tijela da prilikom odmjeravanja kazne vodi računa o svrsi kažnjavanja, postoji obaveza vijeća da poštuje opšte parametre, propisane odredbom člana 48. KZ BiH, kao i sve druge okolnosti koje mogu biti od uticaja da kazna bude manja ili veća.

543. Shodno navedenom, kod odmjeravanja kazni optuženima u ovom predmetu vijeće je cijenilo sve okolnosti konkretnog slučaja, te je prije svega imalo u vidu da je riječ o jednom od najtežih krivičnih djela za koje krivično gonjenje ne zastarjeva, koje je kažnjivo kako po domaćem, tako i međunarodnom pravu, te da je shodno

²¹¹ Presuda Apelacionog vijeća Suda BiH u predmetu *Vuković / dr.* broj S1 1 K 006124 11 od 25.01.2012.godine

²¹² Ibid

svemu navedenom, za od strane optuženih počinjeno krivično djelo, zapriječena po našem zakonu najteža kazna- kazna zatvora od najmanje 10 (deset) godina zatvora ili kazna dugotrajnog zatvora. Sve to ukazuje da su priroda i jačina opasnosti izuzetno veliki.

544. Nadalje, vijeće je imalo u vidu da je kod optuženih utvrđeno postojanje diskriminatorne namjere, tačnije da je pobuda za ubistvo i pljačkanje civila u konvoju, predstavlja samo i isključivo njihova nacionalna/etnička pripadnost.

545. U pogledu samih okolnosti pod kojima je djelo učinjeno, vijeće je cijeno da isto prevazilazi uobičajen način izvršenja djela ove vrste. To posebno kada je riječ o ubistvu najmanje 150 muškaraca civila, a kod kojeg krivičnog djela sama priroda ukazuje da je riječ o ubistvu izvršenom na naročito brutalan i svirep način, pri čemu posebno na bezobzornost počinitelaca ukazuje odabir mjesta i načina likvidacije, koji je podrazumijevao ne samo strijeljanje, nego i padanje leševa i ranjenih ili čak sunovraćivanje u ponor još uvijek živih muškaraca, u pokušajima da izbjegnu sudbinu koja ih je zadesila. Optuženi pri tome, ni u jednom trenutku nisu iskazali neslaganje sa onim što se uradilo.

546. Sve navedeno, po ocjeni ovog vijeća ima se cijeniti u kontekstu otežavajućih okolnosti na strani svih optuženih. Nadalje, kada je riječ o optuženom Dušanu Jankoviću, vijeće je kao otežavajuću okolnost cijeno da je isti u vrijeme izvršenja krivičnog djela bio aktivni policajac, dakle osoba od kojoe se u najvećoj mjeri očekuje poštovanje reda i zakona, te zaštita života, imovine građana i njihove sigurnosti, a on je sve te svoje obaveze prekršio na najbrutalniji način, omogućivši svojim radnjama teško stradaanje najmanje 150 civila muškaraca i pljačku mnogih. Kada je riječ o optuženom Željku Stojniću, vijeće je cijeno da je isti iskazao značajan stepen brutalnosti prilikom vršenja pljačke, što mu se ima smatrati otežavajućom okolnosti.

547. Kada je riječ o olakšavajućim okolnostima na strani optuženog Zorana Babića, vijeće je cijeno njegovo zdravstveno stanje, koje se ogleda u činjenici da je riječ o osobi sa invaliditetom koja je nepokretna.

548. Na strani optuženih Milorada Škrbića, Dušana Jankovića i Željka Stojnića, vijeće olakšavajućih okolnosti nije našlo. Imajući u vidu prirodu krivičnog djela, koje je mnoge porodice ostavilo bez njihovih najbližih članova, činjenica da su svi optuženi porodični ljudi nije se mogla smatrati olakšavajućom okolnosti.

549. U konačnici, vijeće je imalo u vidu da je optuženi Škrbić, nakon izvršenog djela noć proveo sa putnicima iz pokvarenog autobusa u šumi, štiteći ih od vojske koja je prijetila, ali obzirom da je takav njegov čin imao za cilj očigledno osiguranje alibija zbog preduzetih radnji, ni to mu ovo vijeće nije našlo olakšavajućom okolnosti.

550. Sve navedeno, po ocjeni ovog vijeća, ne ostavlja mjesta izricanju kazni blažih od kazne dugotrajnog zatvora²¹³. Vijeće je imalo u vidu da svaki zločin, mora biti kažnjen na adekvatan način, ali da kod ovakvog krivičnog djela, posebno za oštećene i članove porodica žrtava, nijedna kazna nije dovoljna. Ipak, iako je svaki zločin koji ima za posljedicu smrt jedne, a posebno velikog broja, u konkretnom slučaju najmanje 150 osoba, stravičan, nužno je imati u vidu da i kod kazne dugotrajnog zatvora mora postojati određena gradacija, vezana za ulogu i stepen krivice, kako kada je riječ o optuženima u jednom predmetu, tako i kod kazni izrečenih u različitim predmetima, različitim licima i za različite zločine. Nažalost, iako je riječ o zločinu koji je izuzetno težak, postoje i zločini koji su za posljedicu imali veći broj stradalih, naredbodavnu ulogu optuženih ili komandnu odgovornost, pa se imajući u vidu zakonom propisani okvir kažnjavanja, mora ostaviti prostora da kažnjavanje lica kod kojih se utvrdi i veći stepen krivice ili teže posljedice djela od konkretnih, odgovara principu pravednosti.

551. Kada je riječ o optuženom Željku Stojniću, iako se njegova uloga i radnje koje je preduzeo u mnogome ne razlikuju od radnji ostalih optuženih, imajući u vidu da je bio mlađi punoljetnik, tačnije osoba koja nije imala navršenih 21 godinu u vrijeme izvršenja krivičnog djela, saglasno odredbi člana 42.b stav 3. KZ BiH, ne postoji zakonska mogućnost izricanja kazne dugotrajnog zatvora.

552. Cijeneći sve navedeno, vijeće je našlo da će se kaznom dugotrajnog zatvora u trajanju od 22 godine koja je izrečena optuženom Zoranu Babiću, kaznama dugotrajnog zatvora u trajanju od 21 godine koje su izrečene optuženima Dušanu Jankoviću i Miloradu Škrbiću, te kaznom zatvora u trajanju od 15 godina koja je izrečena optuženom Željku Stojniću u cijelosti ostvariti svrha kako specijalne, tako i generalne prevencije.

XIII. ODLUKA O TROŠKOVIMA

553. U skladu sa odredbom člana 188. stav 4. ZKP BiH, ovo vijeće je cijeneći lične i porodične prilike optuženih, te njihovo imovinsko stanje, odlučilo da se optuženi Zoran Babić, Milorad Škrbić, Dušan Janković i Željko Stojnić, oslobađaju obaveze na plaćanje troškova krivičnog postupka, koji padaju na teret budžetskih sredstava Suda.

²¹³ Izuzev optuženog Željka Stojnića što će posebno biti obrazloženo

XIV. ODLUKA O IMOVINSKOPRAVNIM ZAHTJEVIMA

554. Primjenjujući odredbe člana 198. stav 2. i 3. ZKP BiH, ovo vijeće je oštećene, sa eventualnim imovinskopravnim zahtjevima, uputilo da iste ostvaruju u parničnom postupku. Naime, oštećeni, saslušani tokom prvostepenog postupka, kako je vijeće utvrdilo uvidom u spis, nisu se izjašnjavali u pogledu eventualnog imovinskopravnog zahtjeva, a podaci krivičnog postupka, po ocjeni ovog vijeća, ne pružaju pouzdan osnov ni za potpuno ni za djelimično presuđenje, zbog čega je odluka sadržana u izreci ocijenjena najcjelishodnijom.

ZAPISNIČAR

PREDSJEDNIK VIJEĆA

Nevena Aličehajić

SUDIJA

Mirko Božović

POUKA O PRAVNOM LIJEKU: Protiv ove presude žalba nije dozvoljena.

XV. ANEX 1

A. IZVEDENI DOKAZI

1. Dokazi iz prvostepenog postupka

(a) Subjektivni dokazi

(i) Svjedoci Tužilaštva

1. Boško Peulić,
2. Milan Komljenović,
3. Čedo Vukotić,
4. Živorad Pelengić,
5. Radovan Đukarić,
6. Slobodan Udovičić,
7. optuženi Zoran Babić,
8. Drago Slavnić,
9. Nenad Krejić,
10. Melisa Bajrić,
11. Svjedok A,
12. Milivoje Pavičić,
13. Dragomir Marković,
14. Nebojša Pantić,
15. Svjedok B,
16. Jevto Janković,
17. Jusuf Žerić,
18. Vlado Beben,
19. Svjedok KS-1,
20. Svjedok KS-2,
21. Ostoja Barišić,
22. Munib Sivic,
23. Svjedok K-1,
24. Hakija Elezović,
25. Nedžad Bašić,
26. Sadik Suhonjić,
27. Bekir Mujagić,
28. Husein Jakupović,
29. Berislav Herceg,
30. Svjedok KO-12,

31. optuženi Damir Ivanković,
32. optuženi Gordan Đurić,
33. Hasan Elkaz,
34. Ranko Mijić,
35. Svjedok KO-5,
36. Ferid Kovačević,
37. Enes Džaferagić,
38. Svjedok K-3,
39. Svjedok KO-7,
40. Erna Kadirić,
41. Šefik Šanta,
42. Luka Gnjatović,
43. Vitomir Lakić,
44. Svjedok KO-8,
45. Edin Mujadžić,
46. Svjedok KO-15,
47. Savo Krejić,
48. Svjedok KA-1,
49. Miljan Zubanović,
50. Velimir Vrabičić,
51. Said Grabić,
52. Svjedok KO-18.

(ii) Vještaci

1. Elwira Ewa Klonowska,
2. Nermin Sarajlić,
3. Ana Bilić,
4. Miroslav Rakočević,
5. Sabiha Silajdžić Brkić

(iii) Svjedoci odbrane optuženog Zorana Babića

1. Milovan Đurđević,
2. Savo Krejić,
3. Marinko Ljepoja,
4. Neđo Vračar,
5. optuženi Zoran Babić

(iv) Svjedoci odbrane optuženog Milorada Škrbića

1. Nenad Stojaković,
2. Radovan Martić,
3. Radenko Stakić,
4. Velid Blažević,
5. Milojko Crnogorac,
6. optuženi Milorad Škrbić,
7. Enes Džaferagić

(v) Svjedoci odbrane optuženog Dušana Jankovića

1. Rajko Maksić,
2. Brane Topić,
3. Đuro Prpoš,
4. Milutin Čađo,
5. Boško Stupar,
6. Lazar Basrak,
7. Bogoljub Kos,
8. Slobodan Vrhovac,
9. Mladen Stakić,
10. Vinko Kos,
11. Slobodan Brdar,
12. Radovan Rajlić,
13. Jovan Vukoje,
14. Slavko Kovačević,
15. Gorjanka Kovačević,
16. Milan Gavrilović,
17. Milan Kukić,
18. Mario Trontelj,
19. Dragica Delić,
20. Radovan Kečan,
21. Mirko Zlojutro,
22. Vaso Škondrić,
23. Vukan Prodan,
24. Živko Kos,

25. Zdravko Torbica,
26. Ratko Radić,
27. Marko Đenadija,
28. Vladimir Šobot.

(vi) Svjedoci odbrane optuženog Željka Stojnića

1. Elvir Hadžimuratović,
2. optuženi Stojnić Željko

(b) Objektivni dokazi

(i) Materijalni dokazi Tužilaštva

T1-Zapisnik o saslušanju svjedoka Peulić Boška od 27.03.2008. godine br. KT-RZ-48/06

T2-Vanredni izvještaj, operativni br. 21/8, Komanda 22. LPBR od 21.06.1992.godine

T3-Zapisnik o saslušanju svjedoka Komljenović Milana od 27.03.2008. godine br. KT-RZ-48/06

T3a-Rokovnik

T4-Zapisnik o saslušanju svjedoka Vuković Čede br. KT-RZ-48/06 od 28.03.2009.godine

T5-Zapisnik o saslušanju svjedoka Pelengić Živorada br.KT-RZ-48/06 od 28.03.2009.godine

T6-Zapisnik o saslušanju svjedoka Đukarić Radovana br. KT-RZ-48/06 od 25.03.2009.godine

T7-Zapisnik o saslušanju svjedoka Udovičić Slobodana br.KT-RZ-48/06 od 28.03.2008.godine

T8- Zapisnik o saslušanju svjedoka Zorana Babića od 27.04.2006 br. KT-RZ-48/06.

T9- Zapisnik o saslušanju svjedoka Slavnić Drage od 03.04.2005 br. KT-RZ-48/06.

T10-Zapisnik o saslušanju svjedoka Nenada Krejića od 27.03.2008 br. KT-RZ-48/06

T11-Zapisnik o saslušanju svjedoka Melise Bajrić od 18.07.2008 br. KT-RZ-48/06

T12-Zapisnik o saslušanju svjedoka A od 06.04.2006 br. KT-RZ-48/06

T13-Zapisnik o saslušanju svjedoka Milivoja Pavičića od 24.04.2006 br. KT-RZ-48/06.

T14- Zapisnik o saslušanju svjedoka Marković Dragomira od 19.05.2008 br. Kt-RZ-48/06

T15-Zapisnik o saslušanju svjedoka Nebojše Pantića od 07.05.2008 br. KT-RZ-48/06

T16-Zapisnik o saslušanju svjedoka B od 13.03.2008 br. KT-RZ-48/06-

T17-Zapisnik o saslušanju svjedoka Janković Jevte od 07.05.2008 br. KT-RZ-48/06

T18-Zapisnik o saslušanju svjedoka Žerić Jusufa od 22.10.2008. br. KT-RZ-48/06

T19-Zapisnik o saslušanju svjedoka Beben Vlade od 04.04.2006 br. KT-RZ-48/06

T20-Zapisnik o saslušanju svjedoka KS1 od 26.03.2008 br. KT-RZ-48/06

T21-Zapisnik o saslušanju svjedoka KS1 od 13.08.2008 br. KT-RZ-48/06

T22-Zapisnik o saslušanju svjedoka KS 2 od 26.03.2008.

T23-Zapisnik o saslušanju svjedoka KS 2 od 13.08.2008.

T24-Zapisnik o saslušanju svjedoka KS 2 od 09.07.2008.

T25- Zapisnik o saslušanju svjedoka Ostoje Barišića od 25.03.2008 br. KT-RZ-48/06

T26-Zapisnik o saslušanju svjedoka Sivac Muniba od 15.07.2008 br. KT-RZ-48/06

T27-Zapisnik o saslušanju svjedoka K 1 od 26.06.2008 br. KT-RZ-48/06

T27a- Zapisnik o saslušanju svjedoka K 1 od 30.10.2008 br. KT-RZ-48/06

T28-Zapisnik o saslušanju svjedoka Elezović Hakije od 06.04.2006 br. KT-RZ-48/06

T29-Zapisnik o saslušanju svjedoka Bašić Nedžada od 26.03.2008 br. KT-RZ-48/06

T30-Zapisnik o saslušanju svjedoka Sadika Suhonjića od 05.04.2006 br. KT-RZ-48/06

T31-Zapisnik o saslušanju svjedoka Bekira Mujagića od 12.03.2008 br. KT-RZ-48/06

T32-Zapisnik o saslušanju svjedoka Huseina Jakupovića od 12.06.2008 br. KT-RZ-48/06

T33-Zapisnik o saslušanju svjedoka Berislava Hercega od 15.05.2008 br. KT-RZ-48/06

T34-Zapisnik o saslušanju svjedoka KO 12 br. KT-RZ-48/06 od 17.10.2008.

T35-Zapisnik o saslušanju svjedoka (optuženog) Damira Ivankovića od 16.06.2009 br. KT-RZ-48/06

T35 a, b i c- 3 fotografije

T36- Zapisnik o saslušanju svjedoka Gordana Đurića od 03.07.2009 br. KTA-RZ-120/07

T37-Zapisnik o saslušanju svjedoka Elkaz Hasana od 16.10.2008. godine

T38- Zapisnik o saslušanju svjedoka Mijić Ranka od 25.03.2008 i od 04.12.2008

T39- Zapisnik o saslušanju svjedoka KO 5 od 16.07.2008.

T-40-Zapisnik o saslušanju svjedoka Kovačević Ferida od 20.10.2009.godine

T-41-Zapisnik o saslušanju svjedoka Džaferagić Enesa od 15.08.2009.godine

T-42- Zapisnik o saslušanju svjedoka K-3 od 18.12.2009.godine

T-43- Zapisnik o saslušanju optuženog Gordana Đurića kao svjedoka od 31.08.2009.

T-44-Zapisnik o saslušanju zaštićenog svjedoka KO-7

T-45-Zapisnik o saslušanju svjedoka Kadirić Erne od 24.12.2009.

T46- Zapisnik o saslušanju svjedoka Šanta Šefika od 17.07.2008.

T47-Zapisnik o saslušanju svjedoka Gnjatović Luke od 21.03.2006

T48-Zapisnik o saslušanju svjedoka Lakić Vitomira od 22.03.2006.

T49-Zapisnik o saslušanju svjedoka KO 8 od 16.07.2008.

T50-Zapisnik o saslušanju svjedoka Edina Mujadžića od 14.07.2008

T51-Izvod iz MKU Arifagić Envera
T52-Izvod iz MKU Avdić Rasima
T53-Izvod iz MKU za Bajrić Šerifa
T54-Izvod iz MKU za Bašić Zafira
T55- Izvod iz MKU za Bašić Rasima
T56- Izvod iz MKU za Bešić Nihada
T57- Izvod iz MKU za Bešlagić Suvada
T58- Izvod iz MKU za Čaušević Besima
T59- Izvod iz MKU za Ćustić Hilmiju
T60- Izvod iz MKU za Ćustić Ismeta
T61- Izvod iz MKU za Dergić Admira
T62- Izvod iz MKU za Elezović Edina
T63- Izvod iz MKU za Elezović Emira
T64- Izvod iz MKU za Elezović Hajrudina
T65-Izvod iz MKU za Fazlić Jasima
T66- Izvod iz MKU za Fazlić Mirsada
T67- Izvod iz MKU za Garibović Kemala
T68- Izvod iz MKU za Hasanagić Osmana
T69- Izvod iz MKU za Hirkić Ismeta
T70- Izvod iz MKU za Hirkić Rifeta
T71- Izvod iz MKU za Hodžić Midheta
T72- Izvod iz MKU za Hodžić Ahmeta
T73- Izvod iz MKU za Ičić Hajru

- T74- Izvod iz MKU za Jakupović Armina
- T75- Izvod iz MKU za Kljajić Sakiba
- T76- Izvod iz MKU za Marošlić Himzo
- T77- Izvod iz MKU za Medić Ejuba
- T78- Izvod iz MKU za Memić Asmira
- T79- Izvod iz MKU za Muratčehajić Idriza
- T80- Izvod iz MKU za Memić Nihada
- T81- Izvod iz MKU za Mujkanović Huseina
- T82- Izvod iz MKU za Mujkanović Senada
- T83- Izvod iz MKU za Muratčehajić Mehmeda
- T84- Izvod iz MKU za Saldumović Bajazida
- T85- Izvod iz MKU za Zulić Nedžada
- T86- Izvod iz MKU za Blažević Šerifa
- T87-Rješenje Osnovnog suda u Prijedoru o proglašenju Blažević Šerifa za umrlog
- T88-Rješenje Osnovnog suda u Prijedoru o proglašenju Blažević Šerifa za umrlog
- T89- Izvod iz MKU za Blažević Fadila
- T90-Rješenje Osnovnog suda u Prijedoru o proglašenju Blažević Fadila za umrlog
- T91-Zapisnik Osnovnog suda u Prijedoru o proglašenju Blažević Fadila za umrlog
- T92-Izvod iz MKU za Fazlić Almira
- T93-Rješenje Osnovnog suda u Prijedoru o proglašenju Fazlić Almira za umrlog
- T94-Zapisnik Osnovnog suda u Prijedoru o proglašenju Fazlić Almira za umrlog
- T95-Izvod iz MKU za Vehabović Seida
- T 96 – Izvod iz MKU za Fazlić Edina

- T 97 – Izvod iz MKU za Kauković Elvina
- T 98 – Izvod iz MKU za Krkić Ahmo u predmetu Ivanković (glasi na Ahmed)
- T 99 - Zapisnik o pregledu leševa na lokalitetu Korićanske stijene (T56)
- T 100- Fotokopija fotodokumentacije ostataka kostiju pronađenih an Korićanskim stijenama
- T 101 Fotokopija dokumentacije ostataka ljudskih tijela na Korićanskim stijenama
- T 102 Fotokopije Fotografije
- T 103 Spisak vodova za intervenciju, zaštićeni svjedoci su ovde na spisku
- T 104 Spisak pripadnika milicije Prijedor, obračun ličnog dohotka
- T 105 Izvještaj o prekovremenom radu pripadnika SJB Prijedor na engleskom jeziku
- T 105 Spisak pripadnika rezervnog sastava
- T 106 Spisak zaposlenih pripadnika rezervnog sastava za juli 1992
- T 107 Spisak nezaposlenih pripadnika za juli 1992
- T 108 Prigovor na obračun ličnog dohotka Paraš Miroslav
- T 109 Spisak ovlaštenih radnika SJB Prijedor od 13.08.1992.(ovjerene kopija MKSJ)
- T 110 Spisak radnika SJB Prijedor (ovjerena kopija MKSJ)
- T 111 Spisak nezaposlenih pripadnika SJB Prijedor (MKSJ dokaz)
- T 112 Spisak rezervnog sastava pripadnika SJB Prijedor za septembar 1992 (MKSJ dokaz)
- T 113 Spisak vojnih obveznika pripadnika SJB Prijedor od septembra (MKSJ dokaz)
- T 114 Originalna vojna knjižica Babić Zoran
- T 115 Ovjerena fotokopija prijave na konkurs MUP –a RS na ime Babić Zorana
- T 116 Ovjerena kopija uvjerenja za Babić Zorana- Ministarstvo odbrane Prijedor

- T 117 Zahtjev za izdavanje uvjerenja na ime Babić Zoran
- T 118 Uvjerenje za Babić Zorana, upućen na praktični dio nastave u SJB Prijedor
- T 119 Svjedočanstvo o završenom kursu Babić Zoran
- T 120 Uvjerenje o položenom stručnom ispitu Babić Zoran
- T 121 Rješenja MUP Sarajevo , na ime Babić Zoran, raspoređen u CJB Prijedor
- T 122 Ovjerena fotokopija personalnog upitnika Babić Zoran
- T 123 Rješenje MUP Sarajevo RS od 20.10.1995. godine, o unaprjeđenju Babić Zorana
- T 124 Uvjerenje MO Prijedor 04.12.2002. godine, da je Babić Zoranu priznato učešće u ratu
- T 125 Rješenje FOND PIO RS, filijala Prijedor od 26.03.2004. godine
- T 126 Rješenje MUP RS od 13.05.2004. godine
- T 127 Fotografija pripadnika JNA, Babić Zoran
- T 128 i T 128 A Matični i jedinični karton za Babić Zorana
- T 131 i T 131 A Ovjerena kopija, matični i jedinični karton Škrbić Milorada
- T 132 Originalna vojna knjižica Ćetić Ljubiše
- T-133 Akt SB Banja Luka od 12.02.2004 godine sa zapisnikom o ekshumaciji
- T-134 Kopiju fotodokumentacija MUPa Bihać o eshumaciji 4 NN tijela od 03.10.2003 godine
- T-135 Izvještaj o obdukciji za Vehabović Seida
- T-136 Izvještaj o odbdukciji za Fazlić Edina
- T-137 Zapisnik o reobdukciji za Kauković Elvina
- T-138 Zapisnik o reobdukciji za Krkić Ahmeda
- T 139 Rješenje centra službe bezbjednosti 17.06.1992 godine a na ime Janković Dušana.

- T 140 Upitnik matične agencije za Janković Dušana od 29.12.1992 godine Prijedor
- T 141 Rješenje MUP Bijeljina na ime Janković Dušana od 27.10.1993 godine
- T 142 Rješenje MUPa Sarajevo RS od 03.11.1993 na ime Janković Dušana
- T 143 Rješenje MUPa RS Sarajevo od 27.12.1993 godine na ime Janković Dušana
- T 144 Rješenje MUPa RS Sarajevo na ime Janković Dušana od 27.05.1994 godine
- T 145 Personalni upitnik MUP a na ime Janković Dušana od 15.10.1994 godine gdje je označen kao komandir MUP-a
- T 146 Personalni upitnik MUPa SJB Prijedor od 19.10.1995 godine na ime Janković Dušana
- T 147 Rješenje o utvrđivanju čina od 20.10.1995 godine a odnosi se na Dušana Jankovića
- T 148 Rješenje RS MUPa Bijeljina na ime Janković Dušana od 24.04.1996 godine
- T 149 Rješenje MUPa RS o unapređenju u viši čin Janković Dušana od 1997 godine
- T 150 Uvjerenje MUPa CJB Prijedor od 14.04.1997 godine na ime Janković Dušana
- T 151 Ukaz o dodjeli odlikovanja na ime Janković Dušana(dokaz MKSJ)
- T 152 Dopunu podataka po ukazu o dodjeli odlikovanja sa datumom 26.04.1995 godine(dokaz MKSJ) i u ovom dokazu je pomenuto ime Janković Dušana
- T 153 Odlikovanje ordena Miloš Obilić
- T 154 i 154a Matični karton i jedinični karton na ime Janković Dušana
- T 155 Rješenje MUPa RS od 01.09.1990 godine na ime Stojnić Željko
- T 156 Rješenje MUPa RS Sarajevo od 01.10.1994 godine na ime Stojnić Željko
- T 157 Personalni upitnik MUPa SJB Prijedor na ime Stojnić Željka od 14.09.1995 godine
- T 158 Prijedlog o vanrednom unapređenju MUPa Prijedor na ime Stojnić Željka od 23.10.1995 godine

- T 159 Riješenje o vandrednom unapređenju na ime Stojnić Željko od 20.10.1995 godine
- T 160 T 160a Matični i jedinični karton SJB Prijedor na ime Stojnić Željko
- T 161 Borbeni izvještaj Komande prvog krajiškog korpusa od 28.02.1998 godine
- T 162 Redovni borbeni izvještaj Komande prvog krajiškog korpusa od 22.08.1992 godine
- T 163 Depeša od 01.09.1992 godine SJB Prijedor
- T 164 Depeša CJB Banja Luka od 11.09.1992 godine(dokaz MKSJ)
- T 165 Depeša CJB Banja luka 14.09.1992 godine (dokaz MKSJ)
- T 166 Depeša SJB Banja Luka od 07.10.1992 godine (dokaz MKSJ)
- T 167 Šifrovana depeša SJB Banja luka od 13.10.1992 godine (dokaz MKSJ)
- T 168 Krivična prijava o nepoznatim izvršiocima SJB Banja Luka 08.09.1992 godine (dokaz MKSJ)
- T 169 Prijedlog za preduzimanje određenih istražnim radnjama Banja Luka od 08.09.1992 godine (dokaz MKSJ)
- T 170 Akt Osnovnog sudu Banja Luka od 24.09.1992 godine(dokaz MKSJ)
- T 171 Zahtjev Osnovnog javnog tužilaštva Banja Luka o 30.09.2009 godine
- T 172 Akt komande prvog krajiškog korpusa od 16.10.2009 godine (dokaz MKSJ)
- T 173 Upustvo o organizovanju i djelovanju srpskog naroda 19.12.1992 godine (dokaz MKSJ)
- T 174 Služebeni glasnik RS-a sa Odlukom o strateškim ciljevima srpskog naroda 09.05.1992 godine
- T 175 Naredba načelnika SJB Prijedor iz 1992 godine
- T 176 Depeša SJB Banja Luka od 21.08.1992 godine
- T 177 Informacija o provođenju zaključaka i odluka izvršnog odbora Prijedor SJB Prijedor od 03.09.1992 godine (dokaz MKSJ)
- T 178 Izvještaj o radu SJB Prijedor iz januara 1993 godine (dokaz MKSJ)

- T 179 Izvod iz kaznene evidencije Ivanković Damira od 04.08.2008 godine
- T 180 Izvod iz kaznene evidencije od 15.09.1992 godine
- T 181 Izvod iz kaznene evidencije Četić Ljubiše od 15.10.2008 godine
- T 182 Izvod iz kaznene evidencije od 15.10.2008 godine od Radaković Milorada
- T 183 Zapisnik o ispitivanju osumnjičenog Zorana Babića od 28.05.2008 godine
- T 184 Zapisnik o ispitivanju osumnjičenog Radaković Milorada od 14.10.2008 godine
- T 185 Zapisnik o saslušanju osumnjičenog Škrbić Milorada od 15.10.2008 godine
- T 186 Zapisnik o ispitivanju Četić Ljubiše od 14.10.2008 godine
- T 187 Zapisnik o ispitivanju osumnjičenog Janković Dušana od 27.05.2008 godine
- T 188 Zapisnik o ispitivanju osumnjičenog Željka Stojnića 30.05.2008 godine
- T 189 Sudsko medicinska ekspertiza vještaka Sabihe Silajdžić Brkić pod brojem
- T 190 Zapisnik o eshumaciji kantonalni sud Travnik kao i fotodokumentaciju SBK od 2003 godine sa skicom lica mjesta od 2003
- T 191 Fotodokumentaciju od MUPa SBK Predgled kostiju sa eshumacije sa gradskog groblja Visoko Koricanske stijene
- T 192 DNA izvještaj za Avdic(Sulejmana) Rasima od 24.11.2003 godine
- T 193 DNA Izvještaj za Blažević (Hamdije) Ahmeta od 24.11.2003 godine
- T 194 DNA Izvještaj za Blažević(Edhema) Mustafu od 02.03.2004 godine
- T 195a,b i c DNA Izvještaj Čejvan(Ibrahima) Zijada od 13.11.2003 . godine
- T 196 DNA Izvještaj Elezović(Saliha)Hajrudina od 10.11.2003 godine
- T 197 DNA Izvještaj Elezović (Hajrudina) Jasmina od 03.06.2005 godine
- T 198 DNA Izvještaj Gutić (Hasana) Mirsad od 08.11.2003 godine
- T 199 DNA Izvještaj za Hirkić (Huseina) Šefik od 26.11.2003 godine

T 200 DNA Izvještaj za Kadirić(Mehe) Zuhdije od 14.09.2004 godine

T 201 a,b,c i d DNA Izvještaj za Kulašić(Omera)Abaza od 24.11., 08.11 i 08.03.2003 godine

T 202 a,b i c DNA Izvještaj za Marošlić (Ibre)Himzu od 06.05 , 08.03 i 08 12.2003 godine

T 203 i a DNA Izvještaj za Mehmedagić (Beće)Alije od 08.12.2003 god.

T 204 i a DNA Izvještaj za Mrkalj(Omera)Himzu od 16.04.2004 i 13.02.2004 godine

T 205 DNA Izvještaj Muratčehajić Mirsada od 06.05.2003 godine

T 206 a i b DNA Izvještaj za Sivac (Ibrahima) Merzuk od 21.01.2003 godine

T 207 i a DNA Izvještaj za Sivac Kasima 18.02.2005 godine

T 208 DNA Izvještaj za Šljivar Omera od 08.11.2003 godine

T 209 DNA Izvještaj za Trnjanjin Sakiba od 11.02.2005 godine

T 210 i T 210a DNA Izvještaj za Zulić Nedžada od 11.12 i od 02.12 2003

T 211 i T 211a DNA Izvještaj za Elezović (Muharema) Emir i Edina od 08.11.2003 godine

T 212 i T 212a DNA Izvještaj za Sivac Edina i Nedžada 06.05.2004 godine

T-213 Zapisnik o saslušanju svjedoka KO-15 I foto-album broj KT-RZ-48/06 od dana 19.12.2008. godine-

T-214 Zapisnik o saslušanju Četić Ljubiše broj KTA-RZ-48/06 od 09.03.2010. godine

T-215- Depeša načelnika CJB BL Stojan Župljanin 11-1/01-55 od 18.08.1992.godine (Ovjera MKSJ)

T-216-Depeša -uputio Stojan Župljanin svim PS 11-1/02-1-301 od 31.07.1992.godine (kopija Ovjera MKSJ),

T-217 – Depeša CJB Banja Luka uputio Stojan Župljanin dana 15.05.1992. depeša nosi broj 11-1/01-38 (ovjera MKSJ-a)

T-218-Zaključci MUP-a Sarajevo upućen Stanici javne bezbjednosti Prijedor broj 11-12 od 11.05.1992.godine, ovjera MKSJ

T-219-Izvod iz kaznene evidencije SJB Prijedor 11-12-120-63-5/92 od 20.08.1992.godine (ovjera MKSJ-a kopija sa Haškom ovjerom)

T-220 –naredba i depeša Ministra MUP-a o pritvorskim mjerama i upute o sabirnim centrima od 10.08.1992.godine, (ovjera MKSJ-a)

T-221-Depeša SJB 11-12-2169 oko angažovanja 300 policajaca za svakodnevno obezbjeđenje sabirnih centara Keraterm i Omarska od 01.08.1992.godine-(ovjera MKSJ-a)

T-222-Izvod iz KZ za Gavranović Branislava od 24.07.1992.godine

T-223 Izveštaj o radu za prvo polugodište 1992.godine -presjek svih zbivanja (ovjera MKSJ-a)

T-224 Odgovor na depešu 11-12-2057 od 12.06.1992.godine- (ovjera MKSJ-a)

T-225 Bilten CJB Prijedor iz novembra 1994. godine, (ovjera MKSJ-a)

T-226-Depeša SJB Bosanska Dubica 11-4/01-262/92 od 19.06.1992.godine,a upućena je SJB Prijedor (ovjera MKSJ-a)

T-227-Depeša od 19.06.1992.godine (ovjera MKSJ-a)

T-228- Depeša SJB Prijedor 11-12-2089 od 29.06.1992.godine(ovjera MKSJ-a)

T-229- Nepotpisan Pravilnik o sistematizaciji broj 11-12 od 23.10.1992.godine (ovjera MKSJ-a)

T-230- Potpisan pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizacije SJB Prijedor 11-12-117 od 23.10.1992.godine (ovjera MKSJ-a)

T-231-Službeni glasnik 2/92 i naredba dr. Milomira Stakića od dana 17.06.1992. broj 02-11-215/92 o formiranju IV,(ovjera MKSJ-a)

T-232- Zahtjev stručne službe Skupštine opštine Prijedor broj 02-111-236/92-2 od 30.06.1992.godine naslovljeno na Simu Drljaču (ovjera MKSJ-a)

T-233- Informacija o realizaciji zaključaka Kriznog štaba broj 11-12Y-24 od 001.07.1994. godine (ovjera MKSJ-a)

T-234- Informacija o realizaciji zaključaka Kriznog Štaba 02-111-236/92-3 od jula 1992.godine (ovjera MKSJ-a)

T-235- Naredba Kriznog štaba Opštine Prijedor od 06.06.1992.godine o snadbijevanju naftom (ovjera MKSJ-a)

T-236- Informacija načelniku CJB Prijedor a upućenu od strane komandira smjene Milana Gavrilovića od 14.06.1992. godine (ovjera MKSJ-a)

T-237- Izjava svjedoka KA-1 od 18.06.2009.

T-238- Zapisnik o saslušanju svjedoka Zubanović Miljana od 15.09.2009.godine

T-239 Zapisnik o saslušanju svjedoka Vrabičić Velimira od 28.08.2009.godine

T-240- Odgovor na depešu 11-1-01-51 od 04.06.1992.godine 11-12-2-2042 odgovori po tačkama sastav Prijedorske stanice od 05.06.1992.godine.(ovjera MKSJ)

T-241 Kopija spiska radnika Stanice milicije Prijedor onih koji su potpisali svečanu izjavu i onih koji to nisu 29.05.1992.godine, pod rednim brojem 23.je Janković Dušan –Ovjera MKSJ

T-242 Depeša 11-12-2031 od 29.05.1992. godine koja je išla na upit depeše SJB Prijedor od–Ovjera MKSJ

T-243 – Kopija depeše SJB Prijedor 11-12-2304 od 29.09.1992.godine (ovjera MKSJ)

T-244 – Informacija 11-12-38 od 04.08.1992.godine (Ovjera MKSJ)

T-245-Kopija (BHS i ENG) naredba Kriznog štaba SR BIH Autonomna regija Krajina broj:02-111-215/92 od 17.06.1992.godine (ovjera MKSJ)

T-246 Naredba komandanta Prvog krajiškog korpusa broj 11-1/01 od 08.09.1992.godine (BHS i ENG- ovjera MKSJ)

T-247-Depeša 11-12-1873 od 30.04.1992.godine Simo Drljača dostavlja odgovor na depešu od 29.04.1992.godine- Ovjera MKSJ

T-248-Izvještaj SR BIH o radu Centra službe bezbjednosti juli 1992.godine, potpisao načelnik Župljanin – Ovjera MKSJ

T-249- Izvještaj broj :11-169 od 30.07.1992.godine – Ovjera MKSJ

T-250-Personalni upitnik koji je potpisao Čađo Milutin, ovjerena kopija , na str.2 opisuje kretanje u službi,

T-251-Zapisnik sačinjen broj:7/02 od 09.03.2002.godine od strane Čađo Milutina

T-252- Odgovor na traženje Tužilaštva broj:60/10 od 11.06.2010.godine iz arhivske građe SDS-a sa regije Prijedora-originalni dokaz

T-252-a Upit Tužilaštva BiH SDS-u od broj KT-RZ-48/06 od 10.06.2010.godine-original

T-253- Depeša CSB BL 11-1/01-69 od 25.08.1992.godine,

T-254 Zapisnik o saslušanju Grabić Saida 17-04/2-2-04-2-1301/08 od 25.12.2008.godine

T-255 -Naredba Suda BiH broj X-KRN-09/752 od 16.07.2009.godine

T-256- Naredba Kantonalnog tužilaštva Travnik broj KTA 1/09 RZ od 17.07.2009.godine-provedbena naredba

T-257- Fotodokumentacija sačinjena osd MUP-a Travnik o ekshumaciji sa prostora Donji Korićani Skender Vakuf Kneževo rađene po gore navedenim naredbama (T-255 i T-256)

T-258- Prvovedbena naredba koja kao podlogu ima naredbu Suda BiH koju donosi Tužiteljstvo Travnik broj KTA-1/09-RZ od 09.09.2009.godine

T-259- Naredba Kantonalnog tužilaštva Travnik KTA-1/09-RZ 22.09.2009.godine

T-260- Izvještaj o obradi tijela ekshumiranih na lokalitetu Korićanskih stijena od 06.11.2009.godine i kao prilog evidencija izuzimanja dijelova tijela od 19.10.2009.godine, od 06.10. 2009.05.10.2009.godine

T-260 a - Dodaci primopredaje od 19.10.2009.godine predato 154 uzorka

T-260 b- Dodaci primopredaje 06.10.2009.je predato 44 uzoka

T-260 c- Dodaci primopredaje 05.10.2009.godine 170 uzorka za DNK analizu

T-261- Naredba Kantonalnog tužilaštva Travnik KTA-1/09-RZ 18.08.2010.godine

T-262- Naredba Kantonalnog tužilaštva Travnik KTA-1/09-RZ 17.09.2010.godine

T-263 Obdukcioni zapisnik sačinjen po nalogu za ekshumaciju KTA-1/09-RZ Žejić Karanfila Ferid od 22.09.2010.godine

T-264 Obdukcioni zapisnik sačinjen po nalogu za ekshumaciju KTA-1/09-RZ za Blažević Himze Fikreta od 22.09.2010.godine

T-265 Obdukcionni zapisnik sačinjen po nalogu za ekshumaciju KTA-1/09-RZ za Bešić Adema Seada od 22.09.2010.godine

T-266 Obdukcionni zapisnik sačinjen po nalogu za ekshumaciju KTA-1/09-RZ za Arihagić Avde Enver od 22.09.2010.godine

T-267 Obdukcionni zapisnik sačinjen po nalogu za ekshumaciju KTA-1/09-RZ za Memhedagić Huseina Osmana od 22.09.2010.godine

T-268 Obdukcionni zapisnik sačinjen po nalogu za ekshumaciju KTA-1/09-RZ za Kahrimanović Muharema Uzeira od 22.09.2010.godine

T-269 Obdukcionni zapisnik sačinjen po nalogu za ekshumaciju KTA-1/09-RZ za Velić Zuvdije Ekrama od 22.09.2010.godine

(ii) Materijalni dokazi odbrane optuženog Zorana Babića

O-I-1 Otpusna lista Babić Zorana sa klinike VMA od 17.10.1996 godine i Otpusna lista sa VMA Beograd od 30.04.1996 godine

O-I-2 Nalaz ljekara specijaliste za Babić Zorana izdat od VMA od 16.10.2000 godine

O-I-3 Nalaz ljekara specijaliste za Babić Zorana sa VMA od 07.05.2001 godine

O-I-4 Otpusna lista Babić Zorana izdata u bolnici Prijedoru od 10.09.2007 godine

O-I-5 Nalaz i mišljenje ljekara specijaliste z Babić Zorana od klinike Banja Luka

O-I-6 Otpusno pismo Babić Zorana klinike Banja Luka od 15.10.2007 godine

O-I-7 Nalaz i mišljenje drugostepene ljekarske komisije od 25.12.2003 godine na ime Babić Zorana

O-I-8 Rješenje od 21.02.2005 godine kojim se Babić Zoranu priznaje status invalida

(iii) Materijalni dokazi odbrane optuženog Milorada Škrbića

O3-1-Izvod iz MKU za Škrbić Lazarku od 04.12.2009

O3-2-Otpusnica iz Opšte bolnice Prijedor br. 3/95 od 03.02.1995

O3-3-Nalaz, ocjena i mišljenje VMC-garnizon Prijedor br. 1664/3755 od 12.09.1995

O3-4-Nalaz i mišljenje Opšte bolnice Prijedor br. 3705 od 12.09.1995.

O3-5-Nalaz, ocjena i mišljenje VP 394/395 od 07.02.1995.

O3-6-Uputnica VP 7081 od 08.08.1994.

O3-7-Nalaz, ocjena i mišljenje VP 7362 br. 2118/94 od 10.08.1994.

O3-8-Uputnica VP 7362 br. 5522 od 12.12.1984.
O3-9-Prijavnica za ambulantno liječenje Opšte bolnice Prijedor od 03.12.2009.
O3-10- Prijavnica za ambulantno liječenje Opšte bolnice Prijedor od 20.11.2009.
O3-11- Prijavnica za ambulantno liječenje Opšte bolnice Prijedor od 30.09.2008.
O3-12-Nalaz i mišljenje dr Zorice Lazarević

(iv) Materijalni dokazi odbrane optuženog Dušana Jankovića

O-4-1 Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji RSUP SJB Prijedor od 29.01.1992 godine
O-4-2 Depeša SJB Prijedor od 26.07.1991 godine
O-4-3 Depeša MUP SJB Prijedor od 31.07.1991 godine
O-4-4 Depeša SJB Prijedor od 01.08.1991 godine
O-4-1- Ovjerena kopija od strane MKSJ-a Depeše SJB Prijedor od 01.08.1992. godine
O-4-5- Depeša MUP-a 19.08.1991. godine o postavljenju Dušana Jankovića na čelo SJB Prijedor (ovjera MKSJ-a)
O-4-6- Obavještenje FMUP 07-07/1-34-1/243 od 06.04.2010. godine
O-4-7-Obavještenje FMUP 01 -219 od 30.04.2010.godine
O-4-7-A Rješenje FMUP o pristupu informacijama 01-03-49-1-1138 od 27.04.2010.godine
O-4-7-B Rješenje RSUP 99/4-120-1/117 od 09.01.1991. godine
O-4-7-C Rješenje MUP RBiH 17.07.1995. godine
O-4-7-D Rješenje MUP RS CSB 11-120-1/1376 od 17.06.1992. godine
O-4-8-Zapisnik sa 33. sjednice Predsjedništva SR BiH 19.09.1991. godine 02-011-881/91 kada je donesena odluka o mobilizacije (ovjera MKSJ)
O-4-9 Depeša SJB Prijedor 11-12-4013 od 20.09.1991.godine (Ovjera MKSJ)
O-4-10 Depeša SJB Prijedor 11-12-4014 od 20.09.1991. godine (Ovjera MKSJ)
O-4-11-Depeša SJB Prijedor 11-12-4012 od 20.09.1991. godine (Ovjera MKSJ)
O-4-12- Depeša CSB Banja Luka 11-1/08-269 od 18.09.1991.godine ,(Ovjera MKSJ)
O-4-13-Obavjest SDS opštinski odbor Prijedor 32/10 18.03.2010.godine
O-4-14Dostava podataka MUP-a RS 08-1-10/02-KU-104/93 od 02.12.2009.godine
O-4-15-Dostava podataka Okružnog tužilaštva Banja Luka podružna kancelarija Prijedor KTN-87/93 od 10.12.2009. godine

- O-4-16-Rješenje MUP-a RS broj 09-6492 od 27.12.1993. godine(uložen kao dokaz T-143)
- O-4-17-Rješenje MUP-a RS 09-6731 od 27.05.1994.godine (uložen kao dokaz T-144)
- O-4-18-Rješenje MUP-a RS Bijeljina 09/3-120-1110 od 24.04.1996. godine (uložen kao dokaz T-148)
- O-4-19 Rješenje MUP-a RS Bijeljina 01-01-39/97 od 19.09.1997.godine
- O-4-20-Rješenje MUP RS Bijeljina 06/3-12085808.04.1998.godine
- O-4-21 Rješenje MUP RS Banja Luka 03/1-2-120-10020 od31.12.1999.godine
- O-4-22 Rješenje MUP RS Banja Luka 03/1-2-126- 42403.09.2001.godine
- O-4-23 Matični karton Janković Dušana(T-154)(neovjerena kopija)
- O-4-23 A, Jedinični karton Janković Dušana (uložen kao dokaz T-154 A)
- O-4-24- Dopis SJB Prijedor 08-1-10/02-2-23-235/49-36/08 od 04.08.2008. godine (uložen kao dokaz T-179)
- O-4-25-Spisak vodova za intervencije (uložen kao dokaz T-103)
- O-4-26-Spisak pripadnika rezervnog za juli 1992. sastava milicije (uložen kao dokaz T-106)
- O-4-27-Spisak rezervnog sastava milicije za juli 92. nezaposlenih , uložen kao dokaz T-107 (ovjera MKSJ)
- O-4-27Spisak pripadnika rezervnog milicije za avgust nezaposlenih RS Prijedor Centar (uložen kao dokaz T 111)
- O-4-28 Spisak pripadnika za mjesec septembar 1992. godine nezaposleni uložen kao dokaz T-112 , Ovjera MKSJ
- O-4-29- Spisak pripadnika rezervnog sasatava milicije za mjesec novembar 1992. godine nezaposelnih, ovjera MKSJ
- O-4-30 Spisak pripadnika rezervnog sasatava milicije za mjesec decembar 1992. godine nezaposelnih, ovjera MKSJ
- O-4-32 Depeša SJB Prijedor 11-12-460/92 od 28.05.1992. godine, Ovjera MKSJ
- O-4-33-Depeša SJB Prijedor operativno dežurstvo 11-12-2136 od 18.07.1992. godine, Ovjera MKSJ
- O-4-34- Depeša SJB Prijedor 11-12-2138 od 19.07.1992. godine, Ovjera MKS
- O-4-35 Depeša SJB Prijedor 11-12-2104 od 05.07.1992.godine ovjera MKSJ
- O-4-36 –Depeša CSB Banja Luka 11-1-01-OD-439 od 19.08.1992.godine Ovjera MKS
- O-4-37- Depeša SJB Prijedor 11-12-2207 od 20.08.1992. godine Ovjera MKSJ

O-4-38- Depeša komande 22.Lake pješadijske brigade 43/4 od 21.08.1992. godine
O-4-39- Raspis depeše CSB Banja Luka 11-1/02-2-345 od 11.09.1992. godine (uložen kao dokaz T-164) , ovjera MKSJ
O-4-40- Depeša SJB Prijedor 11-12-2267 od 14.09.1992.godine, uložen kao dokaz T 165, Ovjera MKSJ
O-4-41- Depeša CSB Banja Luka 11-1/02-2-370 od 07.10.1992.godine, Ovjera MKSJ, uložen kao dokaz T-166
O-4-42- Krivična prijava CSB Banja Luka 11-1/02-230 od 08.09.1992.godine, uložen kao dokaz T-168 , ovjera MKSJ
O-4-43- Prijedlog OJT Banja Luka KTN-2293/92 od 14.09.1992. godine , uložen kao dokaz T-169, ovjera MKSJ
O-4-44-Dopis istražnog sudije OS BL od 24.09.1992. godine T-170 Ovjera MKSJO-
4-45- Zahjtev OJT Banja Luka KTN 2293/92 od 30.09.1992. , uložen kao dokaz T-171, ovjera MKSJ
O-4-46 Zapisnik o sudsko medicinskom pregledu Korićanskih stijena od 31.08.1992.godine (uložen kao dokaz T-99)
O-4-47 Depeša CSB Banja Luka od 21.08.1992. godine 11-1-01/67, uložen kao dokaz T-176, ovjera MKSJ
O-4-48-Izvještaj načelnika SJB Prijedor 11-12-13 03.09.1992. godine , uložen kao dokaz T-178
O-4-49 Upitnik od 29.12.1992.godine koji se odnosi na Dušana Jankovića , uložen kao dokaz T-140
O-4-50- Obavještenje SJB izvod iz KZ za Četić, Radaković i Škrbić 08-1-10/02-2-23-235/49-104/08 od 15.10.2008.godine, uložen kao dokaz T-180
O-4-51 Obavještenje MUP KS 02/2-3-04-8-2/4263/08 od 15.10.2008.godine iz kojih se vidi da je Četić osuđen u 4 postupka
O-4-52 Depeša SJB Prijedor 11-12-97 od 10.02.1993.godine-Ovjera MKSJ
O-4-53 Depeše SJB Prijedor ovjerene u Hagu , ukupno 32 depeše
O-4-54 Depeše, 6 komada

- 331 od 26.09.91. godine, aktiviran rez sastav milicije.
- Depeša SJB od 05.08.1992. godine,
- Izvod iz zakona o opštenarodnoj odbrani.
- Akt rezervnog sastava milicije stanica Omarska spisak
- Depeša SJB od 21.08.1992. godine
- Depeša SJB Prijedor od 21.08.1992. godine upućena CSB BL u potpisu Drljača

O-4-55 Depeše, 14 komada

- Depeša upućena svim načelnicima SJB;
- Depeša CSB BL upućena svim načelnicima SJB raspisana na Marka Đenadiju;
- Depeša CSB BL od 28.05.1992. godine upućena svim načelnicima SJB raspis Radovan Kečan;
- Depeša CSB BL od 08.06.1992. godine upućena svim načelnicima SJB raspis Miloš i Rada;
- Depeša CSB BL od 29.07.1992. godine, upućena načelnicima SJB, raspis na Marka Đenadiju;
- Depeša CSB BL od 03.08.1992. godine upućena načelnicima SJB, raspis Marko Đenadija;
- Depeša CSB BL od 04.08.1992. godine, upućena načelniku SJB Prijedor, raspis Ranko Mijić i Olga Pavić;
- Depeša CSB BL od 10.08.1992. godine, upućena načelniku SJB, raspis Đuro Prpoš i Olga Pavić;
- Depeša SCB BL od 13.08.1992. godine, upućena načelniku SJB Prijedor raspis Đuro Prpoš, Miloš Janković i Olga Pavić;
- Zaključak IO Prijedor od 17.08.1992. godine, raspi Vlado Kondić;
- MUP SR BiH od 24.08.1992. godine, upućena svim CSB i SJB, raspis Ranko Mijić;
- Raspis depeše CSB BL od 27.08.1992. godine, upućena načelnicima SJB, raspis Ranko Mijić;
- Depeša CSB BL od 11.09.1992. godine upućena načelniku SJB Prijedor, raspis Marko Đenadija;
- Depeša CSB BL od 16.10.1992. godine, upućena SJB Prijedor, raspis Marko Đenadija,

O-4-56 a- akt od 04.09.1992. godine, potpisalo nepoznato lice iz odjeljenja za strance SJB Prijedor;

O-4-56 b- izvod iz pravilnika o vršenju poslova SJB;

O-4-57 - naredba Alije Delimustafića od 29.04.1992. godine.

O-4-58 depeša SJB Prijedor od 30.04.1992. godine

O-4-59 Intervju Sime Drljače dat kozarskom vijesniku

O-4-60 Ovjereni primjerak naredbe kriznog staba u prijedoru od 17.06.1992. godine

O-4-61 svečana izjava od 14.05.1992. godine koju je potpisala Jakupović Senada,

O-4-62 izvještaj o radu CK za period maj-septembar 1992. godine,

O-4-63 Depeša CSB BL od 08.06.1992. godine upućena svim načelnicima SJB na strani 2 stoji da sa njom treba upoznati sve ovlaštene radnike SJB-ova;

O-4-64 Dokazi o porodičnim prilikama optuženog Dušana Jankovića:

- Spomenica od 1950. godine, na ime strica optuženog Dušana Jankovića;
- Spomenica od 1950. godine na ime drugog strica optuženog;
- Spomenica od 1950. godine na ime Dušana Jankovića-strica optuženog;

- Spomenicama žrtvama fašističkog terora na ime Savana jankovića djeda optuženog;
- Spomenica žrtvama fašističkog terora od 1950. godine na ime strivca optuženog;
- Spomenica žrtvama fašističkog terora na ime Nade Janković-tetka optuženog

(v) Materijalni dokazi odbrane optuženog Željka Stojnića

O-5-1- Zapisnik o saslušanju svjedoka Elvira Hadžimuratovića u Tužilaštvu BiH broj KT-RZ-48/06 od 28.01.2008.godine

O-5-2 Izvod iz matične knjige rođenih za Stojnić

(vi) Dokazi suda

S-1-Spisak koji je Sudu predao zaštićeni svjedok O-3

S-2-A Video materijal sa uviđaja na Korićanskim stijenama

S-2-B Fotografije sa uviđaja na Korićanskim stijenama

2. Dokazi izvedeni u postupku pred vijećem Apelacionog odjeljenja

(a) Subjektivni dokazi

(i) Svjedoci Tužilaštva

1.Ejub Zukić

2.Mevludin Mujezinović

vještaci

3.Ana Bilić

4.Nermin Sarajlić

(ii) Svjedoci odbrane optuženog Zorana Babića

1. Danijela Babić

2. Topola Branko

3. Čivčić Petar

4. Radoslav Knežević

5. Rudak Željko

(iii) Svjedoci odbrane optuženog Milorada Škrbića

1. Vrhovac Ranko

(iv) Svjedoci odbrane optuženog Dušana Jankovića

1. Ljepoja Marinko

2. Milorad Radaković
3. Rade Konta
4. Cvijo Marić
5. Mirko Vujanović
6. Damir Ivanković
7. Luka Gnjatović
8. Vitomir Lakić
9. optuženi Dušan Janković – u svojstvu svjedoka odbrane

(v) svjedoci Suda

1.KA-1

(a) Objektivni dokazi

(i) Materijalni dokazi Tužilaštva

AT-1 akt SJB Prijedor br. 11-12-39 od 02.08.1992. godine (uložen 29.11.2012. god.)

AT-2 spisak imena DNA Report u predmetu „Koričanske stijene“- sadrži sljedeća imena:

1. Garibović (Arif) Sadik ICMP ID 10241; 2. Garibović (Arif) Taib ICMP ID 10253; 3. Hodžić (Husein) Ahmet ICMP ID 14854; 4. Selimović (Huska) Zilhad ICMP ID 14646; 5. Selimović (Huska) Zilhad ICMP ID 14646; 6. Selimović (Huska) Zilhad ICMP ID 14646; 7. Selimović (Huska) Zilhad ICMP ID 14646; 8. Selimović (Huska) Zilhad ICMP ID 14646; 9. Zahirović (Huseina) Ziko ICMP ID 7541; 10. Zahirović (Huseina) Ziko ICMP ID 7541; 11. Bešić (Izet) Nermin ICMP ID 8337; 12. Pervanić (Zaim) Mustafa ICMP ID 10230; 13. Pervanić (Zaim) Mustafa ICMP ID 10230; 14. Hodžić (Fehim) Midhet ICMP ID 7197; 15. Petarušić (Sulejman) Zijad ICMP ID 10234; 16. Bešlić (Mustafa) Suvad ICMP ID 8272; 17. Mujkanović (Edhem) Fikret ICMP ID 8604; 18. Mujkanović (Edhem) Meho ICMP ID 8602; 19. Mujkanović (Hamdija) Husein ICMP ID 8704; 20. Blažević (Ibrahim) Fadil ICMP ID 14087; 21. Crljenković (Šaban) Muharem ICMP ID 11773; 22. Fazlić (Derviš) Ismet ICMP ID 11889; 23. Fazlić (Derviš) Ismet ICMP ID 11889; 24. Jusufagić (Latif) Senad ICMP ID 14405; 25. Kljajić (Ahmet) Sakib ICMP ID 14764; 26. Kljajić (Meho) Suad ICMP ID 18305; 27. Rizvančević (Osman) Faik ICMP ID 12713; 28. Rizvančević (Osman) Faik ICMP ID 12713; 29. Zerić (Idriz) Sakib ICMP ID 15869; 30. Kadrić (Meho) Zuhdija ICMP ID 12895; 31. Elezović (Šerif) Šaban ICMP ID 15872; 32. Arifagić (Ekrem) Mehmed ICMP ID 15613; 33. Alić (Alija) Mujo ICMP ID 17607; 34. Kararić (Kadir) Elvir ICMP ID 18364; 35. Hrustić (Sefer) Mahmut ICMP ID 18158; 36. Hasanagić (Hasan) Osman ICMP ID 17804; 37. Velić (Ramo) Fadil ICMP ID

17805; **38.** Velić (Zuhdija) Ekrem ICMP ID 8408; **39.** Velić (Zuhdija) Enes ICMP ID 8409, **40.** Velić (Pašo) Zijad ICMP ID 7674; **41.** Velić (Pašo) Zijad ICMP ID 7674; **42.** Velić (Pašo) Zijad ICMP ID 7674; **43.** Velić (Pašo) Zijad ICMP ID 7674; **44.** Velić (Pašo) Zijad ICMP ID 7674; **45.** Velić (Pašo) Zijad ICMP ID 7674; **46.** Sivac (Salko) Mujo ICMP ID 10319; **47.** Sivac (Salko) Mujo ICMP ID 10319; **48.** Sivac (Salko) Mujo ICMP ID 10319; **49.** Sivac (Salko) Mujo ICMP ID 10319; **50.** Sivac (Džemal) Safet ICMP ID 15875; **51.** Sivac (Munib) Edin ICMP ID 15250; **52.** Sivac (Munib) Nedžad ICMP ID 15251, **53.** Bajrić (Šerif) Zafir ICMP ID 4969; **54.** Coralić (Hasan) Emin ICMP ID 17826; **55.** Kahrmanović (Abid) Rifet ICMP ID 16084; **56.** Kahrmanović (Abid) Rifet ICMP ID 16084; **57.** Kahrmanović (Abid) Rifet ICMP ID 16084; **58.** Kahrmanović (Abid) Rifet ICMP ID 16084; **59.** Kahrmanović (Abid) Rifet ICMP ID 16084; **60.** Karabašić (Dedo) Samir ICMP ID 04536; **61.** Ičić (Hajro) Sabahudin ICMP ID 17567; **62.** Sušić (Eniz) Nihad ICMP ID 12939; **63.** Zulić (Alija) Mirsad ICMP ID 10292; **64.** Zulić (Uzeir) Mesud ICMP ID 10328; **65.** Antunović (Ivo) Ilija ICMP ID 21662; **66.** Gutić (Hasan) Mirsad ICMP ID 14322; **67.** Gutić (Hasan) Mirsad ICMP ID 14322; **68.** Marošlić (Redžo) Himzo ICMP ID 15252; **69.** Marošlić (Redžo) Himzo ICMP ID 15252; **70.** Draguljić (Ivo) Anto ICMP ID 19662; **71.** Dergić (Džemal) Admir ICMP ID 10581; **72.** Jakupović (Mustafa) Armin ICMP ID 15313; **73.** Tanjanin (Bejdo) Sakib ICMP ID 4610; **74.** Žerić (Idriz) Refik ICMP ID 15871; **75.** Žerić (Idriz) Refik ICMP ID 15871; **76.** Žerić (Idriz) Refik ICMP ID 15871; **77.** Žerić (Idriz) Refik ICMP ID 15871; **78.** Žerić (Idriz) Refik ICMP ID 15871; **79.** Žerić (Idriz) Refik ICMP ID 15871; **80.** Žerić (Idriz) Refik ICMP ID 15871; **81.** Žerić (Idriz) Refik ICMP ID 15871;

AT-3 fotodokumentacija br. 46/11 – Obdukcije tijela sa lokaliteta Korićanske stijene:

Od 1. do 17. Obdukcija skeleta tijela Alić Sejad sin Rifeta, oznaka i broj slučaja: „SK-16 (SK 03/09-16/19 RFM-3)“, izvršena dana 21.06.2011. godine.

Od 18. do 23. Obdukcija skeleta tijela Arifagić Mehmed sin Ekrema, oznaka i broj slučaja: „(SK 03/09-66 A/H-31-RFM)“, izvršena dana 21.06.2011. godine.

Od 24. do 29. Obdukcija skeleta tijela Bešić Mustafa sin Ibrahima, oznaka i broj slučaja: „SK-21 (KTA-1/09-RZ-21-LP)“, izvršena dana 21.06.2011. godine.

Od 30. do 39. Obdukcija skeleta tijela Bešić Nermin sin Izeta, oznaka i broj slučaja: „SK-64 (SK 03/09-64 MXT)“, izvršena dana 21.06.2011. godine.

Od 40. do 49. Obdukcija skeleta tijela Bešlić Suvad sin Mustafe, oznaka i broj slučaja: „SK-30 (SK 03/09-30 LHM)“, izvršena dana 22.06.2011. godine.

Od 50. do 66. Obdukcija skeleta tijela Blažević Fadil sin Ibrahima, oznaka i broj slučaja: „SK-18 (SK 03/09-16/19-17 MDT)“, izvršena dana 22.06.2011. godine.

Od 67. do 77. Obdukcija skeleta tijela Čaušević Besim sin Smaila, oznaka i broj slučaja: „SK-084 (SK 03/09-84 RTB)“, izvršena dana 22.06.2011. godine.

Od 78. do 81. Obdukcija skeleta tijela Ćustić Hilmija sin Mehmeda, oznaka i broj slučaja: „(SK 03/09-66 A/H-79 RFM)“, izvršena dana 22.06.2011. godine.

Od 82. do 85. Obdukcija skeleta tijela Ćustić Ismet sin Mehmeda, oznaka i broj slučaja: „(SK 03/09-66 A/H-30 LFM)“, izvršena dana 22.06.2011. godine.

Od 86. do 91. Obdukcija skeleta tijela Hodžić Ahmet sin Huseina, oznaka i broj slučaja: „(SK 03/09-66 A/H-45-LFM)“, izvršena dana 22.06.2011. godine.

Od 92. do 102. Obdukcija skeleta tijela Hodžić Mirsad sin Hilmije, oznaka i broj slučaja: „SK-044 (SK 03/09-44 LFM)“, izvršena dana 22.06.2011. godine.

Od 103. do 109. Obdukcija skeleta tijela Hasanagić Osman sin Hasana, oznaka i broj slučaja: „SK-62 (SK 03/09-62 LFM)“, izvršena dana 22.06.2011. godine.

Od 110. do 135. Obdukcija skeleta tijela Garibović Vasif sin Atifa, oznaka i broj slučaja: „SK-95 (SK 03/09-95 MXT)“, izvršena dana 22.06.2011. godine.

Od 136. do 141. Obdukcija skeleta tijela Hankić Husein sin Saliha, oznaka i broj slučaja: „SK-72 (SK 03/09-72 LFM-1)“, izvršena dana 22.06.2011. godine.

Od 142. do 152. Obdukcija skeleta tijela Garibović Taib ili Sadik sin Arifa, oznaka i broj slučaja: „(SK 03/09-66 A/H-4 LIN)“, izvršena dana 22.06.2011. godine.

Od 153. do 163. Obdukcija skeleta tijela Fazlić Ismet sin Derviša, oznaka i broj slučaja: „(SK 03/09-66 A/H-2 LIN)“, izvršena dana 22.06.2011. godine.

Od 164. do 170. Obdukcija skeleta tijela Garibović Kemal sin Hamdije, oznaka i broj slučaja: „SK-61 (SK 03/09-61 RFM)“, izvršena dana 22.06.2011. godine.

Od 171. do 181. Obdukcija skeleta tijela Grabić Muhamed sin Abaza, oznaka i broj slučaja: „SK-11 (SK 03/09-11 RFM)“, izvršena dana 22.06.2011. godine.

Od 182. do 198. Obdukcija skeleta tijela Dergić Admir sin Džemala, oznaka i broj slučaja: „SK-42 (SK 03/09-42 LFM)“, izvršena dana 22.06.2011. godine.

Od 199. do 205. Obdukcija skeleta tijela Jusufagić Senad sin Latifa, oznaka i broj slučaja: „(SK 03/09-66 A/H-5 LIN)“, izvršena dana 22.06.2011. godine.

Od 206. do 211. Obdukcija skeleta tijela Kahrimanović Mehmed sin Sulejmana, oznaka i broj slučaja: „(SK 03/09-66 A/H-9 LIN)“, izvršena dana 22.06.2011. godine.

Od 212. do 218. Obdukcija skeleta tijela Karabašić Osman sin Derviša, oznaka i broj slučaja: „SK-73 (03/09-73 LFM)“, izvršena dana 22.06.2011. godine.

Od 219. do 235. Obdukcija skeleta tijela Karabašić Derviš sin Osmana, oznaka i broj slučaja: „SK-51 (03/09-51 MDT)“, izvršena dana 22.06.2011. godine.

Od 236. do 239. Obdukcija skeleta tijela Marošlić Velid sin Rame, oznaka i broj slučaja: „(SK 03/09-66 A/H-87 LFM)“, izvršena dana 22.06.2011. godine.

Od 240. do 243. Obdukcija skeleta tijela Kljajić Meho sin Ahmeta, oznaka i broj slučaja: „(SK 03/09-66 A/H-81 RFM)“, izvršena dana 22.06.2011. godine.

Od 244. do 249. Obdukcija skeleta tijela Memić Asmir sin Mehmed, oznaka i broj slučaja: „(SK 03/09-66 A/H-112 MDT)“, izvršena dana 23.06.2011. godine.

Od 250. do 258. Obdukcija skeleta tijela Zahirović Ziko sin Huseina, oznaka i broj slučaja: „(SK 03/09-66 A/H-13 LIN)“, izvršena dana 23.06.2011. godine.

Od 259. do 272. Obdukcija skeleta tijela Kararić Elvir sin Kadira, oznaka i broj slučaja: „(SK 03/09-66 A/H-16 LIN)“, izvršena dana 23.06.2011. godine.

Od 273. do 290. Obdukcija skeleta tijela Kararić Kadira sin Huseina, oznaka i broj slučaja: „SK-94 (03/09-94 RFM)“, izvršena dana 23.06.2011. godine.

Od 291. do 301. Obdukcija skeleta tijela Talić Mehmedalija sin Ibrahima, oznaka i broj slučaja: „SK-67 (SK 03/09-67 RTB)“, izvršena dana 23.06.2011. godine.

Od 302. do 314. Obdukcija skeleta tijela Mujkanović Husein sin Hamdije, oznaka i broj slučaja: „SK-81 (SK 03/09-81 LTB)“, izvršena dana 23.06.2011. godine.

Od 315. do 317. Obdukcija skeleta tijela Murčehajić Fuad sin Derviša, oznaka i broj slučaja: „(SK 03/09-66 A/H-75 RFM)“, izvršena dana 23.06.2011. godine.

Od 318. do 328. Obdukcija skeleta tijela Elezović Šaban sin Šerifa, oznaka i broj slučaja: „(SK 03/09-66 A/H-25 LFM)“, izvršena dana 23.06.2011. godine.

AT-4 fotodokumentacija i obdukcija tijela od 11.07.2012. godine

1. Zapisnik o prisustvu obdukciji, broj: 05-1/08-1-770/11/P.D. od 11.07.2012. godine, BiH, F BiH, Unsko-Sanski kanton, MUP;
2. Foto-dokumentacija br: 371/12, obdukcija tijela sa oznakom „SK 06122010“ za Medić Ejub
3. Foto-dokumentacija br: 372/12, obdukcija tijela sa oznakom „SK 049 (SK-3109-49 LFM)“ za Sinanović Ermina
4. Foto-dokumentacija br: 373/12, obdukcija tijela sa oznakom „SK 03/09-66A/H-85 LT-22“ za Sivac Safet
5. Foto-dokumentacija br: 374/12, obdukcija tijela sa oznakom „SK-038 (KTA-1/09-RZ-38-RH)“ za Fazlić Emir
6. Foto-dokumentacija br: 375/12, obdukcija tijela sa oznakom „SK 03/09-66-A/H-23“ za Bešić Sejada
7. Foto-dokumentacija br: 376/12, obdukcija pojedinačne kosti za Antunović Ilija

8. Foto-dokumentacija br: 377/12, obdukcija pojedinačne kosti za Dragugić Anto
9. Foto-dokumentacija br: 378/12, obdukcija pojedinačne kosti za Karabašić Samir
10. Foto-dokumentacija br: 379/12, obdukcija pojedinačne kosti za Pervanić Mustafa
11. Foto-dokumentacija br: 380/12, obdukcija pojedinačne kosti za Jakupović Armin
12. Foto-dokumentacija br: 381/12, obdukcija pojedinačne kosti za Ahmetović Hamdija
13. Foto-dokumentacija br: 382/12, obdukcija pojedinačne kosti za Duračak Dževad
14. Foto-dokumentacija br: 383/12, obdukcija pojedinačne kosti za Trnjanin Sakib
15. Foto-dokumentacija br: 384/12, obdukcija pojedinačne kosti za Sušić Nihad
16. Foto-dokumentacija br: 385/12, obdukcija pojedinačne kosti za Elezović Hajrudina
17. Foto-dokumentacija br: 386/12, obdukcija pojedinačne kosti za Zulić Mesud
18. Foto-dokumentacija br: 387/12, obdukcija pojedinačne kosti za Velić Zijada
19. Foto-dokumentacija br: 388/12, obdukcija pojedinačne kosti za Blažević Elvira
20. Foto-dokumentacija br: 389/12, obdukcija pojedinačne kosti za Hrnić Haruna

AT-5 Transkript iz predmeta X-KR-09/741 Zečević i dr. od 18.02.2010. godine

AT-6 Naredba KT-TZ-48/06 od 03.12.2010. godine

AT-7 Transkript saslušanja svjedoka Lakić Vitomira od 29.06.2010. godine

AT-8 Transkript saslušanja svjedoka Gnjatović Luka od 29.06.2010. godine

AT-9 Zapisnik o primopredaji radnih lista i knjiga radne liste

(ii) Materijalni dokazi odbrane optuženog Zorana Babića

AO-I-1 transkript iz predmeta X-KR-09/741 od 29.05.2012. godine

(iii) Materijalni dokazi odbrane optuženog Dušana Jankovića

AO-III-1 Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji republičkog sekretarijata za unutrašnje poslove SR BiH od 29.01.1990. godine

AO-III-2 Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji republičkog sekretarijata za unutrašnje poslove SR BiH od 29.01.1990. godine (uložen 29.11.2012. godine)

AO-III-3 Pravilo bataljon

AO-III-4 Izjava Gnjatović Luka

AO-III-5 Izjava Gnjatović Luka

AO-III-6 Podaci CJB Banja Luka

AO-III-7 Zapisnik o saslušanju svjedoka k2 od 28.08.2008. godine

AO-III-8 Redna lista

AO-III-9 Spisak ovlaštenih radnika (uložen kao dokaz T-109)

AO-III.10 Izvod iz zakona o unutrašnjim poslovima SRBiH

AO-III-11 Ugovor o zamjeni nekretnina

(iv) Materijalni dokazi odbrane optuženog Željka Stojnića

AO-IV-1- Transkript iz predmeta X-KR-09/741 od 01.07.2010. godine

AO-IV-4 Zapisnik o saslušanju svjedoka Ivanković Damira pred Okružnim tužilaštvom Banja Luka od 20.07.2007. godine

XVI. ANEX II

A. UTVRĐENE ČINJENICE

555. Apelaciono vijeće je prihvatilo sve utvrđene činjenice u prvostepenom postupku prihvaćene od strane prvostepenog vijeća i to:

1. Prema jugoslovenskom Ustavu iz 1946. godine, SFRJ se dijelila na šest republika - Srbiju, Hrvatsku, Sloveniju, Bosnu i Hercegovinu, Makedoniju i Crnu Goru. Stanovništvo Bosne i Hercegovine je, više od bilo koje druge republike bivše Jugoslavije, stoljećima bilo višenacionalnog sastava, pri čemu su Srbi, Hrvati i Muslimani bili najveće nacionalne grupe (stav 9. presude u predmetu MKSJ Kvočka);

2. Godine 1990. u svakoj od republika održani su prvi višestranački izbori, na kojima su pobijedile izrazito nacionalističke stranke, što je nagovijestilo raspad federacije. U Bosni i Hercegovini te su stranke bile muslimanska Stranka demokratske akcije (SDA), Srpska demokratska stranka (SDS) i Hrvatska demokratska zajednica (HDZ) (stav 10. presude u predmetu MKSJ Kvočka);

3. Slovenija i Hrvatska su 25. juna 1991. proglasile svoju nezavisnost od SFRJ (stav 10. presude u predmetu MKSJ Kvočka);

4. U septembru 1991. godine proglašeno je nekoliko srpskih autonomnih oblasti u Bosni i Hercegovini. Jedna od njih, srpska Autonomna Regija Krajina (ARK), sastojala se od banjalučke regije i okolnih opština; međutim, prijedorska opština, u kojoj je SDA imala neznatnu većinu, nije pristupila Autonomnoj regiji (stav 11. presude u predmetu MKSJ Kvočka);

5. Glavni odbor SDS-a objavio je 19. decembra 1991. godine dokument pod naslovom "Uputstvo o organizovanju i djelovanju organa srpskog naroda u Bosni i Hercegovini u vanrednim okolnostima" (dalje u tekstu: Uputstvo s varijantom A i B). To uputstvo propisuje na koji način će biti provedene određene utvrđene aktivnosti u svim opštinama u kojima žive Srbi, a u suštini se radi o nacrtu za preuzimanje vlasti od strane bosanskih Srba u opštinama u kojima oni predstavljaju većinu stanovništva (dalje u tekstu: Varijanta A) i opštinama gdje su u manjini (dalje u tekstu: Varijanta B). Formulirani cilj Uputstva s varijantom A i B bio je "provođenje plebiscitarne odluke kojom se srpski narod u Bosni i Hercegovini opredijelio da živi u jedinstvenoj državi" i "povećanje mobilnosti i spremnosti za odbranu interesa srpskog naroda" (stav 69. presude u predmetu MKSJ Brđanin);

6. Uputstvo s varijantom A i B sadržavalo je, između ostalog, i direktivu prema kojoj će opštinski odbori SDS-a formirati krizne štabove srpskog naroda u svojim opštinama (stav 70. presude u predmetu MKSJ Brđanin);

7. Srbi su 9. januara 1992. godine proglasili Republiku srpskog naroda u Bosni i Hercegovini (koja je kasnije postala Republika Srpska), a bilo je predviđeno da stupi na snagu nakon formalnog međunarodnog priznanja Republike Bosne i Hercegovine (stav 10. presude u predmetu MKSJ Kvočka);

8. Ona se sastojala od tzv. srpskih autonomnih regija i oblasti, među kojima je bila i Autonomna Regija Krajina (stav 71. presude u predmetu MKSJ Brđanin);

9. U Bosni i Hercegovini su bosanski Srbi bili protiv referenduma o nezavisnosti, koji je održan u februaru 1992. godine; velika većina nije izašla na glasanje. Usprkos tome, Bosna i Hercegovina proglasila je nezavisnost u martu 1992. godine. Njenu nezavisnost su u aprilu 1992. godine priznale Evropska zajednica i Sjedinjene Američke Države (stav 10. presude u predmetu MKSJ Kvočka);

10. [Opština Prijedor se nalazi u sjeverozapadnoj Bosni i Hercegovini.] (stav 55. presude u predmetu MKSJ Tadić);

11. Opština Prijedor ... obuhvata grad Prijedor i gradić Kozarac, koji se nalazi oko deset kilometara istočno od Prijedora (stav 55. presude u predmetu MKSJ Tadić);

12. Opština Prijedor bila je značajna za Srbe zbog toga što je predstavljala dio kopnenog koridora koji je spajao srpska područja u hrvatskoj Krajini na zapadu sa Srbijom i Crnom Gorom na istoku i jugu (stav 127. presude u predmetu MKSJ Tadić);

13. Prije preuzimanja, opština Prijedor bila je etnički relativno miješano područje, 1991. godine ... Muslimani su predstavljali najveću etničku skupinu u opštini; od ukupno 112.000 stanovnika, 49.700 (44%) bili su Muslimani, oko 40.000 (42,5%) Srbi, dok su ostatak sačinjavali Hrvati (5,6%), Jugoslaveni (5,7%) i stranci (2,2%) (stav 128. presude u predmetu MKSJ Tadić; vidjeti također stav 51. presude u predmetu MKSJ Stakić);

14. Prije izbijanja rata, razne etničke skupine u opštini Prijedor složno su živjele u zajedništvu, uz limitirane znakove podjele (stav 129. presude u predmetu MKSJ Tadić);

15. Postojeća zategnutost pogoršana je propagandom i političkim manevrima (stav 130. presude u predmetu MKSJ Tadić; vidjeti također stav 80. i 82. presude u predmetu MKSJ Brđanin);

16. U prijedorskoj skupštini opštine, za koju su održani izbori u novembru 1990. godine, bilo je 90 mjesta, a opština Prijedor dijelila se na pet glasačkih jedinica. Svaka stranka imala je na listiću ukupno 90 kandidata. Nakon izbora, SDA je dobila 30 mjesta, SDS 28, HDZ 2, a 30 mjesta su dobile druge stranke, takozvane opozicione stranke, kao što su Socijaldemokrati, Savez liberala i Reformske snage (stav 132. presude u predmetu MKSJ Tadić; vidjeti također stav 49. presude u predmetu MKSJ Stakić);

17. [P]rema tvrdnji SDA, ako bi se postupilo prema rezultatima izbora, SDA bi imala pravo da imenuje ljude na 50% funkcija, dok bi SDS i HDZ imale pravo na preostalih 50%. SDS je, međutim, insistirala na 50% mjesta za sebe (stav 132. presude u predmetu MKSJ Tadić);

18. Ovaj dogovor postignut je u Skupštini opštine u Prijedoru u januaru 1991. Kao posrednik, tom sastanku prisustvovao je i Velibor Ostojić, tadašnji vršilac dužnosti ministra za informacije u vladi Republike Bosne i Hercegovine i jedan od Karadžićevih povjerenika (stav 132. presude u predmetu MKSJ Tadić);

19. Nakon postizanja dogovora, iskrsele su poteškoće između SDA i SDS oko podjele važnih funkcija u organima vlasti, iako je bilo dogovoreno da će i predsjednik opštine Prijedor i načelnik milicije biti iz SDA (stav 133. presude u predmetu MKSJ Tadić);

20. U Prijedoru je SDS, prema uputama centralne SDS, potajno osnovala odvojenu srpsku skupštinu ... kao i odvojenu miliciju i jedinicu službe bezbjednosti ... To se

dogodilo oko šest mjeseci prije preuzimanja grada Prijedora...(stav 134. presude u predmetu MKSJ Tadić);

21. SDS je htjela ostati sa Srbijom kao dio Jugoslavije, naglašavajući da svi Srbi trebaju ostati u jednoj državi. Zbog ovog neslaganja sa ne-Srbima, koji su željeli da se povuku iz federacije, SDS je predložila podjelu opštine Prijedor (stav 136. presude u predmetu MKSJ Tadić).

22. Atmosfera nepovjerenja, straha i mržnje raspirivana je političkim napetostima u opštini od druge polovine 1991. godine pa do preuzimanja vlasti 30. aprila 1992. godine. (stav 688. presude MKSJ u predmetu Stakić)

23. Dana 30. aprila 1992. SDS je bez prolijevanja krvi zauzela grad Prijedor, uz pomoć vojnih i policijskih snaga (stav 137. presude u predmetu MKSJ Tadić; vidjeti također stav 74. presude u predmetu MKSJ Stakić i stav 104. presude u predmetu MKSJ Brđanin);

24. Samo preuzimanje izvršeno je u ranim jutarnjim satima, kada su naoružani Srbi zauzeli položaje na kontrolnim punktovima po cijelom Prijedoru, sa vojnicima i snajperistima na krovovima glavnih zgrada (stav 137. presude u predmetu MKSJ Tadić);

25. Vojnici JNA, u raznolikim uniformama, zauzeli su sve najvažnije institucije, kao što su radio stanica, dom zdravlja i banka. Ušli su u zgrade, izjavili da su preuzeli vlast i objavili da mijenjaju naziv opštine Prijedor u "Srpska opština Prijedor" (stav 137. presude u predmetu MKSJ Tadić);

26. Osnovan je lokalni Krizni štab (Krizni štab Prijedor), koji je proveo niz odluka Kriznog štaba ARK (stav 139. presude u predmetu MKSJ Tadić);

27. ... [O]dmah je uspostavljena kontrola nad dva lokalna sredstva za javno informisanje, Radio Prijedorom i Kozarskim vjesnikom...(stav 139. presude u predmetu MKSJ Tadić);

28. ... kojima je širenje propagande od tada postalo glavna funkcija (stav 139. presude u predmetu MKSJ Tadić);

29. ... [S]rpska nacionalistička propaganda je pojačana (stav 93. presude u predmetu MKSJ Tadić);

30. Naglašavana je "potreba da se probudi srpski narod" i pojačane su pogrдне primjedbe na račun ne-Srba (stav 93. presude u predmetu MKSJ Tadić);

31. Upućivani su i pozivi na predaju oružja, koji su, iako upućeni stanovništvu uopšte, provođeni samo prema Muslimanima i Hrvatima...(stav 139. presude u predmetu MKSJ Tadić);

32. Istovremeno je mobilizacija Srba omogućavala distribuciju oružja srpskom stanovništvu (stav 139. presude u predmetu MKSJ Tadić).

33. Dana 12. maja 1992. godine u Banjoj Luci održana je 16. sjednica Skupštine srpskog naroda u Bosni i Hercegovini. Na toj sjednici je Radovan Karadžić iznio šest strateških ciljeva rukovodstva bosanskih Srba u Bosni i Hercegovini. ... Prva dva strateška cilja glase:

- "Prvi takav cilj je razdvajanje od druge dvije nacionalne zajednice – državno razdvajanje. Razdvajanje od onih koji su naši neprijatelji i koji su iskoristili svaku priliku, prije svega u ovom vijeku, da nasrnu na nas i koji bi nastavili sa takvom praksom, ako bismo i dalje ostali zajedno u istoj državi."

- "Drugi strateški cilj je, čini mi se, koridor između Semberije i Krajine. To je stvar za koju ćemo, možda, biti prisiljeni da ponegdje nešto žrtvujemo, ali je to od najveće strateške važnosti za srpski narod, jer to integriše srpske zemlje, ne samo Srpske BiH, nego i Srpske BiH sa Srpskom Krajinom i Srpske Krajine sa Srpskom BiH i Srbijom. Dakle, to je strateški cilj veoma visoko rangiran, koji moramo da ostvarimo jer nema Krajine, nema Bos. Krajine, nema Srpske Krajine, nema Saveza srpskih zemalja, ukoliko ne ostvarimo taj koridor koji će nas dobro integrisati, koji će nam omogućiti nesmetan protok iz jednog dijela naše države" (stav 41. - 42. presude u predmetu MKSJ Stakić);

34. Nakon preuzimanja vlasti ... vođe SDS preuzeli su ključne funkcije u opštinskoj vlasti, a legalno izabrani muslimanski i hrvatski političari su prisilno smijenjeni. Drugi vodeći članovi SDS-a postavljeni su na strateška mjesta po čitavoj opštini (stav 473. presude u predmetu MKSJ Stakić; vidjeti također stav 150. presude u predmetu MKSJ Tadić);

35. ... [U] danima i mjesecima koji su uslijedili nakon preuzimanja vlasti u Prijedoru veliki broj nesrba otpušten je s posla. Tako je samo mali postotak Muslimana i Hrvata i dalje radio (stav 307. presude u predmetu MKSJ Stakić; vidjeti također stav 125. presude u predmetu MKSJ Stakić i stav 150. presude u predmetu MKSJ Tadić);

36. ... bosanski Muslimani koji su cijeli svoj život proveli u opštini Prijedor istjerivani su iz svojih domova..., kuće su im obilježavane radi uništenja, a u mnogo slučajeva su i porušene zajedno s džamijama i katoličkim crkvama (stav 544. presude u predmetu MKSJ Stakić; vidjeti također stav 545.-546. presude u predmetu MKSJ Stakić);

37. ... [Bilo je] rasprostranjeno pljačkanje muslimanskih kuća na području opštine [Prijedor] (stav 294. presude u predmetu MKSJ Stakić);

38. Kretanje ne-Srba izvan opštine [Prijedor] je bilo onemogućeno, a bilo je strogo ograničeno policijskim satom i blokadama (stav 465. presude u predmetu MKSJ Tadić; vidjeti također stav 150. presude u predmetu MKSJ Tadić);

39. Skoro svi stanovi ne-Srba svakodnevno su pretresani...(stav 465. presude u predmetu MKSJ Tadić);

40. ... [N]a neposrednoj meti [događaja koji su se odigrali] našla se većina nesrpskih stanovnika opštine Prijedor (stav 627. presude u predmetu MKSJ Stakić);

41. ... [S]rpske vojne snage su imale ogromnu premoć u odnosu na skromne snage otpora kojima su raspolagali nesrbi (stav 627. presude u predmetu MKSJ Stakić);

42. Nakon preuzimanja grada Prijedora i prije napada na Kozarac, Srbi su preko policijskog radija neprekidno govorili o uništavanju džamija i svega što pripada "balijama", nazivajući Muslimane tim pogrdnim nazivom, kao i o potrebi da se unište same "balije" (stav 153. presude u predmetu MKSJ Tadić);

43. ... [N]apadi na Hambarine, kao i napadi koji su uslijedili na širem području Brda, zajedno sa hapšenjima, zatočavanjem i deportacijom građana, koji su potom izvršeni, bili su prvenstveno usmjereni protiv nesrpskog civilnog stanovništva u opštini Prijedor (stav 627. presude u predmetu MKSJ Stakić; vidjeti također stav 629. presude u predmetu MKSJ Stakić);

44. ... [H]iljade građana opštine Prijedor prošle su kroz barem jedan od tri glavna zatočenička logora, Omarsku, Keraterm i Trnopolje, koji su osnovani u Omarskoj, Prijedoru, odnosno Trnopolju (stav 630. presude u predmetu MKSJ Stakić);

45. Ne-Srbi u opštini Prijedor bili su podvrgnuti strahovitom zlostavljanju ... (stav 466. presude u predmetu MKSJ Tadić);

46. [M]nogo je ljudi ubijeno tokom napada vojske bosanskih Srba na sela i gradove širom prijedorske opštine u kojima su većinom živjeli bosanski Muslimani, a izvršeno je i nekoliko pokolja nad Muslimanima (stav 544. presude u predmetu MKSJ Stakić; vidjeti također stav 545.-546., 629. presude u predmetu MKSJ Stakić);

47. Kao rezultat povećane međunacionalne napetosti, razne grupe postavljale su blokade na cestama i kontrolisale ih (stav 140. presude u predmetu MKSJ Tadić; vidjeti također stav 129. presude u predmetu MKSJ Stakić);

48. Jedna takva muslimanska blokada nalazila se u Hambarinama, a incident koji se tamo odigrao 22. maja 1992. godine poslužio je kao izgovor za napad srpskih snaga na to područje (stav 140. presude u predmetu MKSJ Tadić; vidjeti također stav 130. presude u predmetu MKSJ Stakić);

49. ... [L]judi angažovani na muslimanskom kontrolnom punktu prvi su otvorili vatru (stav 130. presude u predmetu MKSJ Stakić; vidjeti takođe stav 401. presude u predmetu MKSJ Brđanin);

50. Nakon incidenta, krizni štab opštine Prijedor objavio je putem prijedorskog radija ultimatum stanovnicima Hambarina i okolnih sela da vlastima u Prijedoru predaju ljude koji su bili na kontrolnom punktu, kao i sve oružje. U ultimatumu je rečeno da će, ako se zahtjev ne ispuni do sljedećeg dana u podne, uslijediti napad na Hambarine (stav 140. presude u predmetu MKSJ Tadić; vidjeti također stav 131. presude u predmetu MKSJ Stakić i stav 104.,401. presude u predmetu MKSJ Brđanin);

51. Vlasti u Hambarinama odlučile su da ne ispune uslove ultimatumu, te su nakon isteka roka Hambarine napadnute (stav 140. presude u predmetu MKSJ Tadić; vidjeti također stav 132. presude u predmetu MKSJ Stakić);

52. Nakon nekoliko sati artiljerijskog granatiranja, srpske oružane snage ušle su u ovo područje uz podršku tenkova i drugog naoružanja, a nakon kratke sporadične borbe lokalne vođe sakupile su i predale većinu oružja (stav 140. presude u predmetu MKSJ Tadić; vidjeti također stav 132. presude u predmetu MKSJ Stakić);

53. TO je pokušala odbraniti selo, ali su seljani morali da prebjegnu u druga sela ili u šumu Kurevo kako bi izbjegli granatiranje (stav 133. presude u predmetu MKSJ Stakić);

54. Do tada su mnogi stanovnici već pobjegli u druga područja pod muslimanskom ili hrvatskom vlašću, krećući se ka sjeveru, prema drugim selima, ili ka jugu, prema šumi, koja je takođe granatirana (stav 141. presude u predmetu MKSJ Tadić);

55. Jedan broj stanovnika naposljetku se vratio u Hambarine, tada već pod srpskom kontrolom, iako samo privremeno, jer je 20. jula 1992. godine došlo do posljednjeg većeg čišćenja opštine, kada je iz Hambarina i obližnje Ljubije etnički očišćeno oko 20.000 ne-Srba (stav 141. presude u predmetu MKSJ Tadić);

56. ... [U] napadu na Hambarine poginula su najmanje tri civila (stav 401. presude u predmetu MKSJ Brđanin);

57. Na putu Hambarine-Prijedor srpske oružane snage oštetile su ili uništile najmanje 50 kuća (stav 291. presude u predmetu MKSJ Stakić);

58. ... [D]žamija u Hambarinama je granatirana tokom napada na Hambarine (stav 297. presude u predmetu MKSJ Stakić);

59. U područje Kozarca, koje čini Kozarac s okolinom, spada nekoliko sela, uključujući Kamičane, Kozarušu, Sušice, Brđane i Babiće (stav 139. presude u predmetu MKSJ Stakić);

60. Nakon preuzimanja Prijedora došlo je do zategnutosti između novih srpskih vlasti i Kozarca, u kojem se nalazila velika koncentracija muslimanskog stanovništva opštine Prijedor. U širem području Kozarca živjelo je oko 27.000 ne-Srba, a od 4.000 stanovnika gradića Kozarca, 90% su bili Muslimani (stav 142. presude u predmetu MKSJ Tadić; vidjeti također stav 13. presude u predmetu MKSJ Kvočka);

61. Kao posljedica ove zategnutosti, etnički miješane kontrolne punktove su dopunjavali i kasnije ih zamijenili srpski kontrolni punktovi postavljeni na raznim mjestima širom područja Kozarca, kao i neslužbena stražarska mjesta koja su uspostavili naoružani muslimanski građani (stav 142. presude u predmetu MKSJ Tadić);

62. Od 21. maja 1992. godine srpsko stanovništvo Kozarca je počelo da napušta gradić (stav 141. presude u predmetu MKSJ Stakić);

63. Dana 22. maja 1992. godine isključene su telefonske linije i postavljena je blokada Kozarca što je veoma otežavalo ulazak i izlazak iz Kozarca (stav 143. presude u predmetu MKSJ Tadić);

64. Teritorijalnoj odbrani Kozarca upućen je ultimatum kojim se tražilo da se TO Kozarca i milicija obavežu na lojalnost i priznaju podređenost novim vlastima u srpskoj opštini Prijedor, te da predaju svo oružje (stav 143. presude u predmetu MKSJ Tadić; vidjeti također stav 141. presude u predmetu MKSJ Stakić);

65. Nakon izdavanja ultimatumu uslijedili su pregovori između muslimanske i srpske strane, koji su bili neuspješni (stav 141. presude u predmetu MKSJ Stakić);

66. ... [S]rpska vojska je već bila unaprijed raspoređena na položajima oko područja Kozarca, i ... već su bile pripremljene nadmoćne srpske snage jačine oko 6.700 vojnika za suprotstavljanje muslimanskim snagama od 1.500-2.000 ljudi bez teškog naoružanja (stav 157. presude u predmetu MKSJ Stakić);

67. Oko dva sata poslijepodne 24. maja 1992. godine, nakon što je u podne istekao ultimatum i nakon objave putem prijedorskog radija, napadnut je Kozarac. Napad je započeo teškim granatiranjem, nakon čega je uslijedio prodor tenkova i pješadije. Nakon granatiranja srpska pješadija je ušla u Kozarac i počela paliti kuće jednu za drugom (stav 143. presude u predmetu MKSJ Tadić; vidjeti također stav 142. presude u predmetu MKSJ Stakić);

68. Kuće su opljačkane i uništene s obje strane puta koji vodi u centar mjesta [Kozarac] ... [R]azaranja nisu prouzrokovana borbenim dejstvima, već da su kuće namjerno uništavane nakon napada i da su mahom bile zapaljene (stav 287. presude u predmetu MKSJ Stakić);

69. Nakon napada kuće su ne samo srušene, već srušene sa zemljom pomoću teške mašinerije (stav 145. presude u predmetu MKSJ Stakić);

70. Meta razaranja bile su muslimanske i hrvatske kuće, dok su srpske pošteđene (stav 288. presude u predmetu MKSJ Stakić);

71. Prilikom napada na Kozarac pazilo se da se ne nanese šteta srpskoj imovini. ... [Z]a razliku od džamije, srpska pravoslavna crkva je preživjela napad i kasnije uništavanje (stav 144. presude u predmetu MKSJ Tadić);

72. ... [M]jutnička džamija je uništena od strane Srba [u maju/junu 1992. godine] (stav 299. presude u predmetu MKSJ Stakić);

73. Napad je trajao sve do 26. maja 1992. godine kada je dogovoreno da svi moraju da napuste područje Kozarca (stav 143. presude u predmetu MKSJ Stakić);

74. Za vrijeme napada civilno stanovništvo potražilo je zaklon na raznim mjestima, a sa ulaskom u Kozarac srpske pješadije, koja je tražila da ljudi napuste svoja skloništa, formirale su se duge kolone civila koji su odvođeni na mjesta gdje su sakupljani i razdvajani (stav 146. presude u predmetu MKSJ Tadić; vidjeti također stav 143. presude u predmetu MKSJ Stakić);

75. Veliki broj Muslimana na tim područjima koji nije uspio pobjeći pred napadima okupljen je, zarobljen i zatočen u jednom od tri logora...(stav 13. presude u predmetu MKSJ Kvočka);

76. [U]z nekoliko izuzetaka, muškarci su odvedeni u logore Keraterm ili Omarsku, a žene i starci u logor Trnopolje (stav 146. presude u predmetu MKSJ Tadić);

77. ... [U]bijeno je najmanje 80 civila bosanskih Muslimana kada su pripadnici vojske bosanskih Srba i policije ušli u sela na području Kozarca (stav 403. presude u predmetu MKSJ Brđanin);

78. Dana 26. maja 1992. godine, u skladu s dogovorom između staničnog odjeljenja policije u Kozarcu i Srba, ranjeni su evakuisani iz grada u jednim kolima hitne pomoći.[Međutim, prije nego što je postignut ovaj dogovor, niko od ranjenih nije mogao izići iz Kozarca (stav 146. presude u predmetu MKSJ Stakić);

79. Objavljeno je da je do 28. maja 1992. godine uništeno oko 50% Kozarca, dok je preostala šteta nastala u razdoblju između juna i avgusta 1992. godine (stav 143. presude u predmetu MKSJ Tadić; vidjeti također stav 287. presude u predmetu MKSJ Stakić);

80. U cijeloj opštini džamije i ostale vjerske institucije bile su cilj uništavanja, a oduzimana je imovina Muslimana i Hrvata vrijedna milijarde dinara (stav 150. presude u predmetu MKSJ Tadić) ;

81. Za razliku od Hambarina, nesrpskom stanovništvu nije dozvoljeno da se nakon napada vrati u Kozarac, te su, uz nekoliko izuzetaka, muškarci odvedeni u logore

Keraterm ili Omarsku, a žene i starci u logor Trnopolje (stav 146. presude u predmetu MKSJ Tadić);

82. Vremenom su se malobrojni srpski stanovnici vratili i Srbi raseljeni sa drugih područja doselili su se u Kozarac (stav 146. presude u predmetu MKSJ Tadić);

85. [U junu 1992. godine] Srbi su uništili džamiju u Kamičanima... pošto su je zapalili (stav 301. presude u predmetu MKSJ Stakić);

86. ... [S]elo Kozaruša, naseljeno pretežno Muslimanima, uništeno je i... u njemu su samo srpske kuće ostale većim dijelom netaknute (stav 289. presude u predmetu MKSJ Stakić);

87. U selu Briševo bilo je otprilike 120 kuća, a stanovnici su bili gotovo isključivo Hrvati (stav 284. presude u predmetu MKSJ Stakić);

88. Dana 27. maja ujutro Briševo je granatirano, a kako je dan odmicao, uz granatiranje je počela i artiljerijska i pješadijska vatra. Vojnici koji su učestvovali u napadu bili su odjeveni u uniforme JNA s crvenim trakama oko ruku ili na šljemovima. Tokom napada je od požara djelimično ili potpuno uništeno 68 kuća. Vojnici su, uz to, iz kuća odnosili razne stvari kao što su televizori, videorekorderi, radio aparati i izvjesni komadi namještaja (stav 284. presude u predmetu MKSJ Stakić; vidjeti također stav 411. presude u predmetu MKSJ Brđanin);

89. U ranim jutarnjim satima 24. jula 1992. godine vojska bosanskih Srba je napala Briševo. Minobacačke granate su padale na kuće, a mještani su se skrivali u podrumima. Granatiranje se nastavilo tokom dana, a sljedećeg dana artiljeriji se pridružila pješadija. Uveče 25. jula 1992. godine pješadija vojska bosanskih Srba ušla je u Briševo. Vojnici su nosili uniforme JNA sa crvenim trakama oko ruke ili šljema (stav 412. presude u predmetu MKSJ Brđanin);

90. U periodu od 24. do 26. jula 1992. godine u selu je ubijeno 77 Hrvata, od kojih je troje ubijeno na kukuružištu, a četvoro na kraju šume u blizini Briševa (stav 269. presude u predmetu MKSJ Stakić);

91. ... [N]a dan 29. jula 1992. godine uništena je katolička crkva u Briševu (stav 303. presude u predmetu MKSJ Stakić);
92. Područje Brda obuhvata sela Bišćani, Rizvanovići, Rakovčani, Hambarine, Čarakovo i Zecovi (stav 204. presude u predmetu MKSJ Stakić);
93. Bišćani su selo i mjesna zajednica koja se sastojala od sljedećih zaselaka: Mrkalji, Hegići, Ravine, Duratovići, Kadići, Alagići i Čemernica. Srpske snage su ovo selo napale 20. jula 1992. godine (stav 256. presude u predmetu MKSJ Stakić).
94. ... [N]akon granatiranja sela Bišćani srpski vojnici su pljačkali muslimanske kuće čiji su vlasnici još uvijek bili u njima. ... Muslimanske kuće su uništene i na njima su se vidjeli tragovi paljevine (stav 290. presude u predmetu MKSJ Stakić; vidjeti također stav 258. presude u predmetu MKSJ Stakić);
95. Srpske snage su u glinokopu u zaseoku Mrkalji puškama i teškim naoružanjem...ubili otprilike 30 do 40 ljudi. Ti vojnici su bili odjeveni u maskirne uniforme, a žrtve su bile u civilnoj odjeći (stav 256. presude MKSJ u predmetu Stakić)
96. ... [U]ništena je i džamija u Bišćanima. (stav 302. presude u predmetu MKSJ Stakić);
97. ... [M]uslimansko selo Čarakovo pretrpjelo je veliku štetu i razaranje i ... kuće su pljačkane. Srpski vojnici su napali Čarakovo 23. jula 1992. godine. Stanovništvo u bijegu gađali su minobacačima i artiljerijom (stav 286. presude u predmetu MKSJ Stakić);
98. Nekoliko ljudi je ubijeno (stav 267. presude u predmetu MKSJ Stakić; vidjeti također stav 266. i 268. presude u predmetu MKSJ Stakić);
99. Negdje ... nije tačno navedeno kada, u junu ili julu 1992. godine, počelo je granatiranje Rizvanovića (stav 831. presude u predmetu MKSJ Stakić);

100. ... [U]ništavane su kuće, a lična imovina pljačkana u napadu na Rizvanoviće, pretežno muslimansko selo... [N]akon čišćenja Rizvanovića sve kuće su bile u plamenu. ...[U] danima nakon čišćenja pljačkane su vrijedne stvari iz kuća (stav 292. presude u predmetu MKSJ Stakić);

101. Vojnici su izveli nekoliko muškaraca iz sela Rizvanovići koji nakon toga više nisu viđeni (stav 197. presude u predmetu MKSJ Stakić);

102. Stari grad je najstariji dio grada Prijedora i u njemu su prije rata živjeli pretežno Muslimani (stav 277. presude u predmetu MKSJ Stakić);

103. Nakon neuspjelog pokušaja manje grupe slabo naoružanih ne-Srba da 30. maja 1992. godine povrate kontrolu u Prijedoru, ne-Srbima u Prijedoru naređeno je da bijelim krpama označe svoje kuće u znak predaje (stav 151. presude u predmetu MKSJ Tadić; vidjeti također stav 128. presude u predmetu MKSJ Stakić);

104. Srpski vojnici i artiljerija su opkolili Stari grad i stanovnici su na silu odvedeni iz kuća u logore (stav 277. presude u predmetu MKSJ Stakić);

105. Na kraju su podijeljeni u dvije grupe: muškarce između 12 i 15 ili 60 do 65 godina, i žene, djecu i starce. Muškarci su uglavnom odvedeni u logore Keraterm i Omarska, a žene u logor Trnopolje (stav 151. presude u predmetu MKSJ Tadić; vidjeti također stav 14. i 15. presude u predmetu MKSJ Kvočka);

106. Neki pojedinci su uhapšeni kasnije tokom ljeta na temelju unaprijed utvrđene liste intelektualaca i istaknutih društvenih ličnosti. Takvi društveni rukovodioci redovito su odvođeni u stanicu policije Prijedor i premlaćivani (stav 14. presude u predmetu MKSJ Kvočka);

107. ... [D]io Prijedora zvan Stari grad, a naročito kuće i poslovni objekti čiji su vlasnici bili Muslimani, pretrpio znatna oštećenja, pljačkanje i razaranje (stav 276. presude u predmetu MKSJ Stakić);

108. ... [D]vije džamije su bile već srušene u maju 1992. godine, među kojima je bila Čaršijska džamija (stav 298. presude u predmetu MKSJ Stakić);

109. ... [S]rbi su 28. augusta 1992. godine uništili ovu prijedorsku džamiju (stav 305. presude u predmetu MKSJ Stakić);

110. Grupa ... [Srba] ušli su u dvorište glavne džamije u Prijedoru i zapalili je (stav 298. presude u predmetu MKSJ Stakić);

111. ... [K]atolička crkva u Prijedoru je dignuta u vazduh 28. augusta 1992. godine u ranim jutarnjim satima ... od strane srpskih vojnika i policije (stav 304. presude u predmetu MKSJ Stakić; vidjeti također stav 652. presude u predmetu MKSJ Brđanin).

112. U razdoblju koje je uslijedilo odmah nakon preuzimanja [Prijedora], dr. Stakić je, u saradnji s načelnikom policije Simom Drljačom i najvišim vojnim starješinom u Prijedoru pukovnikom Vladimirom Arsićem, radio na jačanju i objedinjavanju vojnih snaga pod srpskom kontrolom (stav 479. presude u predmetu MKSJ Stakić);

113. ... [V]elik broj Muslimana i Hrvata je izbjegao s teritorije opštine Prijedor [između otprilike 30. aprila 1992. godine i 30. septembra 1992. godine (stav 322. presude u predmetu MKSJ Stakić; vidjeti također stav 314. i 601. presude u predmetu MKSJ Stakić; stav 310. drugostepene presude u predmetu MKSJ Stakić i stav 159. presude u predmetu MKSJ Brđanin);

114. Egzodus uglavnom nesrpskog stanovništva iz Prijedora počeo je već 1991. godine, ali se znatno ubrzao u periodu pred preuzimanje vlasti. Masovni odlasci dosegli su vrhunac u mjesecima nakon preuzimanja vlasti. Većina ljudi je otišla jednim od svakodnevnih konvoja autobusa i kamiona koji su odlazili s te teritorije. Ti su konvoji kretali iz naznačenih dijelova opštine Prijedor, a redovno su organizovani i njihovi polasci iz logora Trnopolje (stav 692. presude u predmetu MKSJ Stakić);

115 ... [S]rpske vlasti su organizovale i bile odgovorne za praćenje konvoja sa teritorija pod srpskom kontrolom (stav 318. presude u predmetu MKSJ Stakić).

116. ... [L]ogori su osnovani u skladu s odlukom civilnih vlasti u Prijedoru...(stav 821. presude u predmetu MKSJ Stakić; vidjeti također stav 159.-161. i 477. presude u predmetu MKSJ Stakić i stav 159. presude u predmetu MKSJ Brđanin);

117. ... [K]rizni štab ... je odlučivao o tome ko će njima upravljati (stav 159. presude u predmetu MKSJ Stakić);

118. Logori su uglavnom osnivani i vođeni ili po direktivama srpskih kriznih štabova ili u saradnji sa njima, oružanim snagama i policijom (stav 154. presude u predmetu MKSJ Tadić).

119. ... [B]ezbjednost lokalnog stanovništva bila je povjerena službi policije u Službi javne bezbjednosti, u sklopu Ministarstva za unutrašnje poslove, koja je bila odvojena od Službe državne bezbjednosti. Na regionalnom nivou, služba policije dijelila se na policijske stanice, koje su pak bile podijeljene na stanična odjeljenja policije (stav 334. presude u predmetu MKSJ Kvočka);

120. ... [S]tanično odjeljenje policije Omarska dobilo je status policijske stanice u aprilu 1992. godine prije preuzimanja Prijedora od strane srpskih vlasti... (stav 338. presude u predmetu MKSJ Kvočka);

123. Logor je postojao od 25. maja 1992. godine do avgusta 1992. godine, kada su zatvorenici prebačeni u Trnopolje i druge logore (stav 155. presude u predmetu MKSJ Tadić);

124. Nalazio se na mjestu bivšeg rudnika željezne rude Ljubija, oko dva kilometra južno od sela Omarska (stav 155. presude u predmetu MKSJ Tadić);

125. Iako se već počelo raditi na uspostavljanju logora, u koji su oko 27. maja počeli pristizati zatočenici i logorsko osoblje, tek 31. maja 1992. načelnik policije u Prijedoru, Simo Drljača, dao je zvanično naređenje da se osnuju logori (stav 17. presude u predmetu MKSJ Kvočka);

126. Po dolasku prvih zatočenika po logoru su ustanovljena stalna stražarska mjesta, a oko njega su postavljene protivpješadijske mine (stav 166. presude u predmetu MKSJ Stakić).

127. Logor se sastojao od dvije velike zgrade, hangara i upravne zgrade, i dvije manje zgrade poznate kao "bijela kuća" i "crvena kuća" (stav 155. presude u predmetu MKSJ Tadić);

133. U Omarskoj je bivalo i do tri hiljade zatvorenika, uglavnom muškaraca, ali je bilo i najmanje 36-38 žena (stav 155. presude u predmetu MKSJ Tadić; vidjeti također stav 840. presude u predmetu MKSJ Brđanin i stav 21. presude u predmetu MKSJ Kvočka);

134. Uz male izuzetke, svi su bili Muslimani ili Hrvati (stav 155. presude u predmetu MKSJ Tadić; vidjeti također stav 840. presude u predmetu MKSJ Brđanin);

135. Jedini Srbi koje su svjedoci vidjeli bili su tamo zato što su bili na strani Muslimana (stav 155. presude u predmetu MKSJ Tadić);

136. U prvim danima logora mogli su se vidjeti i dječaci od samo 15 godina, kao i neki stariji ljudi (stav 21. presude u predmetu MKSJ Kvočka);

137. Među zatočenicima logora bilo je ... i mentalno hendikepiranih pojedinaca (stav 842. presude u predmetu MKSJ Brđanin);

138. Zatočenici su neslužbeno bili podijeljeni u tri kategorije. Prva kategorija se sastojala od intelektualaca i političkih vođa iz zajednica u kojima su živjeli bosanski Muslimani i bosanski Hrvati, obilježeni za likvidaciju. Lica koja su se družila sa onima iz prve kategorije stavljana su u drugu kategoriju, a u trećoj kategoriji su bili zatočenici koji su, prema mišljenju vlasti bosanskih Srba, bili najmanje "krivi" i stoga na kraju pušteni na slobodu (stav 443. presude u predmetu MKSJ Brđanin; vidjeti također stav 843. presude u predmetu MKSJ Brđanin);

139. Međutim, u praksi su u logoru bili zatočeni ljudi iz sve tri kategorije (stav 443. presude u predmetu MKSJ Brđanin).

142. ... [H]igijenski uslovi i zdravstvena zaštita u logoru Omarska bili su krajnje neadekvatni (stav 67. presude u predmetu MKSJ Kvočka);

145. Zatočenici u Omarskoj dobivali su jedan obrok na dan (stav 168. presude u predmetu MKSJ Stakić; vidjeti također stav 51. presude u predmetu MKSJ Kvočka i stav 160. presude u predmetu MKSJ Tadić);

147. Količina vode koju su zatočenici dobivali bila je svakako nedostatna (stav 57. presude u predmetu MKSJ Kvočka);

148. Naprotiv, osoblje logora dobro se hranilo (stav 932. presude u predmetu MKSJ Brđanin).

149. Zatvorenici su prozivani za isljeđivanje obično nekoliko dana poslije dolaska, a stražar bi ih vodio do prvog sprata upravne zgrade, sve vrijeme ih udarajući rukama i nogama (stav 163. presude u predmetu MKSJ Tadić);

160. ... [S]totine zatočenika su ubijeni ili nestali u logoru Omarska u periodu od kraja maja do kraja augusta, kada je logor konačno zatvoren (stav 220 presude u predmetu MKSJ Stakić);

161. ... [U] logoru Keraterm je radilo osoblje SJB-a [(Služba javne bezbjednosti)] Prijedor i vojne policije iz Prijedora. Kao i u Omarskoj, ispitivanja su vršili službenici CSB-a Banja Luka [(Centar službi bezbjednosti)] i pripadnici Banjolučkog korpusa. Sikirica je bio komandant logora. Nenad Banović zvan Čupo i Zoran Žigić su bili među stražarima. Jedan od komandira smjena bio je Damir Došen zvan Kajin (stav 849. presude u predmetu MKSJ Brđanin);

162. ... [F]abrika Keraterm pretvorena je u logor 23./24. maja 1992. godine (stav 162. presude u predmetu MKSJ Stakić; vidjeti također stav 168. presude u predmetu MKSJ Tadić);

163. Zatvorenički logor Keraterm, koji se nalazi na istočnom kraju Prijedora, ranije je bio tvornica keramičkih pločica (stav 168. presude u predmetu MKSJ Tadić).

164. Zatočenici su bili mahom Muslimani i Hrvati (stav 162. presude u predmetu MKSJ Stakić; stav 111. presude u predmetu MKSJ Kvočka)

168. Logor Trnopolje nalazio se u blizini stanice u Kozarcu, na željezničkoj pruzi Prijedor-Banja Luka (stav 172. presude u predmetu MKSJ Tadić);

169. U logoru je bilo na hiljade zatvorenika, uglavnom starijih ljudi, žena i djece (stav 172. presude u predmetu MKSJ Tadić);

170. Zatočenih 1.600 muškaraca u njemu je provelo približno dva do tri mjeseca (stav 940. presude u predmetu MKSJ Brđanin);

172. Logor su čuvali naoružani stražari. Upravnik logora bio je Slobodan Kuruzović (stav 172. presude u predmetu MKSJ Tadić);

173. ... a stražari su bili pripadnici vojske bosanskih Srba iz Prijedora (stav 449. presude u predmetu MKSJ Brđanin);

174. Logor Trnopolje službeno je zatvoren krajem septembra 1992. godine, ali su neki zatočenici u njemu ostali duže (stav 450. presude u predmetu MKSJ Brđanin; vidjeti stav 940. presude u predmetu MKSJ Brđanin).

175. Logor se sastojao od jednospratne zgrade bivše škole, uz koju se nalazila nekadašnja mjesna zajednica sa kinom, poznati kao "dom" (stav 173. presude u predmetu MKSJ Tadić; vidjeti također stav 16. presude u predmetu MKSJ Kvočka);

176. Jedan dio logora bio je okružen bodljikavom žicom (stav 173. presude u predmetu MKSJ Tadić);

179. Vode za piće skoro da nije ni bilo jer je bila samo jedna pumpa na cijeli logor (stav 177. presude u predmetu MKSJ Tadić);

180. U Trnopolju uprava logora nije zatvorenicima obezbjeđivali hranu (stav 174. presude u predmetu MKSJ Tadić).

181. Nije postojao redovni režim isljeđivanja ili premlaćivanja kao u drugim logorima, ali je bilo i premlaćivanja i ubijanja (stav 175. presude u predmetu MKSJ Tadić; vidjeti također stav 225.,242. presude u predmetu MKSJ Stakić i stav 450. presude u predmetu MKSJ Brđanin);

184. Budući da se u logoru [Trnopolje] nalazio najveći broj žena i djevojaka, silovanja su ovdje bila češća nego u drugim logorima (stav 175. presude u predmetu MKSJ Tadić);

192. Dana 21. augusta 1992. u logor Trnopolje su počeli pristizati autobusi i zatočenicima je rečeno da se u njih ukrcaju. Prijevoz ovim autobusima organizovale su srpske vlasti kako bi prevezle ljude iz Prijedora na teritoriju koju su držali Muslimani...

207. ... [V]eliki broj ljudi ... su bili odvedeni u zgradu SUP-a u Prijedoru i podvrgnuti premlaćivanju. ... [S]vima im je bilo zajedničko to što nisu Srbi... [T]eška premlaćivanja ... su činjena ... u zgradi SUP-a...(stav 248.,780. presude u predmetu MKSJ Stakić; vidjeti također stav 199. presude u predmetu MKSJ Stakić);

209. Zatočnike su metalnim predmetima tukli pripadnici interventnog voda koji su činili ljudi iz Prijedora (stav 863. presude u predmetu MKSJ Brđanin);

213. Svi muškarci ne-Srbi uhapšeni su i odvedeni u SUP, odakle su autobusima odvedeni u logor Omarska ili u logor Keraterm (stav 15. presude u predmetu MKSJ Kvočka)

214. Žene, djecu i starije obično su odvodili u logor Trnopolje (stav 15. presude u predmetu MKSJ Kvočka);

216. Kasarna JNA u Prijedoru, u kojoj je bilo zatočeno najmanje 30 muškaraca, imala je osoblje sastavljeno od vojske bosanskih Srba (stav 864. presude u predmetu MKSJ Brđanin).

XVII. ANEX III

A. IDENTITET STRADALIH

Mujo (Alija) Alić

DNK izvještaj za Mujo (Alija) Alić - broj slučaja 9135140 - broj protokola 12720/09 od 17.12.2009. godine urađeno po naredbi broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka SK-03/09-68-MDT, dokaz Tužilaštva T-270;

Sejad (Rifet) Alić

1. DNK izvještaj za Sejad (Rifet) Alić - broj slučaja 9135062 - broj protokola 12764/09 od 24.12.2009. godine urađeno po naredbi broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka SK-03/09-16/19 RFM-3, dokaz Tužilaštva T-270;

2. DNK izvještaj za Sejad (Rifet) Alić - broj slučaja 9135049 - broj protokola 12764/09r od 21.01.2010. godine urađeno po naredbi broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka SK-03/09-68-MDT, dokaz Tužilaštva T-270;

3. DNK izvještaj za Sejad (Rifet) Alić - broj slučaja 9135057 - broj protokola 12764/09r od 04.03.2010. godine urađeno po naredbi broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka SK-03/09-16/19 RTB-1, dokaz Tužilaštva T-270.

Enver (Avdo) Arifagić

1. DNK izvještaj za Enver (Avdo) Arifagić - broj slučaja 9135060 - broj protokola 12765/09r od 11.01.2010. godine urađeno po naredbi broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka SK-03/09-16/19 LTB-2, dokaz Tužilaštva T-270;

2. DNK izvještaj za Enver (Avdo) Arifagić - broj slučaja 9135064 - broj protokola 12765/09r od 11.01.2010. godine urađeno po naredbi broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka SK-03/09-16/19-11 MXT, dokaz Tužilaštva T-270;

3. DNK izvještaj za Enver (Avdo) Arifagić - broj slučaja 9135071 - broj protokola 12765/09r od 11.01.2010. godine urađeno po naredbi broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka SK-03/09-18 LMT, dokaz Tužilaštva T-270;

4. DNK izvještaj za Enver (Avdo) Arifagić - broj slučaja 9135056 - broj protokola 12765/09r od 11.01.2010. godine urađeno po naredbi broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka SK-03/09-16/19 RFM-1, dokaz Tužilaštva T-270;

5. DNK izvještaj za Enver (Avdo) Arifagić - broj slučaja 9135050 - broj protokola 12765/09r od 11.01.2010. godine urađeno po naredbi broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka SK-03/09-17 LIN, dokaz Tužilaštva T-270;

6. DNK izvještaj za Enver (Avdo) Arifagić - broj slučaja 9135053 - broj protokola 12765/09r od 21.01.2010. godine urađeno po naredbi broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka SK-03/09-16/19 LUL-2, dokaz Tužilaštva T-270;

7. DNK izvještaj za Enver (Avdo) Arifagić - broj slučaja 9135068 - broj protokola 12765/09r od 21.01.2010. godine urađeno po naredbi broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka SK-03/09-16/19-15 MD, dokaz Tužilaštva T-270;

8. DNK izvještaj za Enver (Avdo) Arifagić - broj slučaja 9135055 - broj protokola 12765/09r od 18.02.2010. godine urađeno po naredbi broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka SK-03/09-16/19 RHM-3, dokaz Tužilaštva T-270;

9. DNK izvještaj za Enver (Avdo) Arifagić - broj slučaja 9136814 - broj protokola 12765/09r od 15.04.2010. godine urađeno po naredbi broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka SK-03/09-16/19 RFM-1, dokaz Tužilaštva T-270;

10. Izvod iz matične knjige umrlih broj 04-202-1-425/2008 od 12.08.2008. godine, dokaz Tužilaštva T-51;

Mehmed (Ekrem) Arifagić

1. DNK izvještaj za Mehmed (Ekrem) Arifagić - **broj slučaja 9135534** - broj protokola 12776/09r od 11.01.2010. godine urađeno po naredbi broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka SK-03/09-66 a/h-55-LTB, **dokaz Tužilaštva T-270;**

2. DNK izvještaj za Mehmed (Ekrem) Arifagić - **broj slučaja 9135006** - broj protokola 12776/09r od 11.01.2010. godine urađeno po naredbi broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka SK-03/09-66 a/h-31-RFM, **dokaz Tužilaštva T-270;**

Rasim (Sulejman) Aavdić

1. DNK izvještaj br.149 za Rasim (Sulejman) Avdić - **broj slučaja 9108789** - broj protokola 2877/03 od 24.11.2003. godine urađeno po naredbi broj: KRI-8/03, **dokaz Tužilaštva T-192;**

2. Izvod iz matične knjige umrlih broj 04-202-1-4583/2008 od 11.08.2008. godine, **dokaz Tužilaštva T-52;**

Šerif (Ramo) Bajrić

Izvod iz matične knjige umrlih broj 04-202-1-4585/2008 od 11.08.2008. godine, **dokaz Tužilaštva T-53;**

Zafir (Šerif) Bajrić

Izvod iz matične knjige umrlih broj 04-202-1-4586/2008 od 11.08.2008. godine, **dokaz Tužilaštva T-54;**

Rasim (Muharem) Bašić

Izvod iz matične knjige umrlih broj 04-202-1-486/2008 od 12.08.2008. godine, **dokaz Tužilaštva T-55;**

Nihad (Meho) Bešić

Izvod iz matične knjige umrlih broj 04-202-1-427/2008 od 12.08.2008. godine, **dokaz Tužilaštva T-54;**

Mustafa (Ibrahim) Bešić

1. DNK izvještaj za Mustafa (Ibrahim) Bešić - **broj slučaja 9135559** - broj protokola 12854/10 od 21.04.2010. godine urađeno po naredbi broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka SK-03/09-66 A/H-77-rfm, **dokaz Tužilaštva T-270;**

2. DNK izvještaj za Mustafa (Ibrahim) Bešić - **broj slučaja 9137933** - broj protokola 12854/10 od 18.08.2010. godine urađeno po naredbi broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka 21-LP, **dokaz Tužilaštva T-270;**

Nermin (Izet) Bešić

1. DNK izvještaj za Nermin (Izet) Bešić - **broj slučaja 9135135**- broj protokola 12721/09 od 23.12.2009. godine urađeno po naredbi broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka SK-03/09-64 MHT, **dokaz Tužilaštva T-270;**

2. DNK izvještaj za Nermin (Izet) Bešić - **broj slučaja 9135620**- broj protokola 12721/09r od 21.01.2010. godine urađeno po naredbi broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka SK-03/09-66 a/h-133-LFB, **dokaz Tužilaštva T-270;**

3. DNK izvještaj za Nermin (Izet) Bešić - **broj slučaja 9135153**- broj protokola 12721/09r od 27.01.2010. godine urađeno po naredbi broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka SK-03/09-77 RTB-ex, **dokaz Tužilaštva T-270;**

4. DNK izvještaj za Nermin (Izet) Bešić - **broj slučaja 9134990** - broj protokola 12721/09r od 04.03.2010. godine urađeno po naredbi broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka SK-03/09-66 a/h-15 LIN, **dokaz Tužilaštva T-270;**

5. DNK izvještaj za Nermin (Izet) Bešić - **broj slučaja 9135151** - broj protokola 12721/09r od 12.03.2010. godine urađeno po naredbi broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka SK-03/09-76 RFM, **dokaz Tužilaštva T-270;**

6. DNK izvještaj za Nermin (Izet) Bešić - **broj slučaja 9136504** - broj protokola 12721/09r od 12.03.2010. godine urađeno po naredbi broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka SK-03/09-66 A/H-101-MDT, **dokaz Tužilaštva T-270;**

Sead (Adem) Bešić

1. DNK izvještaj za Sead (Adem) Bešić - **broj slučaja 9135082**-broj protokola 12762/09 od 24.12.2009. godine urađeno po naredbi broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka SK-03/09-28 MDT, **dokaz Tužilaštva T-270**;

2. DNK izvještaj za Sead (Adem) Bešić - **broj slučaja 9135079** - broj protokola 12762/09r od 27.01.2010. godine urađeno po naredbi broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka SK-03/09-26 LFM, **dokaz Tužilaštva T-270**;

Suvad (Mustafa) Bešlagić

1. DNK izvještaj za Suvad (Mustafa) Bešlagić - **broj slučaja 9135085** - broj protokola 12822/09 od 25.02.2010. godine urađeno po naredbi broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka SK-03/09-30 LHM, **dokaz Tužilaštva T-270**;

2. DNK izvještaj za Suvad (Mustafa) Bešlagić - **broj slučaja 9135084** - broj protokola 12822/09r od 12.03.2010. godine urađeno po naredbi broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka SK-03/09-30 LFM, **dokaz Tužilaštva T-270**;

3. Izvod iz matične knjige umrlih broj 04-202-1-429/2008 od 12.08.2008. godine, **dokaz Tužilaštva T-57**;

Šerif (Suljo) Blažević

1. Izvod iz matične knjige umrlih broj 04-202-1-458/2008 od 12.08.2008. godine, **dokaz Tužilaštva T-86**;

2. Rješenje o kojim se nastalo lice proglašava umrlim broj R: 784/02 od 20.08.2002. godine, **dokaz Tužilaštva T-87**;

3. Zapisnik Osnovnog suda u Prijedoru broj R: 784/02 od 20.08.2002. godine, **dokaz Tužilaštva T-88**;

Ahmet (Hamdija) Blažević

DNK izvještaj br.147 za Ahmet (Hamdija) Blažević - **broj slučaja 9108804** - broj protokola 2783/03 od 24.11.2003. godine urađeno po naredbi broj: KRI-8/03, **dokaz Tužilaštva T-193**;

Fadil (Ibrahim) Blažević

1. DNK izvještaj za Fadil (Ibrahim) Blažević - **broj slučaja 9135070** - broj protokola 12719/09 od 23.12.2009. godine urađeno po naredbi broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka SK-03/09-16/19-17 MDT, **dokaz Tužilaštva T-270**;

2. DNK izvještaj za Fadil (Ibrahim) Blažević - **broj slučaja 9135067** - broj protokola 12719/09r od 14.01.2010. godine urađeno po naredbi broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka SK-03/09-16/19-14 MTX, **dokaz Tužilaštva T-270**;

3. DNK izvještaj za Fadil (Ibrahim) Blažević - **broj slučaja 9137855** - broj protokola 12719/09r od 18.08.2010. godine urađeno po naredbi broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka 18-RP, **dokaz Tužilaštva T-270**;

4. Izvod iz matične knjige umrlih broj 04-202-1-459/2008 od 12.08.2008. godine, **dokaz Tužilaštva T-89**;

5. Rješenje o kojim se nastalo lice proglašava umrlim broj R: 290/02 od 26.11.2002. godine, **dokaz Tužilaštva T-90**;

6. Zapisnik Osnovnog suda u Prijedoru broj R: 790/02 od 06.08.2002. godine, **dokaz Tužilaštva T-91**;

Fikret (Himzo) Blažević

1. DNK izvještaj za Fikret (Himzo) Blažević - **broj slučaja 9135020** - broj protokola 12740/09 od 25.02.2010. godine urađeno po naredbi broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka SK-03/09-1 LFM, **dokaz Tužilaštva T-270**;

2. DNK izvještaj za Fikret (Himzo) Blažević - **broj slučaja 9135022** - broj protokola 12740/09r od 12.03.2010. godine urađeno po naredbi broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka SK-03/09-1 MDT, **dokaz Tužilaštva T-270**;

3. DNK izvještaj za Fikret (Himzo) Blažević - broj slučaja 9135021 - broj protokola 12740/09r od 12.03.2010. godine urađeno po naredbi broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka SK-03/09-1 LHM, **dokaz Tužilaštva T-270;**

Mustafa (Edhem) Blažević

DNK izvještaj br.76 za Mustafa (Edhem) Blažević - broj slučaja 9108927 - broj protokola 3289/03 od 2.3.2004. godine urađeno po naredbi broj: KRI-8/03, **dokaz Tužilaštva T-194;**

Muharem (Šaban) Crljenković

1. DNK izvještaj za Muharem (Šaban) Crljenković - broj slučaja 9134986 - broj protokola 12705/09 od 04.12.2009. godine urađeno po naredbi broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka SK-03/09-66 A/H-11-lin, **dokaz Tužilaštva T-270;**

2. DNK izvještaj za Muharem (Šaban) Crljenković - broj slučaja 9135003 - broj protokola 12705/09r od 14.01.2010. godine urađeno po naredbi broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka SK-03/09-66 A/H-28-lfm, **dokaz Tužilaštva T-270;**

3. DNK izvještaj za Muharem (Šaban) Crljenković - broj slučaja 9135536 - broj protokola 12705/09r od 27.01.2010. godine urađeno po naredbi broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka SK-03/09-66 A/H-57-lhm, **dokaz Tužilaštva T-270;**

4. DNK izvještaj za Muharem (Šaban) Crljenković - broj slučaja 9135595 - broj protokola 12705/09r od 18.02.2010. godine urađeno po naredbi broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka SK-03/09-66 a/h-109-MDT, **dokaz Tužilaštva T-270;**

5. DNK izvještaj za Muharem (Šaban) Crljenković - broj slučaja 9137870 - broj protokola 12705/09r od 02.09.2010. godine urađeno po naredbi broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka 66a-h-155-LU-2, **dokaz Tužilaštva T-270;**

Zijad (Ibrahim) Čejvan

1. DNK izvještaj br.33 za Zijad (Ibrahim) Čejvan - broj slučaja 9108547 - broj protokola 2773/03 od 14.11.2003. godine urađeno po naredbi broj: KRI-8/03, **dokaz Tužilaštva T- 195a;**

2. DNK izvještaj br.33 za Zijad (Ibrahim) Čejvan - broj slučaja 9108767 - broj protokola 2773/03 od 13.11.2003. godine urađeno po naredbi broj: KRI-8/03, **dokaz Tužilaštva T- 195 b;**

3. DNK izvještaj br.33 za Zijad (Ibrahim) Čejvan - broj slučaja 9108755 - broj protokola 2773/03 od 8.12.2003. godine urađeno po naredbi broj: KRI-8/03, **dokaz Tužilaštva T- 195;**

Besim (Smail) Čaušević

1. DNK izvještaj za Besim (Smail) Čaušević - broj slučaja 9135570 - broj protokola 12792/09 od 21.01.2010. godine urađeno po naredbi broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka SK-03/09-84-RTB, **dokaz Tužilaštva T-270;**

2. DNK izvještaj za Besim (Smail) Čaušević - broj slučaja 9135163 - broj protokola 12792/09r od 04.02.2010. godine urađeno po naredbi broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka SK-03/09-84-RFM, **dokaz Tužilaštva T-270;**

3. DNK izvještaj za Besim (Smail) Čaušević - broj slučaja 9135626 - broj protokola 12792/09r od 25.02.2010. godine urađeno po naredbi broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka SK-03/09-66 a/h-139-LFB, **dokaz Tužilaštva T-270;**

4. Izvod iz matične knjige umrlih broj 04-202-1-430/2008 od 11.08.2008. godine, **dokaz Tužilaštva T-58;**

Ismet (Mehmed) Ćustić

1. DNK izvještaj za Ismet (Mehmed) Ćustić - broj slučaja 9135005 - broj protokola 12820/09 od 25.02.2010. godine urađeno po naredbi broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka SK-03/09-66 a/h-30-LFM, **dokaz Tužilaštva T-270;**

2. Izvod iz matične knjige umrlih broj 04-202-1-433/2008 od 12.08.2008. godine, **dokaz Tužilaštva T-53;**
Hilmija (Mehmed) Ćustić

1. DNK izvještaj za Hilmija (Mehmed) Ćustić - broj slučaja **9135562** - broj protokola 12780/09 od 21.01.2010. godine urađeno po naredbi broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka SK-03/09-66 a/h-79-RFM, **dokaz Tužilaštva T-270;**

2. Izvod iz matične knjige umrlih broj 04-202-1-432/2008 od 11.08.2008. godine, **dokaz Tužilaštva T-60;**
Admir (Džemal) Dergić

1. DNK izvještaj za Admir (Džemal) Dergić - broj slučaja **9135103** - broj protokola 12723/09r od 18.02.2010. godine urađeno po naredbi broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka SK-03/09-41/52 MDT, **dokaz Tužilaštva T-270;**

2. DNK izvještaj za Admir (Džemal) Dergić - broj slučaja **9135102** - broj protokola 12723/09r od 04.03.2010. godine urađeno po naredbi broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka SK-03/09-42 LFM, **dokaz Tužilaštva T-270;**

3. DNK izvještaj za Admir (Džemal) Dergić - broj slučaja **9135089** - broj protokola 12723/09r od 04.03.2010. godine urađeno po naredbi broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka SK-03/09-34 RTB, **dokaz Tužilaštva T-270;**

4. DNK izvještaj za Admir (Džemal) Dergić - broj slučaja **9135106** - broj protokola 12723/09 od 28.05.2010. godine urađeno po naredbi broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka SK-03/09-43 MXT, **dokaz Tužilaštva T-270;**

5. DNK izvještaj za Admir (Džemal) Dergić - broj slučaja **9137905** - broj protokola 12723/09r od 26.08.2010. godine urađeno po naredbi broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka 41/52-LU, **dokaz Tužilaštva T-270;**

6. Izvod iz matične knjige umrlih broj 04-202-1-401/2008 od 08.08.2008. godine, **dokaz Tužilaštva T-61;**
Fadil (Fehim) Duratović

1. DNK izvještaj za Fadil (Fehim) Duratović - broj slučaja **9135098** - broj protokola 12763/09 od 14.01.2010. godine urađeno po naredbi broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka SK-03/09-39 MDT, **dokaz Tužilaštva T-270;**

2. DNK izvještaj za Fadil (Fehim) Duratović - broj slučaja **9135093** - broj protokola 12763/09r od 04.02.2010. godine urađeno po naredbi broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka SK-03/09-35 LFM, **dokaz Tužilaštva T-270;**

3. DNK izvještaj za Fadil (Fehim) Duratović - broj slučaja **9135037** - broj protokola 12763/09r od 25.02.2010. godine urađeno po naredbi broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka SK-03/09-10 RPT, **dokaz Tužilaštva T-270;**

Šaban (Šerif) Elezović

1. DNK izvještaj za Šaban (Šerif) Elezović - broj slučaja **9135000** - broj protokola 12845/10 od 12.03.2010. godine urađeno po naredbi broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka SK-03/09-66 a/h-25-LFM, **dokaz Tužilaštva T-270;**

2. DNK izvještaj za Šaban (Šerif) Elezović - broj slučaja **9135016** - broj protokola 12845/10r od 12.03.2010. godine urađeno po naredbi broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka SK-03/09-66 a/h-43-LIN, **dokaz Tužilaštva T-270;**

3. DNK izvještaj za Šaban (Šerif) Elezović - broj slučaja **9135639** - broj protokola 12845/10r od 15.04.2010. godine urađeno po naredbi broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka SK-03/09-66 a/h-152-RRD, **dokaz Tužilaštva T-270;**

4. DNK izvještaj za Šaban (Šerif) Elezović - broj slučaja **9137860** - broj protokola 12845/10r od 02.09.2010. godine urađeno po naredbi broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka SK-03/09-66a-h-62-LH-2, **dokaz Tužilaštva T-270;**

Fahrudin (Kasim) Elezović

Potvrdio svjedok Hakija Elezović;
Jasmin (Hajrudin) Elezović

DNK izvještaj br.39 za Hajrudin (Salih) Elezović - **broj slučaja 9108553** - broj protokola 5608/05 od 3.6.2005. godine urađeno po naredbi broj: KRI-8/03, **dokaz Tužilaštva T- 197;**

Edin (Muharem) Elezović i Emir (Muharem) Elezović

1. DNK izvještaj br.46 za Edin (Muharem) Elezović ili Emir (Muharem) Elezović - **broj slučaja 9108560** - broj protokola 2594/03 od 8.11.2003. godine urađeno po naredbi broj: KRI-8/03, **dokaz Tužilaštva T-211;**

2. DNK izvještaj br.46 za Edin (Muharem) Elezović ili Emir (Muharem) Elezović - **broj slučaja 9108757** - broj protokola 2779/03 od 31.3.2004. godine urađeno po naredbi broj: KRI-8/03, **dokaz Tužilaštva T-211a;**

3. Izvod iz matične knjige umrlih broj 04-202-1-4506/2008 od 07.08.2008. godine (za Edina Elezovića), **dokaz Tužilaštva T-61;**

4. Izvod iz matične knjige umrlih broj 04-202-1-4507/2008 od 07.08.2008. godine (za Emira Elezovića), **dokaz Tužilaštva T-63;**

Hajrudin (Salih) Elezović

1. DNK izvještaj br.92 za Hajrudin (Salih) Elezović - **broj slučaja 9108766** - broj protokola 2780/03 od 10.11.2003. godine urađeno po naredbi broj: KRI-8/03, **dokaz Tužilaštva T-196;**

2. Izvod iz matične knjige umrlih broj 04-202-1-398/2008 od 08.08.2008. godine, **dokaz Tužilaštva T-64;**

Jasmin (Ismet) Fazlić

Izvod iz matične knjige umrlih broj 04-202-1-434/2008 od 12.08.2008. godine, **dokaz Tužilaštva T-65;**

Mirsad (Ismet) Fazlić

Izvod iz matične knjige umrlih broj 04-202-1-435/2008 od 12.08.2008. godine, **dokaz Tužilaštva T-66;**

Almir (Refik) Fazlić

1. Izvod iz matične knjige umrlih broj 04-202-1-4498/2008 od 07.08.2008. godine, **dokaz Tužilaštva T-92;**

2. Rješenje o kojim se nastalo lice proglašava umrlim broj R: 157/2000 od 26.03.2001. godine, **dokaz Tužilaštva T-93;**

3. Zapisnik Osnovnog suda u Prijedoru broj R. 157/2000 od 26.03.2001. godine, **dokaz Tužilaštva T-94;**

Edin (Hilmija) Fazlić

Izvod iz matične knjige umrlih broj 04-202-1-463/2008 od 12.08.2008. godine, **dokaz Tužilaštva T-96;**

Ismet (Derviš) Fazlić

1. DNK izvještaj za Ismet (Derviš) Fazlić - **broj slučaja 9134977** - broj protokola 12699/09 od 04.12.2009. godine urađeno po naredbi broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka SK-03/09-66 A/H-2-lin, **dokaz Tužilaštva T-270;**

2. DNK izvještaj za Ismet (Derviš) Fazlić - **broj slučaja 9134994** - broj protokola 12699/09r od 23.12.2009. godine urađeno po naredbi broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka SK-03/09-66 a/h-19-LFM, **dokaz Tužilaštva T-270;**

3. DNK izvještaj za Ismet (Derviš) Fazlić - **broj slučaja 9135529** - broj protokola 12699/09r od 14.01.2010. godine urađeno po naredbi broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka SK-03/09-66 a/h-50-LTB, **dokaz Tužilaštva T-270;**

4. DNK izvještaj za Ismet (Derviš) Fazlić - broj slučaja 9135631 - broj protokola 12699/09r od 21.01.2010. godine urađeno po naredbi broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka SK-03/09-66 a/h-144-LRD, **dokaz Tužilaštva T-270;**

5. DNK izvještaj za Ismet (Derviš) Fazlić - broj slučaja 9135617 - broj protokola 12699/09r od 25.02.2010. godine urađeno po naredbi broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka SK-03/09-66 a/h-131-LFB, **dokaz Tužilaštva T-270;**

Kemal (Hamdija) Garibović

1. DNK izvještaj za Kemal (Hamdija) Garibović - broj slučaja 9135131 - broj protokola 12796/09 od 12.02.2010. godine urađeno po naredbi broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka SK-03/09-61 RFM, **dokaz Tužilaštva T-270;**

2. DNK izvještaj za Kemal (Hamdija) Garibović - broj slučaja 9135122 - broj protokola 12796/09r od 15.03.2010. godine urađeno po naredbi broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka SK-03/09-53 LIN, **dokaz Tužilaštva T-270;**

3. Izvod iz matične knjige umrlih broj 04-202-1-436/2008 od 12.08.2008. godine, **dokaz Tužilaštva T-67;**

Samir (Sadik) Garibović

Potvrdio Svjedok A u prilikom davanja iskaza pred sudom;

Vasif (Atif) Garibović

1. DNK izvještaj za Vasif (Atif) Garibović - broj slučaja 9135176 - broj protokola 12735/09 od 27.01.2010. godine urađeno po naredbi broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka SK-03/09-95 MXT, **dokaz Tužilaštva T-270;**

2. DNK izvještaj za Vasif (Atif) Garibović - broj slučaja 9135582 - broj protokola 12735/09r od 04.02.2010. godine urađeno po naredbi broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka SK-03/09-66 a/h-96-LTB, **dokaz Tužilaštva T-270;**

3. DNK izvještaj za Vasif (Atif) Garibović - broj slučaja 9135181 - broj protokola 12735/09r od 04.02.2010. godine urađeno po naredbi broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka SK-03/09-102 RHM, **dokaz Tužilaštva T-270;**

4. DNK izvještaj za Vasif (Atif) Garibović - broj slučaja 9135576 - broj protokola 12735/09r od 04.02.2010. godine urađeno po naredbi broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka SK-03/09-66 a/h-90-LFM, **dokaz Tužilaštva T-270;**

5. DNK izvještaj za Vasif (Atif) Garibović - broj slučaja 9135580 - broj protokola 12735/09r od 04.02.2010. godine urađeno po naredbi broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka SK-03/09-66 a/h-94-RTB, **dokaz Tužilaštva T-270;**

6. DNK izvještaj za Vasif (Atif) Garibović - broj slučaja 9135182 - broj protokola 12735/09r od 04.02.2010. godine urađeno po naredbi broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka SK-03/09-66 102 RPT, **dokaz Tužilaštva T-270;**

7. DNK izvještaj za Vasif (Atif) Garibović - broj slučaja 9137913 - broj protokola 12735/09r od 26.08.2010. godine urađeno po naredbi broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka 66a-h-134-LFB-2, **dokaz Tužilaštva T-270;**

Muhamed (Abaz) Grabić

1. DNK izvještaj za Muhamed (Abaz) Grabić - broj slučaja 9135171 - broj protokola 12726/09 od 17.12.2009. godine urađeno po naredbi broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka SK-03/09-92 MXT, **dokaz Tužilaštva T-270;**

2. DNK izvještaj za Muhamed (Abaz) Grabić - broj slučaja 9135040 - broj protokola 12726/09r od 23.12.2009. godine urađeno po naredbi broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka SK-03/09-11 RFM, **dokaz Tužilaštva T-270;**

3. DNK izvještaj za Muhamed (Abaz) Grabić - broj slučaja 9135172 - broj protokola 12726/09r od 11.01.2010. godine urađeno po naredbi broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka SK-03/09-92 mdt, **dokaz Tužilaštva T-270;**

4. DNK izvještaj za Muhamed (Abaz) Grabić - **broj slučaja 9135036** - broj protokola 12726/09r od 21.01.2010. godine urađeno po naredbi broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka SK-03/09-9 MXT, **dokaz Tužilaštva T-270;**

5. DNK izvještaj za Muhamed (Abaz) Grabić - **broj slučaja 9135174** - broj protokola 12726/09r od 27.01.2010. godine urađeno po naredbi broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka SK-03/09-93 LFB, **dokaz Tužilaštva T-270;**

6. DNK izvještaj za Muhamed (Abaz) Grabić - **broj slučaja 9137915** - broj protokola 12726/09r od 18.08.2010. godine urađeno po naredbi broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka 11-LF-1, **dokaz Tužilaštva T-270;**

Mirsad (Hasan) Gutić

DNK izvještaj br.95 za Mirsad (Hasan) Gutić - **broj slučaja 9108776** - broj protokola 2765/03 od 8.11.2003. godine urađeno po naredbi broj: KRI-8/03, **dokaz Tužilaštva T- 198;**

Husein (Salih) Hankić

1. DNK izvještaj za Husein (Salih) Hankić - **broj slučaja 9135148** - broj protokola 12797/09 od 12.02.2010. godine urađeno po naredbi broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka SK-03/09-72 LFM-1, **dokaz Tužilaštva T-270;**

2. DNK izvještaj za Husein (Salih) Hankić - **broj slučaja 9135146** - broj protokola 12797/09r od 12.02.2010. godine urađeno po naredbi broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka SK-03/09-72 LIN, **dokaz Tužilaštva T-270;**

3. DNK izvještaj za Husein (Salih) Hankić - **broj slučaja 9135618** - broj protokola 12797/09r od 04.03.2010. godine urađeno po naredbi broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka SK-03/09-98-RPR, **dokaz Tužilaštva T-270;**

Osman (Hasan) Hasanagić

1. DNK izvještaj za Osman (Hasan) Hasanagić - broj protokola 12789/09r od 25.02.2010. godine urađeno po naredbi - **broj slučaja 9135126** - broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka SK-03/09-56 RFM, **dokaz Tužilaštva T-270;**

2. DNK izvještaj za Osman (Hasan) Hasanagić - **broj slučaja 9135541** - broj protokola 12789/09r od 25.02.2010. godine urađeno po naredbi broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka SK-03/09-62-RPT, **dokaz Tužilaštva T-270;**

3. DNK izvještaj za Osman (Hasan) Hasanagić - **broj slučaja 9135168** - broj protokola 12789/09r od 25.02.2010. godine urađeno po naredbi broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka SK-03/09-89 RTB, **dokaz Tužilaštva T-270;**

4. DNK izvještaj za Osman (Hasan) Hasanagić - **broj slučaja 9135132** - broj protokola 12789/09r od 25.02.2010. godine urađeno po naredbi broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka SK-03/09-62-LFM, **dokaz Tužilaštva T-270;**

5. DNK izvještaj za Osman (Hasan) Hasanagić - **broj slučaja 9134976** - broj protokola 12789/09r od 25.02.2010. godine urađeno po naredbi broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka SK-03/09-66 a/h-1-LIN, **dokaz Tužilaštva T-270;**

6. Izvod iz matične knjige umrlih broj 04-202-1-437/2008 od 12.08.2008. godine, **dokaz Tužilaštva T-68;**

Ismet (Husein) Hirkić

Izvod iz matične knjige umrlih broj 04-202-1-438/2008 od 12.08.2008. godine, **dokaz Tužilaštva T-69;**

Rifet (Husein) Hirkić

Izvod iz matične knjige umrlih broj 04-202-1-399/2008 od 08.08.2008. godine, **dokaz Tužilaštva T-70;**

Šefik (Husein) Hirkić

DNK izvještaj br.124 za Šefik (Husein) Hirkić - **broj slučaja 9108780** - broj protokola 2767/03 od 26.11.2003. godine urađeno po naredbi broj: KRI-8/03, **dokaz Tužilaštva T- 199;**

Midhet (Fehim) Hodžić

Izvod iz matične knjige umrlih broj 04-202-1-4590/2008 od 11.08.2008. godine, **dokaz Tužilaštva T-71;**

Ahmet (Husein) Hodžić

1. DNK izvještaj za Ahmet (Husein) Hodžić - broj slučaja **9135524** - broj protokola 12753/09 od 24.12.2009. godine urađeno po naredbi broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka SK-03/09-66 a/h-45-LFM, **dokaz Tužilaštva T-270;**

2. DNK izvještaj za Ahmet (Husein) Hodžić - broj slučaja **9135528** - broj protokola 12753/09r od 21.01.2010. godine urađeno po naredbi broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka SK-03/09-66 a/h-49-LTB, **dokaz Tužilaštva T-270;**

3. DNK izvještaj za Ahmet (Husein) Hodžić - broj slučaja **9135010** - broj protokola 12753/09r od 21.01.2010. godine urađeno po naredbi broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka SK-03/09-66 a/h-36-LHM, **dokaz Tužilaštva T-270;**

4. DNK izvještaj za Ahmet (Husein) Hodžić - broj slučaja **9135593** - broj protokola 12753/09r od 21.01.2010. godine urađeno po naredbi broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka SK-03/09-66 a/h-107-LPT, **dokaz Tužilaštva T-270;**

5. DNK izvještaj za Ahmet (Husein) Hodžić - broj slučaja **9135594** - broj protokola 12753/09r od 18.02.2010. godine urađeno po naredbi broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka SK-03/09-66 a/h-108-MXT, **dokaz Tužilaštva T-270;**

6. DNK izvještaj za Ahmet (Husein) Hodžić - broj slučaja **9137923** - broj protokola 12753/09r od 18.08.2010. godine urađeno po naredbi broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka 66a-h-146-RU, **dokaz Tužilaštva T-270;**

7. Izvod iz matične knjige umrlih broj 04-202-1-4591/2008 od 11.08.2008. godine, **dokaz Tužilaštva T-72;**

Mirsad (Hilmija) Hodžić

1. DNK izvještaj za Mirsad (Hilmija) Hodžić - broj slučaja **9135121** - broj protokola 12722/09 od 23.12.2009. godine urađeno po naredbi broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka SK-03/09-52 MDT-2, **dokaz Tužilaštva T-270;**

2. DNK izvještaj za Mirsad (Hilmija) Hodžić - broj slučaja **9135110** - broj protokola 12722/09r od 27.01.2010. godine urađeno po naredbi broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka SK-03/09-46 LTB, **dokaz Tužilaštva T-270;**

3. DNK izvještaj za Mirsad (Hilmija) Hodžić - broj slučaja **9135111** - broj protokola 12722/09r od 27.01.2010. godine urađeno po naredbi broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka SK-03/09-47 LIN, **dokaz Tužilaštva T-270;**

4. DNK izvještaj za Mirsad (Hilmija) Hodžić - broj slučaja **9135108** - broj protokola 12722/09r od 27.01.2010. godine urađeno po naredbi broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka SK-03/09-44 LFM, **dokaz Tužilaštva T-270;**

5. DNK izvještaj za Mirsad (Hilmija) Hodžić - broj slučaja **9137925** - broj protokola 12722/09r od 18.08.2010. godine urađeno po naredbi broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka 45-RH, **dokaz Tužilaštva T-270;**

Said (Alija) Horozović i Emsud (Alija) Horozović

Potvrdio Svjedok KO-7;

Mahmut (Sefer) Hrustić

1. DNK izvještaj za Mahmut (Sefer) Hrustić - broj slučaja **9135142** - broj protokola 12839/10 od 25.02.2010. godine urađeno po naredbi broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka SK-03/09-69 LFM, **dokaz Tužilaštva T-270;**

2. DNK izvještaj za Mahmut (Sefer) Hrustić - broj slučaja **9135145** - broj protokola 12839/10 od 12.03.2010. godine urađeno po naredbi broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka SK-03/09-71 LHM, **dokaz Tužilaštva T-270;**

Hajro (Husko) Ičić

Izvod iz matične knjige umrlih broj 04-202-1-441/2008 od 12.08.2008. godine, **dokaz Tužilaštva T-73;**

Armin (Mustafa) Jakupović

Izvod iz matične knjige umrlih broj 04-202-1-442/2008 od 12.08.2008. godine, **dokaz Tužilaštva T-74;**

Senad (Latif) Jusufagić

1. DNK izvještaj za Senad (Latif) Jusufagić - **broj slučaja 9134980** - broj protokola 12704/09 od 03.12. 2010. godine urađeno po naredbi broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka SK-03/09-66 a/h-5-LIN, **dokaz Tužilaštva T-270;**

2. DNK izvještaj za Senad (Latif) Jusufagić - **broj slučaja 9135566** - broj protokola 12704/09 od 21.01. 2010. godine urađeno po naredbi broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka SK-03/09-66 a/h-83-LFM, **dokaz Tužilaštva T-270;**

Zuhdija (Meho) Kadirić

DNK izvještaj br.42 za Zuhdija (Meho) Kadirić - **broj slučaja 9108556** - broj protokola 4202/04 od 14.09.2004. godine urađeno po naredbi broj: KRI-8/03, **dokaz Tužilaštva T- 200;**

Mehmed (Sulejman) Kahrmanović

1. DNK izvještaj za Mehmed (Sulejman) Kahrmanović - **broj slučaja 9134984** - broj protokola 12718/09 od 17.12.2009. godine urađeno po naredbi broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka SK-03/09-66 a/h-9-LIN, **dokaz Tužilaštva T-270;**

2. DNK izvještaj za Mehmed (Sulejman) Kahrmanović - **broj slučaja 9135625** - broj protokola 12718/09r od 14.01.2010. godine urađeno po naredbi broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka SK-03/09-66 a/h-138-LFB, **dokaz Tužilaštva T-270;**

3. DNK izvještaj za Mehmed (Sulejman) Kahrmanović - **broj slučaja 9135558** - broj protokola 12718/09r od 21.01.2010. godine urađeno po naredbi broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka SK-03/09-66 a/h-76-RFM, **dokaz Tužilaštva T-270;**

4. DNK izvještaj za Mehmed (Sulejman) Kahrmanović - **broj slučaja 9135662** - broj protokola 12718/09r od 18.02.2010. godine urađeno po naredbi broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka SK-03/09-66 a/h-175-LRD, **dokaz Tužilaštva T-270;**

5. DNK izvještaj za Mehmed (Sulejman) Kahrmanović - **broj slučaja 9134999** - broj protokola 12718/09r od 25.02.2010. godine urađeno po naredbi broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka SK-03/09-66 a/h-24-LFM, **dokaz Tužilaštva T-270;**

6. DNK izvještaj za Mehmed (Sulejman) Kahrmanović - **broj slučaja 9135539** - broj protokola 12718/09r od 25.02.2010. godine urađeno po naredbi broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka SK-03/09-66 a/h-60-LHM, **dokaz Tužilaštva T-270;**

Uzeir (Muharem) Kahrmanović

1. DNK izvještaj za Uzeir (Muharem) Kahrmanović - **broj slučaja 9135034** - broj protokola 12732/09 od 23.12.2009. godine urađeno po naredbi broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka SK-03/09-7 LFM, **dokaz Tužilaštva T-270;**

2. DNK izvještaj za Uzeir (Muharem) Kahrmanović - **broj slučaja 9135031** - broj protokola 12732/09r od 14.01.2010. godine urađeno po naredbi broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka SK-03/09-7 MD, **dokaz Tužilaštva T-270;**

3. DNK izvještaj za Uzeir (Muharem) Kahrmanović - **broj slučaja 9135032** - broj protokola 12732/09r od 14.01.2010. godine urađeno po naredbi broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka SK-03/09-7 OCC, **dokaz Tužilaštva T-270;**

4. DNK izvještaj za Uzeir (Muharem) Kahrmanović - **broj slučaja 9135628** - broj protokola 12732/09r od 21.01.2010. godine urađeno po naredbi broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka SK-03/09- a/h-141-RFB, **dokaz Tužilaštva T-270;**

5. DNK izvještaj za Uzeir (Muharem) Kahrimanović - broj slučaja 9135033 - broj protokola 12732/09r od 11.02.2010. godine urađeno po naredbi broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka SK-03/09-7 LHM, **dokaz Tužilaštva T-270;**

Derviš (Osman) Karabašić

1. DNK izvještaj za Derviš (Osman) Karabašić - broj slučaja 9135118- broj protokola 12766/09 od 24.12.2009. godine urađeno po naredbi broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka SK-03/09-51 MDT, **dokaz Tužilaštva T-270;**

2. DNK izvještaj za Derviš (Osman) Karabašić - broj slučaja 9135615 - broj protokola 12766/09r od 21.01.2010. godine urađeno po naredbi broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka SK-03/09-66 a/h-129-RFB, **dokaz Tužilaštva T-270;**

3. DNK izvještaj za Derviš (Osman) Karabašić - broj slučaja 9135116 - broj protokola 12766/09r od 27.01.2010. godine urađeno po naredbi broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka SK-03/09-51 LIN, **dokaz Tužilaštva T-270;**

4. DNK izvještaj za Derviš (Osman) Karabašić - broj slučaja 9135115 - broj protokola 12766/09r od 27.01.2010. godine urađeno po naredbi broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka SK-03/09-50 LFM, **dokaz Tužilaštva T-270;**

5. DNK izvještaj za Derviš (Osman) Karabašić - broj slučaja 9135130 - broj protokola 12766/09r od 25.03.2010. godine urađeno po naredbi broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka SK-03/09-60 RTB, **dokaz Tužilaštva T-270;**

6. DNK izvještaj za Derviš (Osman) Karabašić - broj slučaja 9135117 - broj protokola 12766/09r od 07.04.2010. godine urađeno po naredbi broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka SK-03/09-51 LHM, **dokaz Tužilaštva T-270;**

Osman (Derviš) Karabašić

1. DNK izvještaj za Karabašić (Derviš) Osman - broj slučaja 9135149 - broj protokola 12791/09r od 27.04.2010. godine urađeno po naredbi broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka SK-03/09-73 LFM, **dokaz Tužilaštva T-270;**

2. DNK izvještaj za Karabašić (Derviš) Osman - broj slučaja 9135141 - broj protokola 12791/09r od 27.04.2010. godine urađeno po naredbi broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka SK-03/09-69 RFM-ex, **dokaz Tužilaštva T-270;**

3. DNK izvještaj za Karabašić (Derviš) Osman - broj slučaja 9135569 - broj protokola 12791/09r od 27.04.2010. godine urađeno po naredbi broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka SK-03/09-84-LHM-2, **dokaz Tužilaštva T-270;**

4. DNK izvještaj za Karabašić (Derviš) Osman - broj slučaja 9137898 - broj protokola 12791/09r od 02.09.2010. godine urađeno po naredbi broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka 66a-h-163-LU, **dokaz Tužilaštva T-270;**

Elvir (Kadir) Kararić

1. DNK izvještaj za Elvir (Kadir) Kararić - broj slučaja 9135616 - broj protokola 12746/09r od 21.01.2010. godine urađeno po naredbi broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka SK-03/09-66 A/H-130-LFB, **dokaz Tužilaštva T-270;**

2. DNK izvještaj za Elvir (Kadir) Kararić - broj slučaja 9134995 - broj protokola 12746/09r od 21.01.2010. godine urađeno po naredbi broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka SK-03/09-66 A/H-20-LFM, **dokaz Tužilaštva T-270;**

3. DNK izvještaj za Elvir (Kadir) Kararić - broj slučaja 9134991 - broj protokola 12746/09r od 21.01.2010. godine urađeno po naredbi broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka SK-03/09-66 A/H-16-LIN, **dokaz Tužilaštva T-270;**

4. DNK izvještaj za Elvir (Kadir) Kararić - broj slučaja 9135643 - broj protokola 12746/09r od 18.02.2010. godine urađeno po naredbi broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka SK-03/09-66 A/H-156-lui, **dokaz Tužilaštva T-270;**

5. DNK izvještaj za Elvir (Kadir) Kararić - broj slučaja 9135597 - broj protokola 12746/09r od 25.02.2010. godine urađeno po naredbi broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka SK-03/09-66 A/H-111-MXT, **dokaz Tužilaštva T-270;**

6. DNK izvještaj za Elvir (Kadir) Kararić - **broj slučaja 9135017** - broj protokola 12746/09r od 04.03.2010. godine urađeno po naredbi broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka SK-03/09-66 A/H-44-LTB, **dokaz Tužilaštva T-270;**

7. DNK izvještaj za Elvir (Kadir) Kararić - **broj slučaja 9135637** - broj protokola 12746/09r od 04.03.2010. godine urađeno po naredbi broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka SK-03/09-66 A/H-150-LRD, **dokaz Tužilaštva T-270;**

8. DNK izvještaj za Elvir (Kadir) Kararić - **broj slučaja 9137845** - broj protokola 12746/09r od 18.08.2010. godine urađeno po naredbi broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka 66a-h-32-RH, **dokaz Tužilaštva T-270;**

Kadir (Husein) Kararić

1. DNK izvještaj za Kadir (Husein) Kararić - **broj slučaja 9135178** - broj protokola 12734/09 od 25.02.2010. godine urađeno po naredbi broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka SK-03/09-97 MXT, **dokaz Tužilaštva T-270;**

2. DNK izvještaj za Kadir (Husein) Kararić - **broj slučaja 9135175** - broj protokola 12734/09r od 25.02.2010. godine urađeno po naredbi broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka SK-03/09-94 RFM, **dokaz Tužilaštva T-270;**

3. DNK izvještaj za Kadir (Husein) Kararić - **broj slučaja 9135179** - broj protokola 12734/09r od 25.02.2010. godine urađeno po naredbi broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka SK-03/09-98 MDT, **dokaz Tužilaštva T-270;**

4. DNK izvještaj za Kadir (Husein) Kararić - **broj slučaja 9135180** - broj protokola 12734/09r od 25.02.2010. godine urađeno po naredbi broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka SK-03/09-100 RTB, **dokaz Tužilaštva T-270;**

5. DNK izvještaj za Kadir (Husein) Kararić - **broj slučaja 9137844** - broj protokola 12734/09r od 18.08.2010. godine urađeno po naredbi broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka 96-RH, **dokaz Tužilaštva T-270;**

Elvin (Mehmed) Kauković

Izvod iz matične knjige umrlih broj 04-202-1-651/2008 od 08.12.2008. godine, **dokaz Tužilaštva T-97;**

Meho (Ahmet) Kljajić

DNK izvještaj za Meho (Ahmet) Kljajić - **broj slučaja 9135564** - broj protokola 12790/09 od 21.01.2010. godine urađeno po naredbi broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka SK-03/09-66 A/H-81-RFM, **dokaz Tužilaštva T-270;**

Ahmet (Salih) Krkić

Izvod iz matične knjige umrlih broj 04-202-1-649/2008 od 08.12.2008. godine, **dokaz Tužilaštva T-98;**

Abaz (Omer) Kulašić

1. DNK izvještaj br.12 za Abaz (Omer) Kulašić - **broj slučaja 9108532**- broj protokola 2592/03 od 24.11.2003. godine urađeno po naredbi broj: KRI-8/03, **dokaz Tužilaštva T- 201;**

2. DNK izvještaj br.12 za Abaz (Omer) Kulašić - **broj slučaja 9108536**- broj protokola 2592/03 od 8.11.2003. godine urađeno po naredbi broj: KRI-8/03, **dokaz Tužilaštva T- 201a;**

3. DNK izvještaj br.12 za Abaz (Omer) Kulašić - **broj slučaja 9108543**- broj protokola 2592/03 od 8.11.2003. godine urađeno po naredbi broj: KRI-8/03, **dokaz Tužilaštva T- 201b;**

4. DNK izvještaj br.12 za Abaz (Omer) Kulašić - **broj slučaja 9108551**- broj protokola 2592/03 od 8.11.2003. godine urađeno po naredbi broj: KRI-8/03, **dokaz Tužilaštva T- 201c;**

5. DNK izvještaj br.12 za Abaz (Omer) Kulašić - **broj slučaja 9108772** - broj protokola 2592/03 od 8.3.2004. godine urađeno po naredbi broj: KRI-8/03, **dokaz Tužilaštva T- 201d;**

Sakib (Ahmet) Kljajić

1. DNK izvještaj za Sakib (Ahmet) Kljajić - **broj slučaja 9135065** - broj protokola 12724/09 od 23.12.2009. godine urađeno po naredbi broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka SK-03/09-16/19-12 MXT, **dokaz Tužilaštva T-270;**
2. DNK izvještaj za Sakib (Ahmet) Kljajić - **broj slučaja 9135107** - broj protokola 12724/09r od 21.01.2010. godine urađeno po naredbi broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka SK-03/09-43 LHM, **dokaz Tužilaštva T-270;**
3. DNK izvještaj za Sakib (Ahmet) Kljajić - **broj slučaja 9135087** - broj protokola 12724/09r od 27.01.2010. godine urađeno po naredbi broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka SK-03/09-33 RTB, **dokaz Tužilaštva T-270;**
4. DNK izvještaj za Sakib (Ahmet) Kljajić - **broj slučaja 9135101** - broj protokola 12724/09r od 25.02.2010. godine urađeno po naredbi broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka SK-03/09-42 RIN-EX, **dokaz Tužilaštva T-270;**
5. DNK izvještaj za Sakib (Ahmet) Kljajić - **broj slučaja 9135100** - broj protokola 12724/09r od 25.03.2010. godine urađeno po naredbi broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka SK-03/09-41 LFM, **dokaz Tužilaštva T-270;**
6. Izvod iz matične knjige umrlih broj 04-202-1-4513/2008 od 07.08.2008. godine, **dokaz Tužilaštva T-75;**

Velid (Ramo) Marošlić

1. DNK izvještaj za Velid (Ramo) Marošlić - **broj slučaja 9135630** - broj protokola 12823/10r od 18.02.2010. godine urađeno po naredbi broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka SK-03/09-66 A/H-143-RFB, **dokaz Tužilaštva T-270;**
2. DNK izvještaj za Velid (Ramo) Marošlić - **broj slučaja 9135561** - broj protokola 12823/10r od 25.02.2010. godine urađeno po naredbi broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka SK-03/09-66 A/H-78-RFM, **dokaz Tužilaštva T-270;**
3. DNK izvještaj za Velid (Ramo) Marošlić - **broj slučaja 9135573** - broj protokola 12823/10 od 25.02.2010. godine urađeno po naredbi broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka SK-03/09-66 A/H-87-LFM, **dokaz Tužilaštva T-270;**

Himzo (Redžo) Marošlić

1. DNK izvještaj br.26 za Marošlić (Redžo) Himzo - **broj slučaja 9108540** - broj protokola 2732/03 od 6.5.2004. godine urađeno po naredbi broj: KRI-8/03, **dokaz Tužilaštva T- 202;**
2. DNK izvještaj br.26 za Marošlić (Redžo) Himzo - **broj slučaja 9108799** - broj protokola 2732/03 od 5.12.2003. godine urađeno po naredbi broj: KRI-8/03, **dokaz Tužilaštva T- 202a;**
3. DNK izvještaj br.26 za Marošlić (Redžo) Himzo - **broj slučaja 9108788** - broj protokola 2732/03 od 8.3.2004. godine urađeno po naredbi broj: KRI-8/03, **dokaz Tužilaštva T- 202b;**
4. DNK izvještaj br.26 za Marošlić (Redžo) Himzo - **broj slučaja 9108788** - broj protokola 2732/03 od 8.12.2003. godine urađeno po naredbi broj: KRI-8/03, **dokaz Tužilaštva T- 202c;**
5. Izvod iz matične knjige umrlih broj 04-202-1-405/2008 od 08.08.2008. godine, **dokaz Tužilaštva T-76;**

Ejub (Abaz) Medić

Izvod iz matične knjige umrlih broj 04-202-1-482/2008 od 12.08.2008. godine, **dokaz Tužilaštva T-77;**

Alija (Bećo) Mehmedagić

1. DNK izvještaj br.43 za Alija (Bećo) Mehmedagić - **broj slučaja 9108754** - broj protokola 3162/03 od 8.12.2003. godine urađeno po naredbi broj: KRI-8/03, **dokaz Tužilaštva T-203;**

2. DNK izvještaj br.43 za Alija (Bećo) Mehmedagić - **broj slučaja 9108754** - broj protokola 3162/03 od 8.12.2003. godine urađeno po naredbi broj: KRI-8/03, **dokaz Tužilaštva T- 203a;**

Osman (Husein) Mehmedagić

1. DNK izvještaj za Osman (Husein) Mehmedagić - **broj slučaja 9135035** - broj protokola 12733/09 od 21.01.2010. godine urađeno po naredbi broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka SK-03/09-8 RIN, **dokaz Tužilaštva T-270;**

2. DNK izvještaj za Osman (Husein) Mehmedagić - **broj slučaja 9135048** - broj protokola 12733/09r od 21.01.2010. godine urađeno po naredbi broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka SK-03/09-15 RFM, **dokaz Tužilaštva T-270;**

3. DNK izvještaj za Osman (Husein) Mehmedagić - **broj slučaja 9135123** - broj protokola 12733/09r od 12.02.2010. godine urađeno po naredbi broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka SK-03/09-54 LFM, **dokaz Tužilaštva T-270;**

Asmir (Mehmed) Memić

1. DNK izvještaj za Asmir (Mehmed) Memić - **broj slučaja 9135579** - broj protokola 12793/09 od 27.01.2010. godine urađeno po naredbi broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka SK-03/09-66 A/H-93-LTB, **dokaz Tužilaštva T-270;**

2. DNK izvještaj za Asmir (Mehmed) Memić - **broj slučaja 9135598** - broj protokola 12793/09r od 25.02.2010. godine urađeno po naredbi broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka SK-03/09-66 A/H-112-MDT, **dokaz Tužilaštva T-270;**

3. DNK izvještaj za Asmir (Mehmed) Memić - **broj slučaja 9137912** - broj protokola 12793/09r od 26.08.2010. godine urađeno po naredbi broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka 66a-h-148-LR-2, **dokaz Tužilaštva T-270;**

4. Izvod iz matične knjige umrlih broj 04-202-1-413/2008 od 08.08.2008. godine, **dokaz Tužilaštva T-78;**

Himzo (Omer) Mrkalj

1. DNK izvještaj br.142 za Himzo (Omer) Mrkalj - **broj slučaja 9108754** - broj protokola 3302/03 od 13.2.2004. godine urađeno po naredbi broj: KRI-8/03, **dokaz Tužilaštva T- 204;**

2. DNK izvještaj br.142 za Himzo (Omer) Mrkalj - **broj slučaja 9108805** - broj protokola 3302/03 od 16.4.2004. godine urađeno po naredbi broj: KRI-8/03, **dokaz Tužilaštva T- 204a;**

Idriz (Haso) Muretčehajić

1. DNK izvještaj br.113 za Idriz (Haso) Muretčehajić - **broj slučaja 9108792** - broj protokola 2785/03 od 6.5.2004. godine urađeno po naredbi broj: KRI-8/03, **dokaz Tužilaštva T-205;**

2. Izvod iz matične knjige umrlih broj 04-202-1-404/2008 od 08.08.2008. godine, **dokaz Tužilaštva T-79;**

Edin (Osman) Mujkanović

1. DNK izvještaj za Edin (Osman) Mujkanović - **broj slučaja 9135531** - broj protokola 12754/09 od 11.01.2010. godine urađeno po naredbi broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka SK-03/09-66 A/H-52-LTB, **dokaz Tužilaštva T-270;**

2. DNK izvještaj za Edin (Osman) Mujkanović - **broj slučaja 9135645** - broj protokola 12754/09r od 14.01.2010. godine urađeno po naredbi broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka SK-03/09-66 A/H-158-LUI, **dokaz Tužilaštva T-270;**

3. DNK izvještaj za Edin (Osman) Mujkanović - **broj slučaja 9135659** - broj protokola 12754/09r od 21.01.2010. godine urađeno po naredbi broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka SK-03/09-66 A/H-172-LRD, **dokaz Tužilaštva T-270;**

4. DNK izvještaj za Edin (Osman) Mujkanović - broj slučaja 9135591 - broj protokola 12754/09r od 21.01.2010. godine urađeno po naredbi broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka SK-03/09-66 A/H-105-MXT, **dokaz Tužilaštva T-270;**
5. DNK izvještaj za Edin (Osman) Mujkanović - broj slučaja 9135607 - broj protokola 12754/09r od 21.01.2010. godine urađeno po naredbi broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka SK-03/09-66 A/H-121-MDT, **dokaz Tužilaštva T-270;**
6. DNK izvještaj za Edin (Osman) Mujkanović - broj slučaja 9135158 - broj protokola 12754/09r od 27.01.2010. godine urađeno po naredbi broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka SK-03/09-79-LFM, **dokaz Tužilaštva T-270;**
7. DNK izvještaj za Edin (Osman) Mujkanović - broj slučaja 9135125 - broj protokola 12754/09r od 04.02.2010. godine urađeno po naredbi broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka SK-03/09-55 LPT, **dokaz Tužilaštva T-270;**
8. DNK izvještaj za Edin (Osman) Mujkanović - broj slučaja 9135159 - broj protokola 12754/09r od 12.02.2010. godine urađeno po naredbi broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka SK-03/09-80 LTB, **dokaz Tužilaštva T-270;**
9. DNK izvještaj za Edin (Osman) Mujkanović - broj slučaja 9135629 - broj protokola 12754/09r od 25.02.2010. godine urađeno po naredbi broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka SK-03/09-66 A/H-142-RFB, **dokaz Tužilaštva T-270;**
10. DNK izvještaj za Edin (Osman) Mujkanović - broj slučaja 9135547 - broj protokola 12754/09r od 25.02.2010. godine urađeno po naredbi broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka SK-03/09-66 A/H-66-LHM, **dokaz Tužilaštva T-270;**
11. DNK izvještaj za Edin (Osman) Mujkanović - broj slučaja 9135136 - broj protokola 12754/09r od 25.02.2010. godine urađeno po naredbi broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka SK-03/09-65 LIN, **dokaz Tužilaštva T-270;**
12. DNK izvještaj za Edin (Osman) Mujkanović - broj slučaja 9137920 - broj protokola 12754/09r od 18.08.2010. godine urađeno po naredbi broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka 52-LT-2, **dokaz Tužilaštva T-270;**
13. DNK izvještaj za Edin (Osman) Mujkanović - broj slučaja 9137851 - broj protokola 12754/09r od 18.08.2010. godine urađeno po naredbi broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka 66a-h-56-RH, **dokaz Tužilaštva T-270;**

Husein (Hamdija) Mujkanović

1. DNK izvještaj za Husein (Hamdija) Mujkanović - broj slučaja 9134992 - broj protokola 12745/09 od 18.12.2009. godine urađeno po naredbi broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka SK-03/09-66 A/H-17-LIN, **dokaz Tužilaštva T-270;**
2. DNK izvještaj za Husein (Hamdija) Mujkanović - broj slučaja 9135571 - broj protokola 12745/09r od 21.01.2010. godine urađeno po naredbi broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka SK-03/09-66 A/H-85-LFM, **dokaz Tužilaštva T-270;**
3. DNK izvještaj za Husein (Hamdija) Mujkanović - broj slučaja 9135160 - broj protokola 12745/09r od 21.01.2010. godine urađeno po naredbi broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka SK-03/09-81 LTB, **dokaz Tužilaštva T-270;**
4. Izvod iz matične knjige umrlih broj 04-202-1-446/2008 od 12.08.2008. godine, **dokaz Tužilaštva T-81;**

Refik (Rasim) Mujkanović

1. DNK izvještaj za Refik (Rasim) Mujkanović - broj slučaja 9135004 - broj protokola 12309/09 od 14.01.2010. godine urađeno po naredbi broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka SK-03/09-66 A/H-29-RFM, **dokaz Tužilaštva T-270;**
2. DNK izvještaj za Refik (Rasim) Mujkanović - broj slučaja 9135648 - broj protokola 12309/09r od 29.01.2010. godine urađeno po naredbi broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka SK-03/09-66 A/H-161 RUI, **dokaz Tužilaštva T-270;**

3. DNK izvještaj za Refik (Rasim) Mujkanović - broj slučaja 9137862 - broj protokola 12309/09r od 26.08.2010. godine urađeno po naredbi broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka 66a-h-12 RP, **dokaz Tužilaštva T-270;**

Vasif (Mahmut) Mujkanović

DNK izvještaj za Vasif (Mahmut) Mujkanović - broj slučaja 9135550 - broj protokola 12818/09 od 21.04.2010. godine urađeno po naredbi broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka SK-03/09-66 A/H-69-RHM, **dokaz Tužilaštva T-270;**

Nihad (Sulejman) Memić

Izvod iz matične knjige umrlih broj 04-202-1-445/2008 od 12.08.2008. godine, **dokaz Tužilaštva T-80;**

Senad (Esad) Mujkanović

Izvod iz matične knjige umrlih broj 04-202-1-447/2008 od 12.08.2008. godine, **dokaz Tužilaštva T-82;**

Fuad (Derviš) Muretčehajić

DNK izvještaj za Fuad (Derviš) Muretčehajić - broj slučaja 9135557 - broj protokola 12775/09 od 25.02.2010. godine urađeno po naredbi broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka SK-03/09-66 A/H-75-RFM, **dokaz Tužilaštva T-270;**

Mehmed (Derviš) Muretčehajić

1. DNK izvještaj za Mehmed (Derviš) Muretčehajić - broj slučaja 9135563 - broj protokola 12749/09 od 11.01.2010. godine urađeno po naredbi broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka SK-03/09-66 A/H-80-RFM, **dokaz Tužilaštva T-270;**

2. DNK izvještaj za Mehmed (Derviš) Muretčehajić - broj slučaja 9135577 - broj protokola 12749/09r od 14.01.2010. godine urađeno po naredbi broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka SK-03/09-66 A/H-91 LFM, **dokaz Tužilaštva T-270;**

3. DNK izvještaj za Mehmed (Derviš) Muretčehajić - broj slučaja 9135624 - broj protokola 12749/09r od 21.01.2010. godine urađeno po naredbi broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka SK-03/09-66 A/H-137-LFB, **dokaz Tužilaštva T-270;**

4. DNK izvještaj za Mehmed (Derviš) Muretčehajić - broj slučaja 9135624 - broj protokola 12749/09r od 25.02.2010. godine urađeno po naredbi broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka SK-03/09-66 A/H-95-LTB, **dokaz Tužilaštva T-270;**

5. DNK izvještaj za Mehmed (Derviš) Muretčehajić - broj slučaja 9135581 - broj protokola 12749/09r od 25.02.2010. godine urađeno po naredbi broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka SK-03/09-66 A/H-186-LIN, **dokaz Tužilaštva T-270;**

6. Izvod iz matične knjige umrlih broj 04-202-1-449/2008 od 12.08.2008. godine, **dokaz Tužilaštva T-83;**

Faik (Osman) Rizvančević

1. DNK izvještaj za Faik (Osman) Rizvančević - broj slučaja 9135156 - broj protokola 12814/09 od 25.02.2010. godine urađeno po naredbi broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka SK-03/09-77 RFM, **dokaz Tužilaštva T-270;**

2. DNK izvještaj za Faik (Osman) Rizvančević - broj slučaja 9135603 - broj protokola 12814/09r od 15.03.2010. godine urađeno po naredbi broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka SK-03/09-66 A/H-117-MXT, **dokaz Tužilaštva T-270;**

3. DNK izvještaj za Faik (Osman) Rizvančević - broj slučaja 9135154 - broj protokola 12814/09r od 25.03.2010. godine urađeno po naredbi broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka SK-03/09-77 RIN, **dokaz Tužilaštva T-270;**

4. DNK izvještaj za Faik (Osman) Rizvančević - broj slučaja 9136505 - broj protokola 12814/09r od 01.04.2010. godine urađeno po naredbi broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka SK-03/09-66 A/H-114-MDT, **dokaz Tužilaštva T-270;**

5. DNK izvještaj za Faik (Osman) Rizvančević - broj slučaja 9135152 - broj protokola 12814/09r od 07.04.2010. godine urađeno po naredbi broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka SK-03/09-77 LFM, **dokaz Tužilaštva T-270;**

Nail (Džemal) Sadić

1. DNK izvještaj za Sadić (Džemal) Nail - broj slučaja 9135019 - broj protokola 12741/09 od 17.12.2009. godine urađeno po naredbi broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka SK-03/09-66-g-1-MXT, **dokaz Tužilaštva T-270;**

2. DNK izvještaj za Sadić (Džemal) Nail - broj slučaja 9135606 - broj protokola 12741/09r od 11.01.2010. godine urađeno po naredbi broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka SK-03/09-66- A/H-120-RPT, **dokaz Tužilaštva T-270;**

3. DNK izvještaj za Sadić (Džemal) Nail - broj slučaja 9135578 - broj protokola 12741/09r od 14.01.2010. godine urađeno po naredbi broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka SK-03/09-66- A/H-92-LFM, **dokaz Tužilaštva T-270;**

4. DNK izvještaj za Sadić (Džemal) Nail - broj slučaja 9135619 - broj protokola 12741/09r od 21.01.2010. godine urađeno po naredbi broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka SK-03/09-66 A/H-132-LFB, **dokaz Tužilaštva T-270;**

5. DNK izvještaj za Sadić (Džemal) Nail - broj slučaja 9135545 - broj protokola 12741/09r od 21.01.2010. godine urađeno po naredbi broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka SK-03/09-66 A/H-64-RTB, **dokaz Tužilaštva T-270;**

6. DNK izvještaj za Sadić (Džemal) Nail - broj slučaja 9135667 - broj protokola 12741/09r od 21.01.2010. godine urađeno po naredbi broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka SK-03/09-66 A/H-180-RUI, **dokaz Tužilaštva T-270;**

7. DNK izvještaj za Sadić (Džemal) Nail - broj slučaja 9135538 - broj protokola 12741/09r od 25.02.2010. godine urađeno po naredbi broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka SK-03/09-66 A/H-59-RHM, **dokaz Tužilaštva T-270;**

8. DNK izvještaj za Sadić (Džemal) Nail - broj slučaja 9135129 - broj protokola 12741/09r od 12.04.2010. godine urađeno po naredbi broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka SK-03/09-59-RIN, **dokaz Tužilaštva T-270;**

9. DNK izvještaj za Sadić (Džemal) Nail - broj slučaja 9137840 - broj protokola 12741/09r od 18.08.2010. godine urađeno po naredbi broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka 77-LT-2, **dokaz Tužilaštva T-270;**

Bajazid (Hamza) Saldumović

1. DNK izvještaj za Bajazid (Hamza) Saldumović - broj slučaja 9135574 - broj protokola 12779/09 od 15.04.2010. godine urađeno po naredbi broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka SK-03/09-66 A/H-88-LFM, **dokaz Tužilaštva T-270;**

2. Izvod iz matične knjige umrlih broj 04-202-1-450/2008 od 12.08.2008. godine, **dokaz Tužilaštva T-84;**

Jasmin (Mehmed) Saldumović

1. DNK izvještaj za Jasmin (Mehmed) Saldumović - broj slučaja 9134996 - broj protokola 12778/09 od 24.12.2009. godine urađeno po naredbi broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka SK-03/09-66 A/H-21-LFM, **dokaz Tužilaštva T-270;**

2. DNK izvještaj za Jasmin (Mehmed) Saldumović - broj slučaja 9135627 - broj protokola 12778/09r od 24.12.2009. godine urađeno po naredbi broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka SK-03/09-66 A/H-140-RFB, **dokaz Tužilaštva T-270;**

3. DNK izvještaj za Jasmin (Mehmed) Saldumović - broj slučaja 9135532 - broj protokola 12778/09r od 24.12.2009. godine urađeno po naredbi broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka SK-03/09-66 A/H-53-RTB, **dokaz Tužilaštva T-270;**

4. DNK izvještaj za Jasmin (Mehmed) Saldumović - broj slučaja 9135661 - broj protokola 12778/09r od 21.01.2010. godine urađeno po naredbi broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka SK-03/09-66 A/H-174-LRD, **dokaz Tužilaštva T-270;**

5. DNK izvještaj za Jasmin (Mehmed) Saldumović - **broj slučaja 9137902** - broj protokola 12778/09r od 18.08.2010. godine urađeno po naredbi broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka 66a-h-14-rp, **dokaz Tužilaštva T-270;**
Kasim (Šefik) Sivac

1. DNK izvještaj br.96 za Kasim (Šefik) Sivac - **broj slučaja 9108797** - broj protokola 5121/05 od 11.2.2005. godine urađeno po naredbi broj: KRI-8/03, **dokaz Tužilaštva T- 207;**

2. DNK izvještaj br.96 za Kasim (Šefik) Sivac - **broj slučaja 9108782** - broj protokola 5121/05r od 11.2.2005. godine urađeno po naredbi broj: KRI-8/03, **dokaz Tužilaštva T- 207a;**
Merzuk (Ibrahim) Sivac

1. DNK izvještaj br.109 za Merzuk (Ibrahim) Sivac - **broj slučaja 9108797** - broj protokola 2876/03 od 21.1.2004. godine urađeno po naredbi broj: KRI-8/03, **dokaz Tužilaštva T- 206;**

2. DNK izvještaj br.109 za Merzuk (Ibrahim) Sivac - **broj slučaja 9108795** - broj protokola 2876/03 od 21.1.2004. godine urađeno po naredbi broj: KRI-8/03, **dokaz Tužilaštva T- 206a;**

3. DNK izvještaj br.109 za Merzuk (Ibrahim) Sivac - **broj slučaja 9108803** - broj protokola 2876/03 od 17.3.2004. godine urađeno po naredbi broj: KRI-8/03, **dokaz Tužilaštva T- 206b;**

Edin (Munib) Sivac i Nedžad (Munib) Sivac

1. DNK izvještaj br.91 za Edin (Munib) Sivac ili Nedžad (Munib) Sivac - **broj slučaja 9108749** - broj protokola 2596/03 od 6.5.2004. godine urađeno po naredbi broj: KRI-8/03, **dokaz Tužilaštva T-212;**

2. DNK izvještaj br.91 za Edin (Munib) Sivac ili Nedžad (Munib) Sivac - **broj slučaja 9108790** - broj protokola 2596/03 od 8.11.2003. godine urađeno po naredbi broj: KRI-8/03, **dokaz Tužilaštva T-212a;**

Omer (Halil) Šljivar

DNK izvještaj br.7 za Omer (Halil) Šljivar - **broj slučaja 9108529** - broj protokola 2731/03 od 8.11.2003. godine urađeno po naredbi broj: KRI-8/03, **dokaz Tužilaštva T- 208;**

Zilhad (Huska) Selimović

1. DNK izvještaj za Zilhad (Huska) Selimović - **broj slučaja 9135013** - broj protokola 12750/09r od 25.02.2010. godine urađeno po naredbi broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka SK-03/09-66 A/H-39-LTB, **dokaz Tužilaštva T-270;**

2. DNK izvještaj za Zilhad (Huska) Selimović - **broj slučaja 9135609** - broj protokola 12750/09r od 25.02.2010. godine urađeno po naredbi broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka SK-03/09-66 A/H-123-LFB, **dokaz Tužilaštva T-270;**

3. DNK izvještaj za Zilhad (Huska) Selimović - **broj slučaja 9134981** - broj protokola 12750/09r od 25.02.2010. godine urađeno po naredbi broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka SK-03/09-66 A/H-6-LIN, **dokaz Tužilaštva T-270;**

Mehmedalija (Ibrahim) Talić

1. DNK izvještaj za Mehmedalija (Ibrahim) Talić - **broj slučaja 9134983** - broj protokola 12697/09 od 10.12.2009. godine urađeno po naredbi broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka SK-03/09-66 A/H-8-LIN, **dokaz Tužilaštva T-270;**

2. DNK izvještaj za Mehmedalija (Ibrahim) Talić - **broj slučaja 9135552** - broj protokola 12697/09r od 21.01.2010. godine urađeno po naredbi broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka SK-03/09-66 A/H-71-RHM, **dokaz Tužilaštva T-270;**
3. DNK izvještaj za Mehmedalija (Ibrahim) Talić - **broj slučaja 9135127** - broj protokola 12697/09r od 21.01.2010. godine urađeno po naredbi broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka SK-03/09-57-LTB, **dokaz Tužilaštva T-270;**
4. DNK izvještaj za Mehmedalija (Ibrahim) Talić - **broj slučaja 9135565** - broj protokola 12697/09r od 27.01.2010. godine urađeno po naredbi broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka SK-03/09-66 A/H-82-LFM, **dokaz Tužilaštva T-270;**
5. DNK izvještaj za Mehmedalija (Ibrahim) Talić - **broj slučaja 9135646** - broj protokola 12697/09r od 27.01.2010. godine urađeno po naredbi broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka SK-03/09-66 A/H-195-RUI, **dokaz Tužilaštva T-270;**
6. DNK izvještaj za Mehmedalija (Ibrahim) Talić - **broj slučaja 9135138** - broj protokola 12697/09r od 29.01.2010. godine urađeno po naredbi broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka SK-03/09-67-RTB, **dokaz Tužilaštva T-270;**

Sakib (Bejdo) Trnjanin

DNK izvještaj br.40 za Sakib (Bejdo) Trnjanin - **broj slučaja 9108554** - broj protokola 5039/04 od 11.2.2005. godine urađeno po naredbi broj: KRI-8/03, **dokaz Tužilaštva T- 209;**

Seid (Miralem) Vehabović

Izvod iz matične knjige umrlih broj 04-202-1-650/2008 od 08.12.2008. godine, **dokaz Tužilaštva T-95;**

Fadil (Ramo) Velić

1. DNK izvještaj za Fadil (Ramo) Velić - **broj slučaja 9134985** - broj protokola 12755/09r od 11.01.2010. godine urađeno po naredbi broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka SK-03/09-66 A/H-10-LIN, **dokaz Tužilaštva T-270;**
2. DNK izvještaj za Fadil (Ramo) Velić - **broj slučaja 9135523** - broj protokola 12755/09 od 14.01.2010. godine urađeno po naredbi broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka SK-03/09-66 A/H-40-LTB, **dokaz Tužilaštva T-270;**
3. DNK izvještaj za Fadil (Ramo) Velić - **broj slučaja 9135614** - broj protokola 12755/09r od 21.01.2010. godine urađeno po naredbi broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka SK-03/09-66 A/H-128-RFB, **dokaz Tužilaštva T-270;**
4. DNK izvještaj za Fadil (Ramo) Velić - **broj slučaja 9135150** - broj protokola 12755/09r od 04.03.2010. godine urađeno po naredbi broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka SK-03/09-75-RFM, **dokaz Tužilaštva T-270;**

Ekrem (Zuhdija) Velić

1. DNK izvještaj za Ekrem (Zuhdija) Velić ili Enes (Zuhdija) Velić - **broj slučaja 9135024** - broj protokola 12777/09 od 11.01.2010. godine urađeno po naredbi broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka SK-03/09-3 RPT, **dokaz Tužilaštva T-270;**
2. DNK izvještaj za Ekrem (Zuhdija) Velić ili Enes (Zuhdija) Velić - **broj slučaja 9135520** - broj protokola 12777/09r od 11.01.2010. godine urađeno po naredbi broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka SK-03/09-11 a-LVT, **dokaz Tužilaštva T-270;**
3. DNK izvještaj za Ekrem (Zuhdija) Velić ili Enes (Zuhdija) Velić - **broj slučaja 9135043** - broj protokola 12777/09r od 21.01.2010. godine urađeno po naredbi broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka SK-03/09-11 a-LVT, **dokaz Tužilaštva T-270;**

Ziko (Husein) Zahirović

1. DNK izvještaj za Ziko (Husein) Zahirović - **broj slučaja 9135002** - broj protokola 12747/09r od 18.12.2009. godine urađeno po naredbi broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka SK-03/09-66 A/H-27-LFM, **dokaz Tužilaštva T-270;**

2. DNK izvještaj za Ziko (Husein) Zahirović - **broj slučaja 9134988** - broj protokola 12747/09r od 18.12.2009. godine urađeno po naredbi broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka SK-03/09-66 A/H-13-LIN, **dokaz Tužilaštva T-270**;
3. DNK izvještaj za Ziko (Husein) Zahirović - **broj slučaja 9135548** - broj protokola 12747/09r od 21.01.2010. godine urađeno po naredbi broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka SK-03/09-66 A/H-67-LHM, **dokaz Tužilaštva T-270**;
4. DNK izvještaj za Ziko (Husein) Zahirović - **broj slučaja 9135589** - broj protokola 12747/09r od 21.01.2010. godine urađeno po naredbi broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka SK-03/09-66 A/H-103-MDT, **dokaz Tužilaštva T-270**;
5. DNK izvještaj za Ziko (Husein) Zahirović - **broj slučaja 9135590** - broj protokola 12747/09r od 25.02.2010. godine urađeno po naredbi broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka SK-03/09-66 A/H-104-MDT, **dokaz Tužilaštva T-270**;
6. DNK izvještaj za Ziko (Husein) Zahirović - **broj slučaja 9135657** - broj protokola 12747/09r od 12.03.2010. godine urađeno po naredbi broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka SK-03/09-66 A/H-170-LUI, **dokaz Tužilaštva T-270**;

Nedžad (Latif) Zulić

1. DNK izvještaj br.115 za Nedžad (Latif) Zulić - **broj slučaja 9108800** - broj protokola 2867/03 od 11.12.2003. godine urađeno po naredbi broj: KRI-8/03, **dokaz Tužilaštva T-210**;
2. DNK izvještaj br.115 za Nedžad (Latif) Zulić - **broj slučaja 9108800** - broj protokola 2867/03 od 2.12.2003. godine urađeno po naredbi broj: KRI-8/03, **dokaz Tužilaštva T-210a**;
3. Izvod iz matične knjige umrlih broj 04-202-1-454/2008 od 12.08.2008. godine, **dokaz Tužilaštva T-85**;

Ferid (Karanfil) Žerić

1. DNK izvještaj za Žerić (Karanfil) Ferid - **broj slučaja 9135029** - broj protokola 12698/09 od 10.12.2009. godine urađeno po naredbi broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka SK-03/09-5 MDT, **dokaz Tužilaštva T-270**;
2. DNK izvještaj za Žerić (Karanfil) Ferid - **broj slučaja 9135027** - broj protokola 12698/09r od 25.02.2010. godine urađeno po naredbi broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka SK-03/09-4-RFM, **dokaz Tužilaštva T-270**;
3. DNK izvještaj za Žerić (Karanfil) Ferid - **broj slučaja 9135023** - broj protokola 12698/09r od 25.02.2010. godine urađeno po naredbi broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka SK-03/09-2-RPT, **dokaz Tužilaštva T-270**;

Sakib (Idriz) Žerić

1. DNK izvještaj za Sakib (Idriz) Žerić – **broj slučaja 9134997** broj protokola 12744/09 od 23.12.2009. godine urađeno po naredbi broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka SK-03/09-66 A/H-22-LFM, **dokaz Tužilaštva T-270**;
2. DNK izvještaj za Sakib (Idriz) Žerić - **broj slučaja 9135530** - broj protokola 12744/09r od 11.01.2010. godine urađeno po naredbi broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka SK-03/09- 66 A/H-51-RTB, **dokaz Tužilaštva T-270**;
3. DNK izvještaj za Sakib (Idriz) Žerić - **broj slučaja 9135072** - broj protokola 12744/09r od 11.01.2010. godine urađeno po naredbi broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka SK-03/09- 19 LIN, **dokaz Tužilaštva T-270**;

4. DNK izvještaj za Sakib (Idriz) Žerić - **broj slučaja 9135592** - broj protokola 12744/09r od 21.01.2010. godine urađeno po naredbi broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka SK-03/09- 66 A/H-106-MDT, **dokaz Tužilaštva T-270**;
5. DNK izvještaj za Sakib (Idriz) Žerić - **broj slučaja 9135623** - broj protokola 12744/09r od 21.01.2010. godine urađeno po naredbi broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka SK-03/09- 66 A/H-136-LFB, **dokaz Tužilaštva T-270**;
6. DNK izvještaj za Sakib (Idriz) Žerić - **broj slučaja 9135604** - broj protokola 12744/09r od 25.02.2010. godine urađeno po naredbi broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka SK-03/09- 66 A/H-118-MDT, **dokaz Tužilaštva T-270**;
7. DNK izvještaj za Sakib (Idriz) Žerić - **broj slučaja 9135586** - broj protokola 12744/09r od 04.03.2010. godine urađeno po naredbi broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka SK-03/09- 66 A/H-100-MXT, **dokaz Tužilaštva T-270**;
8. DNK izvještaj za Sakib (Idriz) Žerić - **broj slučaja 9137859** - broj protokola 12744/09r od 18.08.2010. godine urađeno po naredbi broj: KTA-1/09-RZ sa uzorka SK-03/09- 66a -h-61-rh-2, **dokaz Tužilaštva T-270**;

Antunović (Ivo) Ilija- AT-2-65 ICMP ID 21662

Ahmetović (Fehim) Hamdija- AT-4 - Foto-dokumentacija br: 381/12, obdukcija pojedinačne kosti za Ahmetović Hamdija

Garibović (Arif) Taib- AT-2- 2. ICMP ID 10253

Hrnić (Mumin) Harun- AT-4 - Foto-dokumentacija br: 389/12, obdukcija pojedinačne kosti za Hrnić Haruna

Zulić (Uzeir) Mesud- AT-4 Foto-dokumentacija br: 386/12, obdukcija pojedinačne kosti za Zulić Mesud

Velić (Pašo) Zijad- AT-2- 40-45-2Velić (Pašo) Zijad ICMP ID 7674, **AT-4** Foto-dokumentacija br: 387/12, obdukcija pojedinačne kosti za Velić Zijada

Blažević (Avdo) Evir- AT-4 Foto-dokumentacija br: 388/12, obdukcija pojedinačne kosti za Blažević Elvira

Sinanović (Jusuf) Ermin- AT-4-3 Foto-dokumentacija br: 372/12, obdukcija tijela sa oznakom „SK 049 (SK-3109-49 LFM)“ za Sinanović Ermina

Sivac (Džemal) Safet- AT-2- 50 ICMP ID 15875; **AT-4-4-** Foto-dokumentacija br: 373/12, obdukcija tijela sa oznakom „SK 03/09-66A/H-85 LT-22“ za Sivac Safet

Fazlić (Muharem) Emir- AT-4-5 Foto-dokumentacija br: 374/12, obdukcija tijela sa oznakom „SK-038 (KTA-1/09-RZ-38-RH)“ za Fazlić Emir

Bešić (Safet) Sejad- AT-4-6 Foto-dokumentacija br: 375/12, obdukcija tijela sa oznakom „SK 03/09-66-A/H-23“ za Bešić Sejada

Draguljić (Ivo) Anto- AT-1-70 ICMP ID 19662

Karabašić (Dedo) Samir- AT-1-60 ICMP ID 04536;**AT-4** Foto-dokumentacija br: 378/12, obdukcija pojedinačne kosti za Karabašić Samir

Pervanović (Zaim) Mustafa- AT-1-12 ICMP ID 10230, AT-4-10 Foto-dokumentacija br: 379/12, obdukcija pojedinačne kosti za Pervanić Mustafa

Duračak (Redžep) Dževad-AT-4-13 Foto-dokumentacija br: 382/12, obdukcija pojedinačne kosti za Duračak Dževad

Sušić (Eniz) Nihad- AT-2-62 ICMP ID 12939; AT-4-15 Foto-dokumentacija br: 384/12, obdukcija pojedinačne kosti za Sušić Nihad

Paratušić (Sulejman) ZIJAD, AT-2- 15 ICMP ID 10234,

Mujkanović (Edhem) Fikret, AT-2-17 ICMP ID 8604

Mujkanović (Edhem) Meho, AT-2-18 ICMP ID 8602

Kljajić (Meho) Suad, AT-2-26 ICMP ID 18305, **AT-3** 240-243- Obdukcija skeleta tijela Kljajić Meho sin Ahmeta, oznaka i broj slučaja: „(SK 03/09-66 A/H-81 RFM)“, izvršena dana 22.06.2011. godine

Velić (Zuhtija) Enes- AT-2-39. ICMP ID 8409,

Sivac (Salko) Mujo- AT-2-46-49 ICMP ID 10319;

Ćoralić (Hasan) Emin- AT-2-54 ICMP ID 17826

Kahrimanović (Abid) Rifet- AT-2-55 ICMP ID 16084

Ičić (Hajro) Sabahudin- AT-2-61 ICMP ID 17567

Zulić (Alija) Mirsad- AT-2-63 ICMP ID 10292;

Žerić (Idriz) Refik- AT-2-74-81 ICMP ID 15871;

Grabić (Meho) Mustafa- AT-3

Đonlagić (Kemal) Emir-AT-3